

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

KOKOUSAIKA 04.11.2025 klo 17:00

KOKOUSAIKKA Kaupungintalo, 4. krs KH 1

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Läsnäolijasivu	1
86 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
87 § Pöytäkirjan tarkastajat	3
88 § Käsittelyjärjestys	4
89 § Vaikuttamistoimielimen pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	5
90 § Kouluterveyskysely 2025 / Opetustoimen vastuualue	7
- Kouluterveyskyselyn 2025 tulokset	9
91 § Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan talouden seuranta 1-9 2025	57
- Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan talouden seuranta 1-9 2025	58
92 § Vastaus lausuntopyyntöön Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026-2029	60
- Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026-2029	62
93 § Joulun ajan 2025 toiminnan muutokset varhaiskasvatuksen vastuualueella	134
- Lapsivaikutusten arviointi / varhaiskasvatuksen jouluaika 2025	136
94 § Perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman muutos, luku 6. Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa	139
- Liite 1. Opetushallituksen määräys OPH-531-2025, oppimisen tuki	141
- Liite 2. 2. Perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma, päivitetty luku 6	142
95 § Oikaisuvaatimus opetustoimenjohtajan päätöksestä täyttää peruskoulun lehtorin virka (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavina aineina matematiikka ja kemia, määrääjäksi 1.8.2025 - 31.7.2026	168
- Liite 1. Opetustoimenjohtajan päätös 16.5.2025 § 756	175
- Liite 2. 2. Oikaisuvaatimus 24.5.2025	178
- Lisäys Oikaisuvaatimukseen dnr 815	180
- Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös, opetustoimenjohtajan päätös 15.4.2025 § 654	192
96 § Muut asiat	196
Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	197

KOKOUSAIKA	tiistaina 4.11.2025 klo 17.00 – 18.51	
KOKOUSPAIKKA	kaupungintalo, 5. krs KH1	
OSALLISTUJAT Päätöksentekijät	Attenberg Juha Rasanen Kirsi Ojala Timo Hinttaniemi Andreas Ilmasti Kimmo Keveri Raija Lommi Maaret Mustonen Nina Mustonen Sami Rinkinen Salla-Mari Tarvainen Aaro Tuomela Milla	puheenjohtaja varapuheenjohtaja Mikko Hauhian varajäsen ” ” ” ” ” ” ” ” ” saapui klo 17.04 § 90 aikana
Muut osallistujat	Toikka Vesa Liukkonen Raili Puro Mervi Pirinen Emilia	opetustoimenjohtaja varhaiskasvatusjohtaja johdon assistentti, sihteeri ”
Poissa	Hauhia Mikko Kaari Pia Montonen Tiina Länsimies Jolanda	jäsen ” kaupunginhallituksen edustaja nuorisovaltuuston edustaja
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja Juha Attenberg	Sihteeri Mervi Puro
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Todetaan	Pykälät 86 - 96
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Kotkassa 11.11.2025	
Pöytäkirjan tarkastajat	Sami Mustonen	Salla-Mari Rinkinen
PÖYTÄKIRJA YLEI- SESTI NÄHTÄVÄNÄ	Yleisessä tietoverkossa: www.kotka.fi/esityslistat 12.11.2025 Sihteeri Mervi Puro	

86 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

87 § Pöytäkirjan tarkastajat

Tarkastusvuorossa ovat Sami Mustonen ja Salla-Mari Rinkinen.

Seuraavana vuorossa ovat Rasanen Kirsi ja Aaro Tarvainen.

Päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Sami Mustonen ja Salla-Mari Rinkinen.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

88 § Käsittelyjärjestys

Hyväksytään listan mukaisena.

Päätös: Hyväksyttiin listan mukaisesti.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

89 § Vaikuttamistoimielimen pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

Kasko 4.11.2025 § 89

Nuorisovaltuusto

8.10.2024

Nuorisovaltuuston pöytäkirjat ovat katsottavissa
[Nuorisovaltuusto | Kotkan kaupunki](#)

Hallintosäännön 5. luvun 10 §:n mukaan otto-oikeutta viranhaltijapäätöksistä käyttää kaupunginhallituksen ohella se lautakunta, jonka alaisuuteen ao. viranhaltija kuuluu. Kuntalain 92 § määrittää, mistä päätöksistä lautakunta ei voi käyttää otto-oikeutta.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan alaiset viranhaltijat:

- opetustoimenjohtaja
- yleisopetuksen suunnittelija
- erityisopetuksen suunnittelija
- tukipalveluiden suunnittelija
- rehtorit (peruskoulut, lukiot, Kotkan opisto)

- varhaiskasvatusjohtaja
- päiväkotien johtajat
- palvelupäälliköt
- varhaiserityiskasvatuksen suunnittelija
- varhaiskasvatuksen kehittämissuunnittelija

Edellä mainittujen viranhaltijoiden 15.10. – 3.11.2025 välisenä aikana tekemät viranhaltijapäätökset ovat päätöksentekijöiden katsottavissa Luottamushenkilöportaalissa osoitteessa
<http://luottamushenkilöportaali.kotka.fi>

Esittelijä: opetustoimenjohtaja Vesa Toikka

Ehdotus: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta toteaa, että edellä mainitut viranhaltijapäätökset ovat olleet lautakunnan nähtävänä sähköisesti luottamushenkilöportaalissa ja että edellä mainitun toimielimen pöytäkirjojen ja viranhaltijoiden päätöspöytäkirjojen johdosta ei käytetä kuntalaissa tarkoitettua otto-oikeutta eikä muutoksenhakuoikeutta.

Asian käsittely: Nuorisovaltuuston edustaja Emilia Pirinen piti puheenvuoron nuorisovaltuuston kuulumisista.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

D/3399/05.01/2025

90 § Kouluterveyskysely 2025 / Opetustoimen vastuualue

Kasko 4.11.2025 § 90

Valmistelija: opetustoimenjohtaja Vesa Toikka puh. 040 8476791
yhdyspintatyön suunnittelija Nina Kaukoranta puh. 040 8482344

Esittelyteksti: Terveiden ja hyvinvoinninlaitos (THL) kerää tietoa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista ja palveluista. Se teettää joka toinen vuosi kouluterveyskyselyn. Kyselyyn osallistuvat perusopetuksen 4.–5. ja 8.–9. luokkalaiset, lukion 1. ja 2. vuosiluokan opiskelijat ja ammatillisen koulutuksen 1. ja 2. vuoden, alle 21-vuotiaat opiskelijat.

Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista, maakunnallista ja paikallista seurantatietoa eri-ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaamisesta. Koulu- ja oppilaitoskohtaiset tulokset käydään läpi kouluilla ja oppilaitoksissa. Kunnan toimielimet käsittelevät koko kuntaa koskevia tietoja päätöksentekonsa tukena. On hyvä muistaa, että kouluterveyskysely ei ole tutkimus, jonka tuloksista olisi mahdollista tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä. Tuloksia voidaan kuitenkin käyttää hyvinä, toimenpiteiden ja kehittämisen suuntaa antavina taustatietona, esimerkiksi tehtäessä lapsivaikutusten arviointia.

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu vuosille 2020–2024 ja jatkettu vuoteen 2025. Se on strateginen asiakirja, jota täydentää toimenpideoita, jossa asetettujen tavoitteiden tilaa tarkastellaan indikaattoritiedoilla. Näissä tukeudutaan vahvasti kouluterveyskyselyn tuloksiin. Tästä syystä on ollut tarkoituksenmukaista, että Kotkan tuloksia tarkastellaan suhteessa Kymenlaaksosta saatuun tietoon. Lisäksi tuloksista voidaan nostaa esiin Kotkaa koskevaa vertailutietoa edellisiin kyselyihin (2023, 2021 ja 2019).

Vuoden 2025 kouluterveyskysely toteutettiin keväällä 2025. Kunta- ja oppilaitoskohtaiset tulokset julkaistiin 17.9.2025. Siihen vastasi 4.–5. luokkalaista 603 oppilasta, kattavuus 66 %. Perusopetuksen 8.–9. luokkalaisista vastaajia oli 807, kattavuus 75 %. Lukiolaisista vastaajia oli 395, kattavuus 69 % ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoita 328, jolloin kattavuus oli 52 %. THL on koonnut tulokset aihealueittain tulosraporteiksi, mistä saadaan Kotkaa koskevat tiedot.

Kouluterveyskyselyn keskeisimmät tulokset vuodelta 2025 on esitelty pykälän liitteenä olevassa aineistossa. Tuloksissa on ilmoitettu Kotkan tulokset ja vertailukohtana Kymenlaaksosta saadut tulokset. Tuloksia on verrattu vuosien 2019, 2021 ja 2023 vastaaviin aineistoihin niiltä osin, kun niitä on ollut saatavilla. Kaikilta ikäluokilta ei kysytä samoja kysymyksiä ja kysymyksissä tapahtuu kyselyjen välillä muutoksia.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Kaikista ikäluokista ei välttämättä saada samoja tietoja, eikä vertailutietoa ole saatavilla. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman indikaattoreiden lisäksi liitteessä on koottuna muutamia opetustoimen vastuualueita koskevia tuloksia.

Liitteet: Kouluterveyskyselyn koonti 2025

Esittelijä: Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka

Ehdotus: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta päättää merkitä tiedoksi THL:n kouluterveyskyselyn 2025 liitteessä esiteltyt tulokset.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät varapuheenjohtaja Kirsi Rasanen, jäsenet Maaret Lommi, Nina Mustonen, Aaro Tarvainen, Salla-Mari Rinkinen, Raija Keveri ja nuorisovaltuuston edustaja Emilia Pirinen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

KOULUTERVEYSKYSELYN 2025 TULOKSIA

NÄKÖKULMA NA
MAAKUNNALLISEN
LASTEN JA NUORTEN
HYVINVOINTISUUNNITELMAN
INDIKAATTORIT

Kotkan Opetustoimi, yhdyspintatyön suunnittelija
Nina Kaukoranta syksy 2025

KOULUTERVEYSKYSELY

- Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista, maakunnallista ja paikallista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaamisesta. (huom. ei ole tutkimus)
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) kysely toteutetaan joka toinen vuosi
- Kyselyyn osallistuvat:
 - perusopetuksen 4. ja 5. vuosiluokan oppilaat
 - perusopetuksen 8. ja 9. luokan oppilaat
 - lukiokoulutuksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat
 - ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2 vuoden opiskelijat

(ammatillisissa oppilaitoksissa kyselyyn osallistuvat ammatillista perustutkintoa opiskelevat alle 21 –vuotiaat)

KOULUTERVEYSKYSELY

- Uusin kouluterveyskysely toteutettiin keväällä 2025. Kunta- ja oppilaitoskohtaiset tulokset julkaistiin 17.9.2025.
- Vuoden 2025 tuloksista on nostettu erikseen ikäluokittain myönteisiä muutoksia, huolestuttavia muutoksia ja kehittämiskohteita.
- Kotkan vastaajamäärät 2025 yhteensä ja kattavuus (suluissa 2023):

4. -5.lk	603 (732)	66 % (75 %)
8.- 9.lk	807 (704)	75 % (68 %)
lukio	395 (367)	69 % (64 %)
Ammatillinen koulutus	328 (180)	52 % (29 %)

- Kaikilta ikäluokilta ei kysytä samoja kysymyksiä ja kysymyksissä tapahtuu kyselyjen välillä muutoksia -> kaikista ikäluokista ei välttämättä saada samoja tietoja, eikä vertailutietoa ole saatavilla

MAAKUNNALLINEN LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on kunnan tai useamman kunnan yhteinen lastensuojelulaissa (417/2007, 12§) määritelty suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi.
- Kymenlaaksossa hyvinvointisuunnitelman laadintaan velvoittavan lain mukaisten palvelujen järjestämisvastuu on Kymenlaakson hyvinvointialueella

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on strateginen asiakirja. Vahvistamme yhdessä luottamusta hyvään tulevaisuuteen ja tuemme Kymenlaakson kuntien, sote-kuntayhtymän, järjestöjen ja seurakuntien toimijoita sekä muita viranomaisia yhteensovittavaan johtamiseen yhteisten tavoitteiden, niiden toteuttamisen, seurannan ja arvioinnin kautta. Lasten, nuorten ja perheiden ääni on tullut kuulluksi erilaisten tutkimustietojen, haastattelujen ja kohtaamisten kautta.

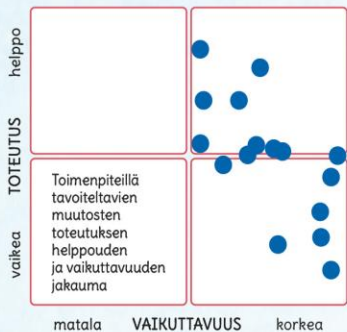

Aikataulujen yhteensovittaminen

Yhteiskehittämisen kannalta verkostotoimijoiden on tärkeää yhteensovittaa niin päätöksen teon kuin toimenpiteiden toteuttamisen aikatauluja. Yhteinen vuosikello auttaa toimijoita karsimaan päällekkäisyyksiä, mahdollistaa parhaiden käytäntöjen jakamisen sekä resurssien tarkoituksenmukaisemman kohdentamisen.

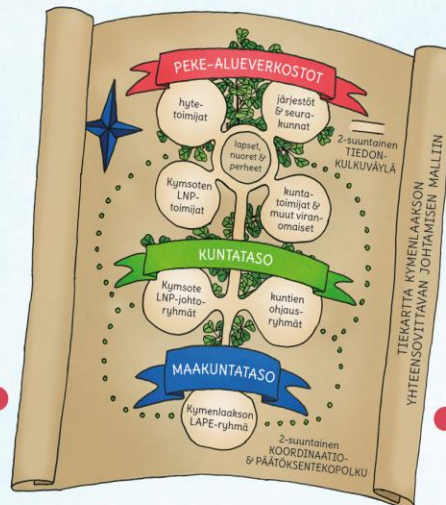
Toimenpiteillä kohti vaikuttavuutta

Toimenpiteet ovat työkaluja, joilla lisätään hyvinvointia strategisten tavoitteiden mukaisesti. Vahvistamalla seurannan ja arvioinnin kautta vaikuttavaksi todettuja palveluita sekä luomalla kestävän ja kynnyskettömän palvelurakenteen, lisäämme lapsiperheiden sekä nuorten aikuisten mahdollisuuksia elää hyvää arkea Kymenlaaksossa.

Nykytilan kuvaus

Kymenlaakso on alue, jossa väestö paitsi ikääntyy myös vähenee. Hyvinvointi on eriarvoistunut, vaikka suurella enemmistöllä lapsista ja nuorista asiat ovatkin hyvin. Lapsille, nuorille ja perheille suunnatun avun, tuen ja palvelujen hajanaisuus sekä asiakkaiden kokonaisvaltaisen kohtaamisen haasteet vahdittavat eriarvoisuuden kehityskulkua.

Tuki tavoitteiden saavuttamiseksi

Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus eheään, terveeseen ja tasapainoiseen kasvuun ja kehitykseen. Vanhempien, poliittisten päättäjien, palvelujärjestelmien ja niissä toimivien velvollisuutena on huolehtia siitä, että tämä oikeus toteutuu myös käytännössä. Kymenlaakson yhteensovittavan johtamisen malli on kolmiportainen.

Päätavoitteet

Tavoitteita yhdistää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin eriarvoistumisen estäminen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden vahvistaminen. Meidän on tärkeä kuunnella lapsia, nuoria ja perheitä ja edistää heidän elämässään mukana olevien toimijoiden kykyä toimia yhdessä.

Strateginen kumppanuus

Matkaa taitetaan arjen laineilla, koskissa ja suvannoissa toimien, tulevaisuutta tähyillen. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden kanssa toimivien tulee yhdessä edistää lapsi- ja perheystävällistä ilmapiiriä ja toimintakulttuuria. Toisistaan irrallaan olevat vähäiset resurssit tulee saattaa yhteen. Asiakaslähtöiset palvelut edellyttävät monialaista yhteistyötä sekä moniammatillisen osaamisen käyttöä asiakaspoluissa hyvinvoinnin lisäämiseksi.

STRATEGISET PÄÄTAVOITTEET:

Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy.

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat.

Lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivien monialainen verkostotyö kehittyy ja jalkautuu.

MAAKUNNALLINEN LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA

- Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on strateginen asiakirja
- Kymenlaakson lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu vuosille 2020–2024, jatkettu 2025
- Hyvinvointisuunnitelma pitää sisällään indikaattoreita, joiden kautta kuvataan kymenlaaksolaisten lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin nykytilaa ja sen kehittymistä seuraavien neljän vuoden aikana
- www.kymenlaaksonperhekeskus.fi

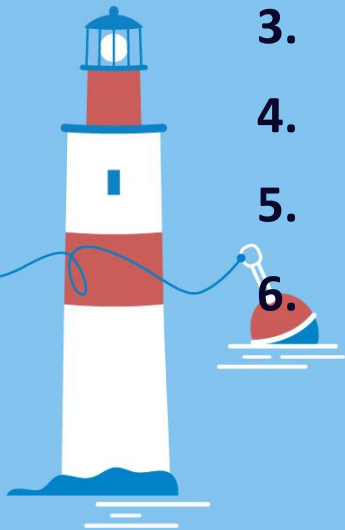

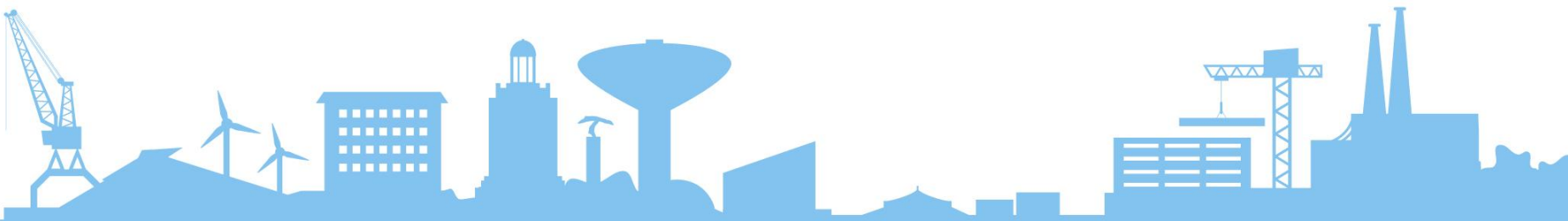

PÄÄTAVOITE 1: LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN ARJEN HYVINVOINTI LISÄÄNTYY

Välitavoitteet ja seurattavat indikaattorit:

- 1. Lasten ja nuorten arvostaminen**
- 2. Vanhemmuuden tukeminen (ei tuloksia kouluterveyskyselystä)**
- 3. Lapsen oikeuksien toteutuminen erotilanteessa**
- 4. Lasten ja nuorten terveyden edistäminen**
- 5. Tuen oikea-aikainen ja yhdenvertainen saatavuus**
- 6. Haasteellisessa asemassa olevien erityisryhmien tuen turvaaminen**

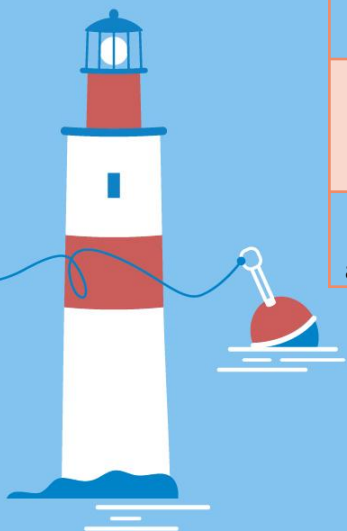

1.1 LASTEN JA NUORTEN ARVOSTAMINEN

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaavoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy: 1 Lasten ja nuorten arvostaminen)

Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä EI KYSYTTY 2025

Kotka (Kymenlaakso)	2023	2021	2019
4.–5.lk	40 % (41 %)	40 % (38 %)	40 % (41 %)
8.–9.lk	35 % (37 %)	38 % (42 %)	38 % (44 %)
lukio	49 % (50 %)	40 % (38 % vain Etelä-Kymenlaakson lukiot)	52 % (50 %)
ammattillinen oppilaitos	48 % (46 %)	55 % (48 %)	45 % (50 %)

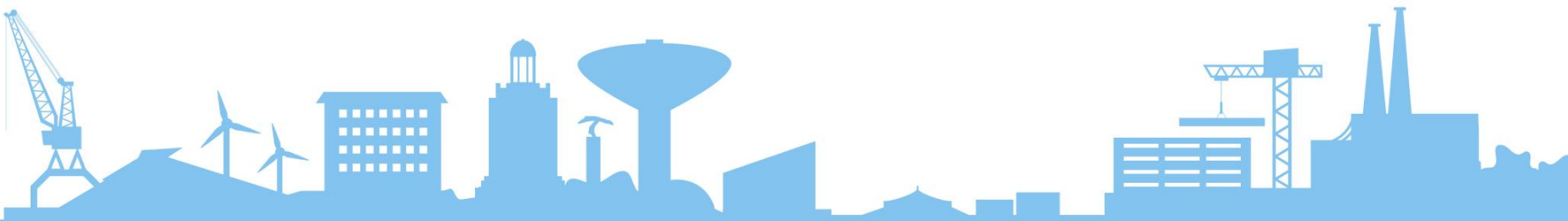
1.1 LASTEN JA NUORTEN ARVOSTAMINEN

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaavoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy:
1 Lasten ja nuorten arvostaminen)

Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä
väkivaltaa vuoden aikana

	Kotka 2025* (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
4. ja 5. luokkalaisista	11 % (12 %)	30 % (29 %, 21 %)	30 % (28 %, 19 %)
8. ja 9. luokkalaisista	10 % (8 %)	37 % (31 %, 30 %)	33 % (31 %, 25 %)

* Vuonna 2025 kysytty kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa, ei muiden huolta pitävien

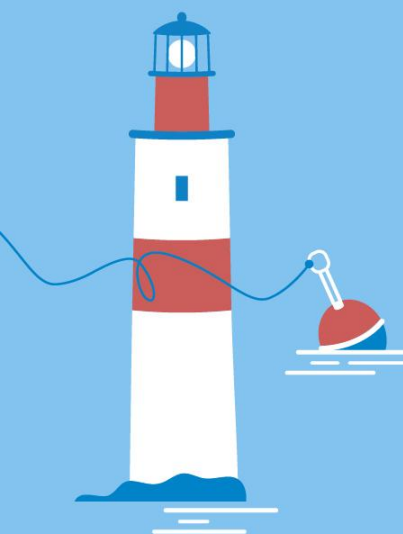

1.1 LASTEN JA NUORTEN ARVOSTAMINEN

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Pää tavoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisäänty: 1 Lasten ja nuorten arvostaminen)

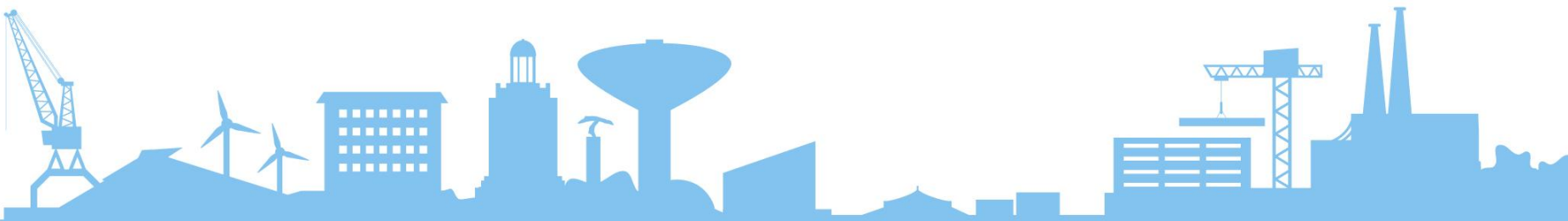
Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa

	Kotka 2025* (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
4. ja 5.lk	79 % (81 %)	81% (56 %, 56 %)	81 % (57 %, 59 %)
8. ja 9.lk	69 % (70 %)	68 % (42 %, 47 %)	66 % (43 %, 47 %)
lukio	74 % (75 %)	62 % (39 %, 46 %)	67 % (36 %, 48 %)
ammattillinen oppilaitos	74 % (71 %)	65 % (49 %, 41 %)	64 % (50 %, 47 %)

* Vuonna 2025 kysytty: voi keskustella asioistaan vanhempien kanssa usein tai melko usein

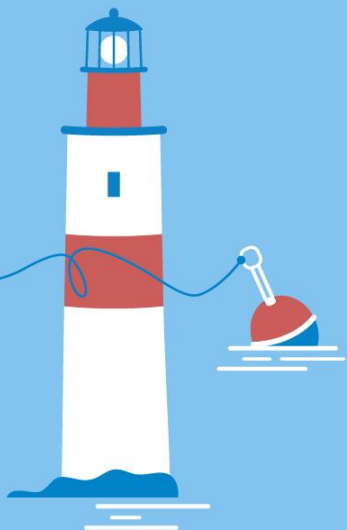

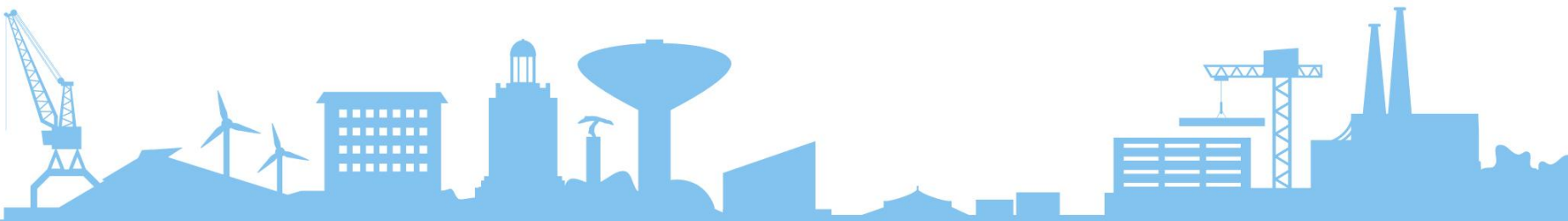
1.3 LAPSEN OIKEUKSIEN TOTEUTUMINEN EROTILANTEESSA

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaavoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy:
3 Lapsen oikeuksien toteutuminen erotilanteessa)

Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
4. ja 5.lk	54 % (58 %)	64 % (53 %, 46 %)	60 % (56 %, 53 %)
8. ja 9.lk	45 % (48 %)	41 % (38 %, 39 %)	44 % (49 %, 47 %)

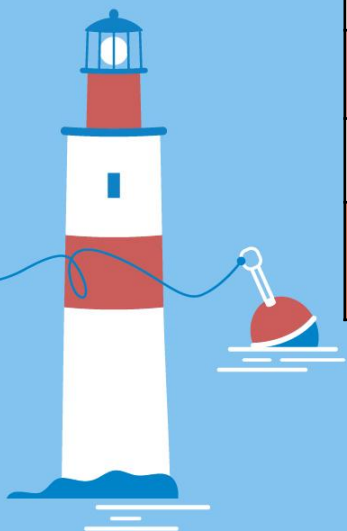

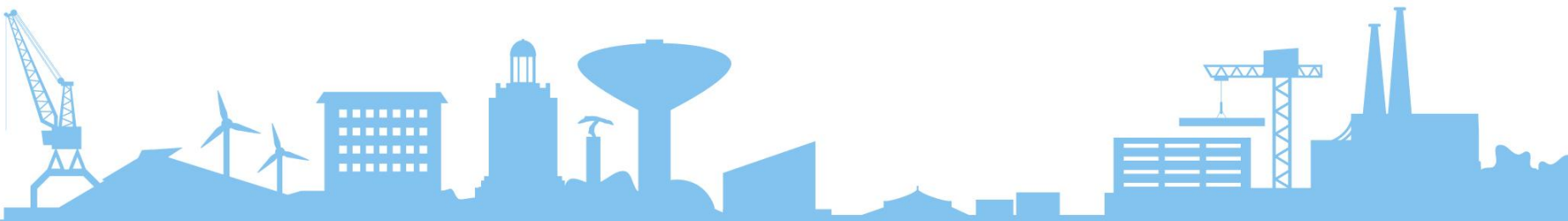
1.4 LASTEN JA NUORTEN TERVEYDEN EDISTÄMINEN

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaivoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy:
4 Lasten ja nuorten terveydenedistäminen)

Tyytyväisiä elämäänsä

	Kotka 2025 (Kymenlaakso 2025)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021, 2019)
4. ja 5.lk	83 % (83 %)	87 % (83 %, -)	84 % (85 %, 88 %)
8. ja 9.lk	67 % (69%)	64 % (66 %, 73 %)	65 % (70 %, 76 %)
lukio	72 % (74 %)	67 % (65 %, 72 %)	70 % (66 %, 76 %)
ammatillinen oppilaitos	73 % (65 %)	70 % (73 %, 74 %)	65 % (73 %, 79 %)

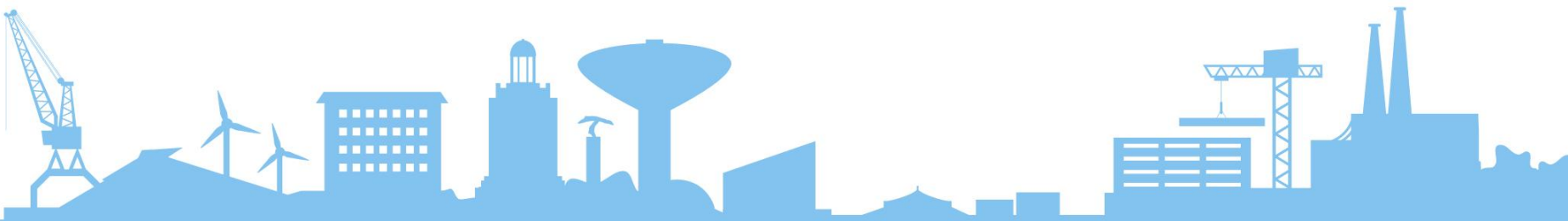

1.4 LASTEN JA NUORTEN TERVEYDEN EDISTÄMINEN

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaavoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy:
4 Lasten ja nuorten terveyden edistäminen)

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021, 2019)
4. ja 5.lk	10 % (9 %)	11 % (12 %, 9 %)	14 % (11 %, 10 %)
8. ja 9.lk	23 % (22 %)	27 % (27 %, 22 %)	29 % (25 %, 21 %)
lukio	22 % (21 %)	26 % (29 %, 20 %)	25 % (27 %, 19 %)
ammattillinen oppilaitos	20 % (23 %)	31 % (27 %, 22 %)	28 % (30 %, 19 %)

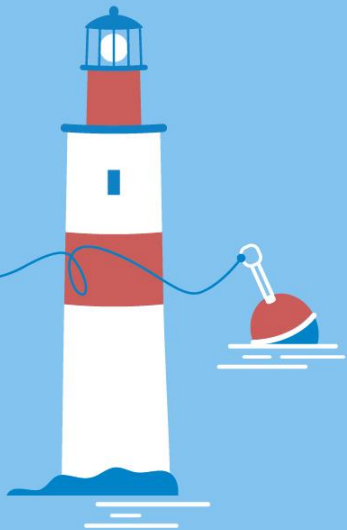

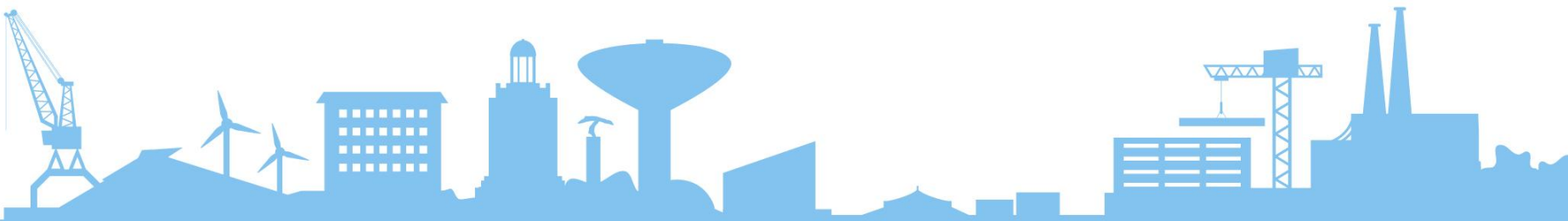
1.4 LASTEN JA NUORTEN TERVEYDEN EDISTÄMINEN

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaivoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy:
4 Lasten ja nuorten terveyden edistäminen)

Ylipainoisuus EI KYSYTTY 2025

	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
8. ja 9.lk	18 % (18 %, 18 %)	18 % (19 %, 18 %)
lukio	13 % (21 %, 15 %)	16 % (20 %, 17 %)
ammatillinen oppilaitos	26 % (25 %, 24 %)	23 % (30 %, 24 %)

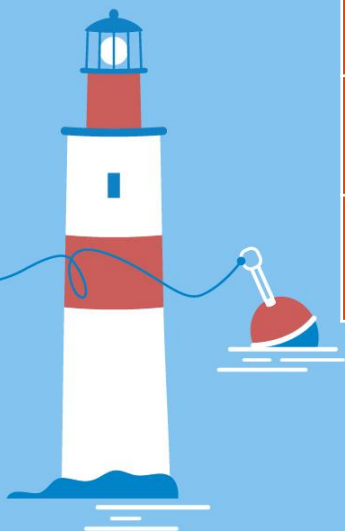

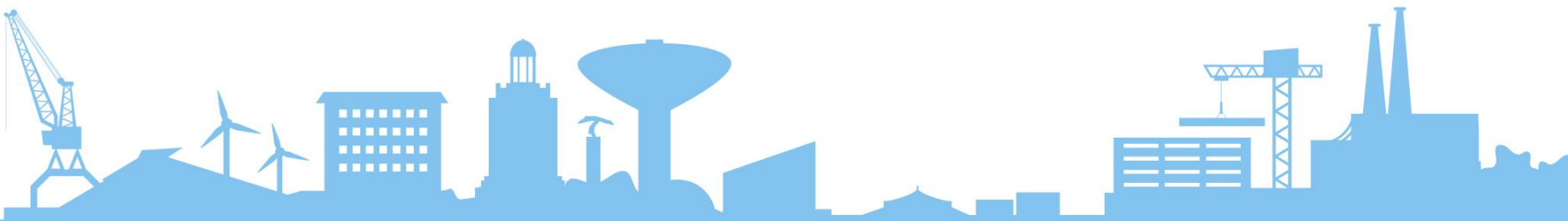
1.4 LASTEN JA NUORTEN TERVEYDEN EDISTÄMINEN

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaavoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy:
4 Lasten ja nuorten terveyden edistäminen)

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
8. ja 9.lk	11 % (8 %)	12 % (13 %, 12 %)	12 % (10 %, 10 %)
lukio	10 % (10 %)	14 % (12 %, 16 %)	15 % (11 %, 16 %)
ammatillinen oppilaitos	21 % (19 %)	24 % (21 %, 38 %)	22 % (18 %, 27 %)

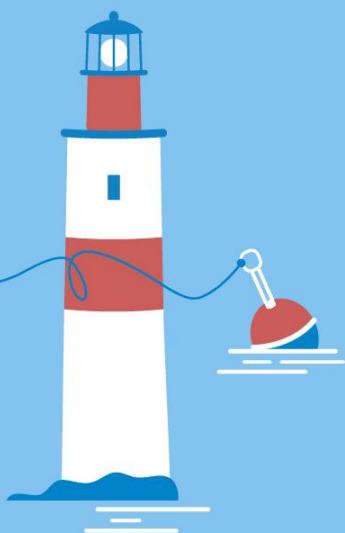

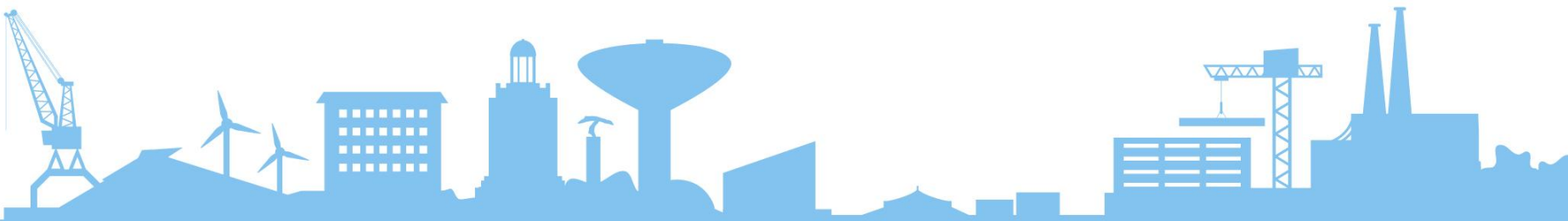
1.4 LASTEN JA NUORTEN TERVEYDEN EDISTÄMINEN

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaivoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy:
4 Lasten ja nuorten terveyden edistäminen

Mielialaan liittyviä ongelmia 2 viimeisen viikon aikana/
Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021, 2019)
4. ja 5.lk	Ei lukuja	24 % (26 %, 17 %)	- (24 %, 17 %)
8. ja 9.lk	24 % (22 %)	23 % (25 %, 19 %)	24 % (22 %, 17 %)
lukio	20 % (19 %)	24 % (28 %, 18 %)	22 % (26 %, 15 %)
ammattillinen oppilaitos	17 % (19 %)	21 % (18 %, 20 %)	20 % (20 %, 15 %)

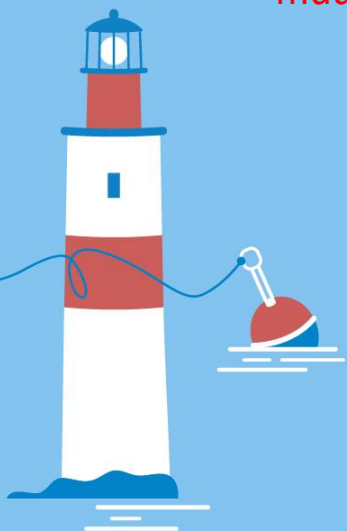

1.5 TUEN OIKEA-AIKAINEN JA YHDENVERTAINEN SAATAVUUS

(Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Pää tavoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy:
5 Tuen oikea-aikainen ja yhdenvertainen saatavuus

Ei tukea tai apua koulun aikuisilta/palveluista mielialaan
liittyviin asioihin, vaikka olisi tarvinnut

Ei kysytty 2025 eikä 2023. Tukeen liittyvät kysymykset on jaoteltu erikseen
muun muassa opettajalta ja opiskeluhuollon palveluista saatuun tukeen.

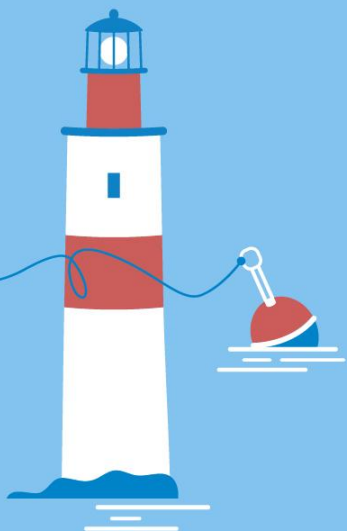

1.6 HAASTEELLISESSA ASEMASSA OLEVIEN ERITYISRYHMIEN TUEN TURVAAMINEN

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaavoite 1 Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi
lisääntyy: 6 Haasteellisessa asemassa olevien erityisryhmien tuen turvaaminen

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021, 2019)
4. ja 5.lk	12 % (11 %)	8 % (8 %, 9,5 %)	9,7 % (8,5 %, 8 %)
8. ja 9.lk	8 % (8 %)	9,7 % (7,6 %, 7,5 %)	8,9 % (6,7 %, 6,4 %)
lukio	2 % (2 %)	1,4 % (0,8 %, 0,7 %)	1,4 % (0,9 %, 1,5 %)
ammattillinen oppilaitos	7 % (6 %)	3,3 % (1,4 %, 4,1 %)	3,3 % (2,8 %, 3,5 %)

PÄÄTAVOITE 2: LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS VAHVISTUVAT

Välitavoitteet ja seurattavat indikaattorit:

1. Yhdenvertaiset mahdollisuudet tavata, toimia ja vaikuttaa
2. Lapsilla ja nuorilla on tiloja, joissa heitä kohdataan yksilöinä ja yhteisön jäseninä
3. Hyvin saavutettavat fyysisesti ja sosiaalisesti esteettömät palvelut ja toiminnot
4. Uusia, yhteisesti suunniteltuja kuulemis- ja palautekäytäntöjä otetaan käyttöön
5. Lähiyhteisö mukana osallisuuden luomisessa
6. Palvelujen kehittäminen kuuntelemalla ja perehtymällä asiakkaiden kokemuksiin

2.1 YHDENVERTAISET MAHDOLLISUUDET TAVATA, TOIMIA JA VAIKUTTAA

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Pää tavoite 2 Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat 1 Yhdenvertaiset mahdollisuudet tavata, toimia ja vaikuttaa

Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021, 2019)
4. ja 5.lk	84 % (83 %)	84 % (81 %, 87 %)	86 % (82 %, 88 %)
8. ja 9.lk*	76 % (76 %)	95 % (95 %, 94 %)	96 % (96 %, 95 %)
lukio	83 % (85 %)	96 % (97 %, 98 %)	98 % (98 %, 98 %)
ammattillinen oppilaitos	69 % (71 %)	89 % (95 %, 90 %)	93 % (95 %, 91 %)

(Vuosina 2025 ja 2023: 20–30 % kokee kiinnostavat harrastukset liian kalliiksi)

2.2 LAPSILLA JA NUORILLA ON TILOJA, JOISSA HEITÄ KOHDATAAN YKSILÖINÄ JA YHTEISÖN JÄSENIINÄ

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaavoite 2 Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat 2 Lapsilla ja nuorilla on tiloja, joissa heitä kohdataan yksilöinä ja yhteisön jäseninä

Tuntee itsensä yksinäiseksi

Kotka 2025 (Kymenlaakso)		Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021, 2019)
4. ja 5.lk	Ei lukuja	5 % (5 %, 4 %)	5 % (4 %, 4 %)
8. ja 9.lk	13 % (13 %)	15 % (17 %, 11 %)	15 % (14 %, 10 %)
lukio	13 % (11 %)	16 % (17 %, 13 %)	15 % (17 %, 12 %)
ammattillinen oppilaitos	14 % (12 %)	17 % (17 %, 9 %)	16 % (17 %, 8 %)

2.3 HYVIN SAAVUTETTAVAT FYYSISESTI JA SOSIAALISESTI ESTEETTÖMÄT PALVELUT JA TOIMINNOT

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Päätaavoite 2 Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat 3 Hyvin saavutettavat fyysisesti ja sosiaalisesti esteettömät palvelut ja toiminnot

Yrittänyt usein viettää vähemmän aikaa netissä onnistumatta

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
8. ja 9.lk	31 % (32 %)	34 % (27 %, 29 %)	33 % (27 %, 28 %)
lukio	39 % (35 %)	34 % (32 %, 26 %)	29 % (30 %, 23 %)
ammatillinen oppilaitos	26 % (27 %)	26 % (18 %, 20 %)	24 % (19 %, 22 %)

4. -5 lk. Kotkassa vuonna 2025; 32 %, 2023; 47 %, 2021; 39 %

PÄÄTAVOITE 3 LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PARISSA TOIMIVIEN MONIALAINEN VERKOSTOTYÖ KEHITTYY JA JALKAUTUU

VÄLITAVOITTEET:

1. Lapsi, nuori ja perhelähtöinen moniammatillinen työote yli sektorirajojen
2. Monialaiset ja monitoimijaiset joustavasti tuotetut palvelut
3. Perheiden kokonaisvaltaisen elämäntilanteen parempi huomioiminen eri asiantuntijoiden työkäytänteitä kehittämällä

INDIKAATTORIT:

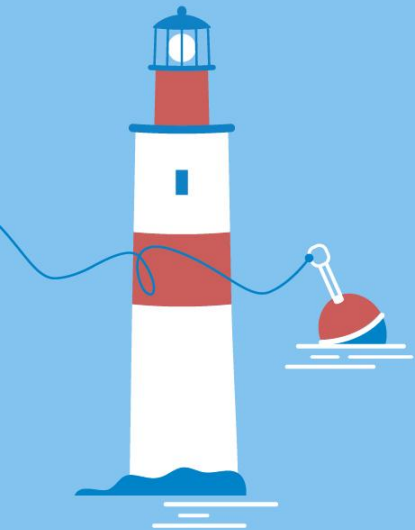
Hyödynnetään muiden osioiden indikaattoreita, erityisesti 4-vuotiaiden huoltajilta saatuja tietoja

4 MUUT SEURATTAVAT INDIKAATTORIT

1. Väestön kehitys (ei vastauksia kouluterveyskyselyssä)
- 2. Hyvinvointi, osallisuus ja vapaa-aika**
3. Lastensuojelu (ei vastauksia kouluterveyskyselyssä)
- 4. Terveys & elintavat**

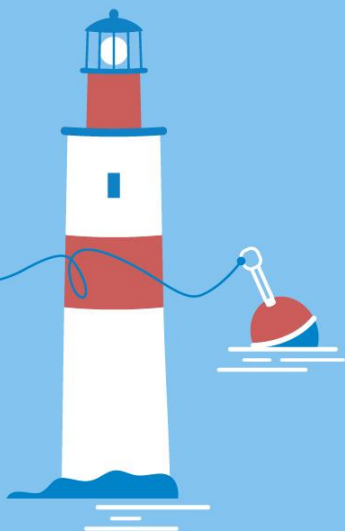

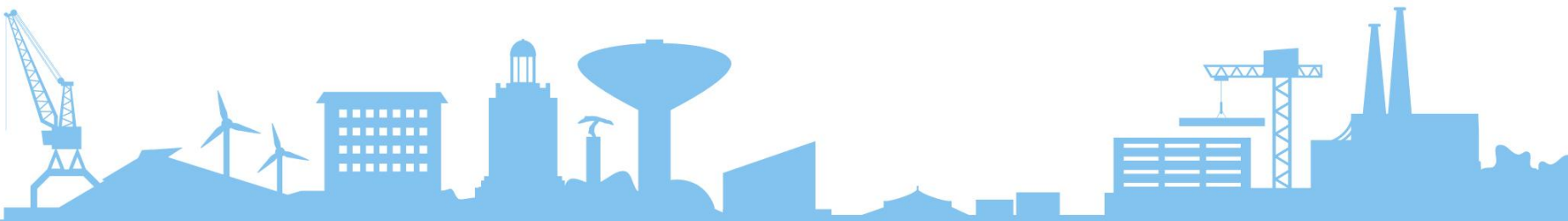
4.2 HYVINVOINTI, OSALLISUUS JA VAPAA-AIKA

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Muut seurattavat indikaattorit

Harrastaa vapaa-ajalla hengästyttävää liikuntaa korkeintaan
1 tuntia viikossa

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
8. ja 9.lk	31 % (31 %)	28 % (33 %, 33 %)	28 % (30 %, 30 %)
lukio	28 % (25 %)	28 % (34 %, 31 %)	26 % (33 %, 28 %)
ammatillinen oppilaitos	39 % (38 %)	43 % (35 %, 45 %)	40 % (43 %, 43 %)

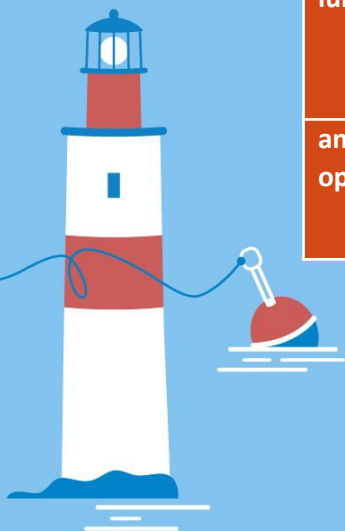

4.4 TERVEYS JA ELINTAVAT

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Muut seurattavat indikaattorit; terveys ja elintavat

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
8. ja 9.lk	11 % (8 %)	10 % (8 %, 10 %)	10 % (8 %, 10 %)
lukio	8 % (8 %)	16 % (10 %, 12 %)	11 % (10 %, 10 %)
ammattillinen oppilaitos	18 % (16 %)	20 % (17 %, 30 %)	16 % (17 %, 23 %)

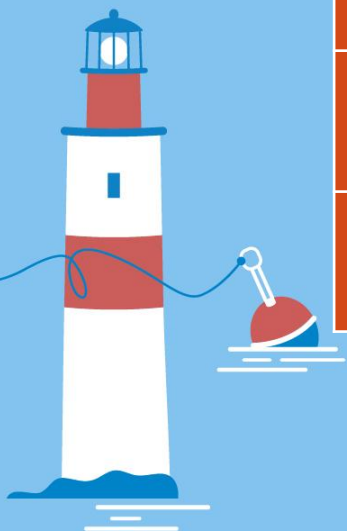

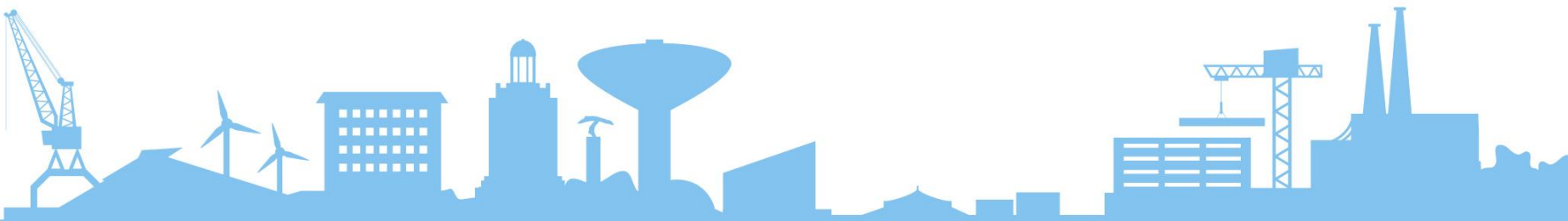
4 MUUT INDIKAATTORIT

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Muut seurattavat indikaattorit; terveys ja elintavat

Käyttää päivittäin jotakin tupakkatuotetta tai
sähkösavuketta

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
8. ja 9.lk	13 % (11 %)	17 % (10 %, 10 %)	15 % (8 %, 9 %)
lukio	9 % (10 %)	12 % (5 %, 5 %)	7 % (5 %, 5 %)
ammatillinen oppilaitos	32 % (27%)	31 % (22 %, 35 %)	23 % (21 %, 29 %)

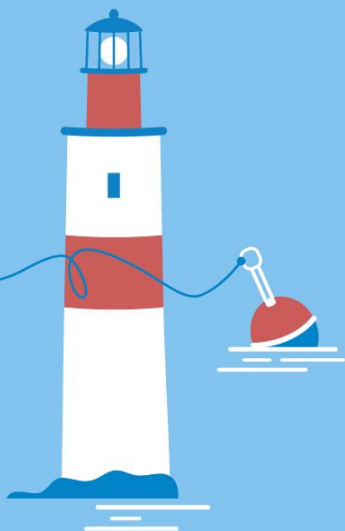

4 MUUT SEURATTAVAT INDIKAATTORIT

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Muut seurattavat indikaattorit; terveys ja elintavat

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
8. ja 9.lk	25 % (24 %)	24 % (18 %, 14 %)	21 % (18 %, 13 %)
lukio	20 % (17 %)	20 % (23 %, 12 %)	21 % (21 %, 11 %)
ammatillinen oppilaitos	18 % (17 %)	21 % (17 %, 12 %)	18 % (14 %, 9 %)

4 MUUT SEURATTAVAT INDIKAATTORIT

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma; Muut seurattavat indikaattorit; terveys ja elintavat

Kokenut seksuaalista häirintää puhelimesta tai internetissä
vuoden aikana

	Kotka 2025 (Kymenlaakso)	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021, 2019)
lukio	18 % (16 %)	28 % (33 %, 17 %)	27 % (34 %, 15 %)
ammatillinen oppilaitos	17 % (15 %)	32 % (24 %, 15 %)	25 % (20 %, 11 %)

8. ja 9 lk. 2025: Kotka 18 %, Kymenlaakso 16 %; vuonna 2023: Kotka 29 %, Kymenlaakso 26 %

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE

Luokassa/ryhmässä työrauha on hyvä

Kotka	2025	2023	2021, 2019
8.–9.lk	72 %	65 %	77 %, 62 %
lukio	92 %	93 %	98 %, 95 %
ammatillinen oppilaitos	87 %	83 %	98 %, 80 %
4.–5.lk	24 %*	21 %*	31 %*, 28 %

* luokassa usein rauhallista

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE

Koulu-uupumus

Kotka	2025	2023	2021 (2019)
4.–5.lk	Ei lukua	16 %	14 % (ei lukua)
8.–9.lk	27 %	23 %	19 % (18 %)
lukio	20 %	16 %	26 % (12 %)
ammatillinen oppilaitos	9 %	13 %	10 % (12 %)

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE

Opettajalta saatu välittävä ja oikeudenmukainen kohtelu

Kotka			
	2025*	2023	2021 (2019)
8. ja 9.lk	61 %	34 %	51 % (37 %)
lukio	88 %	60 %	63 % (52 %)
ammatillinen oppilaitos	85 %		84 % (60 %)

*Vuonna 2025 kysytty: Opettajat kohtelevat oppilaita reilusti

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE

Saanut apua hyvinvointiin opettajalta Vuonna 2023 kysytty EI OLE SAANUT apua,
laskettu apua saaneet. EI KYSYTTY 2025

	Kotka 2023 (2021, 2019)	Kymenlaakso 2023 (2021,2019)
8. ja 9.lk	75 % (77 %, 84 %)	74 % (80 %, 85 %)
lukio	74 % (82 %, 76 %)	79 % (84 %, 84 %)
ammattillinen oppilaitos	90 % (86 %, 77 %)	85 % (87 %, 87 %)

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE

Pitää koulunkäynnistä

Kotka	2025	2023	2021 (2019)
4.–5.lk	66 %	70 %	76 % (74 %)
8.–9.lk	48 %	43 %	51 % (54 %)
lukio	60 %	62 %	54 % (76 %)
ammatillinen oppilaitos	85 %	76 %	73 % (82 %)

MYÖNTEISET JA HUOLESTUTTAVAT TULOKSET

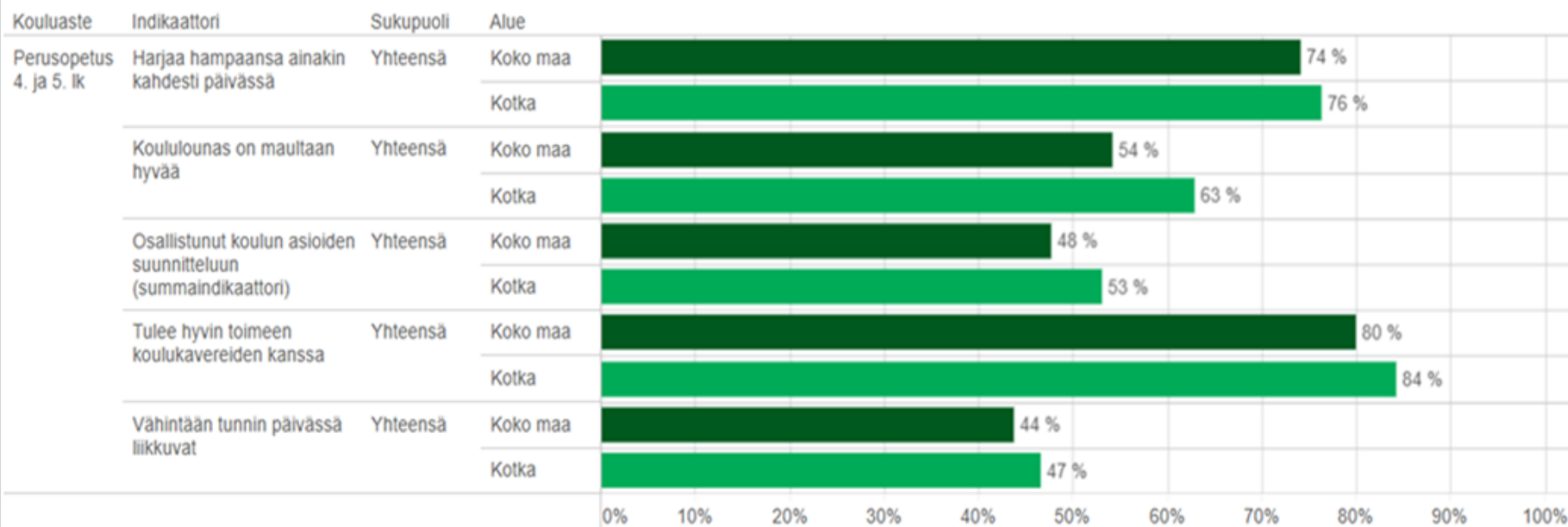

VAHVUUDET JA MYÖNTEINEN MUUTOS 4. JA 5. LUOKKA

Vahvuudet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

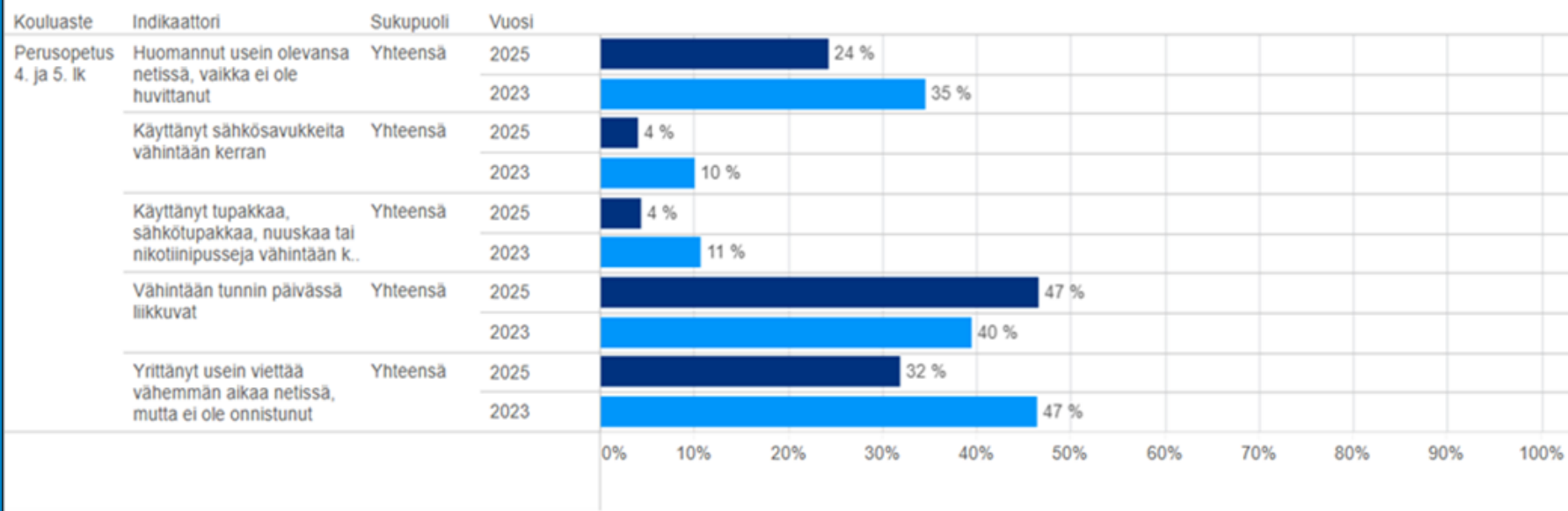

MYÖNTEINEN MUUTOS SUHTEESSA EDELLISEEN TIEDONKERUUSEEN 4. JA 5. LUOKAT

Myönteinen muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Kotka

Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

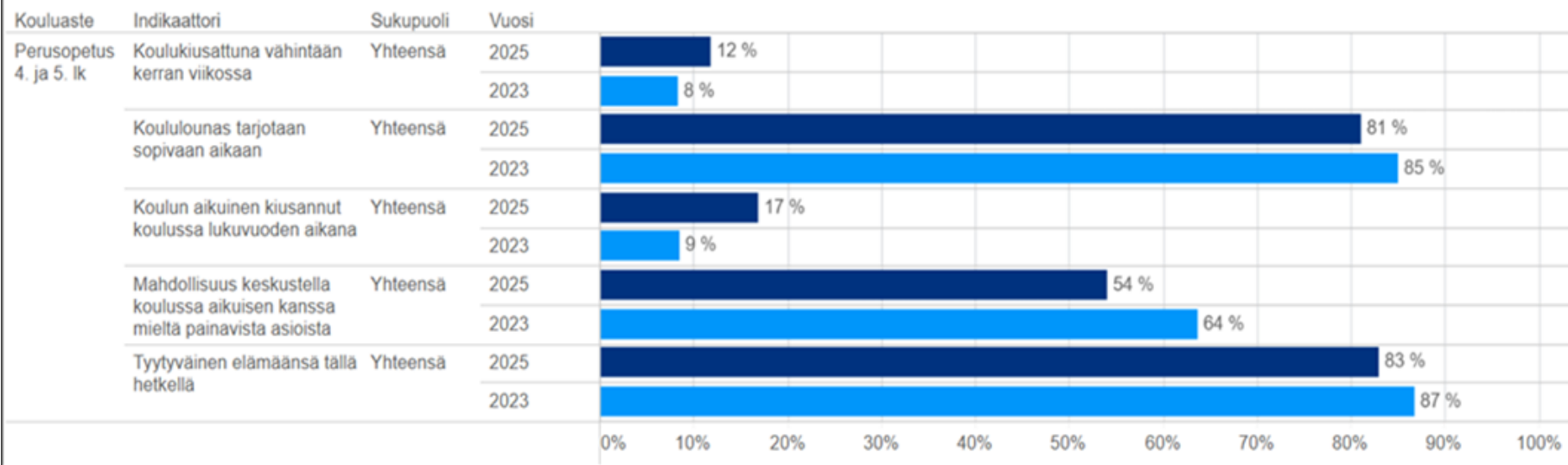

HUOLESTUTTAVA MUUTOS SUHTEESSA EDELLISEEN TIEDONKERUUSEEN 4. JA 5. LUOKKA

Huolestuttava muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Kotka

Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

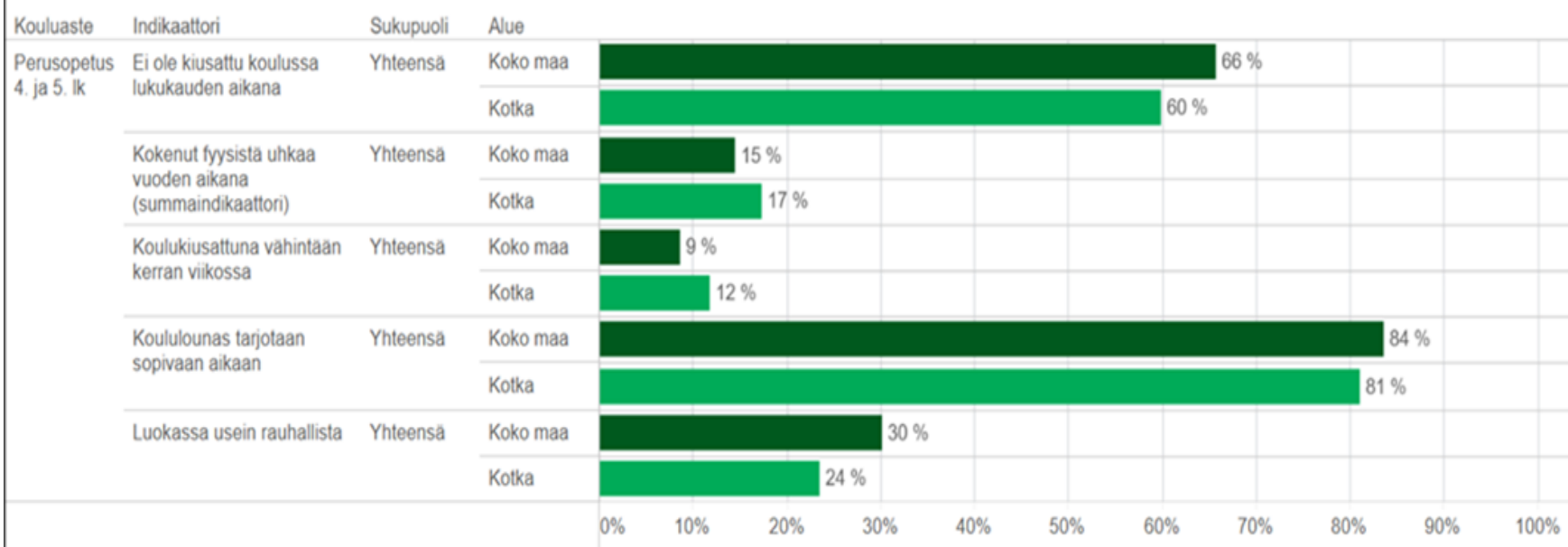

KEHITYSKOhteet suhteessa koko maan tulokseen 4. ja 5. luokat

Kehityskohteet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

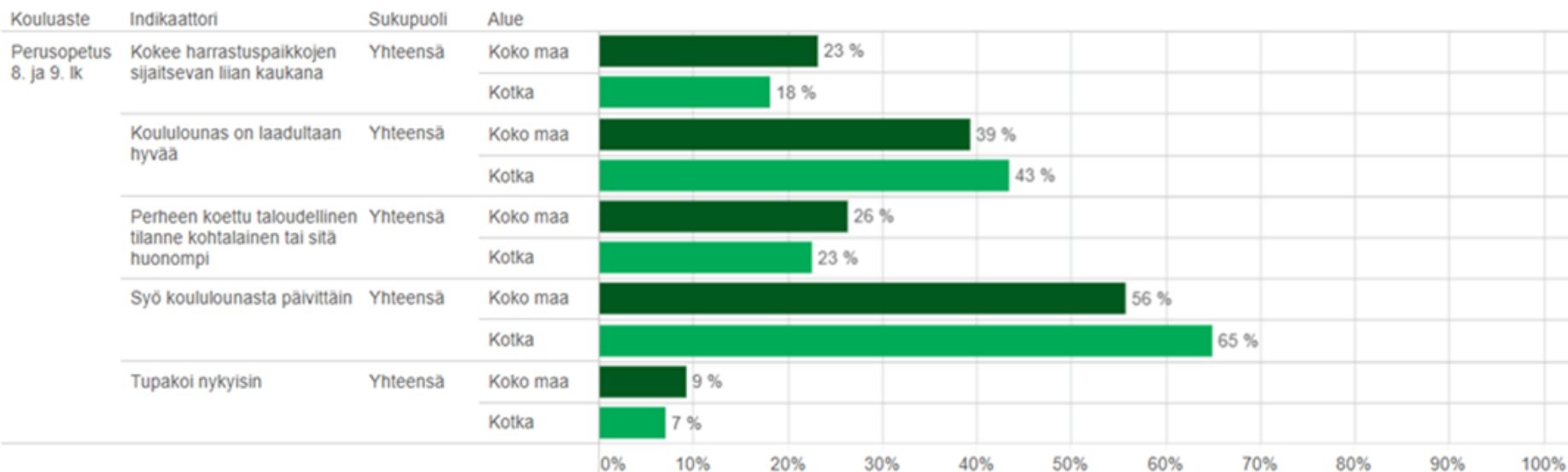

VAHVUUDET SUHTEESSA KOKO MAAN TULOKSEEN 8. JA 9. LUOKAT

Vahvuudet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

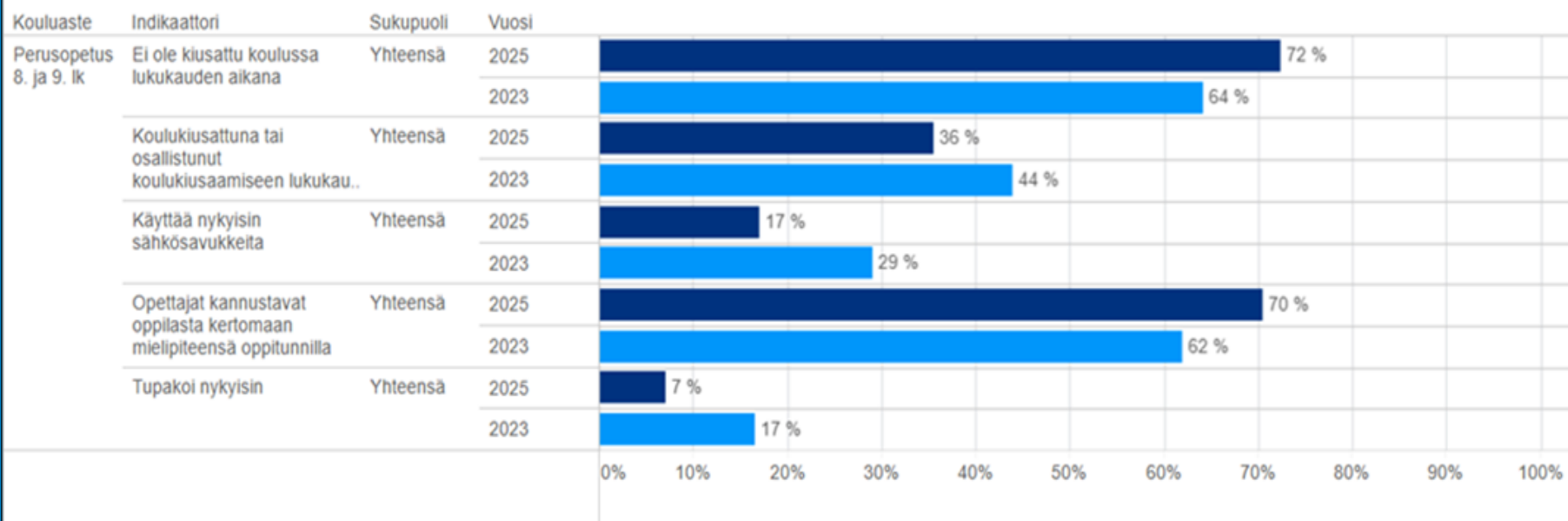

MYÖNTEINEN MUUTOS SUHTEESSA EDELLISEEN TIEDONKERUUSEEN 8. JA 9. LUOKAT

Myönteinen muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Kotka

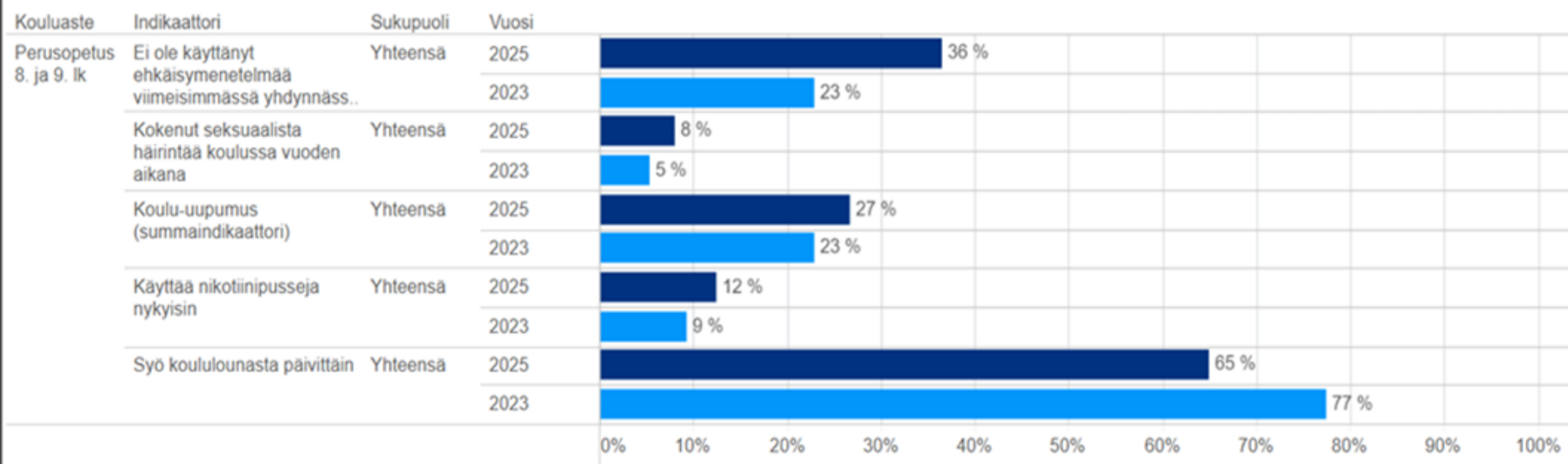
Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

HUOLESTUTTAVA MUUTOS SUHTEESSA EDELLISEEN TIEDONKERUUSEEN 8. JA 9. LUOKAT

Huolestuttava muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Kotka
Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

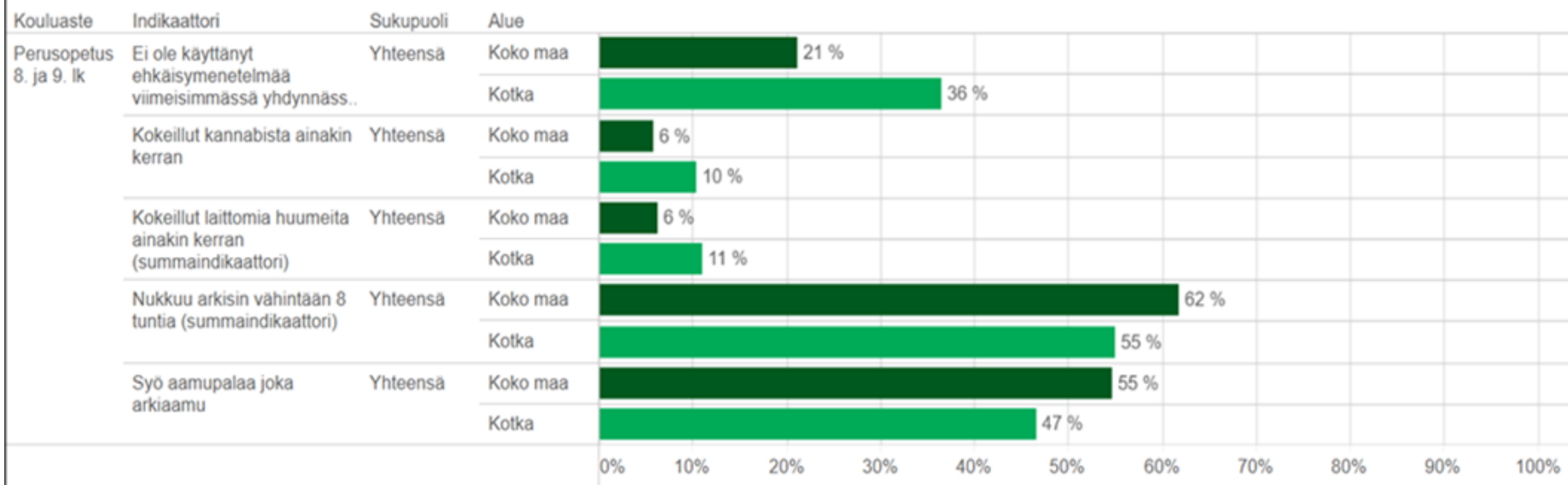

KEHITYSKOhteet suhteessa koko maan tulokseen 8. ja 9. luokat

Kehityskohteet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

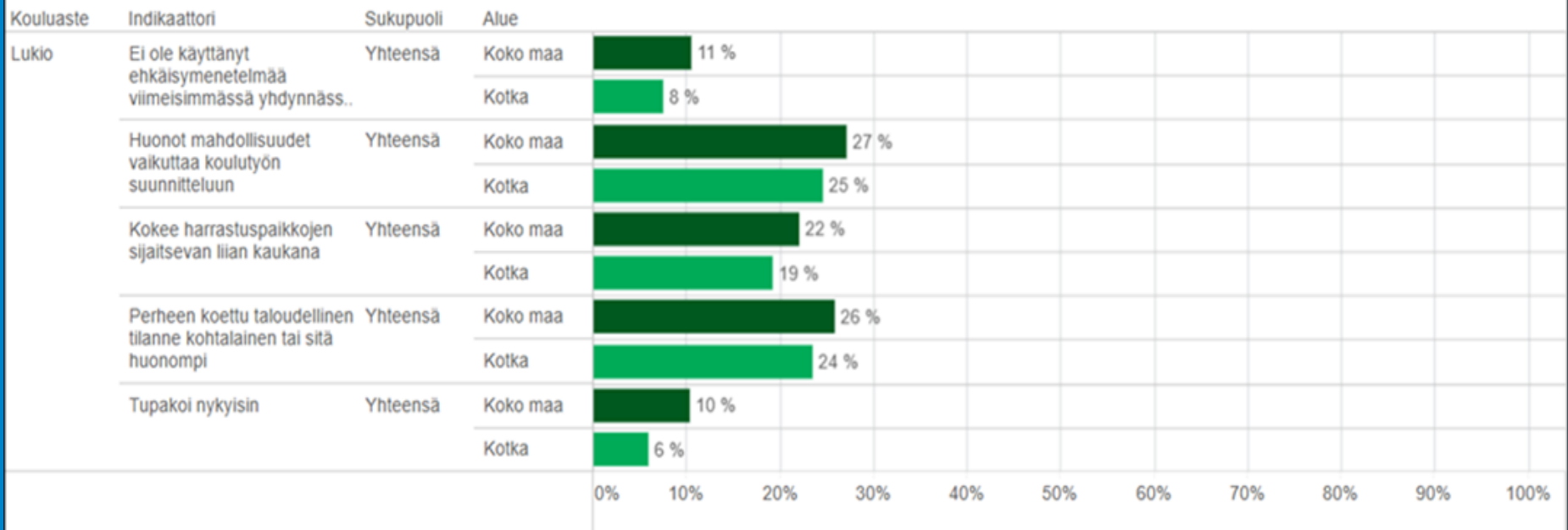

VAHVUUDET SUHTEESSA KOKO MAAN TULOKSEEN LUKIO 1. JA 2. VUOSILUOKAT

Vahvuudet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

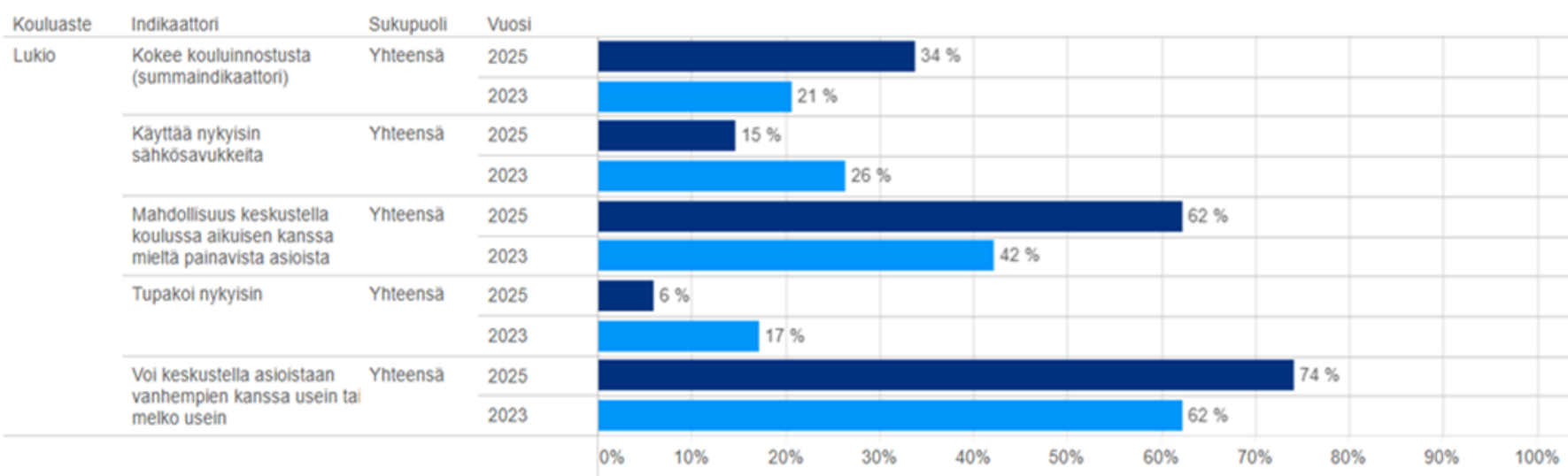

MYÖNTEINEN MUUTOS SUHTEESSA EDELLISEEN TIEDONKERUUSEEN LUKIO

Myönteinen muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Kotka

Alueen viisi positiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

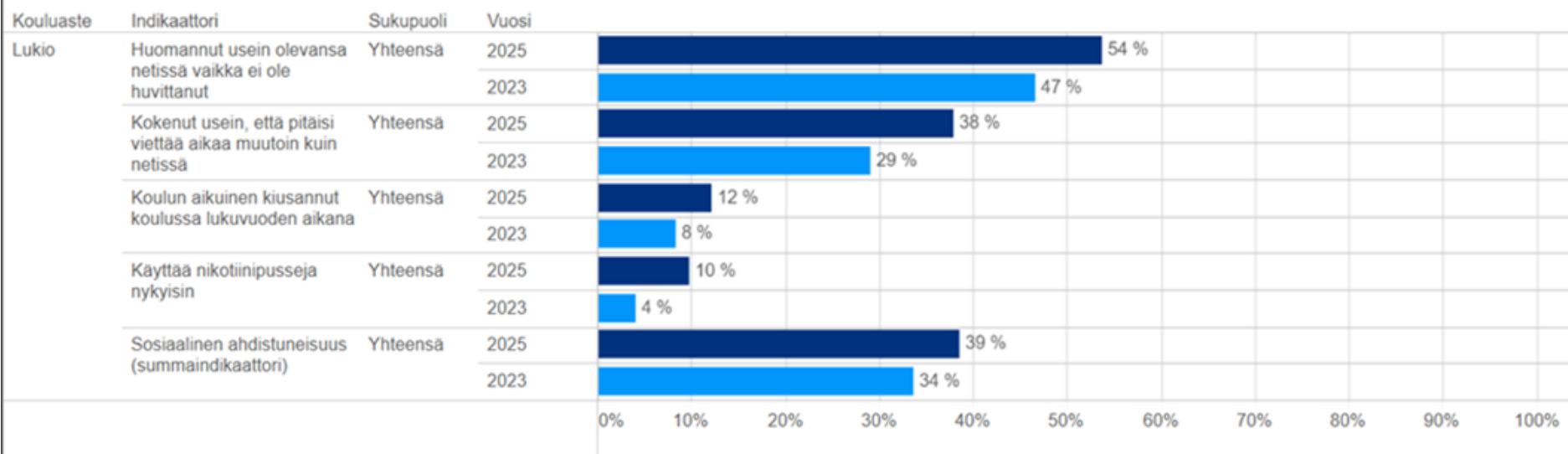

HUOLESTUTTAVA MUUTOS SUHTEESSA EDELLISEEN TIEDONKERUUSEEN LUKIO

Huolestuttava muutos suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen, Kotka

Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa edelliseen tiedonkeruuseen.

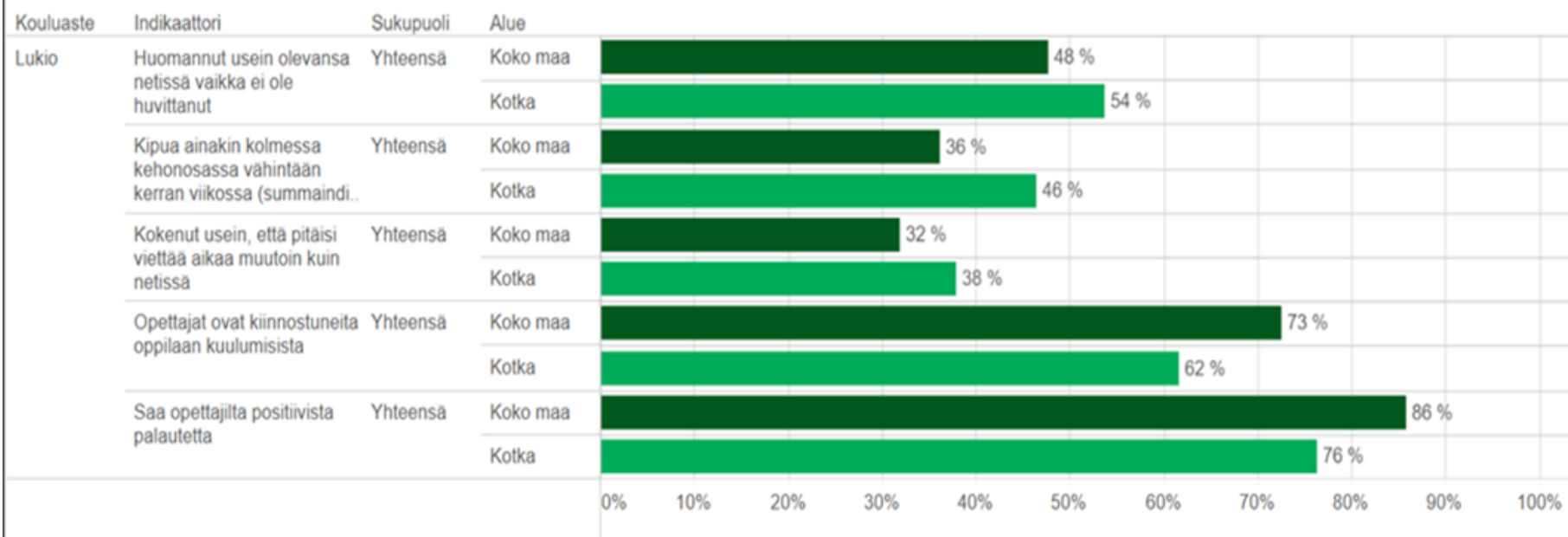

KEHITYSKOhteet suhteessa KOKO MAAN TULOKSEEN LUKIO

Kehityskohteet suhteessa koko maan tulokseen, 2025

Alueen viisi negatiivisinta tulosta suhteessa koko maan tulokseen.

KIITOS MIELENKIINNOSTA

D/1010/02.02.02/2025**91 § Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan talouden seuranta 1-9 2025**

Kasko 4.11.2025 § 91

Valmistelija: Controller Pamela Abrahamsson, puh. 040 648 4340

Tiivistelmä: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan talouden seuranta tammi-syyskuulta 2025, raportit otettu 15.10.2025.

Esittelyteksti: Hallintosäännön mukaan toimielimet seuraavat talouttaan kuukausittain. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalle tuodaan tiedoksi talouden toteumatiedot kirjanpidossa suljettujen kausien osalta.

Kasvatuksen ja koulutuksen vastuualueiden talous on toteutunut tammi-syyskuussa talousarviota parempana. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tammi-syyskuun toteutunut ulkoinen toimintakate on seurantahetkellä 74,1 % koko vuoden talousarviosta. Vastaavan ajanjakson talousarvio on 75,6 %. Euromääräisesti toteuman ja budjetin erotus on noin +1 050 000 €.

Liitteenä tuloslaskelmat.

Liitteet: Talouden seuranta 1–9 2025 Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Esittelijä: Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka

Ehdotus: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta merkitsee tiedoksi talouden toteuman tammi-syyskuulta 2025.

Asian käsittely: Asiaa esitteli opetustoimenjohtaja Vesa Toikan lisäksi varhaiskasvatusjohtaja Raili Liukkonen.

Puheenvuoroja asiasta käyttivät jäsenet Andreas Hinttaniemi ja Raija Keveri.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136§)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA						
	Toteuma 01-09/2025	Toteuma 01-09/2024	Budjetti 2025	Budjetti2025 jäljellä	% Tot. vs Budj.	Ennuste 2025
Myyntituotot	542 992	582 072	808 013	265 021	67,2 %	775 000
Maksutuotot	981 448	1 002 067	1 324 500	343 052	74,1 %	1 291 500
Tuet ja avustukset	636 187	1 597 132	1 233 144	596 957	51,6 %	1 068 644
Muut toimintatuotot	40 261	22 775	95 137	54 876	42,3 %	74 500
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-		
TOIMINTATUOTOT	2 200 887	3 204 046	3 460 793	1 259 906	63,6 %	3 209 644
Henkilöstökulut	- 42 454 226	- 41 763 265	- 56 487 631	- 14 033 405	75,2 %	- 56 548 508
Palvelujen ostot	- 8 774 783	- 8 562 326	- 12 709 924	- 3 935 140	69,0 %	- 12 480 424
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 227 263	- 1 146 710	- 1 672 481	- 445 218	73,4 %	- 1 672 481
Avustukset	- 1 035 314	- 1 158 664	- 1 739 000	- 703 686	59,5 %	- 1 410 000
Muut toimintakulut	- 38 831	- 31 152	- 113 218	- 74 387	34,3 %	- 113 203
TOIMINTAKULUT	- 53 530 418	- 52 662 117	- 72 722 254	- 19 191 836	73,6 %	- 72 224 616
ULK. TOIMINTAKATE	- 51 329 530	- 49 458 071	- 69 261 461	- 17 931 930	74,1 %	- 69 014 972
Sisäiset tuotot	7 198	1 261	-	7 198		
Sisäiset kulut	- 18 264 454	- 18 917 143	- 24 930 044	- 6 665 589	73,3 %	- 24 930 044
Sisäiset erät	- 18 257 257	- 18 915 882	- 24 930 044	- 6 672 787	73,2 %	- 24 930 044
TOIMINTAKATE	- 69 586 787	- 68 373 953	- 94 191 504	- 24 604 717	73,9 %	- 93 945 015

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LTK HALLINTO						
	Toteuma 01-09/2025	Toteuma 01-09/2024	Budjetti 2025	Budjetti2025 jäljellä	% Tot. vs Budj.	Ennuste 2025
Myyntituotot	-	-	-	-		
Maksutuotot	-	-	-	-		
Tuet ja avustukset	-	-	-	-		
Muut toimintatuotot	-	-	-	-		
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-		
TOIMINTATUOTOT	-	-	-	-		
Henkilöstökulut	- 12 821	- 10 946	- 54 140	- 41 319	23,7 %	- 54 140
Palvelujen ostot	- 2 216	- 2 843	- 13 692	- 11 476	16,2 %	- 13 692
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 43	- 63	- 1 000	- 957	4,3 %	- 1 000
Avustukset	-	-	-	-		
Muut toimintakulut	-	-	-	-		
TOIMINTAKULUT	- 15 079	- 13 852	- 68 831	- 53 752	21,9 %	- 68 831
ULK. TOIMINTAKATE	- 15 079	- 13 852	- 68 831	- 53 752	21,9 %	- 68 831
Sisäiset tuotot	-	-	-	-		
Sisäiset kulut	- 7 541	- 6 650	- 9 077	- 1 536		- 9 077
Sisäiset erät	- 7 541	- 6 650	- 9 077	- 1 536		- 9 077
TOIMINTAKATE	- 22 620	- 20 502	- 77 908	- 55 288	29,0 %	- 77 908

OPETUS						
	Toteuma 01-09/2025	Toteuma 01-09/2024	Budjetti 2025	Budjetti2025 jäljellä	% Tot. vs Budj.	Ennuste 2025
Myyntituotot	431 597	500 260	641 000	209 403	67,3 %	635 000
Maksutuotot	394 834	386 607	580 500	185 666	68,0 %	492 500
Tuet ja avustukset	473 294	1 152 621	821 144	347 850	57,6 %	821 144
Muut toimintatuotot	40 261	22 244	83 500	43 239	48,2 %	74 500
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-		
TOIMINTATUOTOT	1 339 986	2 061 732	2 126 144	786 158	63,0 %	2 023 144
Henkilöstökulut	- 27 616 226	- 26 844 863	- 36 144 599	- 8 528 373	76,4 %	- 36 795 476
Palvelujen ostot	- 4 795 340	- 4 577 279	- 6 671 760	- 1 876 420	71,9 %	- 7 079 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 083 155	- 1 035 525	- 1 411 931	- 328 776	76,7 %	- 1 411 931
Avustukset	- 264 406	- 283 650	- 355 000	- 90 594	74,5 %	- 380 000
Muut toimintakulut	- 34 236	- 31 007	- 60 436	- 26 200	56,6 %	- 72 383
TOIMINTAKULUT	- 33 793 364	- 32 772 324	- 44 643 726	- 10 850 362	75,7 %	- 45 739 450
ULK. TOIMINTAKATE	- 32 453 378	- 30 710 592	- 42 517 582	- 10 064 204	76,3 %	- 43 716 306
Sisäiset tuotot	7 410	1 261	-	7 410		
Sisäiset kulut	- 13 596 325	- 13 936 102	- 18 372 509	- 4 776 185	74,0 %	- 18 372 509
Sisäiset erät	- 13 588 915	- 13 934 841	- 18 372 509	- 4 783 595	74,0 %	- 18 372 509
TOIMINTAKATE	- 46 042 293	- 44 645 433	- 60 890 092	- 14 847 799	75,6 %	- 62 088 816

VARHAISKASVATUS						
	Toteuma 01-09/2025	Toteuma 01-09/2024	Budjetti 2025	Budjetti2025 jäljellä	% Tot. vs Budj.	Ennuste 2025
Myyntituotot	111 395	81 812	167 013	55 618	66,7 %	140 000
Maksutuotot	586 613	615 459	744 000	157 386	78,8 %	799 000
Tuet ja avustukset	162 893	444 512	412 000	249 107	39,5 %	247 500
Muut toimintatuotot	-	531	11 637	11 637	0,0 %	
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-		
TOIMINTATUOTOT	860 901	1 142 314	1 334 649	473 748	64,5 %	1 186 500
Henkilöstökulut	- 14 825 179	- 14 907 456	- 20 288 892	- 5 463 713	73,1 %	- 19 698 892
Palvelujen ostot	- 3 977 228	- 3 982 204	- 6 024 472	- 2 047 244	66,0 %	- 5 387 072
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 144 065	- 111 121	- 259 550	- 115 485	55,5 %	- 259 550
Avustukset	- 770 908	- 875 014	- 1 384 000	- 613 092	55,7 %	- 1 030 000
Muut toimintakulut	- 4 595	- 145	- 52 782	- 48 187	8,7 %	- 40 820
TOIMINTAKULUT	- 19 721 974	- 19 875 941	- 28 009 696	- 8 287 722	70,4 %	- 26 416 334
ULK. TOIMINTAKATE	- 18 861 073	- 18 733 627	- 26 675 047	- 7 813 974	70,7 %	- 25 229 834
Sisäiset tuotot	- 212	-	-	212		
Sisäiset kulut	- 4 660 589	- 4 974 391	- 6 548 457	- 1 887 868	71,2 %	- 6 548 457
Sisäiset erät	- 4 660 801	- 4 974 391	- 6 548 457	- 1 887 656	71,2 %	- 6 548 457
TOIMINTAKATE	- 23 521 874	- 23 708 018	- 33 223 504	- 9 701 630	70,8 %	- 31 778 291

D/3223/00.01.02.00/2025

92 § Vastaus lausuntopyyntöön Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026-2029

Kasko 4.11.2025 § 92

Valmistelija: varhaiskasvatuksen kehittämissuunnittelija Pia Eskola puh. 040 5464279
yhdyspintatyön suunnittelija Nina Kaukoranta puh. 040 8482344

Esittelyteksti: Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma yhdistää kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmat toisiinsa. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma nojaa aiempaan valtuustokauden hyvinvointikertomukseen ja suunnitelmaan sekä vuosittaisiin raportteihin, joissa hyvinvoinnin tilaa kuvataan laajasti. Valmistelussa on huomioitu myös keskeiset alueelliset sekä kansalliset ohjelmat ja määräykset. Tavoitteita toteutetaan suunnitelman nelivuotiskauden aikana. Toteumaa raportoidaan eri toimialojen yhteistyönä valtuustolle vuosittain vuosiraportissa.

Kotkan kaupungin eri toimialat tekevät yhteistyötä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Varhaiskasvatus ja opetustoimi suunnittelevat, toteuttavat ja arvioivat hyvinvointi- ja turvallisuustyölle asetettuja tavoitteita.

Liitteenä oleva Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026–2029 sisältää kertomusosan ja suunnitelmaosan. Alussa kuvataan Kotkan kaupungin roolia hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäjänä. Osa I on kertomusosa, jossa kuvataan valtuustokauden 2021–2025 kehitystä ja nykytilaa. Osassa II on suunnitelmat valtuustokaudelle 2026–2029: hyvinvointisuunnitelma ja turvallisuussuunnitelma ja osassa III on tieto suunnitelmien käsittelystä toimielimissä.

Hyvinvointisuunnitelma ja turvallisuussuunnitelma toimeenpanee osaltaan Kotkan Kaupunkistrategiaa 2025 ja Kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen strategiaa. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen hyvinvointia ja turvallisuutta koskevaa aloitettua työtä jatketaan ja kehitetään edelleen.

Liitteet: Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026–2029

Esittelijä: Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka

Ehdotus: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta hyväksyy omalta osaltaan ja ote liitetään osaksi Hyvinvointilautakunnan hyväksymää Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa.

Asian käsittely: Asiaa esitteli opetustoimenjohtaja Vesa Toikan lisäksi varhaiskasvatusjohtaja Raili Liukkonen.

Puheenvuoroja asiasta käyttivät puheenjohtaja Juha Attenberg, varapuheenjohtaja Kirsi Rasanen, jäsenet Milla Tuomela, Maaret Lommi ja nuori-sovaltuuston edustaja Emilia Pirinen.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka muutti keskustelun pohjalta päätösehdotusta: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta hyväksyy vastauksenaan omalta osaltaan Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman ja ote liitetään osaksi Hyvinvointilautakunnan hyväksymää Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa.

Päätös:

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta hyväksyi vastauksenaan omalta osaltaan Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman ja ote liitetään osaksi Hyvinvointilautakunnan hyväksymää Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa.

Ote:

Kaupunginhallitus

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

--	--	--

Kotkan HYVINVOINTI- ja turvallisuuksuunnitelma 2026–2029

(Luonnos 29.9.2025)

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ	3
JOHDANTO	4
KOTKAN KAUPUNKI HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄJÄNÄ	5
OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2021 - 2025	11
1 Väestökuvaus ja Kotkan kaupungin hyvinvointityö	11
1.1 Väestörakenne ja elinvoima	12
1.2 Elinympäristö ja asuminen	16
1.3 Työllisyys ja kotoutumisen edistäminen	18
1.4 Turvallisuus ja sen edistäminen	22
1.5 Ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvoinnin tukeminen	25
1.6 Osallisuus ja vaikuttaminen	29
1.7 Kulttuurikaupunki Kotka	34
1.8 Liikunta	36
1.9 Lapset, nuoret ja perheet	38
2 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi	41
3 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi	41
4 Keskeiset opit valtuustokaudelta	42
OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA JA TURVALLISUUSSUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2025 - 2029	44
5 Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen kytkeytyviä erillisohjelmia ja -suunnitelmia	45
6 Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029	46
7 Turvallisuussuunnitelma 2026–2029	48
OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ	50
8 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä	50
LIITTEET	51
Liite 1. THL:n Indikaattoritiedon osoittama hyvinvointi	

TIIVISTELMÄ

Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat olleet hyvinvointialueiden vastuulla vuoden 2023 alusta alkaen, mutta vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säilyy kunnilla.

Suunnitelmallisen hyvinvointityön päätavoitteena on kuntalaisten inhimillisen hyvinvoinnin edistäminen sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen eri väestöryhmissä.

Valtuustolle on valmisteltava valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on kunnan lakisääteinen asiakirja. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä sekä kuntalaisten arjen turvallisuuden edistämisellä on monia yhtymäkohtia.

Väestön hyvinvointi ja arjen turvallisuus kytkeytyvät toisiinsa ja niitä voidaan edistää yhteisillä toimenpiteillä. Nyt laadittu hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma yhdistää Kotkan kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmat toisiinsa. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma nojaa aiempaan valtuustokauden hyvinvointikertomukseen ja suunnitelmaan sekä vuosittaisiin raportteihin, joissa hyvinvoinnin tilaa kuvataan laajasti. Valmistelussa on huomioitu myös keskeiset alueelliset ja kansalliset ohjelmat. Tavoitteita toteutetaan suunnitelman nelivuotiskauden aikana ja toteumaa raportoidaan valtuustolle vuosittain vuosiraportin yhteydessä.

Dokumentti koostuu useammasta osasta sisältäen kertomusosan ja suunnitelmaosan. Alussa kuvataan Kotkan kaupungin roolia hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäjänä. Osa I on kertomusosa, jossa kuvataan valtuustokauden 2021–2025 kehitystä ja nykytilaa. Osassa II on suunnitelmat valtuustokaudelle 2026–2029: hyvinvointisuunnitelma ja turvallisuussuunnitelma ja osassa III on tieto suunnitelmien käsittelystä toimitelmissä.

JOHDANTO

Hyvinvointi sisältää sekä yksilön että yhteisön hyvinvoinnin, johon kuuluvat terveys, materiaallinen hyvinvointi ja elämänlaatu. Yksilöllisesti siihen vaikuttavat sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen ja onnellisuus. Yhteisötasolla hyvinvointi kattaa elinolot, työllisyyden ja toimeentulon. Terveiden määrittää fyysinen, sosiaalinen ja henkinen hyvinvointi. Esimerkiksi Kuntaliitto korostaa hyvinvoivien kuntalaisten merkitystä elinvoimaiselle kunnalle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021, 6§) mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä, ja raportoitava näistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä (mm. [kuntalaki 1§](#), [Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskeva laki 6§](#)). Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuu on kunnan toimialojen yhteinen ja vaatii organisaation sisäistä yhteistyötä. Terveiden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi tarvitaan tietoa ja ymmärrystä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta, niihin vaikuttavista toimista sekä tulevaisuuden muutoksia ennustavien trendien suunnista.

Hyvinvoinnin edistämisen tulee näkyä kuntastrategiassa ja asetettujen hyvinvointitavoitteiden tulee perustua arvioihin nykytilanteesta sekä mahdollisista ennustetuista kehityssuunnista ([Kuntalaki 410/2015, 37§](#)). Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossa huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ([Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 6§](#)). Kaupunkistrategia on kaupungin tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava asiakirja.

Valtioneuvoston julkaisut: 2023:58, Vahva ja välittävä Suomi- hallitusohjelmassa tuodaan esille ennaltaehkäisyä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tärkeyttä. Ennaltaehkäisevällä työllä voidaan edistää ihmisten terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä sekä hillitä sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten kasvua pitkäjänteisesti. Kustannukset kansansairauksista ovat merkittävät niin inhimillisesti kuin taloudellisesti. Linkki hallitusohjelmaan: [Vahva ja välittävä suomi hallitusohjelma](#)

KOTKAN KAUPUNKI HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄJÄNÄ

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tarkoittaa yksilöiden ja yhteisöjen vaikutusmahdollisuuksien parantamista terveyteen liittyen, kattaen sosiaaliset, taloudelliset, ympäristölliset ja yksilölliset tekijät. Tämä edellyttää toimivia rakenteita, osaamista, palveluja ja resursointia. Alla Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen infograafi kuvaus hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kunnassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa

Ympäristö ja liikenne

Varautuminen, yhdyskuntasuunnittelu, turvalliset kadut ja pyöräreitit, lähiluonto ja rakennusvalvonta, melun ja häiriöiden torjunta ja valvonta, vähittäismyyntin ja ravintoloiden vastuullisuuden tuki, puhdas vesi ja toimiva jätehuolto sekä ilmastonmuutokseen varautuminen ja sopeutuminen.

Sivistys, varhaiskasvatus ja koulut

Kirjastojen monipuoliset palvelut, liikunnan lisääminen, terveellinen joukkorukous, kiusaamisen ehkäisy, tukea tarvitsevien tunnistaminen ja ohjaaminen palveluihin.

Hyvinvointialue, järjestöt ja muut toimijat

Yhdyspintatyö, neuvottelut, toimintaedellytysten turvaaminen ja järjestämisestä sopiminen ja tilojen moninaiskäyttö.

12/2024

Yhteistyössä

Hyvinvointi- ja terveysvaikutusten tunnistaminen

Hyvinvointi ja terveys osaksi strategioita

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi

Hyvinvointikertomustyö

Vastuuhenkilö(t) ja ryhmät

Yhdyspintatyö alueellisten toimijoiden kanssa

Elinvoima

Yritys-, työllisyys- ja elinkeinopalvelujen mahdollistaminen, työhyvinvoinnin ja työkyvyn edistäminen sekä kotouttaminen.

Liikunta, kulttuuri ja harrastaminen

Harrastusmahdollisuudet ja lähiliikuntapaikat kaikille, kohdennetut palvelut, museot, kansalaisopistot, koulujen ja päiväkotien saavutettavat ja turvalliset pihat.

Osallisuus

Asukkaiden osallistumisen mahdollisuudet, järjestötoiminnan tuki, tilojen moninaiskäyttö, vanhus- vammais- ym. neuvostot ja asukasraadit.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Lähde: [THL Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen](#)

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä ja sitä toteutetaan kunnan kaikilla toimialoilla. Kunnan toiminta jakautuu eri vastuualueisiin ja niiden toiminnot muodostavat kuntalaiselle arjen ympäristön ja palveluiden kokonaisuuden, joka pyrkii tukemaan ihmisen hyvää arkea ja merkityksellistä elämää. Oheinen kuvio (alla) kuvaa hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuutta kuntalaisen näkökulmasta, eikä erottele vastuualueita, joilla työtä hallinnollisesti tehdään.

Arjen suurimpien turvallisuusongelmien taustalta löytyy lähes aina hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä haasteita. Arjen turvallisuutta voidaan parantaa tehokkaimmin parantamalla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen 2030 periaatepäätöksellä linjataan toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena on turvata suomalaisten kestävä hyvinvointi kaikissa väestö- ja ikäryhmissä. Se on osa YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelman (Agenda 2030) toimeenpanoa. Periaatepäätöksessä on neljä painopistettä: 1) Kaikille mahdollisuus osallisuuteen, 2) Hyvät arkiympäristöt, 3) Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta ja palvelut sekä 4) Päätöksenteolla vaikuttavuutta. Linkki: [Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 Valtioneuvoston periaatepäätös](#)

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on hyvinvointialueen, kunnan ja järjestöjen yhteinen tehtävä. Se on toimintaa, jolla tuetaan ihmisten hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja osallisuutta. Tavoitteena on ehkäistä sairauksia, tapaturmia, syrjäytymistä ja muita haittoja. Ennalta ehkäisevä työ on inhimillisesti ja taloudellisesti kannattavaa. Kuntia ja alueita palkitaan hyvinvointityön onnistumisesta Hyte-kertoimen avulla taloudellisesti.

HYTE-kerroin - Kannustin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen

Kunnille on ollut käytössä vuoden 2023 alusta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. Kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Hyte-kertoimeen sisältyy 15 prosessi-indikaattoria ja 6 tulosindikaattoria.

Prosessi-indikaattorit, 15 kpl (kuvaava toimintaa, "Minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on")

- Kuntajohto (5 kpl):
- Liikunta (5kpl)
- Peruskoulu (4 kpl)
- Kulttuuri (1 kpl)

Tulosindikaattorit, 6 kpl (mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä)

- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakso (yli 65 v)
- Koettu terveydentila (8. ja 9. lk.)
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet (17- 24 v.)
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet (25 - 64 v.)
- Työkyvyttömyyseläkettä saavat (25 - 64 v.)
- Ylipaino (8. ja 9. lk.)

Kotkan HYTE-kertoimen tulos (asteikolla 0–100) eli keskiarvo tulosindikaattoreiden sekä prosessi-indikaattoreiden keskiarvosta laski vuonna 2024 hieman vuodesta 2023. Tulosindikaattoreiden tuloksissa mitataan muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä, myös tämä tulos huononi edellisestä vuodesta. Prosessi-indikaattoreiden tulokset kuvaavat edellytysten luomista vaikuttavalle ja koordinoitulle hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi vastaten kysymykseen "Minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on". Tässä työssä onnistuttiin vuonna 2024 edellistä vuotta paremmin. Euroiksi muutettuna asukasta kohti saatu euromäärä nousi edellisestä vuodesta ollen vuonna 2024 19,70 eur/asukas (vrt. v. 2023 19,00 eur/asukas). Vuoden 2024 Kotkan Hyte-kerroin kokonaisuusmäärä 1 027 400 eur (v. 2023/ 952 200 eur). Alla taulukko Kotkan Hyte-kerroin tuloksista.

HYTE-kerroin indikaattoritulokset, Kotka	ind. nro	2023	2024
HYTE-kerroin euroa / asukas	5341	19	19,7
HYTE-kerroin, 0–100	5340	67	66
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	5355	952,2	1027,4
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	5339	79	82
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	5338	54	50

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

Alla linkit nettisivuille, joista löytyy tarkempaa tietoa valtionosuuslaskelmista sekä Hyte-kertoimen prosessi - ja tulosindikaattoreista: [Valtionosuuslaskelmat](#), [Prosessi-indikaattorit -THL](#), [Tulosindikaattorit -THL](#)

TEA-viisari mittaa kuntien terveyden edistämisen aktiivisuutta

Kunnan terveydenedistämisaktiivisuutta mitataan TEA-viisarin avulla. Se kuvaa kunnan toiminnan tasoa kuntalaisten terveyden edistämiseksi ja tuottaa täten kunnille tietoa terveydenedistämisen suunnittelun ja johtamisen kehittämiseen. TEA-viisari sisältää seitsemän eri toimialuetta, joita tarkastellaan seitsemästä eri näkökulmasta. TEA-viisarin toimialueet ovat:

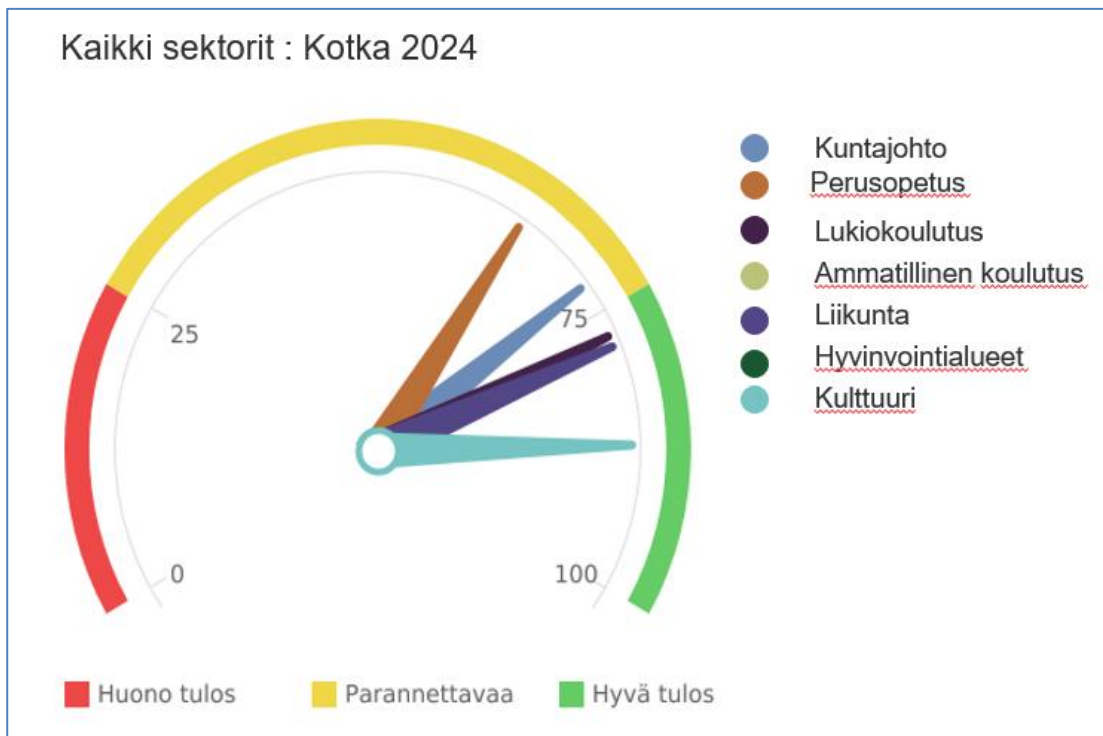
- 1) kuntajohto
- 2) perusopetus
- 3) lukiokoulutus
- 4) ammatillinen koulutus
- 5) liikunta
- 6) hyvinvointialueet ja
- 7) kulttuuri.

Kotkan terveydenedistämisaktiivisuuden arvosana oli 75 (6.5.2025), vrt. 73 12/2023, koko maan keskiarvo 70 (6.5.2025). Kotkassa hyvän tuloksen sai lukiokoulutus, liikunta ja kulttuuri, kun taas parannettavaa oli kuntajohdon, perusopetuksen ja hyvinvointialueen alueilla. Vuosivertailussa tarkasteltuna kokonaispistemäärä, jossa on kaikkien sektoreiden kokonaisarvosanassa, oli nousua verrattuna edelliseen vuoteen.

TEA viisari / Vertailu, pisteet kaikki sektorit: Kotka 2024 vs. koko maa (6.5.2025)

Kaikki sektorit : Kotka 2024		
	Kotka	Koko maa
Kaikki sektorit	75	70
Kuntajohto	72	83
<u>Perusopetus</u>	64	64
Lukiokoulutus	77	69
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta	78	69
<u>Hyvinvointialueet</u>	..	59
<u>Kulttuuri</u>	87	72

TEAvisari Kotka, kaikki sektorit 2024 (6.5.2025)

TEAvisari / vuosivertailu, kaikki sektorit: Kotka (6.5.2025)

Kaikki sektorit : Kotka 2024

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
<u>Kaikki sektorit</u>	75	73	74	73	69	68	69
<u>Kuntajohto</u>	..	72	..	80	..	84	..
<u>Perusopetus</u>	..	64	..	65	..	55	..
<u>Lukiokoulutus</u>	77	..	74	..	77	..	74
<u>Ammatillinen koulutus</u>	..	..	..	..	..	..	..
<u>Liikunta</u>	78	..	78	..	80	..	63
<u>Hyvinvointialueet</u>	..	..	..	..	..	..	..
<u>Kulttuuri</u>	..	87	..	83	..	62	..

Lähde: TEAvisari, THL, (aineisto on päivitetty 6.5.2025)

Teaviisarin näyttämän kunnan terveydenedistämisen suuntaa jokaisen sektorin tietojen osalta voi tarkastella osoitteessa www.teaviisari.fi.

Linkki: [TEA-viisari](http://www.teaviisari.fi)

Kaupungin rooli hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäjänä

Kotkan kaupungin eri toimialat tekevät yhteistyötä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueella on merkittävä rooli hyvinvoinnin edistämisen koordinoinnissa, mutta työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä koko kaupungin vastuualueiden, järjestöjen ja Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointialueen hyvinvointikertomustyö

Kotkan kaupungin ja Kymenlaakson hyvinvointialueen yhteistyö on tiivistä ja perustuu kestävään pohjaan, kuten rakenteisiin ja sidosryhmien osallistamiseen. Kotka osallistuu hyvinvointialueen alueelliseen hyvinvointityöryhmään, vuosittaiseen alueelliseen raportointiin ja on koostanut joka toinen vuosi kuntakortin. Jatkossa kortti tullaan koostamaan vuosittain. Kuntakortti toimii liitteenä alueellisessa hyvinvointikertomuksessa. Siinä kuvataan yhteisten alueellisten painopisteiden indikaattorit sekä käsitellään kaupungin vahvuudet ja huolet ikäryhmittäin. Kymenlaakso hyvinvointialueen alueellisen hyvinvointikertomuksen painopistealueet määritellään yhteistyössä.

Alueellinen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti sisältää:

-Maakunnallisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman raportin

-Alueellisen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman raportin

Kymenlaakson hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan valmistelemat alueellisen hyvinvointikertomuksen aluevaltuustokauden raportit toteumista löytyy alla olevasta linkistä aina raportin julkaisun jälkeen. Linkki alueellisen hyvinvointikertomukseen ja raportteihin: [Kymenlaakson hyvinvointialue / hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen](#).

Kymenlaakson alueelliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet vuosille 2026–2029 ovat:

1. Terveelliset ja hyvinvointia tukevat elämäntavat

2. Merkityksellinen elämä ja turvallinen arki

Edellä mainitut painopisteet ja linjaukset Kymenlaakson hyvinvointialue on laatinut yhteistyössä monialaisessa työryhmätyöskentelyssä, jossa ovat olleet mukana myös hyvinvointialueen kunnat. Yhteistyötä tehdään hyvässä vuorovaikutuksessa. Lähtökohtana on, että Kotkan kaupunki tukee Kymenlaakson hyvinvointialuetta asiantuntemuksellaan ja päinvastoin. Yhteistyömalleja kehitetään edelleen, merkittävässä osassa on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialainen yhteistyö sekä järjestötoiminta. Kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintatyön tukena kokoontui säännöllisesti edellä mainitun lisäksi monia eri yhteistyöryhmiä, jotka ryhmäkohtaisesti painottuivat eri osa-alueisiin tai ikäryhmiin. Esimerkkinä: Ikääntyneen väestön maakunnallinen yhteistyöryhmä, alueellinen osallisuustyöryhmä, Ikääntyneiden Hyte-yhteistyö Kotka, alueellinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä, alueellinen arjen turvallisuustyöryhmä, lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä ja Perhekeskusverkostot. Lisäksi kunnan ja Kymenlaakson hyvinvointialueen väliset vuosittaiset lakisääteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut toteutuvat. Kotkan kaupungin vaikuttamistoimielimistä on nimetyt edustajat Kymenlaakson hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimissä. Yhteistyötä tehdään lisäksi eri toimintojen myötä esim. Kymenlaakson hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyönä 08/2023 käyttöön otettu liikuntalähete.

Kotkan kaupunkistrategia

Kaupunkistrategia ohjaa toimintaa pitkälle tulevaisuuteen. Se on kaupungin tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava asiakirja. Kotka 2035 -kaupunkistrategia on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 17.2.2025. Alla Kotkan kaupunkistrategian painopisteet ja strategiset tavoitteet. Valtuustokauden hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma on yksi kaupunkistrategiaa toteuttavista suunnitelmista.

Painopiste	Strateginen tavoite
Hyvinvoiva Kotka	1. Varmistamme toimivan, turvallisen ja laadukkaan arjen kaikenikäisille 2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä
Osaava Kotka	3. Luomme kasvatuksen ja koulutuksen kautta elinvoimaa
Yrittävä Kotka	4. Mahdollistamme yritysten kasvun ja sijoittumisen 5. Parannamme työvoiman saatavuutta ja osaamista
Poikkileikkaavat teemat	Tasapainoinen talous ja osaava henkilöstö Kestävä kehitys Kokonaisturvallisuus ja varautuminen

Kotkan kaupunkistrategiaan voit tutustua tarkemmin seuraavan linkin kautta. Linkki: [Kotka 2035 kaupunkistrategia](#)

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2021 - 2025

1 Väestökuvaus ja Kotkan kaupungin hyvinvointityö

Kotkassa asuu noin 50 200 henkilöä (12/2024). Väkiluku väheni vuoteen 2023 verrattuna -0,58 %. Ulkomaan kansalaisten osuus on lisääntynyt ja on korkeampi kuin Kymenlaaksossa keskimäärin.

Kotkan kaupunki on pyrkinyt parantamaan asukkaidensa hyvinvointia monin eri tavoin, hyvinvointityö on laaja-alaista ja kattaa monia eri osa-alueita. Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2025 on sisältänyt useita toimenpiteitä, joilla pyritään edistämään terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Esimerkiksi ehkäisevällä päihde- ja mielenterveystyöllä on panostettu päihde- ja rahapelihaittojen ehkäisyyn sekä mielenterveyden edistämiseen, kaupunki on kehittänyt liikuntapaikkoja, jolla tuettu asukkaiden liikunnallista elämäntapaa sekä turvallisuuden edistämiseksi on tehty aktiivisesti työtä asuinalueiden turvallisuuden parantamiseksi. Lisäksi asukkaiden osallisuutta on lisätty monin eri keinoin. Osallisuustyöllä edistetään osaltaan kuntalaisten hyvinvointia.

1.1 Väestörakenne ja elinvoima

Kotkan väkiluku on 50 210 (31.12.2024). Väestöennusteen mukaan Kotkan väkiluku tulee koko ajan laskemaan. Kotkassa valtaosa väestöstä on iältään 15–64-vuotiaita. Lasten sekä nuorten osuus väestöstä pienenee ja yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa. Yli 75-vuotiaiden osuus on kasvussa, vuonna 2025 yli 75-vuotiaiden osuus ylittää 65–74-vuotiaiden osuuden ja 65–74-vuotiaiden määrä kääntyy laskuun. Työikäisten (18–64 v.) määrän väheneminen olisi ennusteen mukaan ajanjakson loppupuolella tasaantumassa.

Kotkan väestörakenne on seuraava:

- Työikäiset (15–64 vuotta): 58,7 % väestöstä
- Yli 65-vuotiaat: 29,5 %
- Lapset (alle 15 vuotta): 11,8 %

Kaupungin väestöstä 10,6 prosenttia (2023) puhuu äidinkielenään jotain muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. Vieraskielisiä Kotkassa on yhteensä 5330 (2023) ja ulkomaan kansalaisia 3151 (2023). Tilapäistä suojelua saaneet henkilöt eivät näy tilastoissa, sillä niissä näkyy vain vakinaisesti Suomessa asuvat eli ne, joilla on kotikunta Kotkassa. Tilapäistä suojelua saaneista suurin osa puhuu ukrainaa äidinkielenään ja ukraina on siten toiseksi suurin kieliryhmä, vaikka se ei tilastoista käy ilmi. Ulkomaalaistaustaisen osuus tuhatta asukasta kohden on Kotkassa noussut vuosittain. Vuonna 2023 heitä oli 109,0 (tieto 19.8.2024), v. 2022/98,4, v. 2021/97,5, v. 2020/96,8, v. 2019/96,3. Kotkan elinvoimaisuuden kannalta on ensiarvoisen tärkeää kaupunkiin ulkomailta muuttaneiden hyvä kotoutuminen ja osallisuus yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla. Hyvät väestösuhteet ja kotoutuminen ovat kaupungin ja kaupunkilaisten yhteinen asia.

Väestön alueelliset tunnusluvut haettu Tilastokeskuksen StatFin-tietokannasta.

Kotkan asukasmäärä ja ikärakenne

Ikärakenne ja väestömäärä	0–14 v % väestöstä	15–64 v % väestöstä	65 v vuotta täyttäneet % väestöstä	Väestö yhteensä
31.12.2020	13,1	59,2	27,7	51668
31.12.2021	12,9	58,8	28,3	51241
31.12.2022	12,6	58,7	28,8	50617
31.12.2023	12,2	58,8	29,0	50500
31.12.2024	11,8	58,7	29,5	50210

Lähde: Tilastokeskus, [väestörakenne](#)

Kotkan väestöennuste vuoteen 2031

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Väestö 31.12. (ennuste 2024)	49 545	49 045	48 578	48 137	47 719	47 319	46 943

Lähde: Tilastokeskus, [väestöennuste 2024](#)

Väestöennuste ikäluokittain vuoteen 2031

Kotka	10–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–
2025	5715	4998	5163	5764	6129	6948	14828
2026	5519	4948	5063	5651	6115	6821	14928
2027	5312	4928	4962	5592	6115	6675	14994
2028	5143	4867	4873	5524	6119	6567	15044
2029	4997	4792	4784	5504	6094	6417	15131
2030	4827	4759	4707	5468	6080	6298	15180
2031	4694	4669	4659	5421	6021	6234	15215

Lähde: Tilastokeskus [väestöennuste ikäluokittain](#)

Sairastavuus ja kuolleisuus

Kansallinen terveysindeksi yhdistää tietoja aiemmista THL:n sairastavuusindeksistä ja Kelan Terveyspuntarista sekä muista kansallisista rekistereistä. Kansallinen terveysindeksi julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 2023. Useista indikaattoreista koostuva tietokokonaisuus kuvaa Suomen alueellisia eroja sairastavuudessa ja työkyvyttömyydessä. Kansallisen terveysindeksin vertailuluvuissa koko maan keskiarvo on 100. Sitä suuremmat luvut kertovat yleisemmästä työkyvyttömyysetuuksien saamisesta tai sairastavuudesta kunnissa. Matalammat luvut kertovat keskimääräistä vähäisemmästä työkyvyttömyysetuuksien saamisesta tai sairastavuudesta. Alla Kymenlaakson hyvinvointialueen kuntien kuvut. Kotkan osalta työkyvyttömyysindeksi 123, työttömyyseläke 127, sairauspäivärahat 117 ja ammatillinen kuntoutus 85. Taulukossa olevat luvut ovat ikävalikoituja, miehet ja naiset yhteensä.

Kansallinen terveysindeksi - Työkyvyttömyyden indeksivertailu kunnittain				
Kunta	Työkyvyttömyysindeksi	Työkyvyttömyyseläke	Sairauspäivärahat	Ammatillinen kuntoutus
Hamina	113	117	108	80
Kotka	123	127	117	85
Kouvola	129	133	123	112
Miehikkälä	137	164	88	..
Pyhtää	101	99	114	
Virolahti	116	121	111	..

Lähde: Kela tietotarjotin, [Kansallinen terveysindeksi](#) (9.5.2025)

Ennenaikainen kuolleisuus. Hyvinvointia voidaan tarkastella myös ennenaikaisten kuolemien kautta. Tällä tarkoitetaan sitä, että ihminen menehtyy ennen eliniän odotteen täyttymistä. Monet ennenaikaiset kuolemat ovat vältettävissä hyvinvointityöllä, terveyttä edistämällä sekä sairauksien ehkäisyllä ja hoidolla. PYLL-indeksi (Potential Years of Life Lost) on hyvinvoinnin ja terveyden mittari, joka kertoo menetetyistä elinvuosista 100 000 asukasta kohden. Koko Suomeen verrattuna Kotkan PYLL-indeksi (ind. 3138) on huomattavasti suurempi koko maan lukuihin verrattuna (v. 2023, Kotka 6 995, koko maa 5 736.)

Kuolleisuus. Kuolleisuusluvut Kotkassa/100 000 asukasta (ind. 186) ovat koko maan lukuja korkeammalla tasolla. Ikääntyvän väestön kuolleisuutta kuvaa indikaattori: Kuolleisuus 65 vuotta täyttäneillä/100 000 vastaavan ikäistä (ind. 322).

Kuolleisuus		2020	2021	2022	2023
Kuolleisuus / 100 000 asukasta	Koko maa	1003,5	1040,6	1137,8	1098,5
Kuolleisuus / 100 000 asukasta	Kotka	1331,5	1352,7	1604,2	1521
Kuolleisuus 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavan ikäistä	Koko maa	3839	3950	4317	4137
Kuolleisuus 65 vuotta täyttäneillä / 100 000 vastaavan ikäistä	Kotka	4186	4202	4996	4628

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

Talous ja sosioekonominen rakenne

Koulutustasomittain Indikaattori ilmaisee väestön koulutustason, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspituudella. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Koulutustasossa on nousua, mutta silti Kotkan luvut ovat koko maan lukuja alhaisemmat. Alla koulutustasomittain tulokset vertailtuna koko maan lukuihin: v. 2023, Kotka 352,8 ja koko maa 396,2.

Koulutustasomittain (id:180)	2021	2022	2023
Koko maa	388,3	391,3	396,2
Kotka	346,2	350,2	352,8

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025 (29.1.2025)

Väestöllinen huoltosuhde. Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Alla olevassa taulukossa on vuoden 2024 väestöennusteen mukainen huoltosuhde 2024–2030, alueena Kotka.

Väestöennuste 2024: Väestöllinen huoltosuhde Kotka (ennuste 2024)							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kotka	70,4	70,8	71,5	71,8	72,2	73	73,3

Lähde: Tilastokeskus (29.1.2025)

Taloudellinen huoltosuhde eli elatussuhde ilmaisee kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on sataa työllistä kohti. Työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin lukeutuu koko ei-työllinen väestö, eli työttömät, eläkeläiset, lapset ja omaa kotitaloutta hoitavat. Väestö jaetaan pääasiallisen toiminnan perusteella työvoimaan kuuluviin ja työvoiman ulkopuolella oleviin (työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman).

Alla olevassa taulukossa näkyy taloudellisen huoltosuhteen kehitys. Kotkassa vuonna 2023: 163,6 (työvoiman ulkopuolella) ja 100 (työllistä).

Taloudellinen huoltosuhte (id:182)	2020	2021	2022	2023
Kotka	173,3	166	158,7	163,6

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025 (29.1.2025)

Toimeentulotuki. Kaakkois-Suomessa toimeentulotukea saavia on eniten Kotkassa.

Toimeentulotukea saa 8,8 % kotkalaisista. Toimeentulotukea nosti 4466 henkilöä 2023. Lähde: [Kela tietotarjotin](#). Kotka sijoittuu edelleen toimeentulotukea saavien listalla valtakunnallisesti sijalle 9. Toimeentulotuen saajien määrää seurataan monessa kaupungin omassa ja kaupungin ja Kymen HVA:n välisessä työryhmässä. Kehityksen odotetaan pahenevan nyt meneillään olevien sosiaaliturvaleikkausten ansioista. Kotkan Karhuvuoren asuinalueella on suhteessa enemmän toimeentulotuen saajia, kuin missään muualla Suomessa.

Häädöt ja asunnottomuus. Kotkan kaupunki aloitti yleisen asumisneuvontatyön toukokuussa 2024. Häätöjen määrä ja asunnottomuus ovat edelleen kasvussa, koska asumistukien leikkaukset ja toimeentulotuen muutokset näkyvät jo ihmisten arjessa. Kotkassa ei ole riittävää määrää tukikelpoisia asuntoja tarjolla. Lisäksi päihteet salliva tuettu asuminen puuttuu. Kotkan asunnottomuusohjelmassa 2024–2027 pyritään löytämään ratkaisuja näihin haasteisiin kaupungin sisäisillä, Kymen HVA:n ja muiden toimijoiden kanssa yhdessä toteutettavilla toimenpiteillä.

Kotkan häätötilastot 1.1.-30.12.2024	Vireille tulleet häädöt	Toimitetut häädöt yhteensä	Hakijan peruuttamat häädöt
Kotka	106	72	32

ARA:n tilastojen mukaan asunnottomien määrä on noussut edellisten vuosien tilanteeseen nähden. Asunnottomien kokonaismäärä oli 15.11.2024 tilanteen mukaan 39, heistä:

- pitkäaikaisasunnottomia 16,
 - yksi oli lapsiperhe, jossa yksi aikuinen ja kaksi lasta
 - naisia 9, jotka kaikki pitkäaikaisasunnottomia
 - maahanmuuttajataustaisia 2
- Rikosseuraamuslaitokselta saadun tiedon mukaan vankiloissa oli 5 asunnotonta kotkalaista.

Lapsiperheköyhyys. Kotkassa, kuten muuallakin Suomessa, yhden vanhemman perheet ovat merkittävä osa lapsiperheistä. Vuonna 2023 koko maassa noin 23,9% ja Kotkassa 29,8% lapsiperheistä oli yhden vanhemman perheitä. Näistä tilastokeskuksen mukaan 85 %:ssa lähihuoltajana oli äiti. Lapsiperheköyhyys on erityisen yleistä yhden vanhemman perheissä. Köyhyys näyttäytyy merkittävänä haasteena, joka vaikeuttaa perheiden elämään, se tarkoittaa tilannetta, jossa taloudelliset resurssit ovat niin vähäiset, että ne haittaavat lasten hyvinvointia ja mahdollisuuksia.

Vuonna 2022 noin 11,7 % lapsista Suomessa eli pienituloisissa perheissä. Kotkassa lapsiperheköyhyyden syitä ovat muun muassa elinkustannusten nousu, työttömyys ja matalat palkat. Köyhyys voi johtaa moniin ongelmiin, kuten koulutuksen keskeyttämiseen,

talousvaikeuksiin aikuisuudessa ja suurempaan tarpeeseen käyttää terveys- ja sosiaalipalveluita. Kouluterveyskyselyn mukaan vuonna 2023 Kotkassa terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi koki 27,4 % 8. ja 9. luokan oppilaista (v. 2021 26,5%), mikä on hieman korkeampi kuin koko maan keskiarvo. Tämä osoittaa, että lapsiperheiden hyvinvointi on heikentynyt viime vuosina. Lähteet: Tilastokeskus ja THL Kouluterveyskysely.

Alla taulukko, jossa yhden vanhemman perheet % lapsiperheistä alueena Kotka verrattuna koko maan tilanteeseen.

Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä (id:74)	2021	2022	2023
Koko maa	23,3	23,6	23,9
Kotka	28,3	28,9	29,8

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025 (7.3.2025)

1.2 Elinympäristö ja asuminen

Elinympäristö koostuu rakennetusta ja luonnonympäristöstä sekä sosiaalisista ja toiminnallisista tekijöistä, jotka vaikuttavat elämänlaatuun ja elinolosuhteisiin, ottaen huomioon väestöryhmien erilaiset tarpeet iästä ja elämäntilanteesta riippuen (ymparisto.fi). Kotka on sitoutunut edistämään kuntalaistensa hyvinvointia monin eri tavoin, ja elinympäristön merkitys on keskeinen hyvinvoinnin kokonaisuudessa. Arkiympäristö vaikuttaa suoraan ihmisten terveyteen, turvallisuuteen ja mielen hyvinvointiin. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi on tärkeää, että elinympäristö on terveellinen ja turvallinen. THL korostaa, että elinympäristö on hyvinvoinnin ja terveyden perusedellytys, ja sen suunnittelusta vastaavat kunnan tekninen, ympäristö- ja maankäytön sektori.

Kotka kuuluu Hiilineutraalit (Hinku) -kunnat -verkostoon, ja kaupunki on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Joulukuussa 2020 hyväksytty ja 2024 (kv 25.11.2024) päivitetty Ilmasto-ohjelma, ja ohjaa kaupungin toimia kohti kestävämpää kehitystä ja ympäristötavoitteiden toteutumista. Luonto ja kaupunkimetsät ovat keskeisiä hyvinvoinnin edistäjiä. Vanhojen metsien on todettu tukevan palautumista nuorempia metsiä paremmin, ja niiden monimuotoisuuden ylläpito edistää sekä luonnon että ihmisten hyvinvointia. Kestävän metsänhoidon periaatteet on jo valmisteltu, ja Mussalon Santalahdessa on mahdollisuus tutustua metsä- ja rantaluontoon merkittyä luontopolkua pitkin.

Ympäristöterveydenhuollon palveluysikössä tehdään terveydensuojelua, elintarvikevalvontaa, tupakkavalvontaa ja lääkelain mukaista valvontaa. Terveystensuojelun tarkoituksena on ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa elinympäristöstä sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Terveystensuojelulla tarkoitetaan ihmisessä todettavan sairauden ja terveyshäiriön lisäksi muun tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyttä. Esimerkiksi uimarantoja, kouluja, päiväkoteja, liikuntatiloja ja hoivayksiköitä tarkastetaan säännöllisesti. Elintarvikevalvonnan tavoitteena on varmistaa, että elintarvikkeet ovat turvallisia, ja että elintarvikkeet tai niistä annettavat tiedot eivät johda kuluttajaa harhaan. Toiminnan, tuotteiden sekä tuotteista annettavien tietojen tulee täyttää

elintarvikelainsäädännön vaatimukset. Tarkastuskäyntien lisäksi elintarvikevalvontaan kuuluu esimerkiksi toimijoiden ohjausta ja neuvontaa sekä elintarvikevälikkeiden epidemioiden selvittämistä. Tupakkalain noudattaminen on osa ympäristöterveydenhuollon tehtäviä, tavoitteena valvoa tupakkatuotteiden myyntiä sekä vähentää tupakansavulle altistumista. Muun ympäristöterveydenhuollon valvonnan yhteydessä valvotaan myös yleisiä tupakointikieltoja, joiden mukaan tupakointi ei ole sallittua esimerkiksi oppilaitoksissa. Myös ravitsemisliikkeiden tupakointitiloja valvotaan säännöllisesti. Myyntipaikoissa valvonta koskee myös myynnin omavalvontaa sekä markkinointi- ja esilläpitokieltoja. Lääkelain osalta valvotaan nikotiinikorvausvalmisteiden myyntiä. Terveystoiminnassa muiden viranomaisten kanssa ennakolta onnettomuuksien tai vastaavien erityistilanteiden aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemiseksi, selvittämiseksi ja poistamiseksi tarvittaviin valmius- ja varotoimenpiteisiin.

Ympäristönsuojelun palveluyksikön tehtävät painottuvat ympäristölainsäädäntöön liittyvien lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyyn, ympäristön tilan seurantaan sekä valvonta- ja valistustehtäviin. Tehtäväkenttään kuuluvat mm. ympäristöluvat, jätehuollon valvonta, ilmanlaadun seuranta, kiinteistöjen jätevesien johtamiseen liittyvät valvontatehtävät ja melukysymykset. Yksikkö hoitaa Kotkan ympäristölautakunnan alaisuudessa ympäristönsuojelun viranomais tehtäviä Kotkan kaupungin ja Pyhtään kunnan alueella. Yksikkö vastaa myös koko kaupungin ilmastotyön ja kestävän kehityksen työn koordinoinnista.

Kaupunkisuunnittelussa korostuu elinympäristön turvallisuus ja hyvinvointi. Tavoitteena on tiivis kaupunkirakenne, saavutettavat palvelut ja ekologiset liikkumismuodot, erityisesti kävelyn ja pyöräilyn edistäminen. Esteettömyyden huomioiminen on tärkeää, jotta kaikilla on mahdollisuus osallistua elinympäristön kehittämiseen.

Kotka on nimetty Pohjolan puistopääkaupungiksi, ja kaupungin viheralueet, jotka kattaa noin 1 400 hehtaaria, edistävät kuntalaisten hyvinvointia. Puistotoimi vastaa viheralueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, ja kaupungilla on useita palkittuja puistoja, kuten Sapokan vesipuisto ja Katariinan Meripuisto. Kotkassa on myös yhdeksän koirapuistoa ja yksi virallinen koirien uimaranta. Kesän 2024 maisemapelto toteutettiin Kotkan Jumalaniemessä, ja kaupungissa on hyötypuutarhoja asukkaiden käyttöön. Kotkan kaupungin alueella on 59 puistotoimen ylläpitämää leikkipaikkaa, ja taajamametsät tarjoavat luontoon perustuvaa virkistystä. Varhaiskasvatuksessa ja opetustoiminnassa on saatu Vihreä lippu -sertifikaatti ympäristökasvatuksesta, ja osallistuvan budjetoinnin avulla asukkaat ovat voineet vaikuttaa elinympäristön kehittämiseen.

Kaavahankkeissa osallisten kuuleminen on tärkeä vaihe, ja suunnittelun aikana järjestetään yleisötilaisuuksia. Kotkan kaavoituksen nettisivuilla on saatavilla ajankohtaista tietoa meneillään olevista hankkeista ja kaavoituksen etenemisestä. Linkki Kotkan kaupunkisuunnittelun sivuille: [Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus](#)

Asumisneuvonta

Kotkan kaupunki aloitti valtuustokaudella 2021–2025 asuntopolitiikan kehittämisen ja valmisti ensimmäisen asunnottomuusohjelman 2024–2027 - Omaan kotiin Kotkassa! Ohjelma sisältää kuntatasoiset ja yhteistyössä toteutettavat toimenpiteet, joista vastaa monialainen asunnottomuustyöryhmä. Kaupunki solmi sopimuksen ARA:n kanssa yleisen asumisneuvonnan käynnistämiseksi, ja ensimmäinen asumisneuvoja aloitti työnsä toukokuussa 2024.

Asunnottomuustyötä tekevät kaupungin asumisneuvojan lisäksi Kaakkois-Suomen Sininauha ry:n Kotikoodi-työntekijä ja Kotkan Asunnot Oy:n asumisneuvoja. Vuonna 2024 asunnottomuustilanne vaikeutui hallituksen leikkausten vuoksi ja saattaa vaikeutua lisää vuonna 2025.

Asumisneuvoja tukee asukkaita asumisongelmissa tarjoten ratkaisuja, joilla vältetään hädätöjä ja asunnottomuutta. Työ parantaa elämänlaatua ja vähentää köyhyyttä ja sosiaalisia ongelmia. Vuonna 2024 asumisneuvoja esti noin 15 henkilön jäämisen asunnottomaksi. Asumisneuvoja ei ole virkamies, mikä tekee hänestä helposti lähestyttävän. Hän kuuntelee, ohjaa ja tukee asukkaita löytämään oikeat palvelut ja ratkaisut, ollen tärkeä osa kaupungin sosiaalista tukiverkostoa.

Asuminen ja asumismuodot

Kotkassa taajama-aste on 98,2 %, mikä tarkoittaa, että suurin osa väestöstä asuu kaupunkimaisessa ympäristössä. Kotkan kaupunki on osallistunut Finnish Consulting Groupin (FCG) yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimukseen. Vuoden 2024 tulosten mukaan kotkalaiset ovat melko tyytyväisiä asuinalueidensa oloihin. Linkin kautta pääset kyselytutkimuksen tuloksiin: [kyselytutkimuksen tulokset](#). Kotkassa suosituin asumismuoto on omistusasunto. Tilastokeskuksen tietojen mukaan noin 61,8 % kotkalaisista asuu omistusasunnoissa. Kerrostaloissa asuu 54,8 % kotkalaisista, kun taas rivi- ja pientaloissa asuu 44 %. Vuonna 2024 noin 35,9 % kotkalaisista asuu vuokra-asunnoissa.

Etäisyydet: Kotka on maakuntansa Kymenlaakson toiseksi suurin, 50 210 asukkaan kaupunki reilun tunnin matkan päässä pääkaupunkiseudulta. Se sijaitsee Suomenlahden rannikolla, Kymijoen suistossa.

1.3 Työllisyys ja kotoutumisen edistäminen

Työllisyystilanteen kehitys viime vuosina

Työmarkkinoiden tilanne parani valtakunnallisesti koronan jälkeisinä vuosina, ja tämä kehitys heijastui myös Etelä-Kymenlaakson alueelle. Työttömien määrä pysytteli historiallisen alhaisella tasolla, mikä näkyi selvästi myös TE-toimiston asiakasmäärissä. Ajanjakson aikana työttömyysluvut olivat poikkeuksellisen alhaisia verrattuna aikaisempiin vuosiin, mikä kuvastaa työmarkkinoiden elpymistä pandemian jälkeisessä tilanteessa. Vaikka työttömyysaste pysyi valtakunnallisesti alhaisena, haasteena Kotkassa on kuitenkin ollut vakiintuneesti suhteellisen korkea työttömien osuus työvoimasta (12–13 %) sekä pitkäaikaistyöttömien määrä, joka on pysynyt korkeana. Myös nuorten työttömyys on alueella ollut suhteellisesti korkeampaa kuin muualla maassa. Lomautettujen määrät ovat lisäksi vaihdelleet merkittävästi kuukausittain.

Huolimatta kohtalaisesta kehityksestä pandemiavuosien jälkeen Venäjän hyökkäyssota ja siitä seurannut energiakriisi ovat vaikuttaneet erityisesti alueen metsäteollisuuteen, matkailuun ja palvelusektoriin. Kymenlaakson pidempään jatkunut rakennemuutos kärjistyi Kotkassa vuonna 2023 suuryritysten, kuten Stora Enson ja Kotkamillsin, tuotantolaitosten sulkemisilla ja muutosneuvotteluilla, joilla on ollut merkittäviä kerrannaisvaikutuksia etenkin logistiikka- ja alihankintaketjuissa. Sitten rakennemuutosta on tuettu ÄRM-rahoituksella (Äkillinen rakennemuutos rahoitus) ja osana ÄRM-pakettia Kotka, Hamina ja Pyhtää nostettiin tukialueeseen 1.

Etelä-Kymenlaaksossa vahvuuksina ovat edelleen sijainti, saavutettavuus ja merkittävä logistiikkaketju. Esimerkiksi HaminaKotkan sataman liikennemäärät nousivat vuonna 2022 ja tulos oli sataman historian toiseksi paras. Kokonaisliikenne on sittemmin kääntynyt alavireisempään suuntaan. Tulevaisuuden näkymiä parantavat suunnitteilla olevat isot investoinnit, kuten akkumateriaalitehtaat, jotka voivat pitkällä aikavälillä tuoda uusia työpaikkoja ja parantaa työllisyystilannetta. Viime aikoina työvoiman kysyntä on kuitenkin hiljentynyt, ja vuoden 2023 aikana uusien avoimien työpaikkojen määrä laski Kotkan seudulla 25 % verrattuna edellisvuoteen. Rekrytointitarpeet pysyvät tästä huolimatta korkeina erityisesti esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon aloilla. Alueen työllisyystilanteen odotetaan säilyvän pääosin toistaiseksi ennallaan, elinkeinoelämän ja yritystoiminnan hieman piristyessä.

Kotkan kaupungin toimenpiteet työllisyyden edistämiseksi: Kotkan kaupunki on työllistänyt vuosittain noin 60–80 heikommissa työmarkkina-asemassa olevaa työtöntä palkkatukityöhön omiin yksiköihinsä. Palkkatuki- ja velvoitetyöllistämiseen liittyvä koordinointi siirrettiin vuonna 2023 henkilöstöasioiden yksiköstä hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueelle ja viime vuosina palkkatukityömahdollisuuksia Kotkan kaupungin yksiköissä on pyritty lisäämään. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueella palkkatukityöllistämisen prosessia hallinnoivat työllisyyskoordinaattori ja työllisyys sihteeri, jotka toimivat tukena yksiköille työllistämiskysymyksissä ja ylläpitävät yhteistyötä työllistämiseen liittyvissä asioissa Kaakkois-Suomen TE-toimiston kanssa. Viime vuosina palkkatukityömahdollisuuksia Kotkan kaupungin yksiköissä on pyritty lisäämään.

Vuonna 2024 Kaakkois-Suomen TE-toimiston palkkatukeen liittyvien määrärahalinjausten ja lainsäädännöllisten muutosten vuoksi (esim. velvoitetyöllistämisen päättyminen 1.9.2024 alkaen) tavoite työllistettyjen määrän kasvattamisesta nykyisellä toimintamallilla muuttui aiheettomaksi. TE2024-uudistuksen tuomien muutosten sekä 1.9.2024 voimaan tulleiden työttömyysturvalain muutosten valossa aloitettiin alustavat suunnitelmat työllisyyden edistämisen kokonaisuuden kehittämiseksi. Vuonna 2025 pyritään kehittämään uutta työllistämistoimintamallia ja toteuttamaan työsopimuslain (1 luku 3 a) mukaista pitkäaikaistyöttömien määrärahaista työllistämistä. Työllistämisen tavoitteena on edelleen parantaa pitkäaikaistyöttömien kuntalaisten työllistymismahdollisuuksia ja edistää sosiaalista osallisuutta.

Palkkatukityöllistämisen lisäksi työttömät henkilöt ovat voineet olla työkokeilussa tai kuntouttavassa työtoiminnassa Kotkan kaupungin yksiköissä. Vuonna 2024 laadittiin Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa kumppanuussopimus kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisesta Kotkan kaupungin yksiköissä. Sopimuksen perusteella kaupunki voi tarjota kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla soveltuvia työtoiminnan tehtäviä ja työnjohdollista ohjausta kunnan toimintaympäristöissä. Hyvinvointialue vastaa kuntouttavan työtoiminnan

asiakkaan palveluprosessista, sekä tuesta ja ohjauksesta palvelun aikana. Työkokeilu ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja yksiköt ovat voineet tarjota vaihtelevasti tilanteensa mukaan.

Lisäksi Kotkan kaupunki pyrkii edistämään työllistymismahdollisuuksia paikallisissa yrityksissä ja yhdistyksissä myöntämällä yritysten ja yhdistysten kuntalisää. Vuonna 2025 Kotkan kaupungin nuorille myönnettävät kesätyösetelit siirtyvät henkilöstöasioiden yksiköstä osaksi hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen tehtäviä. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueella jo hallinoidavasta kuntalisästä ja kesätyöseteleistä pyritään luomaan selkeä kokonaisuus, joka tukee yritysten ja yhdistysten työllistämistä sekä nuorten työllistymistä ympärivuotisesti.

EKAMI:n Rannikopajat ovat tuottaneet sopimuksellisesti hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueelle nuorten työpajatoimintaa. Työpajatoiminta tarjoaa nuorille mahdollisuuden ohjattuun tai tuettuun työntekoon sekä räätälöityyn polkuun koulutukseen sen loppuun saattamiseen yhteistyössä koulutuksen. Lisäksi alle 29-vuotiaille kotouttamistoimenpiteissä oleville monikulttuurisen pajatoiminnan ohjaus- ja valmennuspalveluja.

TE2024-uudistuksen valmistelu

TE2024-uudistus siirsi julkiset työvoimapalvelut valtiolta kuntien vastuulle 1.1.2025 alkaen. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille uuden valtiosuustehtävän. Etelä-Kymenlaaksossa TE2024 uudistuksen valmistelua on tehty yhdessä viiden kunnan kesken. Kunnat ovat Pyhtää, Kotka, Hamina, Virolahti ja Miehikkälä. Vastuukuntana toimii Kotka, joka tulee olemaan vastuussa työvoimapalveluiden lainmukaisesta järjestämisestä koko alueella.

TE2024-uudistuksen valmistelu lähti Etelä-Kymenlaaksossa varsinaisesti liikkeelle keväällä 2022, kun Etelä-Kymenlaakson seutuneuvottelukunta, joka koostuu alueen kuntien keskeisistä edustajista, päätti käynnistää valmistelun ja kokosi kuntien edustajista koostuvan työryhmän. Valmistelun alkumetreillä arvioitiin kahta järjestämismallia, joista valtuustotasoisilla päätöksillä valittiin Kotkan kaupungin vastuukuntamalli. Maaliskuussa 2023 hyväksytyn työvoimapalveluiden järjestämislain jälkeen käynnistettiin kuntien sopimusneuvottelut. Kunnat osallistuivat kevään 2023 aikana yhteisiin neuvotteluihin, ja valmisteltu sopimus eteni elokuusta lähtien kuntien päätöksentekoon yhdessä työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelman kanssa.

Huhtikuusta 2023 alkaen Etelä-Kymenlaakson TE2024-uudistuksen valmistelutyötä koordinoi TE24-projektipäällikkö. Valmistelutyötä tuki Kotkan kaupungin työllisyydenhoidon ohjausryhmä, ja Etelä-Kymenlaaksossa toiminut alueellinen ohjausryhmä. Valmistelua tehtiin hyvässä yhteistyössä Etelä-Kymenlaakson alueen kuntien, Kaakkois-Suomen TE-toimiston, ELY-keskuksen, Ekamin, Cursorin ja muiden keskeisten sidosryhmien kesken. Muun muassa palvelusuunnittelun tueksi perusteettiin alatyöryhmät, jotka koottiin alueen eri toimijoista. Näiden työryhmien tehtävänä oli luoda pohjaa alueen työllisyydenhoidon ekosysteemille, tehdä pohjatyötä palvelusuunnittelulle, lisätä tietoa ja innovoida uusia ratkaisuja. Työryhmien tuottamia materiaaleja hyödynnettiin valmistelussa. Valmistelun tukena toiminut työryhmätyöskentely purettiin suunnitellusti alkuvuonna 2024, mutta työskentelyä jatkettiin muuten yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Valmistelun aikana projektipäällikkö osallistui myös valtakunnallisiin ja C23-kaupunkien verkostoihin, mikä tuki sekä alueellista että valtakunnallista valmistelutyötä.

Keväällä 2024 aloittivat toimintansa työvoimapalveluiden jaosto sekä Etelä-Kymenlaakson kuntien yhteinen koordinaatioryhmä. Jaoston ensimmäisessä vaiheessa järjestettiin kolme iltakoulua, ja kesäkuuhun mennessä se oli hyväksynyt vuoden 2025 palvelusuunnitelman, organisaatiokaavion ja talousarvion. Samalla käynnistettiin työllisyyspäällikön rekrytointi, ja uusi työllisyyspäällikkö aloitti tehtävässään kesäkuussa 2024. Vuoden 2024 aikana valmistelun tavoitteena oli varmistaa, että Kotkan kaupunki on valmis ottamaan siirtyvät tehtävät ja henkilöstön vastaan. Tukipalveluiden valmistelu eteni kaupungin eri vastuualueilla. Muun muassa talous-, ITC- ja toimitila-asioihin liittyen tehtiin poikkihallinnollista yhteistyötä. Uudistuksen onnistumista tuki, että julkiset työvoimapalvelut integroituvat tiiviiksi osaksi Kotkan kaupungin organisaatiota.

Etelä-Kymenlaakson työllisyysalueen tavoitteena on uudistuksen myötä nivoa työvoimapalvelut osaksi kunnan elinvoimatyötä sekä tuottaa tehokkaita ja saavutettavia palveluita. KOTO24-uudistuksen myötä kunnilla on ollut työvoimapalveluiden järjestämistä vastuun lisäksi kokonaisvastuu myös kotoutumisen edistämisestä 1.1.2025 alkaen. Kotoutuja-asiakkaiden palveluita ja prosesseja pyrittiin tarkastelemaan uudistuksen valmistelussa kokonaisuutena, tiiviissä yhteistyössä kotoutumista edistävien toimijoiden ja työvoimaviranomaisen kanssa. Etelä-Kymenlaaksossa tavoitteena on kokonaisuudessaan joustavat ja tehokkaat työvoima-, koulutus- ja kotoutumispalvelut, jotka toimivat osana paikallista ekosysteemiä. Palveluiden tulee näyttäytyä sujuvin ja tehokkain niin henkilö- kuin työnantaja-asiakkaidenkin näkökulmasta ja perustua elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden tarpeisiin.

Ohjaavan lainsäädännön lisäksi valmistelussa otettiin huomioon kuntia työllisyydenhoidossa kannustava rahoitusmalli. Käytettävissä olevien laskelmien pohjalta Etelä-Kymenlaaksoon on ohjautumassa merkittävästi vähemmän rahoitusta työvoimapalveluiden tuottamiseen, kuin alueen ELY-keskus on palveluiden järjestämiseen käyttänyt. Etelä-Kymenlaakson alueen kuntien taloudellinen tilanne ei mahdollista ylimäärisiä panostuksia työvoimapalveluihin. Suunnittelu taloudellisten sekä henkilöstövoimavarojen osalta lähti siitä, että kunnille kohdistettavat valtionosuuslisäykset ja siirtyvä henkilöstöresurssi käytetään lakisääteisten julkisten työvoimapalveluiden tuottamiseen. Etelä-Kymenlaaksossa kuntien yhteistyösopimuksessa on julkisten työvoimapalveluiden järjestämiseen rahoitusmalli, jossa Hamina, Pyhtää, Miehikkälä ja Virolahti rahoittavat Kotkan kaupunkia lakisääteisten palveluiden järjestämisessä valtionosuusperusteiden mukaisesti; 47% työikäisen väestön perusteella ja 47% laajaan työttömyyteen perustuen ja lisäksi 6% perustuen vieraskielisten osuuteen. Rahoitusmalli pohjautuu yhteisvastuullisuuteen ja mahdollisimman läpinäkyvään toimintaan. Yhteistyösopimuksessa on määritelty, että myös mahdolliset alijäämät katetaan rahoitusperiaatteiden mukaisesti ja ylijäämät jaetaan samoin periaattein.

Etelä-Kymenlaaksossa sovittiin, että työttömyysetuuksien rahoitus säilyy kuntakohtaisena, jolloin kukin kunta vastaa itse omista työttömyysetuusmenoistaan. Kannustavan rahoitusmallin pohjalta kuitenkin pyritään panostamaan vaikuttavaan työnhaun alkuvaiheeseen, jotta työttömyysetuusmenot eivät jatkossa kasva. Vuoden 2024 loppuun asti valtio rahoitti työmarkkinatuen täysimääräisesti aina 300 päivään saakka, minkä jälkeen valtio ja kotikunta jakavat kustannukset puoliksi 1000 päivään asti. Tämän jälkeen kunnan vastuu nousee 70 %. Vuodesta 2025 alkaen kuntien rahoitusvastuu alkaa jo 100 työttömyyspäivän jälkeen, ja se koskee työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa ja ansiopäivärahan perusosaa. Kunnan vastuu kasvaa portaittain, kattaen enimmillään puolet perusosan rahoituksesta pitkissä työttömyysjaksoissa.

Kotoutuminen on yksilöllinen prosessi. Kotoutumispalveluissa kehitetään palveluja kotoutumiseen, koulutukseen, työllistymiseen ja väestösuhteisiin. Tämä tapahtuu monialaisella yhteistyöllä ja tarjoamalla tukea, suomen kielen opetusta sekä edistämällä yhteiskunnan vastaanottavuutta. Kotka vastaa alueellisesti Kotouttamisen edistämisestä koko Etelä-Kymenlaakson alueella. Etelä-Kymenlaakson seudullinen kotouttamisohjelma on laadittu vuosille 2023–2026. Ohjelma aukeaa seuraavan linkin kautta: [Kymenlaakson seudullinen kotouttamisohjelma 2023-2026.](#)

Kotoutumisen edistämisen palveluissa edistetään maahanmuuttaneiden kotoutumista Kotkaan ja suomalaiseen yhteiskuntaan yhteistyössä viranomaisten, seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa. Kotkan kaupunki vastaa kotoutumisajalla olevien turvapaikan saaneiden ja tilapäistä suojelua saaneiden aikuisten ja heidän perheidensä sekä kiintiöpakolaisten alkuvaiheen ohjauksesta ja neuvonnasta. Kaupungin matalan kynnyksen maahanmuuttajien ohjaus ja neuvonta MOONA tarjoaa puolestaan monipuolista neuvontaa ja ohjausta erilaisissa elämäntilanteissa.

Kotoutumisen tukemisen avustuksia on jaettu Kotkassa vuosittain järjestöille, yhteisöille, työryhmille ja urheiluseuroille maahanmuuttaneiden kotoutumista ja työelämävalmiuksia edistävään toimintaan. Lisäksi useat vapaaehtoiset opettavat maahanmuuttaneille suomea ja myös tukevat heitä kotoutumisessa monilla eri tavoin. Vuonna 2022 Ukrainan sotaa pakenevien ihmisten tukeminen toi 120 uutta vapaaehtoista toimintaan mukaan.

Kotoutumisen edistämisen palvelut ovat vuosittain mukana Rasisminvastaisen viikon ja Maailma Kymissä -tapahtuman järjestämisessä. Rasisminvastainen viikon tapahtumilla pyritään lisäämään keskustelua ennakkoluuloista ja tunnistamaan rasismia yhteiskunnassa. Maailma Kymissä puolestaan esittelee alueen taitavia esiintyviä maahanmuuttaneita sekä yhdistyksiä ja järjestöjä Karhulan torilla.

Vuonna 2023 lakiuudistuksen myötä Kotkan kotoutumisen edistämisen palveluista siirtyi hyvinvointialueelle perheryhmäkoti, ja kilpailutusten myötä Kotkan vastaanottokeskus ja alaikäisten ryhmäkoti siirtyivät yksityiselle toimijalle. Liikkeenluovutuksena Kotkan tulkkikeskus siirtyi Monetra oy:lle, jolta Kotka edelleen ostaa tulkkipalvelunsa. Tulevana vuotena Kotoutumisen palvelut keskittyvät tarjoamaan peruspalveluaan maahanmuuttaneille, huomioiden erityisesti uuden kotoutumislain tuomat uudistukset; kuten työvoiman ulkopuolisten maahanmuuttaneiden tavoittaminen kotoutumispalveluiden piiriin ja hyvien väestösuhteiden edistäminen.

1.4 Turvallisuus ja sen edistäminen

Yleiseen turvallisuustilanteeseen kohdistui monia muutoksia valtuustokauden 2021–2025 aikana. Valtuustokauden alkua varjosti vielä Covid19-viruksen torjuntaan ja jälkihoitoon liittyvät toimet kaupungin valmiusjohtoryhmän ja kaupunginhallituksen työssä. Samaan aikaan edistettiin hyvinvointialueuudistusta ja siihen liittyvää valmistelutyötä. Pelastustoimi siirtyi kunnan organisaatiosta osaksi hyvinvointialueen organisaatiota vuoden 2023 alusta alkaen.

Keväästä 2022 alkaen seurattiin Venäjän hyökkäyssodan seurauksia Ukrainassa. Ukrainalaisia vastaanotettiin tilapäisen suojelutarpeen perusteella vuosien 2022–2024 aikana. Vuonna 2024

toukokuun loppuun mennessä ukrainalaisia oli Kotkassa tilapäisen suojeluntarpeen perusteella noin 400. Tilanne Itärajalla eskaloitui Venäjän järjestämään välineelliseen maahantuloon loppuvuonna 2023, jonka seurauksena Suomen hallitus päätti sulkea Itärajan kaikelta liikenteeltä. Itärajan sulkeminen ei vaikuttanut alueellamme vain turvallisuustilanteeseen, vaan sillä on ollut merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Syksyllä 2023 Kymenlaakson liitto ja kunnat valmistelivat yhdessä äkillisen rakennemuutoksen suunnitelman. Itärajan pitkittynyt sulkeminen on vaikuttanut venäjän kansalaisiin, joita Kotkassa asui 31.12.2023 yhteensä 981 ja vaikuttaa Kotkassa myös Venäjän ja Suomen kaksoiskansalaisten, sekä kaksoiskulttuuristen perheiden arkeen, kun yhteydenpito omaisiin on haasteellista.

Kotkan kaupungille perustettiin vuonna 2023 uusi turvallisuuspäällikön virka, joka täytettiin elokuussa 2023. Näin vahvistettiin riskienhallinnan, varautumisen ja turvallisuuden koordinoitua kaupunkikonsernissa. Varautumis- ja turvallisuusasioissa tehdään laajalti yhteistyötä eri viranomaistahojen sekä muiden alueen kuntien kanssa. Alueellista yhteistyötä koordinoi Kymen Turva, jonka yhtenä jäsenenä Kotkan kaupunki on. Kymen Turvassa linjataan ja asetetaan yhteisiä painopisteitä, sekä sovitetaan yhteen Kymenlaakson valmius- ja turvallisuusasioita. Kymenlaakson alueellinen riskienarviointi toteutetaan Kymen Turvan ohjaamana. Riskiarviota on Kymenlaaksossa laadittu vuodesta 2016 alkaen ja uusin päivitys valmistui 2023.

Valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden periaatepäätöksen 2030 toimeenpano aloitettiin Kymenlaaksossa laatimalla kuntien, hyvinvointialueen ja viranomaisten yhteinen laaja arjen turvallisuusohjelma vuosille 2024–2025. Ohjelma sisältää jokaiselle maakunnan kunnalle omat kuntakortit. Kotkassa tehtiin valtuustokauden 2021–2025 aikana valtuustoaloite turvallisuussuunnitelman laadinnasta ja vuonna 2024 toteutettiin kuntalaisten laaja turvallisuuskysely, jonka pohjalta on aloitettu kaupungin ensimmäisen turvallisuusohjelman laadinta osaksi kaupungin valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaa. Arjen turvallisuusasioita koordinoidaan Kotkassa hyvinvointilautakunnan, kaupunkirakennelautakunnan ja kaupunginhallituksen yhteistyössä, sekä vahvassa verkostoyhteistyössä hyvinvointialueen sekä muiden Kymen Turvassa toimivien osapuolten kanssa.

Moniammatillinen verkosto tukee turvallisuustyötä Kotkassa

Kaakkois-Suomen poliisin mukaan nuorten radikalisoitumista tai varsinaista jengiväkivaltaa ei ole Kotkassa vielä esiintynyt. Alaikäisten pahoinpitelytapauksia ja väkivaltaisista välien selvittelyjä on kuitenkin tullut poliisin tietoon aiempaa enemmän. Kaupungissa tehdään tiivistä yhteistyötä nuorten keskuudessa nousevien ilmiöiden tunnistamiseksi ja niitä seurataan mm. Kotkan nuoret työryhmässä, jossa on mukana Kymen HVA:n ammattilaiset, poliisi, kaupungin ehkäisevä päihdetyö, liikkuva nuorisotyö, Kotka-Kymin seurakunnan erityisnuorisotyö, kaupungin turvallisuuspäällikkö ja opetustoimi. Ankkuripoliisin, koulujen ja Kymen HVA:n nuorten matalan yhteistyö toimii hyvin alle 15-vuotiaiden rikoksenteijöiden tavoittamiseksi. Suurin huoli kohdentuu 15–18-vuotiaiden rikolliseen käyttäytymiseen. Syksyllä 2024 Kaakkois-Suomen poliisi vieraili kouluilla pitämässä oppitunteja väkivallasta ja päihteistä. Poliisi kohtasi kaikki toiminta-alueen 6.-luokkalaiset.

Vuodesta 2023 alkaen Kymenlaakson hyvinvointialueilla on ollut lähisuhdeväkivallan koordinaatiovastuu. Kunnilla on ollut velvollisuus nimetä ehkäisevästä lähisuhdeväkivallasta vastaava toimihenkilö ja toimielin. Kotkassa vastuu on hyvinvointilautakunnalla, ja se on nimennyt

ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorin vastaamaan tästä työstä. Kymenlaaksossa on valmistunut ensimmäinen laaja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma vuosille 2024–2025 (linkki: [Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma 2024-2025](#)), ja toimenpiteiden jalkauttaminen alkaa vuonna 2025. Perheiden turvallisuusopas valmistui 2024, sitä jalkautetaan varhaiskasvatuksen työntekijöiden käyttöön vuoden 2025 aikana. Turvallisuusopas aukeaa seuraavan linkin kautta: [Turvallisuusopas](#)

Uusintarikollisuuteen puuttumiseksi Kotkassa käynnistettiin vuonna 2021 rikosseuraamusasiakkaiden ja heidän läheistensä kanssa työskentelevien verkosto, johon kutsuttiin mukaan Kriminaalihuollon tukisäätiön alueellinen asiamies, Kaakkois-Suomen rikosseuraamustoimiston edustaja, vankiloiden edustajat, Kymen HVA:n aikuissosiaalityö, sekä tärkeimpien asiakasryhmässä työskentelevien muut sidosryhmät. Vuonna 2022 verkosto laajeni Etelä-Kymenlaakson yhteiseksi ja vuonna 2023 siitä tuli maakunnallinen, kun hyvinvointialueet aloittivat toimintansa, mutta verkosto työskentelee edelleen Kotkan kaupungin vetovastuulla.

Liikenneturvallisuutta edistetään yhteistyöllä ja alueellisilla tavoitteilla

Kotkan kaupungin liikenneturvallisuustyötä ohjaa Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman (2022) tavoitteet ja painopistealueet, joiden toteutumista seurataan vuosittain.

Visiona on: 1) kenenkään ei tarvitse kuolla tai vakavasti loukkaantua tieliikenteessä, 2) liikkuminen koetaan turvallisesti kulkutavasta tai liikkujan erityispiirteistä riippumatta 3) liikkumisvalinnat ovat ympäristöystävällisiä sekä terveyttä ja turvallisuutta edistäviä. Keskeiset painopistealueet, joiden osalta kunnilta (ja hyvinvointialueelta) edellytetään toimia ovat: nuoret, ajonopeudet, päihteet, ajoterveys, jalankulku, pyöräily, sähköiset liikkumisvälineet, elinikäinen liikennekasvatus ja tieliikenneonnettomuuksien pelastustoiminta. Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma vuosille 2022–2030 löytyy seuraavan linkin kautta: [Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma 2022–2030](#)

Kotkan kaupungilla on myös oma liikenneturvallisuussuunnitelma. Suunnitelmaa päivitettiin vuonna 2023 liikenneympäristön osalta (linkki: [Kotkan liikenneturvallisuussuunnitelma, helmikuu 2023](#)). Muutoin toimintaa ohjaavat alueelliset tavoitteet ja painopistealueet.

Kotkan liikenneturvallisuustyötä seurataan ja koordinoidaan monialaisessa työryhmässä 2–3 kertaa vuodessa. Työryhmän toiminnan asiantuntijatukena toimii Kymenlaakson liikenneturvallisuuskordinaattori (kuntien ja ELY:n hankkima asiantuntijapalvelu), joka mm. kutsuu työryhmän koolle, tiedottaa sen jäseniä ajankohtaisista koulutuksista, tapahtumista ja selvityksistä, avustaa eri toimialoja toiminnan ideoinnissa, seuraa kaupungin liikenneturvallisuustilannetta ja kokoaa yhteen toteutunutta toimintaa.

Turvallisuustyötä jatketaan myös uudella valtuustokaudella

Kotkan uudistetun kaupunkistrategian 2035 yhtenä poikkileikkaavana teemana on kokonaisturvallisuus ja varautuminen. Strategiaan kirjattuna tavoitteena on, että olemme turvallinen ja sopeutumiskykyinen kaupunki, joka ennakoi ja varautuu mahdollisiin häiriötilanteisiin ja kyberuhkiin. Edistämme asukkaiden turvallisuutta ja hyvinvointia vahvistamalla

yhteisöllisyyttä, arjen turvallisuutta ja valmiutta poikkeustilanteisiin. Linkki kotkan kaupunkistrategiaan: [Kotka 2035 -kaupunkistrategia](#)

1.5 Ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvoinnin tukeminen

Ehkäisevä päihdetyö ja päihdehaittojen ehkäisy ovat olleet vuodesta 2015 alkaen kuntien lakisääteistä työtä. Se kattaa alkoholin, nikotiinituotteet, huumeet, huumaavat lääkeaineet sekä haitallisen rahapelaamisen. Hyvinvointialueiden aloitettua vuonna 2023 vastuu jakautui kuntien ja hyvinvointialueiden kesken. Kummallakin on sekä yhteisiä, että erillisiä lakisääteisiä tehtäviä. Kotkan kaupungissa ehkäisevän päihdetyön lakisääteisenä toimielimenä toimii hyvinvointilautakunta. Vastuu ehkäisevän päihdetyön ja päihdehaittojen ehkäisyn käytännön toteuttamisesta on nimetty ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorille ja monialaiselle ehkäisevän päihdetyön työryhmälle. Päihde- ja mielenterveystyö on sisällytetty Kymenlaakson alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, sekä kaupungin valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaan. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorin vakanssi on perustettu Kotkan kaupungille vuonna 2021 ja koordinaattori aloitti työnsä elokuussa 2021.

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä velvoittaa kaupungin kaikkia toimialoja ja hyvinvointialueita osallistumaan ehkäisevän päihdetyön ja päihdehaittojen ehkäisyn toteuttamiseen omalla toimialueellaan. Kotkan monialaisessa ehkäisevän päihdetyön työryhmässä on edustus kaikilta kaupungin omilta toimialoilta, keskeistä sidosryhmistä ja viranomaisista, mutta ei Kymenlaakson hyvinvointialueelta. Hyvinvointialueella toimii oma lakisääteinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä, jota vetää hyvinvointialueen ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön kehittämiskoordinaattori, joka aloitti työnsä Kymenlaaksossa lokakuussa 2023. Työryhmässä on edustus kaikista Kymenlaakson kunnista ja keskeisistä ehkäisevän päihdetyön järjestöistä. Aluehallintovirasto ohjaa kunnissa ja hyvinvointialueilla tehtävää ehkäisevää päihdetyötä ja päihdehaittojen ehkäisyä. Lisäksi työtä kehitetään tiiviissä THL vetoisessa PAKKA-työn verkostossa, missä kuntien ja hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöt ovat mukana. Päihteet näkyvät koko maakunnan tasolla Kymenlaaksossa. Vuonna 2024 julkaistun EHYT ry:n teettämän selvityksen mukaan pelkästään alkoholi synnyttää arviolta 24–43 miljoonan euron kustannukset Kymenlaakson hyvinvointialueella. Selvityksessä ei otettu huomioon työterveyshuollon tai yksityisen terveydenhuollon palveluita. Alkoholi aiheuttaa kustannuksia myös muille palveluille, kuten sosiaalihuollolle, lastensuojelulle, poliisille ja tuomioistuimille. Ikäihmisten päihteiden käyttö on lisääntynyt koko maassa, myös Kymenlaaksossa ja Kotkassa.

Kaakkois-Suomen poliisin ja Kymenlaakson pelastuslaitoksen näkökulmasta päihteet näkyvät myös heidän työssään. Kymenlaakson Arjen turvallisuusohjelmassa on runsaasti toimenpiteitä, joilla pyritään monialaisella työllä yhdessä vähentämään päihdehaittoja.

THL:n jätevesitutkimusten mukaan Kotkassa on ollut merkittävä nousu metamfetamiinin käytössä vuosina 2022–2024. Maaliskuussa 2024 tehdyn tutkimuksen mukaan Kotka on Suomen kaupungeista kärjessä asukaslukuun suhteutetussa metamfetamiinin käytössä. Edellinen vastaava piikki nähtiin vuonna 2020. Seuraavan linkin kautta löydät tarkempaa alueellista tietoa huumeetilanteesta ja kansainvälistä vertailtavuutta sekä vertailun kaupungeittain. Linkki: [Jätevesitutkimus: väestötason huumeiden käyttö](#)

Poliisin mukaan huumausaineiden, sähkötupakan ja nikotiinipussien verkkokauppa yleistyy ja kokaiinin käyttö on lisääntynyt Kymenlaaksossa. Kouluterveyskyselyn 2023 perusteella Kotkassa lukion 1.–2.-vuoden opiskelijoista peräti 15,7 % oli kokeillut laittomia huumeista ainakin kerran, kun Kymenlaakson hyvinvointialueella vastaava luku oli 10,5% ja koko maassa 11,6%.

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (id:3922)	2021	2023
Koko maa	12,6	11,6
Kymenlaakson hyvinvointialue	10,4	10,5
Kotka	10,4	15,7

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

Kotkassa päihde- ja mielenterveysongelmat sekä rahapeli riippuvuus aiheuttavat elämänhallinnan haasteita, jotka näkyvät myös asunnottomuustyössä. Kymenlaakso ja Etelä-Karjala ovat perinteisesti olleet rahapelaamisen keskittymiä, ja tuorein, THL:n rahapeliselvitys vuodelta 2024 vahvistaa tämän. Kaakkois-Suomen Sininauha ry:n Tiltti-toiminnan mukaan nuorten rahapelaaminen on lisääntynyt erityisesti verkossa.

Vuonna 2024 valmisteltiin alueellinen ehkäisevän päihdetyön toimintamalli, joka hyväksyttiin Kotkan kaupungin hyvinvointilautakunnassa marraskuussa 2024. Kyseinen dokumentti päivittyy vuosittain. Toimintamallin mukainen THL:n päihdetilannekysely toteutettiin kaikissa maakunnan kunnissa syksyllä 2023. Kyselyn tuloksia hyödynnetään Kotkan turvallisuussuunnitelmatyössä. Maakunnallinen PAKKA-työ aloitettiin syksyllä 2024, ja sen toimenpiteitä aletaan toteuttaa valtuustokauden 2025–2029 aikana.

Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman 2022–2030 yksi painopiste on ajoterveys ja päihteet liikenteessä. Toimenpiteitä on haluttu kohdistaa erityisesti rattijuopumusten ehkäisyyn, koska rattijuopumusten määrä on korkealla. Kotkassa poliisin tietoon tulleita rattijuopumuksia 1000 asukasta kohden oli vuonna 2023 4,9%, vastaava luku Kymenlaaksossa oli 4,4% ja koko maassa 2,8%. Alla tilastotietoa vuosilta 2021–2023.

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta (id:3089)	2021	2022	2023
Koko maa	3,1	2,9	2,8
Kymenlaakson hyvinvointialue	5,7	3,9	4,4
Kotka	6,6	4,2	4,9

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman 2030 mukaisia ehkäisevän päihdetyön toimenpiteitä on toteutettu monin tavoin. Pikkujouluukauden alkaessa marraskuussa 2023 ja terassikauden alkaessa toukokuussa 2024 toteutettiin anniskeluravintoloille suunnattu tietoisuusrattijuopumuksen ehkäisystä. Keväällä 2024 järjestettiin Kotkassa Ely -keskuksen vetämä liikenneturvallisuusfoorumi, jossa käsiteltiin ajoterveyttä. Lisäksi Kymenlaaksoon perustettiin vuonna 2024 monialainen työryhmä rattijuopumuksen ehkäisemiseksi. Liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia toimia jatketaan edelleen.

Vuonna 2024 alkoholilakiin ja tupakkalakiin tuli muutoksia, joihin Kotkan kaupunki antoi lausuntoja valmisteluvaiheessa. Alkoholien anniskelua koskeva lainsäädäntö päivittyi jo vuonna 2021, jolloin lakiin kirjattiin osallistava lupalausuntomalli. Kymenlaaksossa otetaan vaiheittain käyttöön Aluehallintoviraston (AVI) osallistava lupalausuntomalli, ja Kotka on toiminut pilottikuntana. Kotkassa malli luotiin ja otettiin käyttöön vuoden 2024 loppupuolella. Lakimuutoksista viestitään aktiivisesti kuntalaisille kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Vuonna 2022 Kotkan kaupunki tilasi opinnäytetyön mallinnoksen THL:n ja Seinäjoen kaupungin kehittämästä Festaripakka-mallista, jonka tavoitteena on tukea koko yhteisön voimin nuorten vastuullista juhlamista. Kotka kehitti Puistopakka-työmuodon. Työ keskittyy nuorten kohtaamiseen Meripäivien aikaan ja pyrkii ehkäisemään alaikäisten päihdehaittoja, turvataan Meripäiviä viettäviä nuoria yhteistyössä vartiointiliikkeen ja viranomaisien kanssa. Malli ei ole kunnolla ottanut tuulta allensa, vaikka sitä on pyritty käynnistämään vuosina 2023 ja 2024. Työtä on tehty hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen henkilöstön voimin. Vapaaehtoisia ja kaupungin työntekijöitä on haastavaa saada mukaan toimintaan, koska Meripäivät vietetään heinäkuussa. Vuonna 2024 hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue teki ostopalvelusopuksen SPR:n kanssa selviämispisteestä Meripäivien yhteydessä. Valtuustokaudella 2025–2029 on tarkoitus etsiä Puistopakka-työhön yhteistyötahoja ja päättää sen mukaan toiminnan tulevista kohtaloista. Ilman vapaaehtoisia ja muiden vastuualueiden kanssa tehtävää yhteistyötä Puistopakka-toiminnan ylläpitäminen on hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueelle liian kallis ja raskas investointi. Vastuu alaikäisten päihdehaitoista on kuitenkin koko kaupungin organisaation yhteinen.

Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue, nuorisotoimi sekä kulttuuri- ja tapahtumapalvelut sopivat huhtikuussa 2025, että vuoden 2025 Meripäivien aikana Meripäivä-organisaatio edistää tapahtumaan kokoontuvien nuorten hyvinvointia lisäämällä erityisesti nuorille suunnattua ohjelmasisältöä. Lisäksi organisaatio vastaa turvallisuusjärjestelyjen koordinoinnista laajassa yhteistyössä eri vastuualueiden viranomaisien sekä hyvinvointi- ja turvallisuusalan ammattilaisten kanssa. Tähän kokonaisuuteen on osoitettu oma rahoitus kaupungin talousarviosta.

Joka toinen vuosi toteutettavan kouluterveyskyselyn mukaan nuorten alkoholin käyttö ei ole merkittävästi lisääntynyt ja täysin alkoholiraittiiden nuorten osuus lisääntyy koko ajan. Myös tupakoivien nuorten osuus 8. ja 9. luokan oppilaista ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista on vähentynyt. Sen sijaan lasten ja nuorten muiden nikotiinituotteiden käyttö on lisääntynyt. Erityisesti tämä näkyy sähkötupakan, eli vapen osalta.

	ind.		2021	2023
Käyttää alkoholia viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista	4739	Koko maa	4,1	3,9
Käyttää alkoholia viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista	4739	Kotka	5,4	3,2
Käyttää alkoholia viikoittain, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	4740	Koko maa	11	9,5
Käyttää alkoholia viikoittain, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	4740	Kotka	9,3	11,8
Käyttää alkoholia viikoittain, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	4741	Koko maa	5,5	4,5
Käyttää alkoholia viikoittain, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	4741	Kotka	2,6	3
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)	4730	Koko maa	7,6	10,7
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)	4730	Kotka	10,4	17,3
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)	4731	Koko maa	26,3	26,3
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)	4731	Kotka	22,4	30,7
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)	4732	Koko maa	4,7	6,7
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)	4732	Kotka	5	11,7
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista	288	Koko maa	5,3	5
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista	288	Kotka	5,9	5
Tupakoi päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	3936	Koko maa	17,5	13,6
Tupakoi päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	3936	Kotka	13,1	12,5
Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	3921	Koko maa	2,3	2,4
Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	3921	Kotka	1,6	2,2

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025 (3.3.2025)

Kotkassa lasten ja nuorten ehkäisevää päihdetyötä tehdään yhteistyössä nuorisotoimen, opetustoimen ja järjestöjen kanssa. Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue tarjoaa kaikille kuudesluokkalaisille suunnatun EHYT ry:ltä ostetun päihdeoppituntipaketin, joka keskittyy erityisesti nikotiinituotteisiin. Sopimus on EHYT ry:n kanssa on voimassa vuosina 2024–2025. Yläkouluille järjestetään päihde- ja väkivaltatunteja sekä huoltajatilaisuuksia. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on noin kerran kuussa mukana Liikkuvan nuorisotyön Wauto-illoissa ja Kotkan nuoret- sekä Kasva Kotkassa työryhmissä. Näissä käsitellään myös nuorten päihdeilmiöitä. Marraskuussa oleva valtakunnallinen ehkäisevän päihdetyön viikko huomioidaan sekä nuorisopalveluiden, että koulujen arjessa.

Lasten ja nuorten päihdeilmiöinä on Kotkassa vuosina 2021–2025 näkynyt erityisesti sähkötupakointi, eli vapet, nikotiinipussit ja ns. "juussipurkki-ilmiö", eli kirkas tuontiviina, sekä tuontiviinan myyminen alaikäisille. Näitä ilmiöitä on pyritty selättämään mm. Kotkan nuoret työryhmässä. Tulevan valtuustokauden aikana kehitetään entisestään Kotkan nuoret työryhmän ilmiötyötä ja tehostetaan yhteistyötä poliisin ja Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena on laajentaa EHYT ry:n kanssa tehtävää yhteistyötä ja mahdollistaa päihdetuntien tarjontaa pysyvän yhteistyösopimuksen kautta. Vuonna 2022 viiteen puistoon hankittiin

huumeruiskuroskikset osana kuntien terveysturvallisuustyötä, ja niiden määrää voidaan lisätä tarpeen mukaan.

Mielen hyvinvointia tuetaan Kotkassa osallisuuden vahvistamisella sekä hyvinvointialue- ja järjestöyhteistyön avulla. Merkittävin ponnistus mielen hyvinvoinnin tukemiseksi on vuosittain elokuussa toteutettava, Mielessä tuulee- viikko, joka kokoaa saman sateenvarjon alle mittavan toimijaverkoston. Viikon aikana eri puolilla Kotkaa toteutetaan erilaisia matalan kynnyksen tapahtumia ja tilaisuuksia kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tueksi. Vuonna 2024 toteutettu Mielessä tuulee-viikko oli jo seitsemäs perättäinen kokonaisuus. Mielenterveysyyt näkyvät Kotkassa nuorten aikuisten työkyvyttömyyseläkkeiden taustasyynä. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkkeellä oli 18–34-vuotiaista on 3%, kun koko maan vastaava luku on 1,8%. 16–64-vuotiaista työkyvyttömyyseläkkeellä oli Kotkassa 4% ja koko maassa 2,9%. Tulevalla valtuustokaudella on syytä vahvistaa kuntalaisten mielen hyvinvoinnin tukemista ja kehittää yhteistyötä entisestään järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa.

	ind.		2021	2022	2023
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläketä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	5032	Koko maa	1,8	1,8	1,8
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläketä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	5032	Kymenlaakson hyvinvointialue	2,8	2,9	3
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläketä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	5032	Kotka	3,1	3	3
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläketä saavat, % 16–64-vuotiaista	3218	Koko maa	3	2,9	2,9
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläketä saavat, % 16–64-vuotiaista	3218	Kymenlaakson hyvinvointialue	4	4	4
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläketä saavat, % 16–64-vuotiaista	3218	Kotka	4	4	4

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025 (3.3.2025)

1.6 Osallisuus ja vaikuttaminen

Osallisuuden kokemus liittyy vahvasti ihmisen hyvinvointiin. Osallisuus on mahdollisuutta ilmaista mielipiteitään ja näkemyksiään, vaikuttaa päätöksentekoon ja saada aikaan muutosta. Osallisuuteen liittyvät kokemukset yhteisöön kuulumisesta ja omasta merkityksestä yhteisön jäsenenä. Osallisuutta vahvistava toiminta voi olla hyvin monenlaista osallistumista yhteiseen tekemiseen. Osallisuuden edistämässä tulee huomioida järjestöjen rooli yhteisöllisyyden edistäjänä ja vapaaehtoistoiminnan parissa, omaehtoisen aktiivisuuden tukeminen ja osallistumisen mahdollistaminen kaikille. Osallisuuden edistämiseen kuuluu vahvasti myös esteettömyys ja saavutettavuus, sekä monimuotoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen.

Kotkan kaupungin ensimmäinen laajasti kuntalaisia osallistamalla tehty Osallisuusohjelma 2021–2025 on ohjannut osallisuustyötä koko kaupunkiorganisaatiossa kuluneet vuodet. Osallisuuden edistämisen teemoiksi valittiin tieto-osallisuus, toimintaosallisuus, päätöksenteko-osallisuus sekä suunnitteluosallisuus. Näiden teemojen kautta osallisuustoimia on toteutettu valtuustokauden eri vastuualueilla. Osallisuus on rakentunut luontevaksi osaksi useiden vastuualueiden prosesseja.

Osallisuuden toimenpiteistä raportoidaan vuosittain hyvinvointilautakunnalle ja sitä kautta kaupunginvaltuustolle. Seuraavan linkin kautta aukeaa osallisuusohjelma 2021–2025 kokonaisuudessaan. Linkki: [Kotkan kaupungin osallisuusohjelma 2021 - 2025](#)

Osallisuusohjelmaa on päivitetty vuonna 2025. Seuraavan linkin kautta aukeaa osallisuusohjelma vuosille 2025–2029. Linkki: Kotkan kaupungin osallisuusohjelma vuosille 2025–2029 ([Lisätään!](#))

Eri osallisuustoimia on kokeiltu Kotkassa aktiivisesti ja onnistuneesti. Osallisuustyötä on arvioitu osallisuuskyselyllä 2024, jonka kautta on saatu tietoa osallistumiseen innostavista tekijöistä ja esteistä sekä osallisuuden kokemukseen vaikuttavista tekijöistä.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen parantaa ihmisten hyvinvointia kustannustehokkaasti. Osallisuussuunnitelman mukainen työ tähtää laajaan kuntalaisten kuulemiseen ja osallistamiseen kaikilla toimialoilla, niin toimintojen suunnittelussa kuin toteutuksessa ja toimintaan osallistumisessakin. Tärkeää on kohtaamisten, ymmärryksen ja yhteiskunnallisen keskustelun edistäminen. Tämä vahvistaa omistajuuden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, väestösuhteita, yhteistä ymmärrystä, resilienssiä, kriisinkestävyyttä ja turvallisuuden tunnetta. Yhteisöt tukevat toisiaan arjessa, täydentävät toistensa resursseja sekä huolehtivat jäsentensä henkisestä hyvinvoinnista.

Vaikuttamistoimielimet

Vaikuttamistoimielinten tehtävä on toimia edustamansa väestöryhmän vaikuttamis- ja kuulemiskanavana. Kotkassa toimii seuraavat vaikuttamistoimielimet:

- **Kotkan nuorisovaltuusto.** Nuorisovaltuuston tarkoituksena on edistää nuorten, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia Kotkassa, toimia nuorten vaikuttamiskanavana nuoria koskevilla asioilla, tuoda nuorten näkökulmaa esille tekemällä esityksiä, aloitteita ja lausuntoja kaupungin eri toimielimille sekä järjestää nuorisotapahtumia. Lisätietoja seuraavan linkin kautta: [Nuorisovaltuusto](#)
- **Lasten vaikuttamispäivien** kautta lapset (alle 14 v.) pääsevät tuomaan esille asioita ja vaikuttamaan
- **Vammaisneuvoston.** Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa kaupungissa, vaikuttaa kaupungin eri toimintojen suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Lisätietoja seuraavan linkin kautta: [Vammaisneuvosto](#)
- **Ikäihmisten neuvosto.** Ikäihmisten neuvosto on Kotkan kaupungin ja sen alueella toimivien eläkeläisjärjestöjen yhteistyöelin, jonka tehtävänä on edistää viranomaisten, vanhusten sekä eläkeläis- ja vanhustyöjärjestöjen yhteistoimintaa sekä edesauttaa ikäihmisten osallistumista ja vaikuttamista kunnalliseen päätöksentekoon. Lisätietoja seuraavan linkin kautta: [Ikäihmisten neuvosto](#)
- **Saaristotoimikunta** Saaristolain (laki saariston kehityksen edistämisestä) mukaan kunnassa saaristoasioita hoitavan toimielimen tehtävänä on tehdä saariston kehittämistä koskevia esityksiä ja aloitteita sekä antaa lausuntoja lain piiriin kuuluvista asioista. Lisätietoja seuraavan linkin kautta: [Saaristotoimikunta](#)

Äänestysaktiivisuus

Äänestäminen on yksi tärkein tapa vaikuttaa asioihin, silti viimeisimmissä vaaleissa Kotkassa äänestysaktiivisuus oli melko alhainen. Kunnallisvaaleissa 2025 kotkalaisten äänestysaktiivisuus oli Suomen kunnista neljänneksi heikoin, yli puolet äänioikeutetuista jätti äänestämättä ja äänestysaktiivisuus jäi 48,2 prosenttiin. Aluevaalit kiinnostivat vielä vähemmän, kun äänestysprosentti jäi 46,8:een. Myös eduskuntavaaleissa Kotkan äänestysaktiivisuus jäi koko maan tasoa alhaisemmaksi. Alla taulukko, jossa näkyy äänestäneiden osuudet äänioikeutetuista eduskunta-, kunta- ja hyvinvointialuevaaleissa.

	ind.		2021	2022	2023	2025
Äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa	3077	Koko maa			68,5	
Äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa	3077	Kotka			63	
Äänestysaktiivisuus hyvinvointialuevaaleissa	229	Koko maa		47,5		51,7
Äänestysaktiivisuus hyvinvointialuevaaleissa	229	Kotka		44,8		46,8
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %	3076	Koko maa	55,1			54,3
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %	3076	Kotka	47,7			48,2

Lähde: THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025 (9.5.2025)

Yhdistysyhteistyö hyvinvoinnin tukena

Kotkan kaupunki tekee laajaa yhteistyötä yhdistysten kanssa ja tukee heidän toimintaansa erilaisin keinoin. Osana hyvinvoinnin vastuualueen tiedonkeruuta toteutettiin mm. osallisuuskysely keväällä 2024, sekä yhdistysten kuuleminen 14.10.2024.

Yhdistysten näkemyksen mukaan positiivista valtuustokaudella 2021–2025 on ollut mm.

- Yhteistyön vahvistuminen sekä kaupungin, että muiden toimijoiden välillä: Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö ja mm. yhdistystreffit ovat lisänneet verkostoitumista ja yhteisöllisyyttä.
- Kulttuuri- ja liikuntayhteistyö: Kulttuuritoiminta ja liikuntaneuvonta ovat kehittyneet ja tulleet lähemmäs kuntalaisia.
- Osallistuva budjetointi: On lisännyt kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia.
- Esteettömyys ja erityisryhmien huomiointi: Esteettömyystyö on vienyt asioita eteenpäin. Esimerkkeinä mm. Esteetön uimaranta, Esteetön Kotka -tapahtumat jne.
- Nuorten hyvinvointi: Ilmaiset salivuorot ja nuorten liikuntamahdollisuudet saivat positiivista palautetta.

Nämä osoittavat, kuinka tärkeä yhteisöllisyys, yhteistyö ja osallistuminen ovat Kotkassa. Jatkuva vuoropuhelu eri toimijoiden välillä luo hyviä mahdollisuuksia kaupungin elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Yhdistystapaamisessa 14.10.2024 toteutettiin neljä eri työpajaa, jossa osallistujat pohtivat ajatuksia ja toimia kaupungin hyvinvoinnin neljän eri painopistealueen alle. Esille nousi mm. seuraavaa:

1. Hyvinvointia tukevat elämäntavat:

*Huumeiden käytön ehkäisy, erityisesti nuorilla.
Maahanmuuttajaaitien hyvinvointi.
Mielekäs tekeminen kaikille ikäryhmille.
Monikielinen tiedottaminen.*

2. Osallisuus ja yhteisöllisyys

*Tiedonkulun parantaminen (esim. sosiaalinen media).
Yhteiset tapahtumat ja maksuttomat ruokailut.
Nuorten osallistaminen päätöksentekoon.
Yhdistysten osaamisen hyödyntäminen.*

Koettiin, että osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen vaatii monipuolista yhteistyötä järjestöjen ja kaupungin kesken. On tärkeää luoda alustoja, joissa eri ikäryhmät voivat kohdata ja osallistua toimintaan. Tiedonkulku ja tiedon saatavuus ovat keskeisiä haasteita, jotka tarvitsevat parempaa organisointia ja viestintää. Yhteisöllisyyden lisäämiseksi mainittiin mm. polarisoitumisen ehkäisy ja vuoropuhelun lisääminen eri ihmisryhmien välillä. Erityisesti nuorten osallisuutta päätöksenteossa tulisi lisätä. Yhdistysten yhteistyötä tulisi tiivistää esimerkiksi hyödyntämällä yhdistysten erilaista osaamista yhdistysten välillä.

3. Turvallinen ja hyvinvointia tukeva elinympäristö

*Turvattomuus ja yksinäisyys: Erityisesti nuorilla ja ikäihmisillä.
Korttelitoiminta ja esteettömät kokoontumistilat: Voivat lisätä turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
Päihteiden käytön ehkäisy: Ennaltaehkäisevät ohjelmat ja etsivä kuntalaistyö.*

Turvattomuuden tunne ja yksinäisyys ovat vakavia ongelmia, jotka heikentävät kaikkien ikäryhmien hyvinvointia. Erityisesti nuorille suunnatun toiminnan lisääminen sekä saavutettavien kokoontumispaikkojen luominen voivat parantaa yhteisön turvallisuuden tunnetta. Yhteistyö eri tahojen kanssa on tärkeää yksinäisyyden ehkäisemisessä.

Päihteiden käyttöä ja niiden aiheuttamia ongelmia pitäisi käsitellä monipuolisesti. Erityisesti ikäihmisten ja sairastuneiden kohdalla on tärkeää tarjota matalan kynnyksen palveluja.

Lisäksi tarvitaan esteettömiä ja saavutettavia tiloja, joissa ihmiset voivat tavata toisiaan. Erityisesti ilta-aikaan myös kulkuyhteydet voivat olla haastavia. Tämä vaikeuttaa osallistumista aktiviteetteihin.

4. Vaikuttavuuden vahvistaminen verkostoyhteistyöllä

Tiedottamisen kehittäminen kaikessa: Tapahtumakalenteri, paikallislehden tapahtumasivu, tulkkipalvelut.

Kohtaamiset päättäjien kanssa: Esim. "purinatori", kuntatreffit.

Yhdistysten haasteet syrjäalueilla: Tilojen saatavuus, ehdotuksena vuokranalennukset.

Hyvien hankkeiden juurruttaminen: Osaksi palvelujärjestelmää.

Vetovoimaisuuden lisääminen: Esim. liikuntareittien kehittäminen.

Kaupungin tiedottamisen tehostaminen on aina tärkeää. Tulkkipalveluiden saatavuuden parantaminen voisi edistää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Paikallislehteen toivottiin erillistä kaupungin tapahtumasivua, johon yhdistykset voisivat ilmoittaa tapahtumista. Kohtaamiskahviloita voisi myös hyödyntää nykyistä enemmän tiedottamisessa.

Toivottiin myös säännöllisiä kohtaamisia päättäjien ja kuntalaisten kesken esimerkiksi "purinatorin" muodossa Kotka-päivän yhteydessä tai järjestämällä kuntatreffejä eri puolilla kaupunkia.

Hyvien hankkeiden juurruttamista osaksi palvelujärjestelmää tulisi tukea nykyistä enemmän. Kaupungin hyvinvointityö on monipuolista mutta vastuutahot ovat ehkä vähän epäselviä kuntalaisille. Alueen vetovoimaisuuden vahvistamiseksi esitettiin alueellisten liikuntareittien kehittämistä.

1.7 Kulttuurikaupunki Kotka

Laki kulttuuritoiminnasta asettaa kunnille raamit kulttuuritoiminnan järjestämiseen. Lain keskeisiä tavoitteita ovat mahdollisuus luovaan ilmaisuun, yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet eri väestöryhmille, hyvinvoinnin edistäminen sekä kaupungin ja alueen elinvoiman vahvistaminen luovan toiminnan, kulttuurin ja taiteen kautta.

Kaupungin kulttuuritoiminnan eri roolit

Kotkan kaupungin kulttuuriohjelma 2024–2030 antaa kokonaiskuvan Kotkan kulttuurin ekosysteemistä: kuntalaisten eri rooleista, alan toimijoista ja niiden välisistä suhteista sekä kaupungin omasta roolista toiminnan edistäjänä, kehittäjänä ja mahdollistajana.

Kaupungin organisaatiossa kulttuuriasiat on keskitetty kulttuurin vastuualueeseen. Sen toimintaa ohjaa hyvinvointilautakunta, joka myös jakaa kulttuuriavustuksia. Vastuualue koostuu kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen, kaupunginkirjaston ja Kymenlaakson museon palveluyksiköistä. Kukin yksikkö suunnittelee ja toteuttaa omaa monipuolista toimintaansa. Vastuualueen toiminnasta vastaa kaupunginjohtajan alainen kulttuurijohtaja, jonka alaisena em. palveluyksiköiden johtajat toimivat. Kaupunkikonsernin kulttuurilaitoksia ovat Kotkan kaupunginteatteri, Kymi Sinfonietta, Satama Areena ja Maretarium. Konsernin kulttuurilaitosten omistajaohjauksesta vastaa kaupunginhallituksen alainen omistajaohjausjaosto.

Taiteen ja kulttuurin tekijälle – niin ammattilaiselle kuin harrastajallekin – taide voi olla muun muassa itseilmaisun ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen väline, taiteen kautta todellisuudessa elämistä, lähelle ja kauas katsomista, itsenäisyyttä ja yhteisöllisyyttä. Taide ja kulttuuri voi olla myös ammatti ja ansainnan muoto, liikeyritys, virka tai start uppi. Kaupungin omat taidelaitokset toimivat merkittävinä ammattitoiminnan keskuksina.

Kaupunki edistää tekijöiden toimintaedellytyksiä yhteistyön ja verkostojen, työtilaisuuksien, avustusten, tilojen, neuvonnan ja näkyvyyden kautta. Kuntalaisten kulttuurin omaehtoista harrastustoimintaa kaupunki tukee muun muassa tarjoamalla matalan kynnyksen tiloja (mm. konserttitalo, Nelosteatteri, Kyminsuu), ja taiteenalojen opetusta (Kotkan opisto, Kotkan seudun musiikkiopisto).

Taiteen ja kulttuurin kokijana voi saada muun muassa mielihyvää, jännitystä tai järkytystä. Taide voi avata uusia maailmoja ja näkökulmia, tuoda elämään merkityksellisyyttä ja yhteisöjä, toimia henkisenä tai fyysisenä terapiana ja hyvinvoinnin lähteenä. Kaupunki johdattaa kuntalaisia kulttuurin kokemiseen (mm. lastenkulttuurin Kulttuuripolku-toiminta, kulttuurilaitosten yleisötyö ja alennusliput, Kaikukortti, Kulttuurikaverit).

Taide ja kulttuuri rakentavat yhteisöjä. Yhdessä tekeminen voi tuoda merkityksellisyyttä, elinvoimaa ja hyvinvointia tekijöille ja kokijoille, eri kokoisille yhteisöille porukoista yhdistyksiin, kyläseuroista kaupunkeihin ja alueisiin. Tuloksena on kuulumisen ja osallisuuden tunnetta, vetovoimaa ja yhteiskuntarauhaa. Kaupunki edistää eri alueilla tehtävää kulttuurityötä ja yhteistyötä, kutsuu keskusteluihin ja ajatusten vaihtoon ja koordinoi kulttuuritoiminnan yhteiskehittämistä.

Kulttuurihyvinvoinnilla tarkoitetaan ihmisen yksilöllistä tai yhteisöllisesti jaettua kokemusta siitä, että kulttuuri, taiteet ja luova toiminta lisäävät hyvinvointia tai ovat yhteydessä siihen. Toisaalta kyseessä on ilmiö, jossa kulttuuri ja taide kantavat tai välittävät erilaisia hyvinvointiin liittyviä merkityksiä ja vaikutuksia. Ytimessä on ihmisen merkityksellinen toiminta taiteen ja kulttuurin parissa, mikä sisältää myös arjen kulttuurisuuden.

Kulttuuri ja sen hyvinvointia tukevat vaikutukset läpäisevät koko ihmisen elämänkaaren ja ilmenevät omassa taidesuhteessa. Taide ja kulttuuri ymmärretään osana hyvää elämänlaatua ja elinikäistä oppimista: ihminen on kulttuurin kokija ja toimija, jolla on kulttuurisia tarpeita ja oikeuksia. Näiden täyttyminen ja toteutuminen on kulttuurihyvinvointia: jokainen on jollain tavalla kulttuurinen, luova, itseään ilmaiseva ja kommunikoiva olento riippumatta iästään, voinnistaan tai elinolosuhteistaan. Kaupunki tukee asukkaidensa hyvinvointia omilla laadukkailla ja saavutettavilla kulttuuripalveluillaan sekä tekemällä laajaa ja monipuolista yhteistyötä Kotkan lukuisten kulttuuri- ja hyvinvointialojen toimijoiden kanssa.

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen yksikkö toteuttaa itse ja on kumppanina kulttuurihyvinvointitoiminnassa. Toiminta pohjautuu selvityshenkilö Riikka Luostarisen 2024 aikana tekemään selvitykseen ko. alan olemassa olevista kotkalaisista toimijoista ja eri toimintamuodoista. Yksikkö kokoaa kaupungissa toimivia kulttuurihyvinvoinnin toimijoita kuukausittaisiin Hyvän mielen ryhmän kokouksiin edistään näin alan yhteistyötä. Kulttuuri- ja tapahtumapalvelujen yksikkö kehittää edelleen kulttuurihyvinvointitoimintaan liittyvää yhteistyötä hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen kanssa. Yhteistyötä ja koordinaatiota lisätään myös kaupungin muiden yksiköiden (mm. liikunta, nuorisotyö) kanssa, yhteisenä päämääränä kuntalaisten kokonaisvaltainen hyvinvoinnin edistäminen.

Kaiken lähtökohtana ovat kuntalaisten erilaiset kulttuuriset toiveet ja tarpeet sekä mahdollisuudet niiden saavuttamiseen. Kaupungin tehtävänä on eri tavoin luoda mahdollisuuksia niin omaehtoiseen harrastamiseen kuin kulttuurin ja taiteen vastaanottamiseen ja niistä nauttimiseen.

Kotkan kaupunkistrategia 2035-asiakirjan mukaisesti kulttuurihyvinvointitoimintaa edistetään kehittämällä kulttuuripalvelujen matalan kynnyksen saatavuutta ja moniammatillista yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelujen matalan kynnyksen saatavuutta edistetään Kotkassa muun muassa Kaikukortti- sekä Kulttuurilähete-toiminnan kautta.

Kaikukortti on valtakunnallinen toimintakonsepti, jonka tavoitteena on mahdollistaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien kuntalaisten kulttuuriolosuhteita. Kotkassa kortin käyttöönottoa valmisteltiin vuoden 2022 huhtikuusta elokuuhun ja käyttöönotto tapahtui 09/2022. Kokeilujakso kesti vuoden 2023 loppuun, jonka jälkeen Kaikukorttitoiminta vakinaistettiin 1.1.2024 alkaen. Lisää tietoa Kotkan Kaikukortista löytyy seuraavan linkin kautta: [Kaikukortti Kotka](#)

Kulttuurilähete on Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa Kotkassa 2024 pilotoitu ja 2025 jatkuva toimintamalli. Mallissa hyvinvointialueen asiantuntija tapaa asiakkaansa, ja voi tarvittaessa suositella tälle kulttuuritoimintaan tutustumista. Asiantuntija voi lähettää verkon yli lähetteen kaupungin asiasta vastaavalle työntekijälle. Tämä kohtaa asiakkaan sovitulla tavalla, ja vuoropuhelun kautta ohjaa tämän yhdessä sovittavaan kulttuuripalveluun tai -toimintaan.

Kotkan kaupungin kulttuurin ja tapahtumapalveluiden yksikkö sekä hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue ovat tilanneet opinnäytetyön kahdelta Kymenlaakson ammattikorkeakoulu XAMK:n kulttuurihyvinvoinnin ylemmän ammattikorkeakoulun opiskelijalta. Aiheena: Nuoret kulttuurihyvinvoinnin vaikuttajina ja kokijoina Kotkassa. Kohderyhmänä 18–29-vuotiaat.

Opinnäytetyössä tutkitaan nuorten aikuisten ajankohtaisia toiveita kulttuurihyvinvointipalveluiden osalta, sekä selvitetään, kuinka nuoria tavoitetaan parhaiten Kotkassa. Keskeisinä tutkimuskysymyksinä ovat: 1. minkälaisia kulttuurihyvinvoinnin palveluja nuoret haluaisivat käyttää, 2. miten nuoret tavoitettaisiin parhaiten, 3. Millä tavoin nuoret haluaisivat vaikuttaa Kotkan kulttuurihyvinvoinnin palveluihin?

Opinnäytetyössä kartoitetaan kuntalaisten toiveita ja tarpeita palvelumuotoilun keinoin. Tutkimus toimii osana Kotkan kaupunkistrategian tavoitteita ja toimenpiteitä. Opinnäytetyö valmistuu syksyllä 2025. Selvityksen esittämiä toimenpiteitä edistetään muun muassa Hyvän mielen ryhmän verkostomaisella yhteistyöllä.

1.8 Liikunta

Liikunnalla on kokonaisvaltainen positiivinen vaikutus fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Liikunta tukee lasten kasvua ja kehitystä, vahvistaa työikäisten työkykyä ja jaksamista sekä pidentää ikääntyneen väestön kotona asumisen aikaa. Liikuntapaikat ja liikunnan harrastaminen on hyvä nivoa luontevaksi osaksi ihmisten päivittäistä elämää.

Kotkan kaupungin liikuntapalveluiden yksikön toiminta-ajatus on: liikuntapalveluiden yksikkö vastaa kaupungin julkisista liikuntapalveluista luoden edellytyksiä kotkalaisten terveyttä, hyvinvointia ja viihtyvyyttä edistävälle harrastuksille sekä toimille. Liikuntapalveluiden yksikkö edistää toiminnallaan myös kaupungin muuta virkistys- ja vapaa-aikatoimintaa suunnittelemalla ja rakennuttamalla laadukkaita ihmisten liikkumiseen/liikunnan harrastamiseen tarkoitettuja tiloja ja alueita. Liikuntapalveluiden yksikkö luo edellytyksiä sekä omaehtoisen liikuntatoiminnan kehittymiselle että järjestää terveyttä edistävää liikuntatoimintaa yhteistyössä alan järjestöjen ja yritysten kanssa. Liikkumattomuuden haastetta tulee ratkaista edistämällä liikuntaa kaupunkitasoisesti sekä myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kotkassa liikuntapalvelut tarjoavat mahdollisuuksia kaikenikäisille ja -kuntoisille. Kotkan kaupungin liikuntayksikkö vastaa julkisista liikuntapalveluista ja luo edellytyksiä terveyttä, hyvinvointia ja viihtyvyyttä edistävälle harrastuksille.

Kotkassa on kaksi uimahallia, Uimala Katariina ja Karhulan uimahalli, jotka tarjoavat mahdollisuuden vesijumppaan ja muuhun vesiliikuntaan. Molemmilla uimahalleilla asiakaskäytössä on myös paineilmasali sekä perinteinen kuntosali.

Liikuntaryhmät: ohjattuja liikuntaryhmiä, kuten vesijumppaa, tasapaino- ja lihaskuntotunteja, sekä kehonhuoltotunteja. Myös yksilöohjauksia järjestetään tarpeen mukaan.

Liikuntatilat ja -alueet: useita liikuntasaleja, urheilukenttiä, jäähallia ja lähiliikuntapaikkoja, joissa voi harrastaa monipuolisesti eri lajeja.

Valtuustokaudella 2021–2025 Kotkan kaupunginvaltuusto on tehnyt useita aloitteita liikunnan edistämiseksi. Tähän sisältyy muun muassa liikuntapaikkojen palveluverkkoselvityksen hyväksyminen, joka kattaa vuosien 2025–2030 toimenpide-ehdotukset. Palveluverkkoselvitys valmistui 2024 marraskuussa. Lisäksi Kotka on saanut valtionavustusta lähiliikuntapaikkojen, kuten Kyminkartanon koulun liikuntapaikan rakentamiseen, joka valmistui kesällä 2024. Uusien uimahalli ja urheiluareena hankkeiden suunnitteleminen aloitettiin keväällä 2025. Valtuustokauden aikana Kotkan kuntopolku -hanke tarjosi maksutonta matalan kynnyksen liikuntaa eri kohderyhmille lajikokeiluiden muodossa yhteistyössä paikallisten seurojen, yhdistysten ja yritysten kanssa. Kolmivuotisen hankkeen viimeinen toimintakausi päättyi 2025.

Hyvinvoinnin edistämisen palveluyksikön toteuttama Hyvinvointiliikunta:

kaikenikäisille kotkalaisille, jotka liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän tai ei ollenkaan. Liikuntalähetteitä tulee Kymenlaakson hyvinvointialueen Walmu-järjestelmän kautta, sen lisäksi yksittäinen kuntalainen voi itse ottaa yhteyttä liikuntaneuvojaan. Liikuntaneuvojat antavat kokonaisvaltaista neuvontaa ja ohjausta niin yksittäiselle henkilölle kuin ryhmämuotoisesti. Lisäksi liikuntatiimi osallistuu ja järjestää erilaisia liikunnallisia tapahtumia, luentoja ja pop-up liikuntaryhmiä kaikenikäisille kuntalaisille.

Maakunnallista yhteistyö- ja kehittämistyötä tehdään alueellisissa verkostoissa, kuten TELIA-asiantuntija työryhmä, Kymenlaakson luontoliikunta verkosto, MEM-hoitoketju, alueellinen ammattilaisten Muisti ohjausryhmä, alueellinen elintapaohjaus ja eri sairausperusteiset verkostot sekä työryhmät, FINGER-kehittäjäverkosto, työikäisten muistisairaiden ohjausryhmä, liikuntaneuvojien alueellinen verkosto jne.

Liikuntaryhmätoimintaa järjestetään liikuntaneuvonnan ryhmille soveltavan liikunnan ryhmille syys- ja kevätkaudella. Sovellettua liikuntaa on toteutettu muistisairauksiin ja Parkinson sairauteen sairastuneille ja omaisille, kehitysvammaisille. Lisäksi liikuntarajoitteisille on ollut tarjolla avoin pelivuoro.

Kuntoliikuntaa on saatavilla vähän tai ei ollenkaan liikkuville ja erilaisille ryhmille pop-up tyyppisesti, esim. diabetes liikunta sekä kolme ympäri vuoden toimivaa puistojumpaa. Kesäkuukausina toteutetaan kaikille avoimia liikuntaryhmiä puistoissa, pihalla ja liikuntapaikoilla. Edellisten lisäksi hyvinvointiliikuntaan kuuluu sovellettu liikunta, joka on tarkoitettu vammaisille ja pitkäaikaissairaille henkilöille.

Erityisliikuntakortteja myönnetään lautakunnan hyväksymien kriteereiden mukaisesti pitkäaikaissairaille tai vammaisille henkilöille. Kortin avulla he voivat liikkua omatoimisesti uimahallien kuntosaleilla ja altailla. Kortti oikeuttaa Kotkan uimahallien ja kuntosalien käyttöön niiden aukioloaikoina.

Aluehallintoviraston avustuksen turvin on voitu kehittää lasten ja lapsiperheiden liikuntaneuvontaa ja mahdollisuuksia vähän tai ollenkaan liikkuville lapsille ja heidän perheilleen. Hankkeen avulla järjestettiin useita koulutuksia ja seminaareja varhaiskasvatuksen ammattilaisille ja koottiin verkostoa lapsiperheiden parissa työskentelevistä ammattilaisista, jotta saatiin jalkautettua liikuntaneuvonnan puheeksiottoa ja läheteiden määrää liikuntaneuvojalle. Hankkeen avulla järjestettiin useita lapsiperheiden liikuntatapahtumia ja kerhotoimintaa vuoden aikana.

Testausasema on osa hyvinvointiliikuntaa ja se toimii Karhuvuoren Urheilutalon tiloissa. Testausasemalla voivat tulla kaikenkuntoiset liikkujat testaamaan omaa fyysistä kuntoaan. Testausaseman testejä ovat kehonkoostumusmittaus, lihaskuntotestit, tasapainomittaus, kävely- ja/tai juoksuanalyysi juoksumatolla, toistohyppelytesti, Wingate polkupyöräergometrillä, nopeustestit valokennoilla, maksimivoima, maksimimaallinen hapenottokyky ja kynnysmittaus. Kehonkoostumusmittausten, hapenottokykytestien ja voimatestien perusteella saamme kattavasti dataa fyysisestä toimintakyvystä sekä terveydestäsi. Vuosittain testataan kehonkoostumusmittauksilla kaikki kutsuntoihin osallistuvat nuoret miehet. Kotkassa kutsuntoja on järjestetty neljänä päivänä, kutsuntaikäisiä on 65–100/ päivä.

Kuntotestauksella voidaan kartoittaa fyysisen suorituskyvyn lisäksi myös kehon terveydentilaa. Sydän ja verenkiertoelimistön kuntotaso yhdessä lihasvoiman sekä kehonkoostumuksen kanssa ovat edellytyksiä kivuttomalle ja terveelliselle elämälle.

1.9 Lapset, nuoret ja perheet

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laadittiin alkujaan vuosille 2020–2024, ja sitä päätettiin jatkaa vuoteen 2025. Tässä suunnitelmassa on asetettu kolme päätavoitetta:

PÄÄTAVOITE I: Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy

PÄÄTAVOITE II: Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat

PÄÄTAVOITE III: Lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivien monialainen verkostotyö kehittyy ja jalkautuu. Linkki maakunnalliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan: [Kymenlaakson maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2020–2025](#)

Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja nuorisotyössä on tehty paljon työtä tällä valtuustokaudella edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Tavoitteiden toteuttamista vahvistamaan vastuualueet ovat hakeneet ja saaneet Opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksia koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Jokainen vastuualue toteuttaa omassa toiminnassaan sellaisia toimia, joilla tuetaan lapsia ja nuoria. Ne toteutetaan laadukkaasti, monipuolisesti ja turvallisesti. Toimipaikkojen toimintakulttuurin kehittäminen on esihenkilöiden vastuulla ja varhaiskasvatus on kehittänyt vuosina 2022–2023 esihenkilöiden osaamista. Varhaiskasvatuksen toimintaa arvioitiin laajasti vuonna 2024 digitaalisen Valssi-arviointijärjestelmän työkaluilla. Arvioinnin pohjalta tavoitteiksi nousivat muun muassa moninaisuuden huomioiminen pedagogiikassa sekä toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmien toteutumisen seuranta. Tavoitteiden toteuttamisen toimenpiteinä ovat olleet mm. Yleisen tuen menetelmien ja yhteisen aloituskeskusteluprosessin käyttöön ottaminen. Tavoitteiden mukaista työskentelyä ja toimenpiteitä on toteutettu toimintavuonna 2024–2025. Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteena oli vuosina 2021–2023 Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen ja vuosina 2023–2025 Hyvinvoiva kouluyhteisö. Näinä vuosina kouluissa ja oppilaitoksissa suunniteltiin, kehitettiin ja toteutettiin monenlaisia toimenpiteitä. Kotkassa on laadittu esiopetukselle ja kaikille kouluille yhteinen Kiusaamisen, häirinnän, väkivallan, rikosten ja rikollisten tekojen ennaltaehkäisyn ja puuttumisen toimintamalli, ns. Kotkan malli, joka omalta osaltaan tukee hyvinvointia ja turvallisuutta.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamista tukee varhaiskasvatuksessa, opetustoimessa ja nuorisotyössä arjessa toteutuva dialoginen toimintakulttuuri. Lapsille ja nuorille, huoltajille ja henkilöstölle on tarjottu mahdollisuuksia osallistua dialogeihin, joissa kaikkien ääni tulee kuuluviin. Vastuualueet ovat yhdessä toteuttaneet työpajoja henkilöstölle puheeksi ottamisesta ja dialogisen toimintakulttuurin edistämisestä. Erityisesti varhaiskasvatuksen ja nuorisotyön henkilöstö on osallistunut näihin aktiivisesti. Tavoitteena on, että osaamista vahvistetaan jokaisessa toimintayksikössä ja näin vahvistetaan dialogisen toimintakulttuurin toteutumista. Lasten ja nuorten kuulemiseen on kiinnitetty viimeisten vuosien aikana erityistä huomiota. Vastuualueet ovat toteuttaneet muun muassa lapsivaikutusten arviointeja. Myös lasten vaikuttamispäivien rakenne on luotu. Tällä valtuustokaudella on vahvistettu koulunuorisotyöntekijöiden määrää. Työ on käynnistynyt hyvin ja yhteistyössä koulujen kanssa on yhteisöllisyyttä sekä lasten ja nuorten osallisuutta kyetty entisestään vahvistamaan.

Liikunnallisen elämäntavan edistämisessä on varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa toteutuvan päivittäisen toiminnan lisäksi kaupungissa toteutuu ainakin kolme merkittävää toimintatapaa: 1) Harrastamisen Suomen malli ja 2) Liikkuva koulu ja Move! 3) Liikkuva varhaiskasvatus ohjelma. Harrastamisen Suomen mallin harrastusryhmät tarjoavat oppilaiden toiveisiin perustuvaa maksutonta harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä omalla koululla tai sen läheisyydessä. Harrastusten ohjaajina toimivat eri lajien ja toimintamuotojen ammattilaiset. Kerhojen ohjaajina toimii paikallisia toimijoita esimerkiksi paikallisista yhdistyksistä, seuroista ja yrityksistä. Harrastustoimintaa järjestetään perusopetuksen vuosiluokkien 1.–9. oppilaille. Mukana toiminnassa on ollut noin 500 lasta ja nuorta viikoittain. Liikkuvat ohjelmien toimintaa toteutetaan ja kehitetään laajassa poikkihallinnollisessa yhteistyössä varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja koulutuksessa. Vuosina 2021–2023 varhaiskasvatuksessa toimi Liikkuva varhaiskasvatusohjelmaa koordinoiva varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattori. Liikkuva varhaiskasvatus ohjelman tukemana varhaiskasvatuksessa on säännöllisesti arvioitu liikkumisen nykytilaa ja koottu tavoitteita kehittämiselle. Vuonna 2024 koko varhaiskasvatuksen tavoitteena oli vahvistaa monialaista yhteistyötä Liikkuva varhaiskasvatuksen toteuttamisessa. Tavoitteen saavuttamisessa päästiin hyvään alkuun. Varhaiskasvatus on hakenut ja saanut Liikunnallisen elämäntavan avustuksia. Varhaiskasvatuksen vastuualueella on toimipaikkojen ammattilaisista koostuva Liikkavastaava -verkosto, joka ylläpitää toimipaikkojen työskentelyä liikunnallisen elämäntavan eteen. MOVE! on perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, jonka keskeisenä tarkoituksena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Move!-mittaustuloksia hyödynnetään esimerkiksi koulujen liikunnanopetuksessa, kouluterveydenhuollon järjestämissä terveystarkastuksissa sekä valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten hyvinvointitoimenpiteiden suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa.

Yhteinen työ ja yhdessä kehittäminen ovat jo osa vastuualueiden toimintakulttuuria, jota ohjaa vahva tahtotila lisätä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Tästä yhtenä osoituksena on Unicefin Lapsiystävällinen kunta -prosessi. Kehittämistä tarvitaan vielä hyvinvointialueen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Sitä tukee keväällä 2025 käynnistynyt Itlan kanssa toteutettava yhteisövaikuttavuuden prosessi, jota toteutetaan yhteistyössä kuntien, järjestöjen, seurakuntien ja hyvinvointialueen palvelujen kanssa.

UNICEF Lapsiystävällinen kunta

Suuri osa lapsia koskevista päätöksistä tehdään kunnissa. Kunnassa tehtävät päätökset vaikuttavat merkittävästi siihen, miten kunnassa asuvien lasten oikeudet ja hyvinvointi toteutuvat.

Lapsiystävällinen kunta -malli auttaa tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ja pysyviä ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa. Lapsiystävällisessä kunnassa

- jokainen lapsi tuntee olevansa arvokas
- jokainen lapsi saa elää turvassa
- jokainen lapsi saa harrastaa
- jokaisella lapsella on kavereita ja turvallinen aikuinen
- jokainen lapsi saa äänensä kuuluviin
- jokainen lapsi huomioidaan päätöksenteossa

Suomen UNICEF myönsi Kotkan kaupungille UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen sitoutuneesta ja aktiivisesta kehittämistyöstä lapsen oikeuksien edistämiseksi. Tämä osoittaa, että kaupungissa tehdyssä suunnitelmallisessa, tavoitteellisessa, sitoutuneessa ja vahvassa monialaisessa yhteistyössä on onnistuttu. Olemassa oleva yhdessä tekemisen toimintakulttuuri on edelleen vahvistunut. Kotkan kaupungille tunnustus on myönnetty 21.2.2025, ja se on voimassa 2 vuotta. Tunnustuksen saaminen edellyttää Lapsiystävällinen kunta -työn jatkamista.

Tavoitteellinen työ jatkuu myös valtuustokauden vaihtuessa

Kotkan kaupunkistrategian 2035 painopisteen Hyvinvoiva Kotka yhtenä strategisena tavoitteena on varmistaa toimiva, turvallinen ja laadukas arki kaikenikäisille. Tämä pitää sisällään mm. seuraavat:

Arvostamme lapsiperheitä: varmistamme lapsiperheille tuottamiemme palvelujen laadun, turvallisuuden ja monipuolisuuden. Vahvistamme yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Yhdessä kolmannen sektorin kanssa pidämme harrastamisen kynnyksen matalalla.

Tuemme nuorten hyvinvointia: kehitämme vapaa-ajan vietto- ja harrastamismahdollisuuksia. Rakennamme tapoja kehittää palveluja yhdessä nuorten kanssa sekä lisäämme yhteistyötä muiden hyvinvointia edistävien tahojen kanssa nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Edistämme liikunnallista elämäntapaa: huolehdimme liikunnan harrastamisen mahdollisuuksista ja tuemme kaikkien osallistumista liikuntaan tarjoamalla saavutettavia ja monipuolisia osallistumismahdollisuuksia. Linkki kotkan kaupunkistrategiaan: [Kotka 2035 -kaupunkistrategia](#)

2 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Liitteeseen, indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi on koottu THL:n mittareiden indikaattoritiedon tulokset. (Sähköinen hyvinvointikertomus -työvälineeseen sisältyvät indikaattorit). Vertailuasetuksina on käytetty vuosia 2020–2025.

Katso liite 1. THL:n Indikaattoritiedon osoittama hyvinvointi (28.5.2025)

3 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Valtuustokausi 2021–2025

Taustaa valtuustokauden 2021–2025 hyvinvointisuunnitelmasta: Kotkan kaupungissa ei ollut aiemmin laadittu lain velvoittamaa asiakirjaa, valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaa, joka olisi pitänyt sisällään vaadittavat kertomus- ja suunnitelmaosan. Sen sijaan oli laadittu Hyvinvoiva Kotka -ohjelma 2019–2025, joka osaltaan korvasi edellä mainittua puutosta, mutta ei täyttänyt lain edellytystä, joten oli pikainen tarve laatia suunnitelma valtuustokaudelle. Suunnitelman laatimisesta vastuu oli hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueella, nykyisin hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue. Kiireen lisäksi lisähaasteena oli, että kyseisellä vastuualueella oli useita uusia tehtävissään aloittaneita henkilöitä mm. hyvinvointijohtaja, hyvinvointikoordinaattori, ehkäisevän päihde- ja mielenterveyshäiriöiden koordinaattori ja osallisuuskkoordinaattori. Haasteellisessa tilanteessa laadittu, nyt päättyvän valtuustokauden 2021–2025 suunnitelma pitää hyvin sisällään asiat, joita siinä tulee olla. Kertomusosan tekstin pituudelle ja suunnitelmataulukoiden laadinnalle olisi tarvittu tarkempaa rajausta. Tiiviimpi kertomusosa helpottaisi tiedon löytämistä. Lisäksi suunnitelmataulukoiden uudelleenjärjestely, jossa eri ikäluokat huomioitaisiin samassa taulukossa, vähentäisi saman toimenpiteen toistoa vuosittaisissa raporteissa.

Tarkasteltaessa valtuustokauden 2021–2025 toteumaa asetettuihin painopisteiden mukaisiin tavoitteisiin voidaan todeta, että ne toteutuivat suurelta osin. Hyvinvoinnin mittareista TEA-viisarin tulosten osoittaman tiedon valossa Kotkan kaupunki on hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen toimissa onnistunut koko maan tuloksiin verrattuna paremmin. (Kts. kohta TEAviisari s. 7–9, jossa tarkempaa tietoa.)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on ollut kunnille käytössä vuoden 2023 alusta. Kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Vuonna 2024 Kotkan HYTE-kerroin oli 66/100 ja laski 1 pistettä edellisvuoteen nähden (kuntien heikoin arvo oli 34 pistettä ja paras 77 pistettä). Tällä pistemäärällä Kotkan saamien HYTE-eurojen kokonaismäärä oli 1 027 400 euroa, määrä kasvoi 75 200 euroa edellisvuoteen nähden. Lisäosan suuruus määräytyy tulosindikaattoreista, joiden keskiarvo oli 50/100 (vrt. v. 2023 54/100) ja prosessi-indikaattoreista, joiden keskiarvo oli 82/100 (vrt. v. 2023 79). Tulosindikaattorit (6 kpl) mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä. Prosessi-indikaattorit (15 kpl) mittaavat edellytysten luomista vaikuttavalle ja koordinoitulle hyvinvoinnin ja terveyden

edistämiselle, vastaten kysymykseen "Minkälaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on" - ja tässä työssä onnistuttiin.

Tuloksia voidaan edelleen parantaa tarkastelemalla kohtia, joihin Kotkan kaupunki voi toimillaan vaikuttaa. Samalla vaikutetaan taloudelliseen tilanteeseen, eli edellä mainittuun valtion kunnille maksaman kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruuteen.

4 Keskeiset opit valtuustokaudelta

Valtuustokaudella 2021–2025 Kotkan kaupungissa on opittu useita tärkeitä asioita:

- Yhteistyön merkitys korostui: Eri toimialojen ja sidosryhmien välinen yhteistyö on auttanut saavuttamaan kaupungin tavoitteet tehokkaammin ja kattavammin. Tiedonkulkua on parannettu eri toimialojen välillä, mikä on auttanut välttämään päällekkäisyyksiä ja tehostanut resurssien käyttöä. Lisäksi on tullut uusia näkökulmia ja ideoita. Säännölliset tapaamiset ja avoin kommunikaatio ovat vahvistaneet luottamusta, mikä on ollut tärkeää pitkäjänteisen yhteistyön kannalta.
- Asukkaiden osallistaminen: Osallisuusohjelman toimenpiteiden toteuttaminen. Ohjelman mukaisesti kaupunki tarjosi asukkaille mahdollisuuksia vaikuttaa kaupungin asioihin, päätöksiin ja palveluihin. Asukkaille on järjestetty kyselyitä ja vuorovaikutustilaisuuksia, joiden avulla on kerätty mielipiteitä ja näkemyksiä eri aiheista. Kaupunki on tarjonnut monipuolisia ja erilaisia tapoja osallistua, kuten työpajoja, keskustelutilaisuuksia ja digitaalisia alustoja. Yhteistyö paikallisten järjestöjen ja verkostojen kanssa on vahvistanut asukkaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Osallisuuden arvioinnin näkökulmasta on seurattu ja arvioitu osallisuuden toteutumista säännöllisesti, mikä on auttanut parantamaan käytäntöjä ja toimintatapoja
- Kestävä kehitys: Kotkassa tehtiin toimenpiteitä, joilla haetaan ympäristöystävällisiä ja taloudellisesti kestäviä ratkaisuja, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin kehitystä. Ilmasto-ohjelman mukaisesti Kotka on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Kestävän liikkumisen ohjelman mukaisesti Kotka edistää kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä - tavoitteena on vähentää liikenteen päästöjä ja parantaa kaupunkilaisten hyvinvointia. Kaupunki on toteuttanut toimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi. Kiertotaloutta on edistetty, joka vähentää jätteen määrää ja edistää resurssien tehokasta käyttöä.
- Digitalisaation hyödyntäminen: Kaupunki on ottanut käyttöön uusia digitaalisia palveluita, jotka helpottavat asukkaiden arkea ja parantavat palveluiden saavutettavuutta, esim. chat-keskustelupalvelun käyttöönotto kaupungin verkkosivuilla 01/2025. Tietojohtamiseen on panostettu datan hyödyntämisellä päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa. Etätyö on jäänyt osaksi kaupungin toimintaa, mikä on lisännyt joustavuutta ja parantanut työn sujuvuutta. Älykkäisiin kaupunkiratkaisuihin on investoitu esim. älyvalaistus. Henkilöstölle on tarjottu koulutuksia ja tukea digitaalisten työkalujen käytössä, mikä on parantanut työn tehokkuutta ja laatua.

- Panostukset hyvinvointiin ja elinvoimaan ovat olleet keskeisiä kaupungin strategian toteuttamisessa. Kattava hyvinvointisuunnitelma on ohjannut toimenpiteitä asukkaiden hyvinvoinnin parantamiseksi. Kaupunki on panostanut liikunnan ja terveellisten elämäntapojen edistämiseen kaikissa ikäryhmissä. Esimerkiksi lasten, nuorten ja perheiden liikunnallisuutta on tuettu erilaisilla hankkeilla ja tapahtumilla. Mielen hyvinvointiin on panostettu esimerkiksi elinympäristön kehittämisellä ja monialaisella yhteistyöllä. Kaupunki on edistänyt työllisyyttä ja elinkeinojen kehittämistä monin eri keinoin mm. erilaiset investoinnit.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA JA TURVALLISUUSUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2025 - 2029

Valtuustokauden 2026–2029 suunnitelmaa alettiin koostaa syksyllä 2024 kokoamalla tietoa kotkalaisten hyvinvoinnin kehityksestä, jota on tapahtunut edellisen valtuustokauden aikana.

Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029:

- Painopisteet hyväksyttiin 27.8.2024 hyvinvointityöryhmässä, jossa kaikkien vastuualueiden edustus.
- Yhdistystyöpaja 14.10.2024 / 13 yhdistystä (yhdistystoimijoilta esille tulleiden asioiden huomiointi)
- Tavoitteiden asettaminen vastuualueittain (1–3/painopiste) syksyn 2024 aikana (hyvinvointityöryhmä)
- Yhteisten tavoitteiden koostaminen 01–02/2025 (Hyvinvointityöryhmän "työnyrkki" 4.12.2024, hyvinvointityöryhmä 13.2.2025)
- Tavoitteiden tiivistäminen ja toimenpiteiden suunnittelu 02-03/2025 (hyvinvointityöryhmän "työnyrkki" 5.2.2025, hyvinvointityöryhmä 13.3.2025)
- Hyvinvointityöryhmä hyväksyi Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026–2029 05/2025

Turvallisuussuunnitelma 2026–2029:

- Kotkan kaupungissa tehdään valtuustoaloite turvallisuusohjelman laatimisesta 10/2022
- Kymenlaakson alueellisen arjen turvallisuusohjelman kertomusosa valmistuu vuonna 2022 ja se hyväksytään Kymen Turvan kokouksessa 2/2023
- Kertomusosan pohjalta laaditaan Kymenlaakson alueellinen arjen turvallisuusohjelma, joka annetaan tiedoksi Kotkan kaupunginvaltuustolle 4/2024
- Kotkan oman paikallisen turvallisuussuunnitelman pohjaksi tehdään kuntalaisten turvallisuuskysely 09/2024
- Kotkan kaupungin valmiusjohtoryhmä nimeää työryhmän edistämään turvallisuussuunnitelmaa 10/2024
- Työryhmä hyväksyy suunnitelman painopisteet 2/2025
- Työryhmä hyväksyy tavoitteet ja toimenpiteet 4/2025
- Kotkan kaupungin valmiusjohtoryhmä hyväksyy turvallisuusohjelman 4/2025

Turvallisuussuunnittelu tähtää arjen turvallisuuden ylläpitämiseen ja parantamiseen ja kytkeytyy vahvasti hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen. Tämän takia Kotkan kaupungin kaupunginjohtajan johtoryhmä päätti kokouksessaan 21.10.2024, että turvallisuussuunnitelma laaditaan osaksi valtuustokauden 2026–2029 hyvinvointisuunnitelmaa ja -kertomusta.

Valmis Kotkan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026–2029

->Vaikuttamistoimielimille: Nuorisovaltuusto 06/2025, Vammaisneuvosto ja Ikäihmisten neuvosto (syksy/2025)

->Hyvinvointilautakunta (syksy 2025), josta edelleen kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto

5 Hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen kytkeytyviä erillisohjelmia ja -suunnitelmia

[Kotka 2035 -kaupunkistrategia](#) (kaupungin tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava asiakirja)

[Kotka 2030 henkilöstöohjelma](#)

[Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelma 2021–2030](#)

Kotkan kaupungin osallisuusohjelma 2025–2029

[Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelma 2025–2029](#)

Vammaispoliittinen ohjelma 2025–2029

[Kotkan asunnottomuusohjelma 2023–2027 Omaan kotiin Kotkassa!](#)

[Kotkan kaupungin kulttuuriohjelma 2024 – 2030](#)

[Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelma](#)

Yllä olevien lisäksi huomioidaan useita alueellisia ja valtakunnallisia ohjelmia.

6 Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Toimeenpanee osaltaan Kotkan Kaupunkistrategiaa 2035

Painopiste ja strategiset tavoitteet

Hyvinvoiva Kotka:

1. Varmistamme toimivan ja turvallisen arjen kaikenikäisille ja
2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä.

Tavoitteiden toteutumista kuvataan vuosittaisissa raporteissa.

Mittareina huomioidaan lisäksi THL:n indikaattorit.

Painopiste 1. Hyvinvointia tukevat elämäntavat	
Tavoitteet	Toimenpiteet
1. -Luomme edellytyksiä hyvinvointia tukeville elämäntavoille -Järjestämme hyvinvointia edistävää toimintaa	1. -Tarjoamme eri liikuntamahdollisuuksia -Mahdollistamme erilaisiin kulttuuritoimintoihin osallistumisen -Lisäämme luontokokemuksia -Tuemme osallistumista hyvinvointia edistävään toimintaan
2. Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta hyvinvoinnin edistämisestä	2. -Viestimme monikanavaisesti hyvinvointimahdollisuuksista -Kannustamme hyvinvointia edistävään elämäntapaan

Painopiste 2. Osallisuus, yhteisöllisyys ja vaikuttava verkostoyhteistyö	
Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Mahdollistamme kuntalaisten osallisuutta kaupungin toiminnoissa	1. -Kehitämme ja vakiinnutamme kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia -Toteutamme kaupungin osallisuus- sekä toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelman toimenpiteitä
2. Tuemme kuntalaisten yhteisöllisyyttä vahvistavia toimintoja	2. -Toimimme kolmannen sektorin kumppanina -Luomme mahdollisuuksia kohtaamisille (ympäristöt, tapahtumat) -Tuemme yhdistys- ja kansalaistoimintaa
3. Vahvistamme verkostojen tavoitteellista toimintaa ja yhteistyötä	3. -Määrittelemme yhteistyön tavoitteet eri tahojen kanssa (kaupungin sisällä, alueellisesti, seudullisesti sekä valtakunnallisesti) -Vahvistamme vuorovaikutusta, parannamme tiedonkulkua sekä selkeytämme vastuunjakoja

Painopiste 3. Hyvinvointia vahvistava ja turvallinen elinympäristö	
Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Vahvistamme kuntalaisen elinympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta, huomioiden myös esteettisyyttä ja esteettömyyttä	1. -Toteutamme kestävän liikkumisen Kotka -ohjelmaa. -Tuemme hyvien väestösuhteiden kehittymistä -Tuemme esteettisellä elinympäristöllä mielen hyvinvointia -Huomioimme saavutettavuuden eri elinympäristöissä -Toteutamme kaupungin vammaispoliittisen ohjelman toimenpiteitä sekä edistämme esteettömyyttä -Toteutamme laajaa kulttuurihyvinvointitoimintaa
2. Edistämme luonnon monimuotoisuutta ja kestävää kehitystä	2. -Pyrimme hillitsemään ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja sopeutumaan niihin -Tuemme luonnon ja kaupunkiympäristön monimuotoisuutta
3. Edistämme palvelujen saavutettavuutta eri kohderyhmille	3. -Huomioimme saavutettavuuden eri palveluissa -Viestimme palveluista selkeällä kielellä

7 Turvallisuussuunnitelma 2026–2029

Toimeenpanee osaltaan Kotkan Kaupunkistrategiaa 2035

Painopiste ja strategiset tavoitteet

Hyvinvoiva Kotka:

1. Varmistamme toimivan ja turvallisen arjen kaikenikäisille ja
2. Rakennamme yhteistyöllä vetovoimaista ja viihtyisää elinympäristöä.

Painopiste 1. Asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Parannamme kaupunkilaisten turvallisuuden kokemusta	1. Kehitämme ulkona liikkumisen turvallisuuden kokemusta esimerkiksi ulkoalueiden valaistusta parantamalla.
2. Lisäämme tietoisuutta väkivallan muodoista, niiden ehkäisystä ja teemme moniammatillista verkostoyhteistyötä niiden vähentämiseksi	2. Kohdennamme osallisuustoimia tarvittaville alueille, toteutamme valtioneuvoston jengirikollisuuden torjuntaohjelmaa ja lisäämme tietoisuutta nuorisoväkivallasta koulutusten ja viestinnän keinoin.
3. Parannamme liikenneturvallisuutta huomioiden kestävät liikkumismuodot	3. Toteutamme liikenneturvallisuussuunnitelmaa annettujen määrärahojen puitteissa. Kehitämme ja edistämme liikenneturvallisuutta edistämällä kestäviä liikkumismuotoja, ylläpitämällä toimivaa kaupunkipyöräjärjestelmää, kehittämällä joukkoliikennettä ottaen huomioon tavoiteltava palvelutaso ja asiakastarpeet sekä edistämällä kaupunkilaisten tietoisuutta eri liikkumismuodoista ja niiden turvallisuudesta.
4. Kehitämme työmaiden turvallisuutta	4. Teemme toimia työmaiden työmaa-aikaisen liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja kehitämme työmaista tiedottamista. Edistämme kestäviä liikkumismuotoja myös väliaikaisissa liikennejärjestelyissä liikennemuotojen priorisointijärjestyksen mukaisesti.

Painopiste 2. Päihdehaittojen ehkäisy	
Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Päihdehaittoista vapaa kaupunki	1.1 Edistämme asunnottomuusohjelman toimenpiteitä aktiivisesti. 1.2 Kehitämme lupalausuntoprosessia yhteistyössä Aluehallintoviraston (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) kanssa. 1.3 Luomme toimintamallit, joilla kaupunki pystyy puuttumaan rahapelaamisen markkinointiin katukuvassa. 1.4 Lisäämme huumeruiskuroskisten määrää. 1.5 Kohdennamme kohtaavaa työtä puistoihin ja asuinalueille (mm. nuorisotyö, järjestöyhteistyö ja HVA) 1.6 Jatkamme aktiivista työtä rattijuopumusten ehkäisemiseksi.
2. Lisäämme tietoisuutta päihdehaittoista	2.1 Tarjoamme alakouluille EHYT ry:n päihdeoppitunteja ja yläkouluille ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin päihdeoppitunteja. 2.2 Olemme aktiivisesti mukana päihdehaittatyössä ja viestimme päihdehaittoista. 2.3 Toteutamme THL:n päihdetilannekyselyn Kotkassa kahden vuoden välein ja hyödynnämme tuloksia hyvinvointi- ja turvallisuustyössä.

Painopiste 3. Varautumisen kehittäminen	
Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Parannamme kuntalaisten tietoisuutta varautumisen toimista ja periaatteista	1. Lisäämme kotitalouksien ja kuntalaisten tietoisuutta varautumisesta, väestönsuojelusta sekä osallistumismahdollisuuksista mm. kolmannen sektorin turvallisuustyöhön tiedotteiden ja kampanjoiden avulla.
2. Parannamme kuntalaisten tietoisuutta varautumisesta sään ääri-ilmiöihin	2. Tiedotamme erilaisiin luonnonkatastrofeihin varautumisesta sekä toiminnasta mahdollisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa. Tiedotamme kaupungin ilmastotoimenpiteistä sekä kuntalaisten omista vaikuttamismahdollisuuksista.
3. Huolehdimme kaupungin omien kiinteistöjen sisäolosuhteista	3. Pidämme huolta kaupungin kiinteistöjen riittävästä lämmityksestä, viilennyksestä ja ilmanvaihdosta energiatehokkailla teknisillä ratkaisuilla. Energiatehokkuus edistää asumisterveyttä ja -turvallisuutta.

Painopiste 4. Hyvien väestösuhteiden edistäminen	
Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta	1.1 Perustamme hyvien väestösuhteiden verkoston, jolla lisätään vuoropuhelua ja päätöksenteon osallisuutta maahanmuuttojärjestöjen kanssa ja hyödynnetään toiminnassa kokemusasiantuntijoita. 1.2 Kehitämme työmuotoja polarisaation ehkäisemiseksi. Koulutamme henkilökuntaa tunnistamaan ja ymmärtämään ilmiöitä, esimerkiksi disinformaatio. 1.3 Vakiinnutamme monimuotoisen Kotkan kehittämiskaavan toiminta

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

8 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

YTNK x.x.2025

HYLA xx.xx.2025

KH xx.xx.2025

KV xx.xx.2025

Kotkan kaupungin hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2026–2029 julkaistaan yleisessä tietoverkossa ja se toimitetaan lakisääteisesti Kymenlaakson hyvinvointialueelle tiedoksi.

LIITTEET

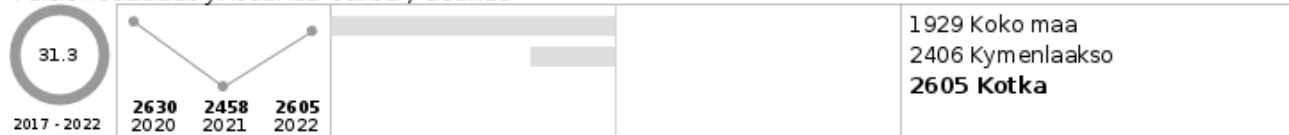
Liite 1. THL:n Indikaattoritiedon osoittama hyvinvointi (28.5.2025)

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

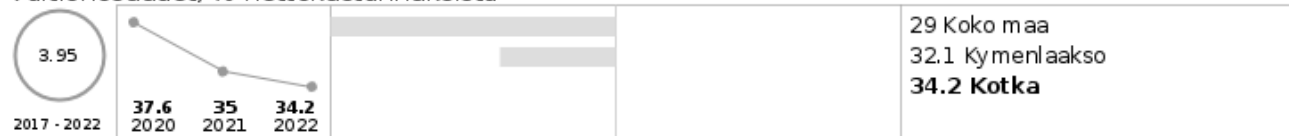
Talous

Tulot

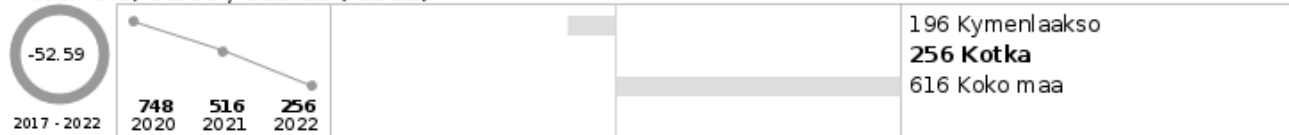
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

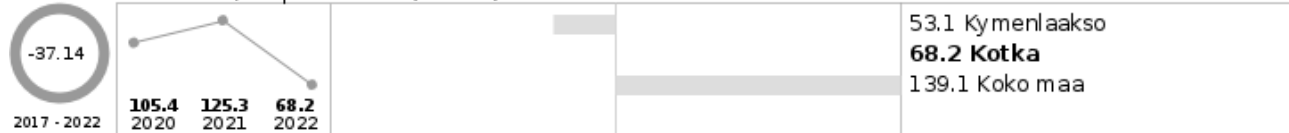
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

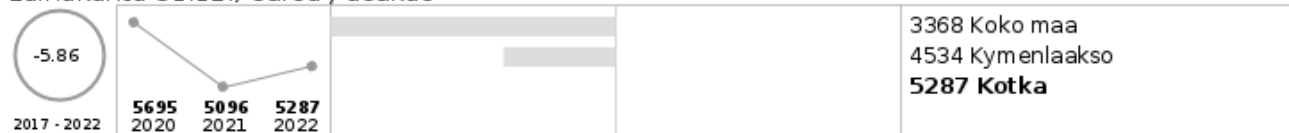
Vuosikate, euroa / asukas (-2022)

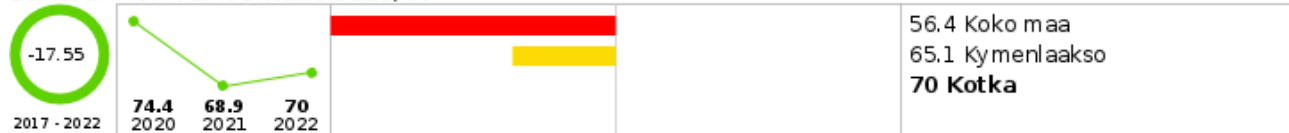
Kuntien vuosikate, % poistoista (-2022)

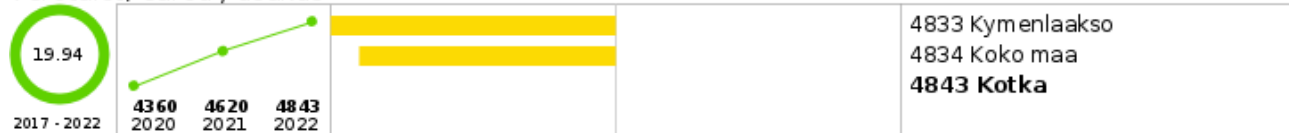
Lainakanta 31.12., euroa / asukas

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

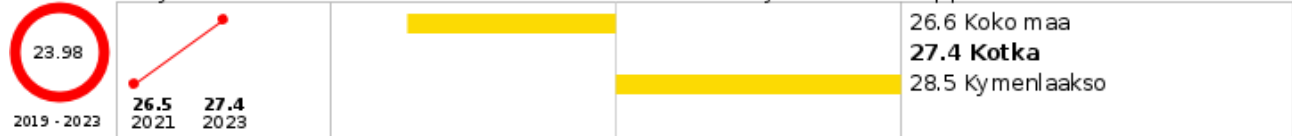

Verotulot, euroa / asukas

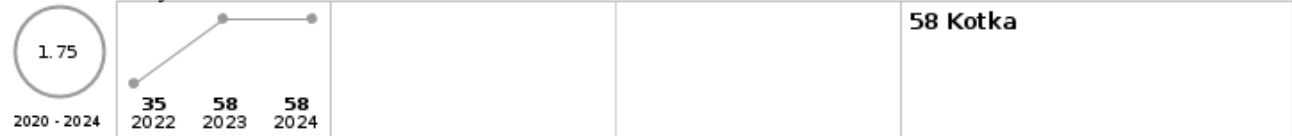

HYTE-kerroin

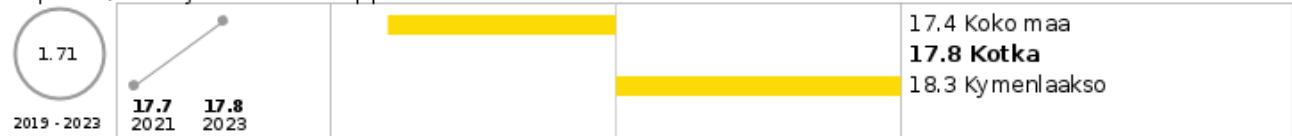
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

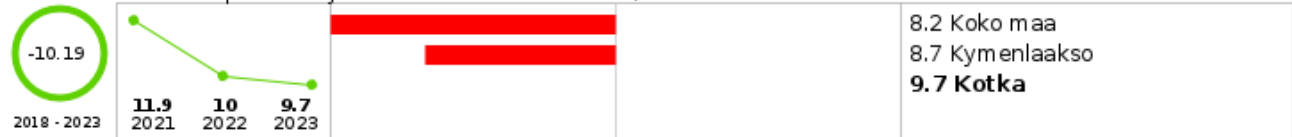
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

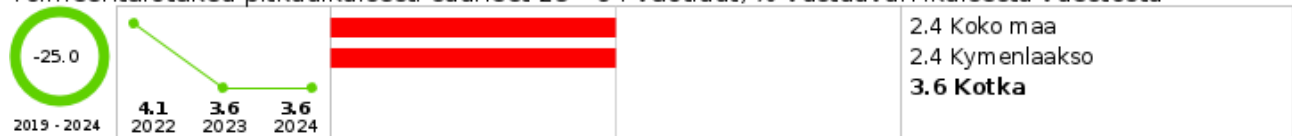
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

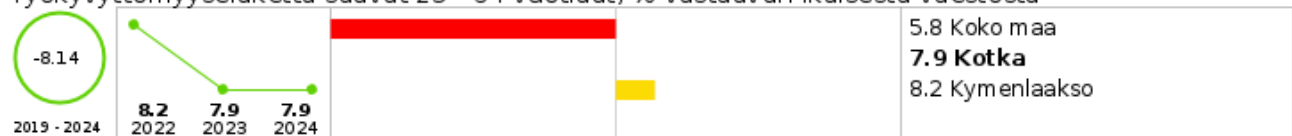
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

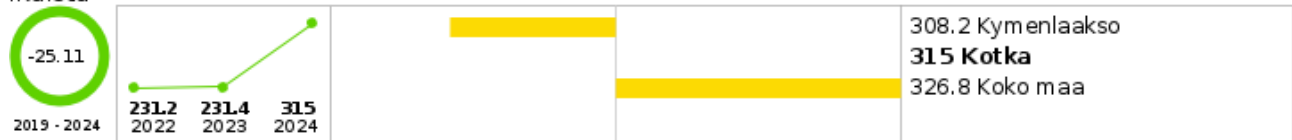
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

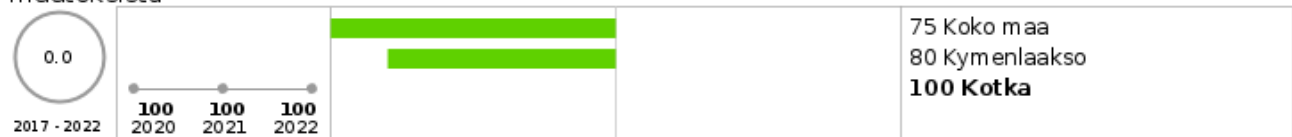
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

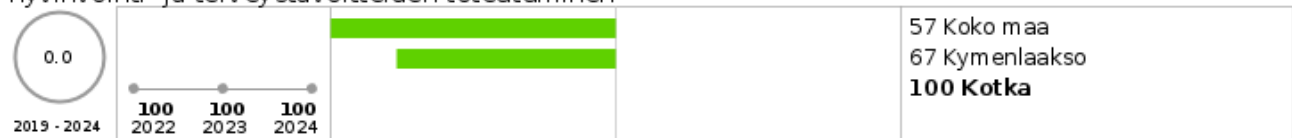
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

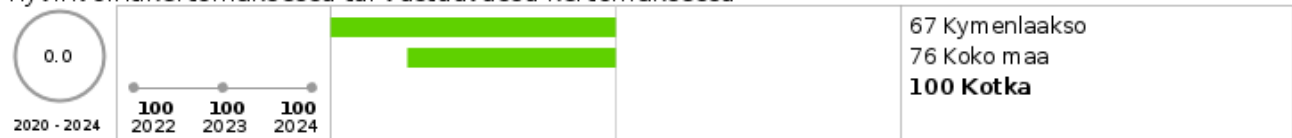
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

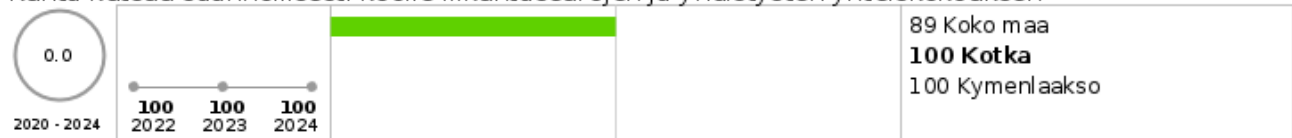
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

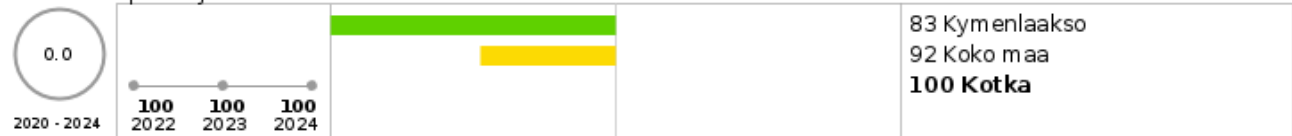
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

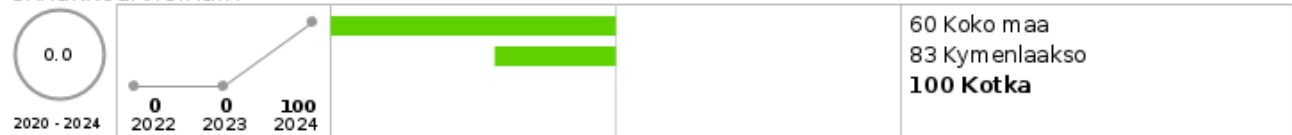
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

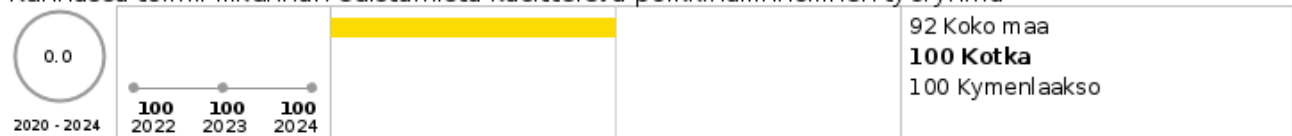
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

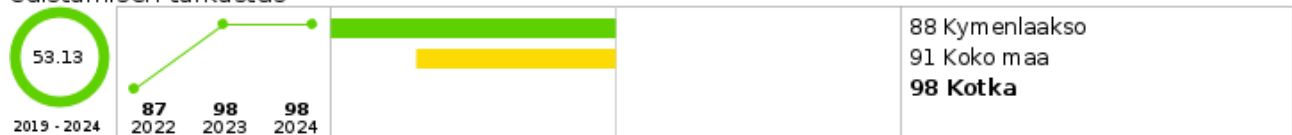
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

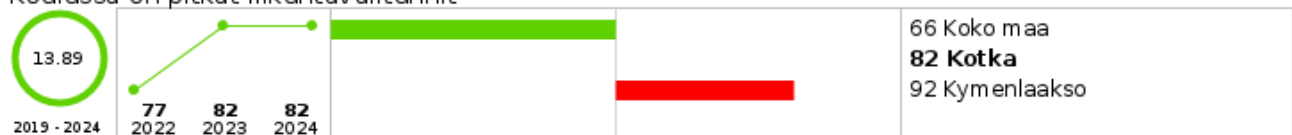
Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

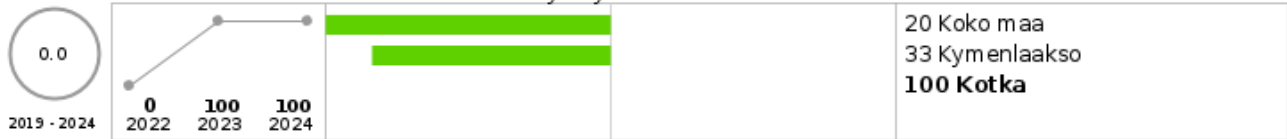
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

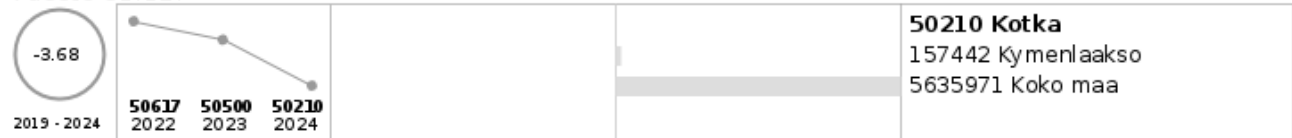

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

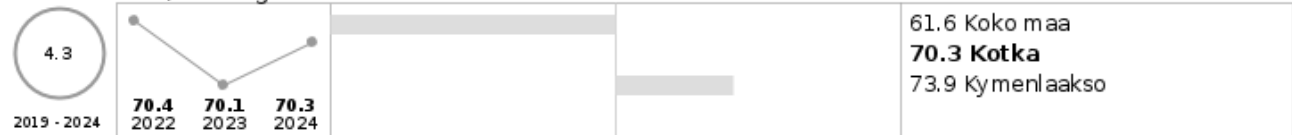

Elinvoima Väestö

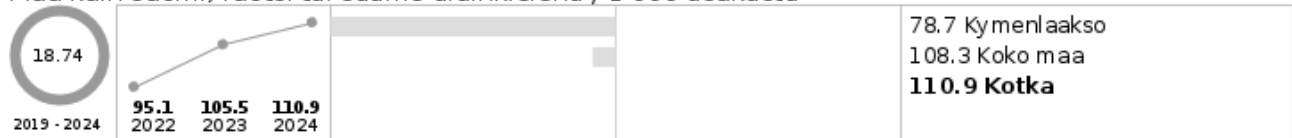
Väestö 31.12.

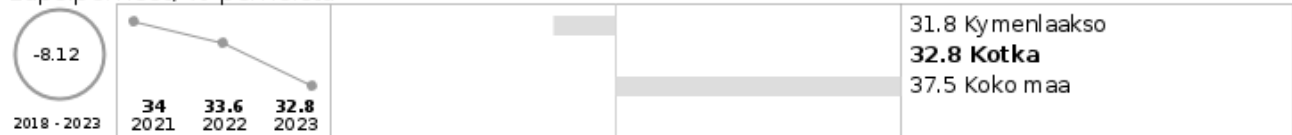
Huoltosuhde, demografinen

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

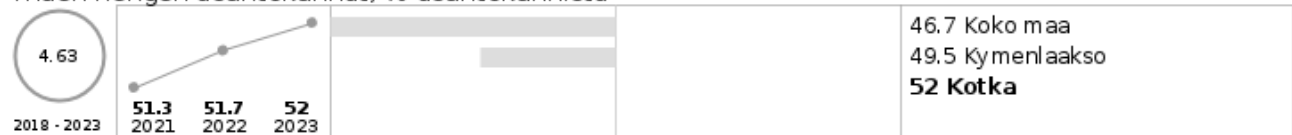
Lapsiperheet, % perheistä

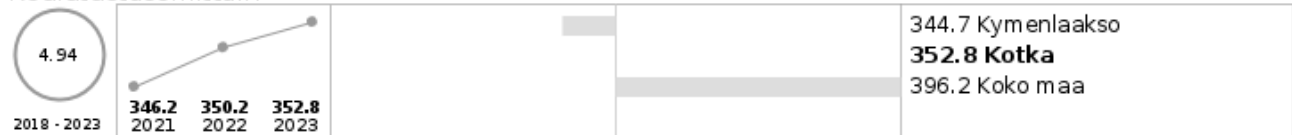
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

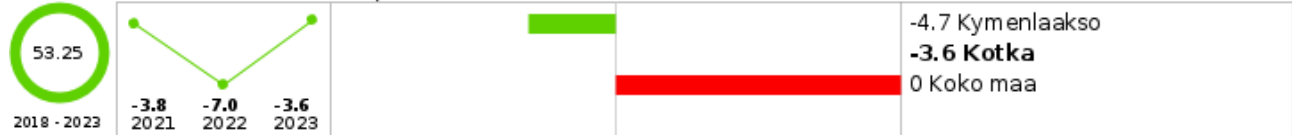
Koulutustasomittain

Väestöennuste 2030 (laskettu 2021)

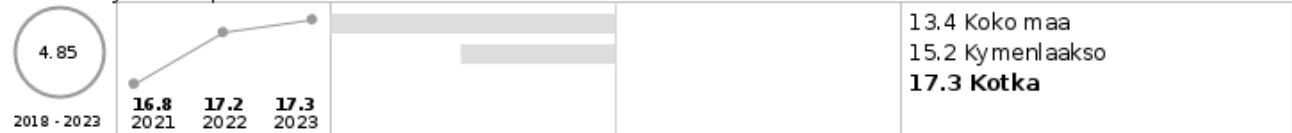

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

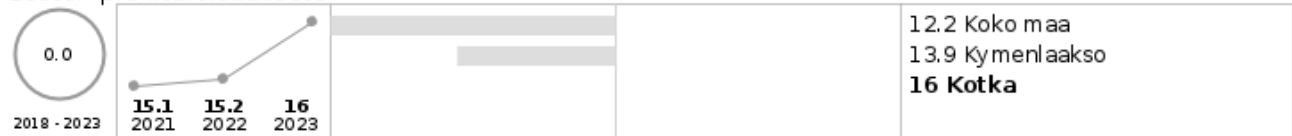

Elinvoima

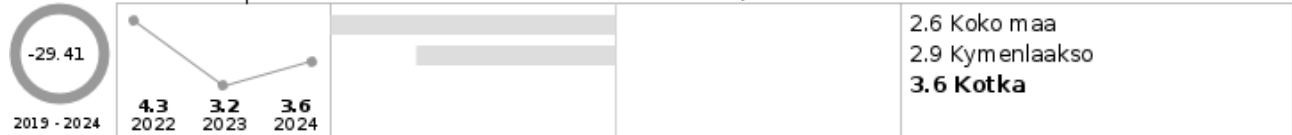
Kunnan yleinen pienituloisuusaste

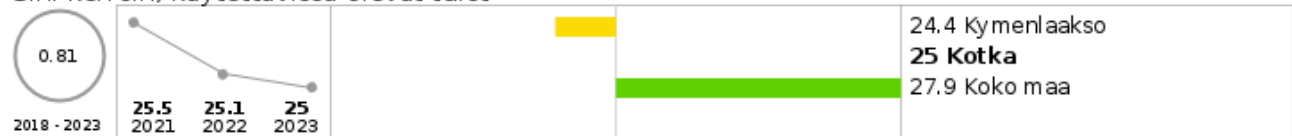
Lasten pienituloisuusaste

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

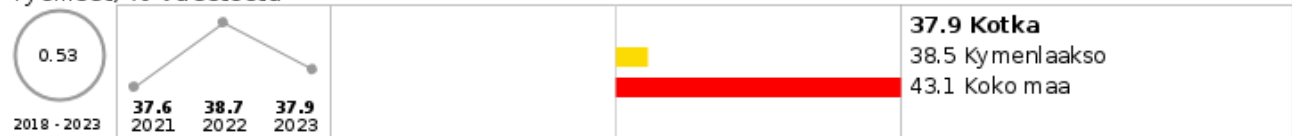
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

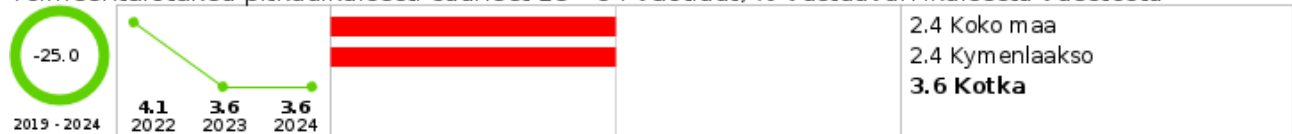
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työlliset, % väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

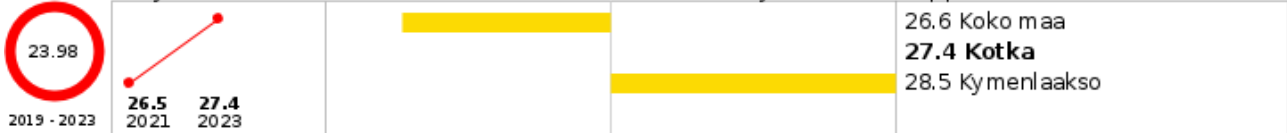
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

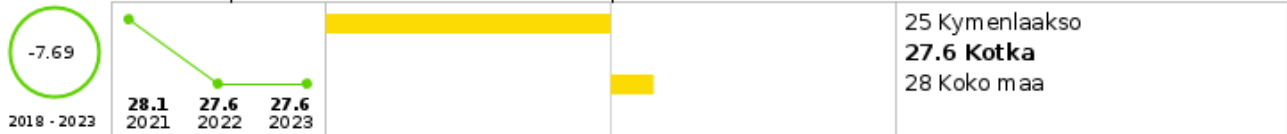

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

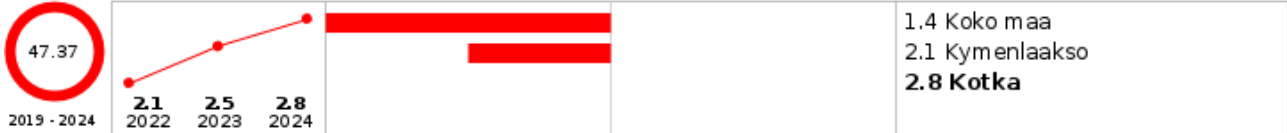

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

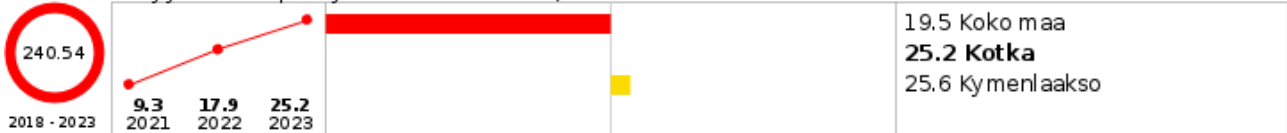
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

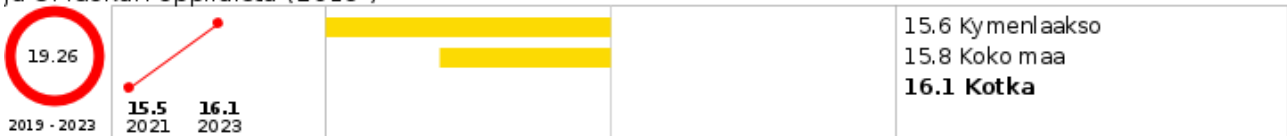
Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (-2015)

Rikoksista syylliseksi epäillyt 0 - 14-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

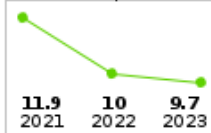
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

-10.19

2018 - 2023

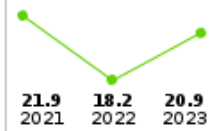

8.2 Koko maa
8.7 Kymenlaakso
9.7 Kotka

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

-12.92

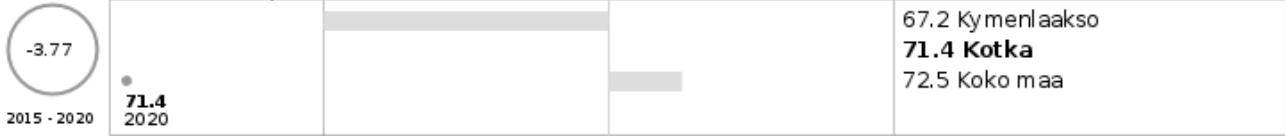
2018 - 2023

16.6 Koko maa
20.9 Kotka
21.5 Kymenlaakso

Palvelut **Varhaiskasvatus**

Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

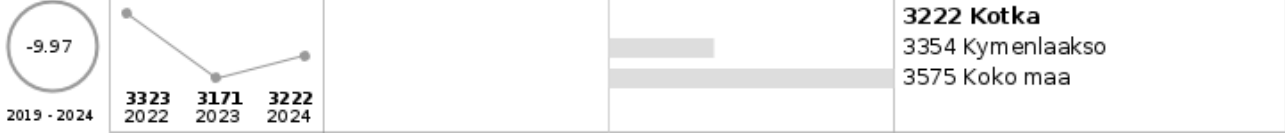
Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

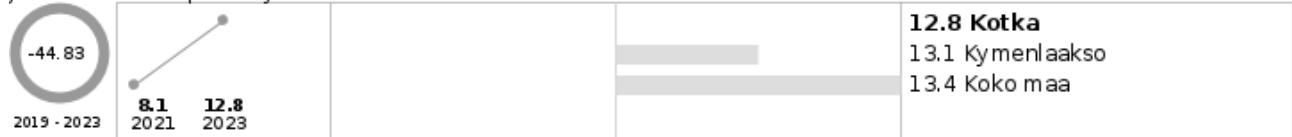

NUORET JA NUORET AIKUISET

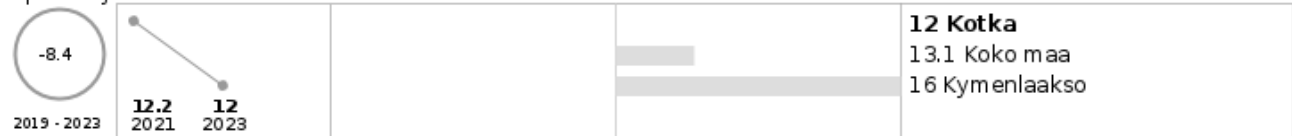
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

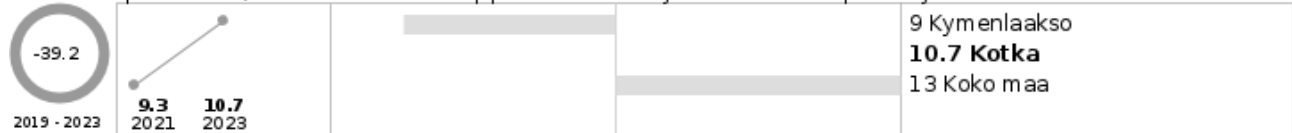
Opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisuun oppitunnilla, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

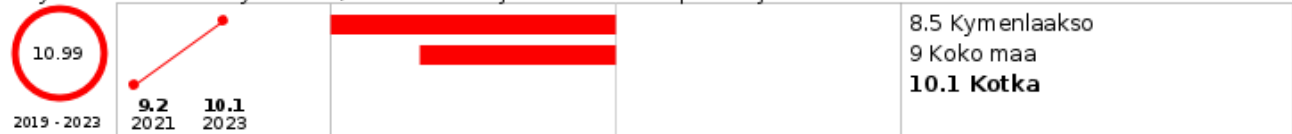
Opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisuun oppitunnilla, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

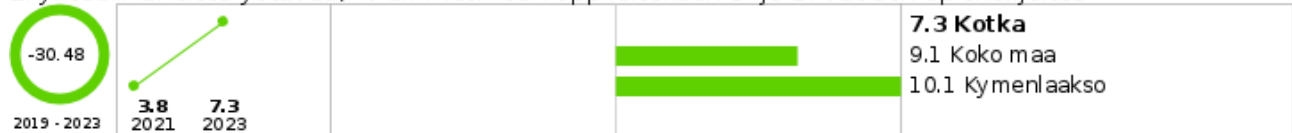
Nuuskaa päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

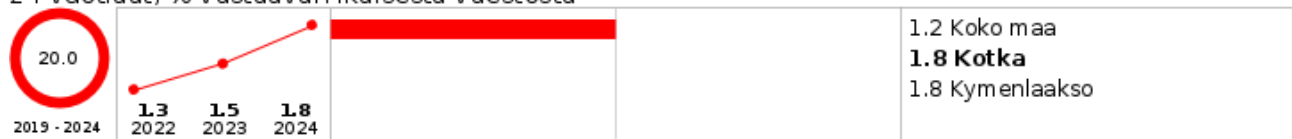
Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

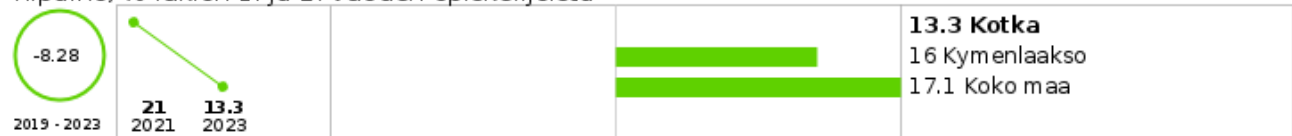
Ei yhtään läheistä ystävää, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

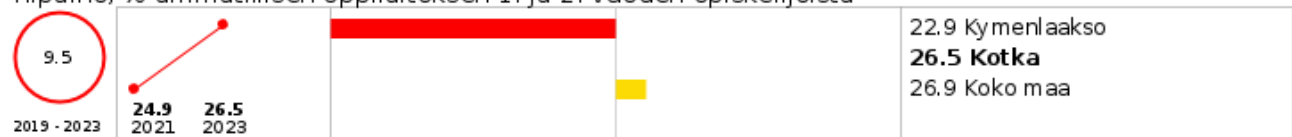
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

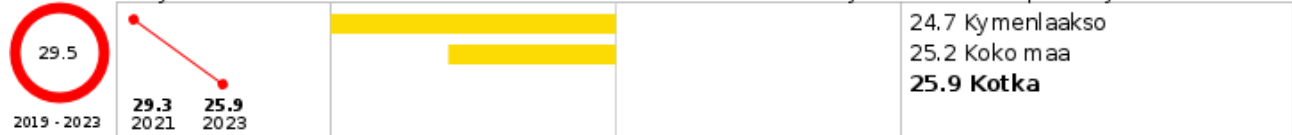
Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ylipaino, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

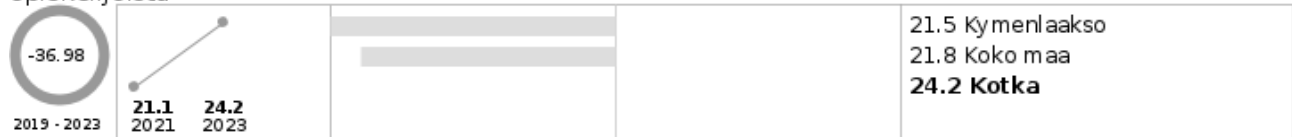
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

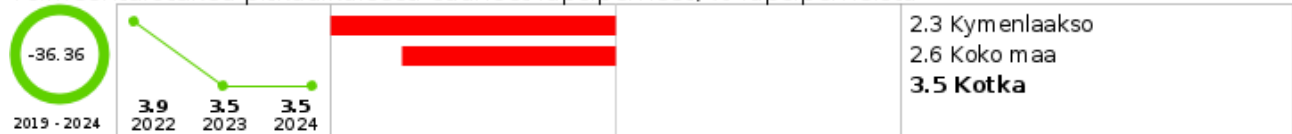

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

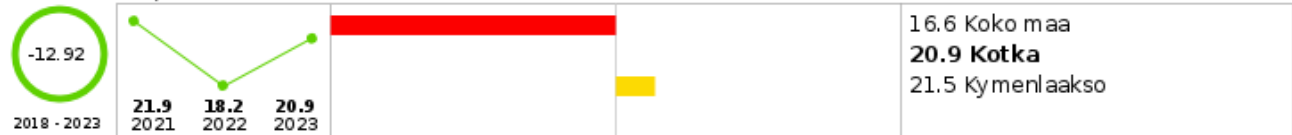

Opiskelu, työ ja toimeentulo

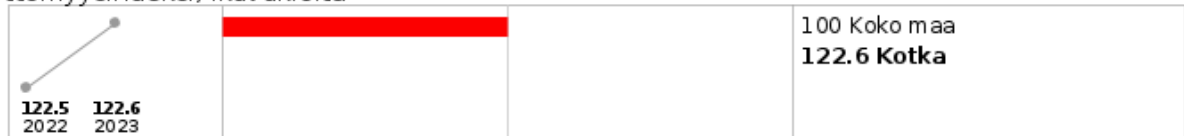
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

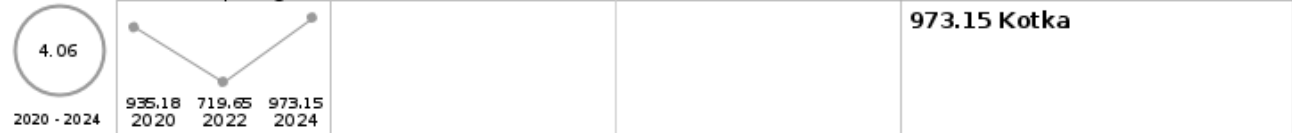
Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu

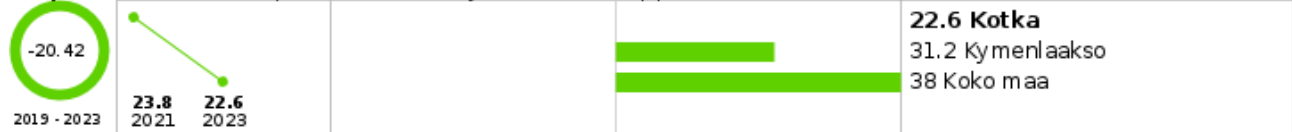
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla

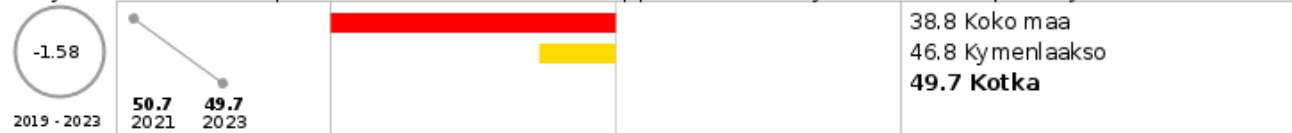
Stimulanttihuumeiden käyttö jätevesiverkoston alueella, mg / 1 000 asukasta /päivä (suomalaiset kaupungit lähialueineen)

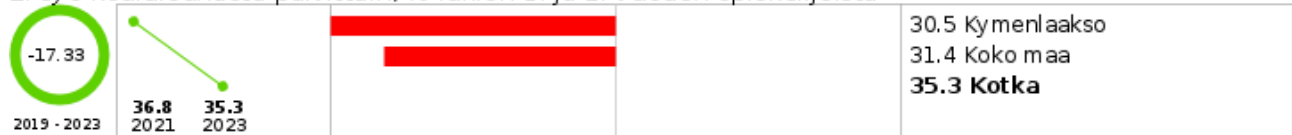
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

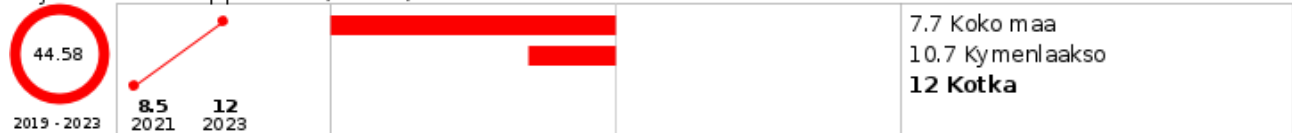
Ei syö koululounasta päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

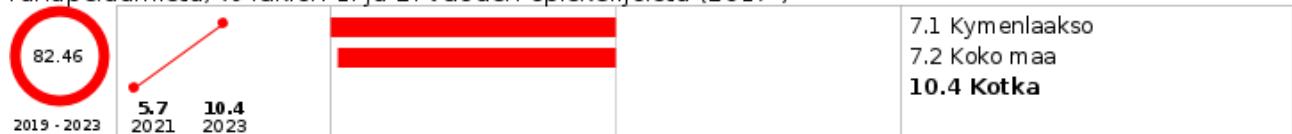
Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

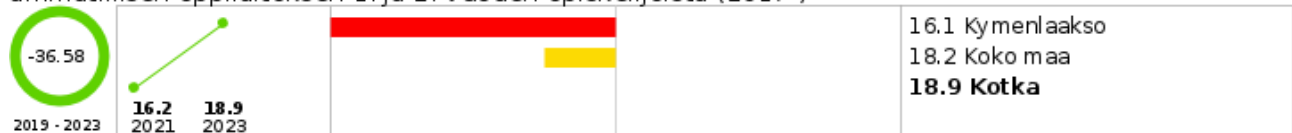
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

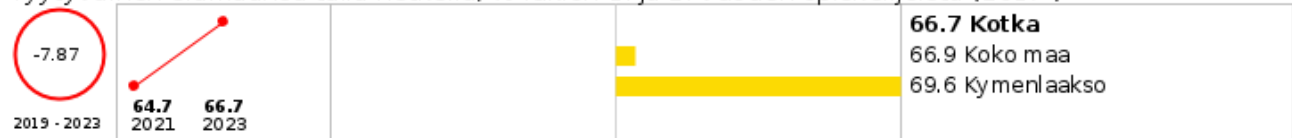
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

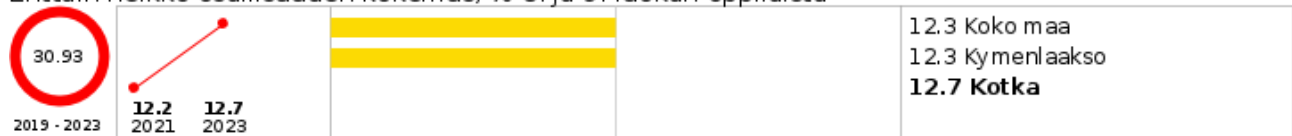
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

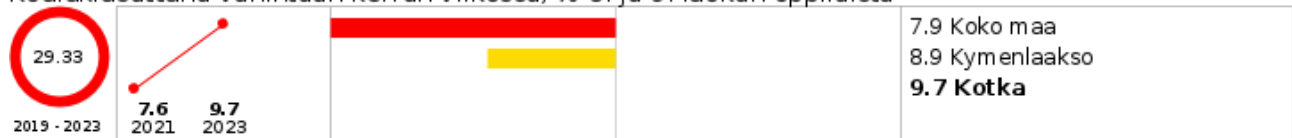
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

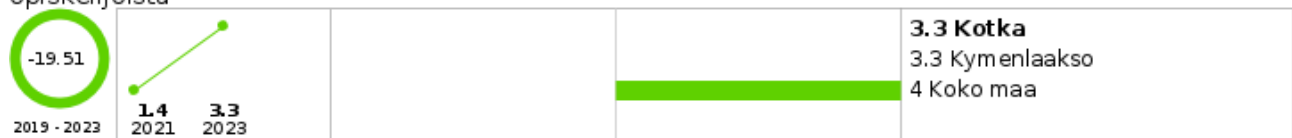
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

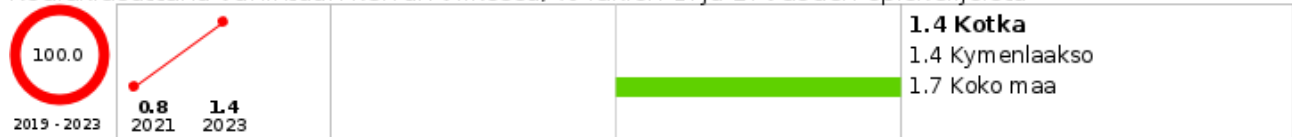
Koulukiususattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Koulukiususattuna vähintään kerran viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

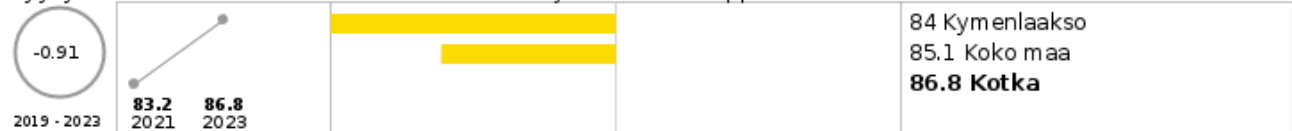
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

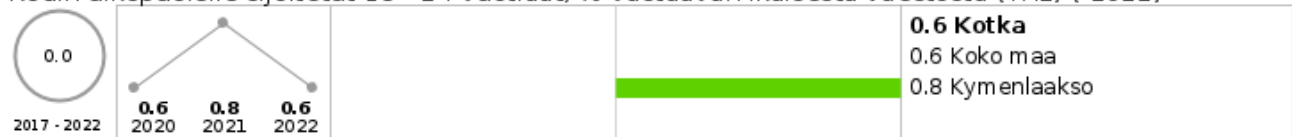

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

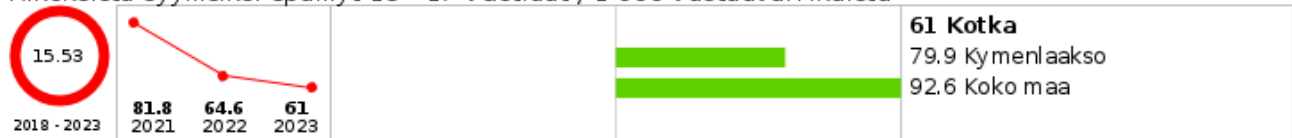

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

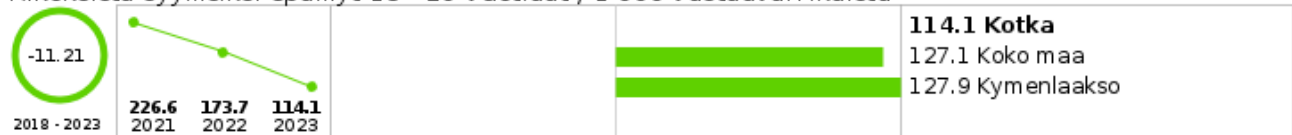
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL) (-2022)

Rikoksista syylliseksi epäillyt 15 - 17-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Rikoksista syylliseksi epäillyt 18 - 20-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

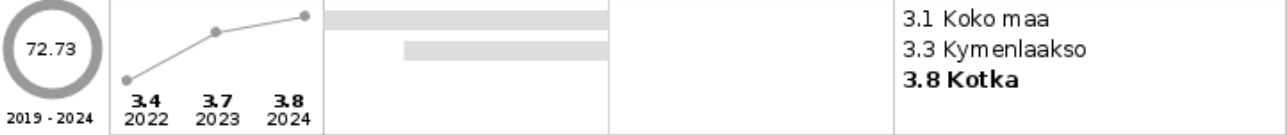

Palvelut
Sosiaali- ja terveydenhuolto

Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 15 - 24-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Lästensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 24-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

TYÖIKÄISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Elämänlaatusensa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

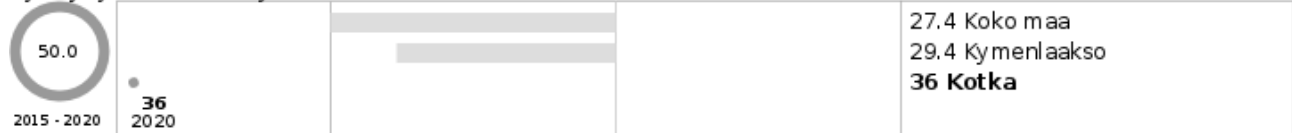

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

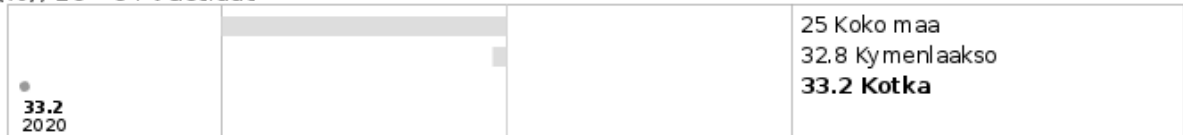

Opiskelu, työ ja toimeentulo

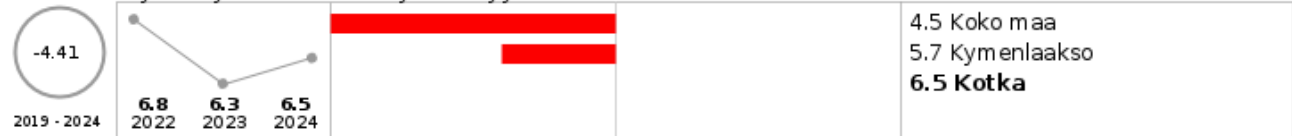
Työkykynsä heikentyneeksi arvioivien osuus (%), 20 - 64-vuotiaat (2013 - 2020)

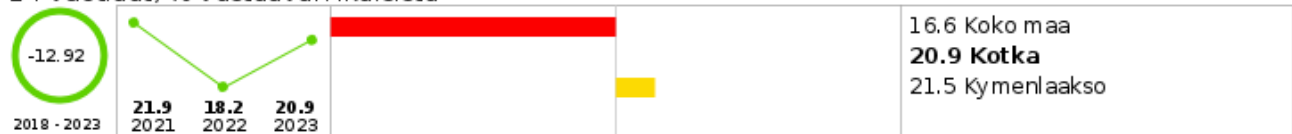
Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksakaan työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (%), 20 - 64-vuotiaat

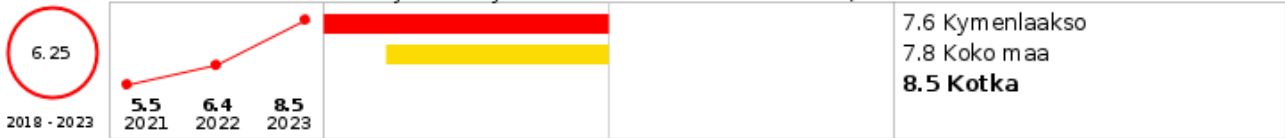
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

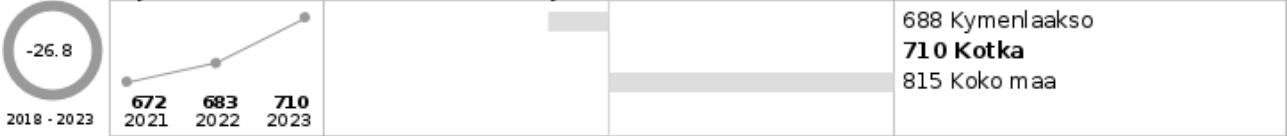

Stimulanttihuumeiden käyttö jätevesiverkoston alueella, mg / 1 000 asukasta /päivä (suomalaiset kaupungit lähialueineen)

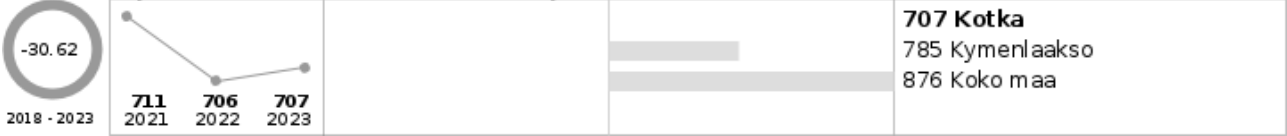

Palvelut **Sosiaali- ja terveydenhuolto**

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

IKÄIHMISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet

Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 65 vuotta täyttäneet

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

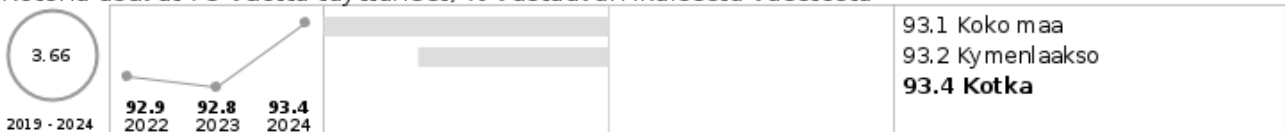
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

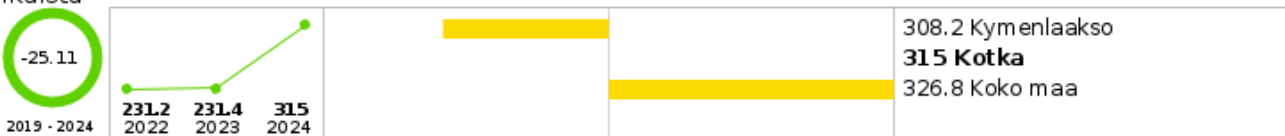

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

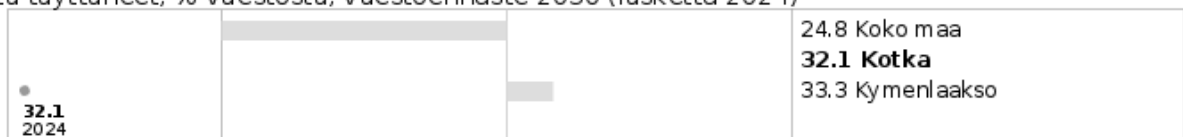
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

65 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

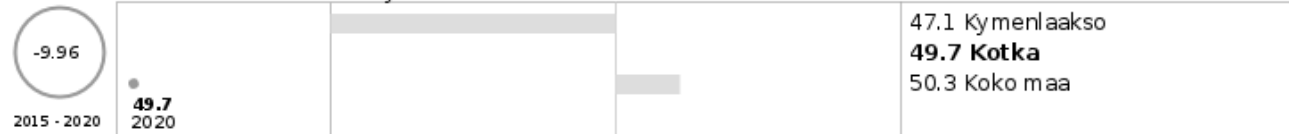

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

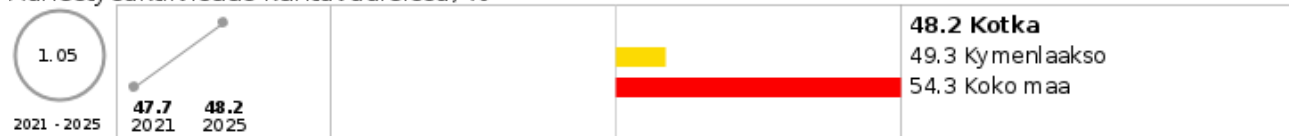
Elämänlaatusensa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%)

Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikäväliillä 0 - 80 vuotta / 100 000 asukasta

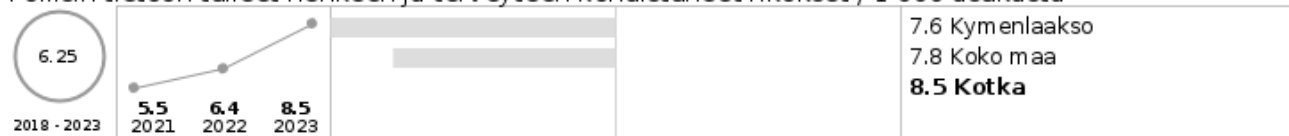

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

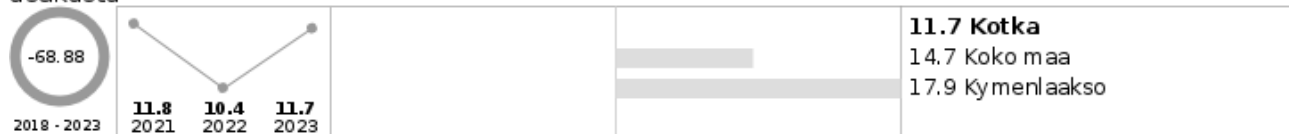

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

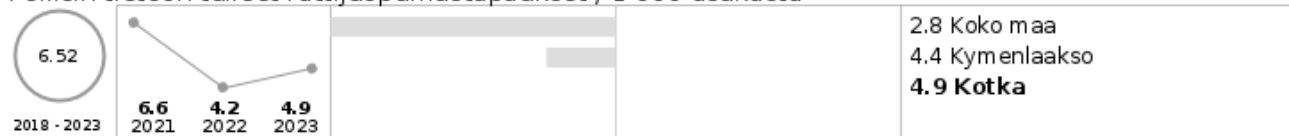
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikenneriikkomukset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta

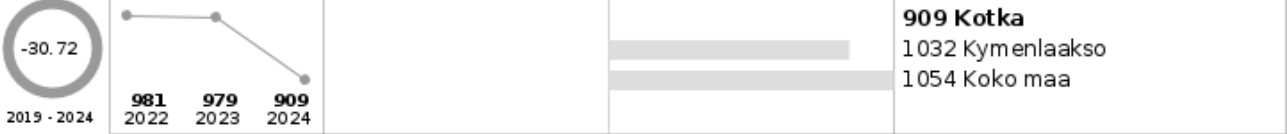

Liikennevahinkojen uhrin / 1000 asukasta

Palvelut
Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

D/3654/12.07.00.02/2025**93 § Joulun ajan 2025 toiminnan muutokset varhaiskasvatuksen vastuualueella**

Kasko 4.11.2025 § 93

Valmistelija: Varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Marja-Leena Peltomäki, p. 040 539 6410

Tiivistelmä: Varhaiskasvatuksen toiminnan toteuttamista ja laajuutta suunnitellaan ja valmistellaan koulujen loman ajalle 21.12.2025—6.1.2026.

Varhaiskasvatuksen joulun aikaa suunnitellaan toteutettavaksi siten, että päiväkotien toimintoja yhdistetään varhaiskasvatuksen tarpeen mukaisesti.

Joulun aikana varhaiskasvatuksen tarve on vähäisempää ja tämän vuoksi arvioidaan, että Kotkan varhaiskasvatuksessa 3–5 avoinna olevaa päiväkotia, joista yksi vuorohoitoa järjestävä toimipaikka, riittävät kattamaan varhaiskasvatuksen tarpeen tuona aikana. Suunnittelussa huomioidaan aikaisempien toiminnan muutosten ajankohtien palvelutarpeen laajuus sekä huoltajilta ja henkilöstöltä niistä kerätty palaute.

Talousvaikutukset ym. Päätös vaikuttaa varhaiskasvatuksen talousarvioon siltä osin, montako päiväkotia joulun aikana on avoinna. Varhaiskasvatuksen tarpeen ollessa vähäisempää ja auki olevien päiväkotien määrän ollessa pienempi säästöä syntyy ateriakuljetuksista sekä päiväkotien puhtaanapito- ja kiinteistönhoitokuluista verrattuna normaaliin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnan aikaan.

Päiväkotien toiminnan yhdistäminen mahdollistaa myös varhaiskasvatuksen henkilöstölle lomien suunnittelun joulun ajalle. Näin henkilöstölle ei jäisi niin paljon lomia pidettäväksi muuna ajankohtana, jolloin sijaisten ottaminen on välttämätöntä.

Joulun ajan suunnittelussa varmistetaan, että avoinna olevissa päiväkodeissa on suhteessa lasten lukumäärään riittävästi henkilöstöä koko aukiolon ajan.

Esittelyteksti: Joulun ajan toiminnan suunnittelussa on käytetty Lapsivaikutusten arviointia. Arviointi perustuu kesän 2025 toiminnasta huoltajille tehtyyn kyselyyn niiltä osin, kun vastauksissa kuvataan lasten kokemuksia ja näkökulmia. Lapsivaikutusten arviointi on tämän tekstin liitteenä.

Joulun ajan järjestelyjä suunniteltaessa varhaiskasvatus pyytää huoltajia ilmoittamaan lapsen/lasten läsnä- ja poissaolon varhaiskasvatuksesta ajalla 21.12.2025—6.1.2026. Kysely huoltajille toteutetaan ajalla 5.11.–16.11.2025. Varhaiskasvatuspaikka pyydetään varaamaan joulun ajalle ainoastaan, jos varhaiskasvatuksen tarve on varma.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Vanhempien palautettua kyselyt saadaan selvitettyä, kuinka paljon varhaiskasvatuksen tarvitsijoita eri päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa on. Tämän jälkeen tehdään päätökset, miten päiväkotien toimintaa yhdistetään. Samoin päätetään alueittain, mitkä päiväkodit ovat avoinna. Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään niin, että tarvittava määrä päiväkoteja on avoinna Kotkan varhaiskasvatuksessa. Joulun aikana varhaiskasvatusta tarvitseville lapsille saattaa tulla varhaiskasvatuspaikan muutos, mutta hyvällä henkilöstösuunnittelulla pyritään turvaamaan tuttujen aikuisten läsnäolo joulun ajan varhaiskasvatuksessa.

Päiväkotien aukiolosta tai sulkemisesta joulun aikana sekä toimintojen yhdistämisestä tiedotetaan huoltajille hyvissä ajoin.

Joulun ajan poissaolot eivät vaikuta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun.

Liitteet: Lapsivaikutusten arviointi

Esittelijä: Varhaiskasvatusjohtaja Raili Liukkonen

Ehdotus: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta merkitsee tiedoksi varhaiskasvatuksen joulun ajan järjestelyt v. 2025.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät varapuheenjohtaja Kirsi Rasanen, jäsenet Salla-Mari Rinkinen, Milla Tuomela, Raija Keveri ja Andreas Hinttaniemi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (Kuntal 136§)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Arvioitava kohde: Varhaiskasvatuksen toiminnan muutos joulun aikana 2025

Vaikutukset	Nykytila	Vaihtoehto 1:	+	0	-	Vaihtoehto 2:	+	0	-
Varhaiskasvatukseen jouluaikana osallistuvat alle kouluikäiset lapset	Kaikki päiväkodit ovat auki.	Kaupungin eri alueilla lähes kaikki päiväkodit auki jouluaikana				Kaupungin eri alueilla 1–2 päiväkotia auki jouluaikana			
kasvun ja kehityksen tukeminen		Suurella osalla lapsista toiminta jatkuu keskeytyksettä tutulla tavalla. Osalle lapsista antaa mahdollisuuden harjoitella toimimista uudessa ympäristössä osin tuttujen aikuisten ja lasten kanssa.	x			Antaa lapselle mahdollisuuden harjoitella toimimista uudessa ympäristössä osin tuttujen ja osin uusien aikuisten ja lasten kanssa. Muuttuva oppimisympäristö tarjoaa uusia virikkeitä ja toisenlaista toimintaa, mikä voi innostaa lasta ja auttaa uuden oppimisessa.	x		
lähiympäristöön ja arkeen		Lähiympäristön lähes kaikki päiväkodit avoinna jouluaikana, jolloin lasten arki säilyy ennallaan.	x	x		Suurin osa lähiympäristön päiväkodeista on kiinni jouluaikana. Suurella osalla lapsista arkeen tulee muutoksia.	x	x	x

Vaikutukset	Nykytila	Vaihtoehto 1:	+	0	-	Vaihtoehto 2:	+	0	-
		Mahdollisuuksien mukaan huoltajat järjestävät loman jouluaikana, tällöin lapsi ei osallistu varhaiskasvatukseen.				Mahdollisuuksien mukaan huoltajat järjestävät loman jouluaikana, tällöin lapsi ei osallistu varhaiskasvatukseen.			
liikkumiseen ja kulkemiseen		Kuljetusmatkoihin ja kokonaisuikaan päivittäisessä varhaiskasvatuksessa ei todennäköisesti tule isoja muutoksia. Osalla lapsista kuljetusmatkat ja kokonaisuika päivittäisessä varhaiskasvatuksessa voivat muuttua.	x		x	Suurella osalla lapsista kuljetusmatkat ja kokonaisuika päivittäisessä varhaiskasvatuksessa voivat muuttua.		x	x
ihmissuhteisiin		Pääasiassa ihmissuhteet säilyvät tuttuina, mutta myös paljon uusia sijaisia työskentelemässä lasten kanssa jouluaikana sekä toiminnan muutoksen ajan jälkeen.	x		x	Tuttuja aikuisia ja lapsia ei voi taata, mutta päiväkodeissa voi olla jo aikaisemmilla toiminnan muutoksen ajoilta tutuiksi tulleita aikuisia ja lapsia. Lapsella on mahdollisuus tutustua uusiin aikuisiin ja lapsiin.	x		x

Vaikutukset	Nykytila	Vaihtoehto 1:	+	0	-	Vaihtoehto 2:	+	0	-
osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet		Auki olevissa päiväkodeissa jouluajan toimintaa suunnitellaan yhdessä lasten kanssa ja lasten tarpeita sekä toiveita huomioiden.	x			Auki olevissa päiväkodeissa jouluajan toimintaa suunnitellaan yhdessä lasten kanssa ja lasten tarpeita sekä toiveita huomioiden.	x		
turvallisuus tai turvallisuuden tunne		Päiväkoti on suurimmalla osalle lapsista tuttu ja lapsi voi olla tutussa ryhmässä.	x			Suurelle osalle lapsista ympäristö muuttuu, mutta auki oleva päiväkoti voi olla jo aikaisemmilta toiminnan muutoksen ajoilta tai varahoitopaikkana tuttu. Lapsen tarpeisiin kiinnitetään erityistä huomiota suunnitelmallisella tiedonsiirrolla ja henkilöstömitoituksella.	x		

D/3651/12.00.01/2025**94 § Perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman muutos, luku 6. Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa**

Kasko 4.11.2025 § 94

Valmistelija: Yleisopetuksen suunnittelija Reijo Oksala, p. 040 643 3207

Tiivistelmä: Opetushallitus on 13.2.2025 antanut määräyksen velvoittavana noudatettavaksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttamisesta ja päivittänyt esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet oppimisen tuen uudistetun lainsäädännön mukaiseksi. Opetuksen järjestäjä ei voi jättää noudattamatta tätä määräystä tai poiketa siitä. Paikallinen opetussuunnitelma on keväällä 2025 päivitetty muuttuneiden perusteiden mukaiseksi lukuun ottamatta ns. arviointilukua 6., joka tulee nyt päivittää.

Talousvaikutukset ym.

1. Ei talousvaikutuksia

Esittelyteksti: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta on kokouksessaan 27.5.2025 (§ 42) päättänyt hyväksyä muutokset perusopetuksen paikalliseen opetussuunnitelmaan. Muutokset on tehty Opetushallituksen määräyksen OPH-531-2025 mukaisesti ja ne koskevat oppimisen tukea. Muutokset on valmisteltu yhteistyössä koulujen edustajien ja opetustoimen hallinnon kanssa, ja tarvittavin osin yhteistyötä on tehty myös varhaiskasvatuksen sekä aikuisten perusopetuksen kanssa. Päätöksen esittelytekstissä todettiin, että muutoksia täydennetään paikallisesti lautakunnan hyväksyttäväksi elokuussa 2025. Lapsivaikutusten arviointi on tehty em. päätöstä ennen, eivätkä nyt esitetyt täydennykset ole luonteeltaan sellaisia, että ne vaatisivat erillistä lapsivaikutusten arviointia.

Opetushallituksen em. määräyksen toteuttaminen edellyttää joiltakin osin muutoksia myös lukuun 6. Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa sekä vähäisin teknisin muutoksin myös käytettäviin todistumalleihin. Opetussuunnitelman ns. kuntaryhmä on työstänyt arviointiluvun 6. liitteen 2. mukaisesti ja korvaten aiemman tekstin liitettäväksi paikalliseen opetussuunnitelmaan. Kuntaryhmä (8 jäsentä) koostuu opetustoimen hallinnon ja koulujen edustajista, ja sen toimintaa johtaa opetustoimenjohtaja.

Kotkan paikallinen perusopetuksen opetussuunnitelma on julkisesti nähtävillä Opetushallituksen ePerusteet-palvelussa opetushallituksen verkkosivujen kautta.

- Liitteet:
1. Opetushallituksen määräys OPH-531-2025, oppimisen tuki
 2. Perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma, päivitetty luku 6

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Esittelijä: Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka, p. 040 847 6791

Ehdotus: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta päättää hyväksyä liitteen 2 mukaiset muutokset perusopetuksen paikalliseen opetussuunnitelmaan.

Asian käsittely: Puheenvuoron asiasta käytti jäsen Raija Keveri.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Toimeenpano: Perusopetuksen rehtorit

Oikaisuvaatimusohje

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

13.2.2025

OPH-531-2025

Perusopetuksen järjestäjät

Voimassaoloaika toistaiseksi 1.8.2025 alkaen

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:
Perusopetuslaki (628/1998) 14 § (muutettu 477/2003)
20 b §, 20 c §, 20 d §, 20 e §, 20 h § (1090/2024
voimaan 1.8.2025)

Muuttaa määräystä nro 104/011/2014

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen

Opetushallitus on tänään päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden seuraaviin 2014 lukuihin

Luku 1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta
Luku 2 Perusopetus yleissivistyksen perustana
Luku 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet
Luku 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri
Luku 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen
Luku 6 Oppimisen arviointi
Luku 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki
Luku 8 Oppilashuolto

Tämän päätöksen mukaan tarkistettu paikallinen opetussuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2025. Perusopetuslain 20 i §:ä koskevilta osin muutokset paikallisiin opetussuunnitelmiin tulee kuitenkin tehdä 1.8.2026 mennessä.

Johtaja

Kurt Torsell

Johtaja

Jarkko Niiranen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

6 Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa

Paikallinen tarkennus

6.1 Arvioinnin tehtävät perusopetuksessa

[Perusopetuslain](#) ja [-asetuksen](#) mukaan perusopetuksen oppilaan arvioinnilla on kaksi toisiaan tukevaa tehtävää. Arvioinnin tehtävänä on

- ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaiden itsearvioinnin taitoja (formatiivinen arviointi).
- määrittää, missä määrin oppilas on saavuttanut oppiaineille asetetut tavoitteet (summatiivinen arviointi).

Perusopetuksessa arviointi kohdistuu oppimiseen, osaamiseen, työskentelyyn ja käyttäytymiseen. Oppimista, osaamista ja työskentelyä arvioidaan oppiaineittain. Oppiaineen arviointi sisältää myös laaja-alaisen osaamisen ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien arvioinnin. Käyttäytyminen arvioidaan erikseen. [Toiminta-alueiden mukaisesti opiskelevan oppilaan oppimista, osaamista ja työskentelyä arvioidaan toiminta-alueittain.](#)

Opiskelun ohjaaminen ja kannustaminen, itsearvioinnin sekä vertaispalautteen antamisen ja vastaanottamisen taitojen kehittäminen toteutuvat formatiivisen arvioinnin avulla. Summatiivisesti arvioidaan sitä, miten oppilas on saavuttanut eri oppiaineille asetetut tavoitteet.

Arvioinnin tehtävien toteuttamisessa noudatetaan arvioinnin yleisiä periaatteita (luku 6.2). Kouluissa tulee olla yhtenäiset arvioinnin periaatteet ja käytännöt, jotka ilmenevät koulun arviointikulttuurissa, joka on osa toimintakulttuuria. Opetuksen järjestäjä seuraa arvioinnin periaatteiden toteutumista kouluissa ja tukee yhtenäisen arviointikulttuurin kehittymistä.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Formatiivinen arviointi

Formatiivisen arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan opintojen edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Formatiivinen arviointi auttaa oppilasta ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään oppiaineille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Formatiivinen arviointi on osa opetusta.

Formatiivinen arviointi on oppimista tukevaa ja ohjaavaa palautetta. Palautteen tulee auttaa oppilasta ymmärtämään oppiaineen tavoitteet, hahmottamaan oma edistymisensä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä se, miten voi parantaa suoriutumistaan suhteessa tavoitteisiin ja arviointikriteereihin.

Itsearviointi ja vertaispalaute ovat osa formatiivista arviointia. Oppilaat harjoittelevat opettajan ohjaamana itsearvioinnin ja vertaispalautteen antamisen ja vastaanottamisen taitoja. Niitä tulee harjoitella osana kaikkien oppiaineiden opiskelua. Itsearviointi ja vertaispalaute eivät vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon.

Oppilaille on selvitettävä oppiaineiden tavoitteet sekä arvioinnin periaatteet ikäkaudelle tarkoituksenmukaisella tavalla. Jokaisen oppilaan tulee saada käsitys siitä, mitä hänen on tarkoitus oppia ja miten hänen suoriutumistaan arvioidaan. [Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan lukuvuoden aikana tietoa oppilaan opintojen edistymisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä.](#)

Formatiivista arviointia tehdään aina perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettujen ja paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettujen oppiaineiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Formatiivinen arviointi ei edellytä dokumentointia.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Summatiivinen arviointi

Summatiivisen arvioinnin tehtävänä on kuvata, kuinka hyvin ja missä määrin oppilas on saavuttanut opetussuunnitelmassa oppiaineille asetetut tavoitteet. Oppilaille on selvitettävä oppiaineiden tavoitteet sekä arvioinnin periaatteet ikäkaudelle tarkoituksenmukaisella tavalla. Jokaisen oppilaan tulee saada käsitys siitä, mitä hänen on tarkoitus oppia ja miten hänen suoriutumistaan arvioidaan. [Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan lukuvuoden aikana tietoa oppilaan opintojen edistymisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä.](#)

Summatiivinen arviointi tehdään vähintään jokaisen lukuvuoden päätteeksi sekä perusopetuksen päättyessä. Kunkin lukuvuoden päättyessä oppilaalle annetaan lukuvuositodistus, jota varten tehdään summatiivinen kokonaisarviointi siitä, missä määrin oppilas on kyseisenä lukuvuonna saavuttanut tavoitteet opinto-ohjelmaansa kuuluvissa oppiaineissa. [Lukuvuositodistukseen sisältyy myös käyttäytymisen arviointi.](#) Päätö- ja erotodistukseen käyttäytymisen arviointia ei merkitä.

Summatiivinen arviointi tehdään suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin ja niiden pohjalta paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin oppiaineiden tavoitteisiin, paitsi jos oppilaan oppimäärää on rajattu. Oppilaan lukuvuosiarviointi 6. vuosiluokalla perustuu paikallisessa opetussuunnitelmassa kyseiselle vuosiluokalle kohdennettuihin oppiaineen opetuksen tavoitteisiin. Kuudennen vuosiluokan päätteeksi annettavassa lukuvuosiarvioinnissa käytetään valtakunnallisia arviointikriteereitä. Päätöarviointi kohdistuu oppiaineiden tavoitteiden saavuttamiseen perusopetuksen oppimäärän päättyessä, ja arvioinnissa käytetään valtakunnallisia päätöarvioinnin kriteereitä.

[Summatiivisen arvioinnin tekee aina oppilasta opettanut opettaja, tai jos opettajia on useita, opettajat yhdessä.](#)

Opettaja dokumentoi arvioinnit niistä näytöistä, jotka vaikuttavat oppilaan summatiiviseen arviointiin.

Kotka

Perusopetuksen todistukset talletetaan jokaisen oppilaan kohdalta Primuksen tulostearkistoon. Tulostearkistoon talletetaan kaikki todistukset: erotodistukset, lukuvuositodistukset, välitodistukset, päättötodistukset ja erityisen tutkinnon todistukset. Tämän lisäksi oppilaskortti arviointiosioineen tallennetaan arkistoon. Perusopetuksen päättötodistukset talletetaan pysyvästi säilytettävänä kopiona ensin oppilaitoksen, myöhemmin kaupungin arkistoon.

6.2 Arvioinnin yleiset periaatteet

Arvioinnin yleiset periaatteet luovat arviointikulttuurin perustan sekä formatiiviselle että summatiiviselle arvioinnille. Arvioinnissa noudatetaan seuraavia periaatteita.

Arviointi on yhdenvertaista

Arviointi perustuu oppilaiden yhdenvertaiseen kohteluun. Jokaisen oppilaan tulee saada tietää, mitä on tarkoitus oppia ja miten oppimista, osaamista, työskentelyä ja käyttäytymistä arvioidaan. Vuosiluokkien 1–8 päätteeksi annetun lukuvuosi-arvioinnin ja perusopetuksen päättöarvioinnin tulee perustua perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa kohdennettuihin tavoitteisiin. Päättöarvosanat muodostetaan valtakunnallisesti yhdenvertaisin perustein.

Arviointi edellyttää avoimuutta, yhteistyötä ja osallisuutta

Arvioinnin tehtävänä on auttaa oppilasta hahmottamaan opintojensa etenemistä. Tämä edellyttää vuorovaikutusta opettajan ja oppilaan välillä sekä palautteen antamista tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. Arvioinnin toteuttamiseen liittyy oppilaiden osallisuuden mahdollistaminen, vahvuuksien tunnistaminen ja kannustaminen.

Arvioinnin toteuttaminen edellyttää yhteistyötä sekä koulussa että kotien kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on selkiyttää huoltajille arvioinnin periaatteita ja käytänteitä. Oppilaan ja huoltajan tulee saada riittävästi tietoa oppilaan oppimisesta, osaamisesta, työskentelystä ja käyttäytymisestä. Oppilaalla ja huoltajalla on oikeus saada tieto arvioinnin perusteista ja siitä, miten niitä on sovellettu oppilaan arviointiin.

Arviointi on suunnitelmallista ja johdonmukaista

Koulun arviointikäytännöt on suunniteltava johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi ja koulussa on varmistettava arviointiperiaatteiden yhtenäisyys. Opettajien yhteistyö on edellytys suunnitelmallisen ja johdonmukaisen arviointikulttuurin toteutumiselle.

Opettaja arvioi oppilaan oppimista, osaamista ja työskentelyä monipuolisten näyttöjen perusteella. Arviointia toteutetaan sekä lukuvuoden aikana että sen päättyessä. Oppilaiden suorituksia ei verrata toisiinsa. Arviointi ei kohdistu oppilaiden persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Arvioinnin avulla saatu tieto auttaa opettajia suuntaamaan opetustaan oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Arviointi toimii myös tärkeänä välineenä oppilaan mahdollisten tuen tarpeiden tunnistamisessa.

Arviointi on monipuolista

Oppilaiden oppimista, osaamista ja työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Monipuolinen arviointi perustuu eri menetelmin kerättyihin näyttöihin. Opettaja valitsee arviointimenetelmät arvioinnin tehtävien ja oppiaineen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppilaalle tulee tarjota mahdollisuuksia osoittaa oppimistaan ja osaamistaan eri tavoin sekä tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisin keinoin. Arviointimenetelmien valinnassa on otettava huomioon, että vain yhden arviointimenetelmän avulla ei voida arvioida kaikkia oppiaineille asetettuja tavoitteita.

Arviointi perustuu tavoitteisiin ja kriteereihin

Oppimisen, osaamisen ja työskentelyn arvioinnin tulee perustua perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin oppiaineiden tavoitteisiin, ellei oppimäärää ole rajattu. Käyttäytymistä arvioidaan suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin.

Oppilaan osaamisen arvioinnissa käytetään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä, oppiaineiden tavoitteista johdettuja arviointikriteereitä. Valtakunnalliset arviointikriteerit on laadittu kuudennen vuosiluokan päätteeksi annettavaan lukuvuosiarviointiin ja päättöarviointiin. Kriteerit eivät ole oppilaille asetettuja tavoitteita, vaan ne määrittelevät eri arvosanoihin vaadittavan osaamisen tason.

Jos oppilaskohtaisia tukitoimia saava oppilas opiskelee perusopetuksen oppimäärän mukaisesti, hänen suorituksiaan arvioidaan suhteessa perusopetuksen oppimäärän tavoitteisiin valtakunnallisia arviointikriteerejä käyttäen.

Rajatun oppimäärän mukaan yhdessä tai useammassa oppiaineessa opiskelevien oppilaiden suorituksia arvioidaan näissä oppiaineissa suhteessa oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa määriteltyihin tavoitteisiin. Osaamisen tason määrittelyssä ei käytetä valtakunnallisia arviointikriteerejä. Oppiaineen oppimäärän tavoitteita ja sisältöjä rajataan vasta, jos oppilas ei kykene ryhmäkohtaisista tukimuodoista ja oppilaskohtaisista tukitoimista huolimatta suoriutumaan hyväksytysti perusopetuksen oppimäärästä tai paikallisen opetussuunnitelman mukaisista tavoitteista.

Toiminta-alueittain opiskelevan oppilaan suorituksia arvioidaan suhteessa toiminta-alueittain määriteltyihin tavoitteisiin.

Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden ikäkausi ja edellytykset

Arviointikäytännöt suunnitellaan ja toteutetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Oppilaiden erilaiset tavat oppia ja työskennellä otetaan huomioon ja huolehditaan siitä, ettei osaamisen osoittamiselle ole esteitä.

Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan terveydentila ja erityistarpeet. Oppimisen tuen tarpeet sekä muut osaamisen osoittamista vaikeuttavat syyt otetaan arviointikäytännöissä huomioon siten, että oppilaalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja vaihtoehtoisin tapoihin osoittaa osaamisensa.

Maahanmuuttotasaisten ja vieraskielisten oppilaiden oppimiseen ja osaamisen osoittamiseen vaikuttavat myös oppilaan perusopetuksessa opiskelema aika ja annettu tuki. Oppilaalle annetaan tilaisuuksia osoittaa oppimistaan ja osaamistaan monipuolisesti kielivariantaan hyödyntäen. Päättöarvioinnin kriteereitä käytettäessä arvioidaan, missä määrin osaamisen osoittaminen edellyttää opetuskielen ja eri tiedonalojen kielten hallintaa.

Kotka

Yhteistyö huoltajien kanssa arvioinnin osalta sekä arvioinnista tiedottamisen muodot

Huoltajia tiedotetaan opiskelun tavoitteista sekä lukuvuosiarvioinnin ja päättöarvioinnin yleisistä periaatteista ja toteutuksesta vähintään kerran vuodessa huoltajailloissa. Oppimiskokonaisuuksien alussa keskustellaan oppilaiden kanssa heidän ikätasonsa mukaisesti ko. kokonaisuuden keskeisistä tavoitteista, arviointitavoista ja -kriteereistä.

Lisäksi huoltajilla ja oppilaalla on lukuvuoden aikana oikeus saada tietoa oppilaan edistymisestä opinnoissaan. Palautetta oppilaan koulutyöstä ja oppimisesta annetaan huoltajille tilanteen ja tarpeen mukaan hyödyntäen eri keinoja (huoltajaillat, arviointikeskustelut, oppilaskohtaiset palaverit, kokeet/testit, muut arvioitavat tehtävät, reissuvihko, sähköiset viestit, Wilma-merkinnät jne.) Kynnys yhteiseen keskusteluun pidetään matalana, ja aloite keskusteluun voi tulla sekä huoltajilta että opettajilta.

Arviointikeskustelut vuosiluokilla 1-6 järjestetään viikoilla 48-5. Keskustelussa käydään läpi laaja-alaisen osaamisen taitoja (L1 Ajattelun ja oppimaan oppiminen, L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu sekä L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot) sekä oppilaan edistymistä hänen opiskelunsa kannalta keskeisissä oppiaineissa. Keskustelu pohjautuu oppilaan tekemään itsearviointiin, jonka hän on tehnyt ennen keskustelua kuntakohtaiseen lomakkeeseen. Keskustelussa ovat läsnä oppilas, huoltaja(t) ja opettaja(t) sekä tarvittaessa muita tahoja. Keskustelussa oppilaan omat arviot ja toiveet sekä huoltajan näkemykset tulevat kuulluksi. Erityisluokilla opiskelevien oppilaiden arviointi ja arviointiin liittyvien keskustelujen käytännöt määritellään oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa.

Vuosiluokilla 7-9 oppilaat saavat välitodistuksen, jossa arvioidaan oppiaineet ja käyttäytyminen numeroarvosanalla. Arviointiin vaikuttavat arvosanat tai sanalliset arvioinnit kirjataan Wilmaan.

6.3 Oppimisen ja osaamisen arviointi

Oppimisen arviointi (formatiivinen arviointi) liittyy oppimisprosessin ohjaamiseen ja palautteen antamiseen oppimisprosessista. Osaamisen arviointi (summatiivinen arviointi) puolestaan kohdistuu oppilaan tiedollisen ja taidollisen osaamisen tasoon. Oppilaan oppimista ohjataan ja osaamista arvioidaan aina suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa eri oppiaineille määriteltuihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin tavoitteisiin, ellei oppiaineen oppimäärää ole rajattu.

Kuudennen vuosiluokan päätteeksi annettavassa lukuvuosi-arvioinnissa ja päättöarvioinnissa käytetään oppilaan osaamisen arvioinnissa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltäviä, tavoitteista johdettuja valtakunnallisia arviointikriteereitä.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden saavuttamista ei arvioida oppiaineista erillisinä. Kun opettaja toteuttaa arvioinnin oppiaineiden tavoitteiden ja kriteereiden mukaisesti, tulee myös laaja-alainen osaaminen arvioiduksi.

Jos oppilaskohtaisia tukitoimia saava oppilas opiskelee perusopetuksen oppimäärän mukaisesti, oppilaan oppimista ja osaamista arvioidaan suhteessa perusopetuksen oppimäärän tavoitteisiin käyttäen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden arviointikriteerejä.

Jos oppilas opiskelee rajatun oppimäärän mukaan yhtä tai useampaa oppiainetta, arvioidaan oppilaan oppimista ja osaamista näissä oppiaineissa suhteessa oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa määriteltuihin tavoitteisiin ja sisältöihin. Osaamisen tason määrittelyssä ei siis käytetä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltäviä arviointikriteerejä. Oppimäärä rajataan vasta, kun oppilas ei tukitoimista huolimatta kykene saavuttamaan arvosanan 5 edellyttämää osaamista.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

6.4 Työskentelyn arviointi

Työskentelyn arviointi on osa oppiaineen arviointia. Työskentelyä ei siis arvioida oppiaineista erillisenä. Työskentelyn arviointi perustuu perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltuihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa vuosiluokittain kohdennettuihin oppiaineiden tavoitteisiin sisältyvien työskentelytaitojen tavoitteisiin. Kun opettaja toteuttaa arvioinnin oppiaineiden tavoitteiden ja kriteerien mukaisesti, tulee myös työskentely arvioiduksi.

Työskentelytaidoilla tarkoitetaan perusopetuksen aikana kehittyvää taitoa työskennellä itsenäisesti ja yhdessä, taitoa suunnitella ja arvioida omaa työskentelyään, taitoa toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen sekä taitoa toimia rakentavasti vuorovaikutuksessa.

Oppilaan työskentelyyn liittyvät tarpeet tulee tarvittaessa kirjata oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan, jotta ne voidaan ottaa huomioon työskentelyn arvioinnin suunnittelussa ja toteutuksessa.

6.5 Käyttäytymisen arviointi

Käyttäytymistä arvioidaan suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat koulun toimintatapoihin ja järjestyssääntöihin. Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutenaan, eikä käyttäytyminen tai siitä saatu arvosana tai sanallinen arvio vaikuta oppiaineista saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon.

Oppilaan käyttäytymiseen liittyvät tarpeet tulee tarvittaessa kirjata, oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan, jotta ne voidaan ottaa huomioon käyttäytymisen arvioinnissa.

Kotka

Käyttäytymisen arviointi ja sen perustana olevat tavoitteet

Käyttäytymistä arvioidaan suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Käyttäytymiselle asetetut tavoitteet perustuvat Kotkan kaupungin opetustoimen toimintatapoihin ja koulujen järjestyssääntöihin. Tavoitteet on koostettu yhteistyössä huoltajien ja opettajien kanssa.

Käyttäytymistä arvioitaessa tulee ottaa huomioon oppilaan ikä ja edellytykset. Arviointi ei kohdistu oppilaiden persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Käyttäytyminen arvioidaan lukuvuositolistuksissa omana kokonaisuutena, eikä siitä saatu arvosana tai sanallinen arvio vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon. Vuosiluokilla 1-3 käyttäytymisen arviointi tapahtuu lukuvuositolistuksen sanallisella liitteellä. Vuosiluokasta 4 alkaen arviointi tapahtuu numeroarvosanalla. Vuosiluokalla 9 oppilaan käyttäytymisen arviointi annetaan päättötolistuksen yhteydessä pyydetessä erillisellä liitteellä. Numeroarvosanaa annettaessa kaikki tavoitteet huomioidaan keskenään tasavertaisina, jolloin mitään yksittäistä tavoitetta ei voi painottaa muita enemmän. Käyttäytymisen arvioinnissa hyödynnetään kunnallista kriteeristöä. Käyttäytymistä arvioidaan ja siitä tiedotetaan oppilaita ja huoltajia myös lukuvuoden aikana.

Käyttäytymisen tavoitteet kaikille vuosiluokille:

Oppilas

- *toimii ystävällisesti,*
- *vaikuttaa myönteisesti työskentelyilmaperiin,*
- *toimii ristiriitatilanteissa rakentavasti,*
- *käsittelee yhteistä omaisuutta kunnioittavasti ja huolehtii siitä ja*
- *huolehtii kouluun liittyvistä velvollisuuksistaan*

6.6 Opinnoissa eteneminen perusopetuksen aikana

Opinnoissa eteneminen vuosiluokittain

Oppilas siirtyy seuraavalle vuosiluokalle, jos hän on saanut vuosiluokan oppimäärään sisältyvissä oppiaineissa vähintään välttäviä tietoja ja taitoja osoittavan numeron tai vastaavan sanallisen arvion.

Oppilas voi myös siirtyä seuraavalle vuosiluokalle, vaikka hänen vuosiluokan suorituksensa jossakin oppiaineessa olisi hylätty, jos arvioidaan, että hän kykenee selviytymään seuraavan vuosiluokan opinnoista hyväksytysti.

Oppilas voidaan jättää vuosiluokalle, jos hänen lukuvuotta koskeva suorituksensa yhdessä tai useammassa oppiaineessa on tukitoimista huolimatta hylätty.

Mikäli oppilaan koko vuosiluokan suoritus jossakin oppiaineessa on vaarassa tulla hylätyksi, tulee siitä tiedottaa hyvissä ajoin lukuvuoden aikana oppilasta ja huoltajaa sekä sopia toimenpiteistä oppimisen tukemiseksi.

Ennen päätöstä luokalle jättämisestä oppilaalle tulee varata mahdollisuus opetukseen osallistumatta osoittaa saavuttaneensa asianomaisessa oppiaineessa hyväksyttävät tiedot ja taidot erillisessä näytössä. Erillisiä näyttöjä voidaan järjestää paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla yksi tai useampia lukuvuoden aikana tai lukuvuoden koulutyön päätyttyä. Erillinen näyttö voi sisältää monipuolisesti erilaisia suullisia, kirjallisia ja muita suorituksia.

Jos mahdollisuus erillisiin näyttöihin annetaan lukuvuoden koulutyön päätyttyä, vuosiluokalle jättämisestä voidaan koulutyön päätyttyä tehdä lukuvuositodistukseen ehdollinen päätös. Päätöksessä mainitaan ne vuosiluokan oppimäärän opinnot, joiden hyväksytty suorittaminen erillisessä näytössä on vuosiluokalta siirtymisen edellytys.

Oppilas voidaan myös jättää vuosiluokalle, vaikka hänellä ei ole hylättyjä suorituksia, jos se katsotaan hänen yleisen koulumenestyksensä vuoksi tarkoituksenmukaiseksi. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen tulee tällöin varata mahdollisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä.

Vuosiluokalle jäävän oppilaan suoritukset asianomaiselta luokalta raukeavat.

Kotka

Opinnoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt

Opinnoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt noudattavat niitä ohjeistuksia, mitä Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 6.6.1 ”Opinnoissa eteneminen vuosiluokittain” määrätään.

Huoltajiin ollaan yhteydessä hyvissä ajoin, mikäli vaarana on, että oppilas ei pysty saavuttamaan lukuvuoden tavoitteita erilaisista tukitoimista huolimatta. Ennen luokalle jättämistä oppilaalle varataan mahdollisuus opetukseen osallistumatta osoittaa saavuttaneensa asianomaisessa oppiaineessa hyväksyttävät tiedot ja taidot erillisessä näytössä. Näyttömahdollisuuksia on vähintään kerran lukuvuodessa kesäkuussa.

Opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain

[Oppilas voi edetä opinnoissa tavoitekokonaisuuksittain.](#)

Tavoitekokonaisuudet laaditaan pääsääntöisesti vuosiluokajaksojen 1–2, 3–6 ja 7–9 tavoitteiden mukaisesti. Oppilas etenee vuosiluokille 3 ja 7 pääsääntöisesti vasta silloin, kun hän on suorittanut hänelle laaditun suunnitelman mukaiset tavoitekokonaisuudet hyväksytysti. Vuosiluokkien 3–6 ja 7–9 nivelvaiheissa oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa valtakunnallisiin arviointikriteereihin. Tavoitekokonaisuuksittain opinnoissaan etenevä oppilas saa lukuvuoden päätteeksi lukuvuositodistuksen. Lukuvuositodistukseen kirjataan kaikki hänelle laadittuun suunnitelmaan kuuluvat opinnot. Hyväksytysti suoritettujen tavoitekokonaisuuksien arvioinnit kirjataan oppiaineittain lukuvuositodistukseen. Kesken olevien tavoitekokonaisuuksien arviointia ei merkitä lukuvuositodistukseen. Todistuksen lisätietoja-kohtaan merkitään, minkä vuosiluokan suorituksista on kyse niissä oppiaineissa, joissa oppilas etenee tavoitekokonaisuuksittain. Lukuvuoden koulutyön päätyttyä oppilas siirtyy opinnoissaan eteenpäin seuraavalle vuosiluokalle.

Tavoitekokonaisuuksittain etenemisellä voidaan tarvittaessa välttää vuosiluokalle jättäminen, jonka myötä oppilaan kaikki opinnot kyseiseltä vuosiluokalta raukeaisivat. Tavoitekokonaisuuksittain etenevä oppilas voidaan jättää vuosiluokalle vain yleisen heikon koulumenestyksen perusteella. Yhdeksännellä vuosiluokalla oleva oppilas luetaan tämän vuosiluokan oppilaaksi, kunnes hän suorittaa perusopetuksen koko oppimäärän ja saa päättötodistuksen tai eroaa koulusta.

Tavoitekokonaisuuksittain etenemisestä määrätään luvussa 5.4.3.

(KASKO 27.5.2025)

Kotka

Paikallisen opetussuunnitelman mukaisista vuosiluokkakohtaisista tavoitteista voidaan oppilaskohtaisesti poiketa muodostamalla opetussuunnitelman tavoitteista erilaajuisia tavoitekokonaisuuksia. Tavoitekokonaisuuksittain opinnoissa eteneminen mahdollistaa sekä nopeamman että hitaamman etenemisen yhden tai useamman oppiaineen jonkun tavoitteen tai joidenkin tavoitteiden osalta. Tavoitekokonaisuuksittain eteneminen tulee ottaa huomioon pedagogisissa järjestelyissä suunniteltaessa oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä. Tavoitekokonaisuuksittain eteneminen on yksi perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisen kolmesta eri menettelystä ja tällöin on kyse oppilaan perusoikeuksien rajaamisesta. Kyseessä on viimesijainen keino. Tavoitekokonaisuuksittain etenemiseen siirtymistä tuleekin tarkoin harkita oppilaan edun ensisijaisuus muistaen. Tavoitekokonaisuuksiin siirtymisen sijaan vaihtoehtona voi olla vuosiluokan kertaaminen. Jos oppilas opiskelee peruskoulun päättöluokalla tai siirtyy perusopetukseen ulkomailta tai perusopetukseen valmistavasta opetuksesta, tavoitekokonaisuuksittain opinnoissa eteneminen voi useinkin olla perusteltu ratkaisu. Tavoitekokonaisuudet laaditaan pääsääntöisesti vuosiluokkajaksojen 1–2, 3–6 ja 7–9 tavoitteiden mukaisesti. Vuosiluokkajakson aikana oppilas, joka opiskelee oman vuosiluokkansa edeltävän vuosiluokan tai edeltävien vuosiluokkien tavoitteita, voi siirtyä vuosiluokalta seuraavalle. Kunkin vuosiluokkajakson päätteeksi oppilaalla tulee olla pääsääntöisesti saavutettuina kyseisen jakson tavoitteet. Tavoitekokonaisuuksittain opinnoissa etenevä oppilas opiskelee ensisijaisesti oman vuosiluokkansa mukana. Kotkassa otetaan erityispiirteenä huomioon ne koulut, joissa 6-luokat opiskelevat yläkoulujen yhteydessä. Näiden koulujen tavoitekokonaisuuksittain opiskelevat oppilaat etenevät pääsääntöisesti vuosiluokalle 6 vasta saavutettuaan vuosiluokalle 5 asetetut tavoitteet. Oppilasta opettavat opettajat laativat yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa tavoitekokonaisuuksittain etenevälle oppilaalle suunnitelman, josta käy ilmi oppilaan tavoitekokonaisuudet, niiden sisällöt, opinnoissa eteneminen ja oppilaan arvioinnin periaatteet. Opetuksen järjestäjä tekee toimintasäännön mukaisessa järjestyksessä hallintopäätöksen perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta. Oppilasta opettavat opettajat seuraavat opintojen etenemistä lukuvuoden aikana ja erityisesti suunnitelman toteutumista koskevan arvioinnin yhteydessä vähintään kerran lukuvuodessa.

6.7 Lukuvuoden päätteeksi arvioitavat yhteiset oppiaineet ja valinnaiset aineet

Perusopetuksessa kaikki oppilaan opinto-ohjelmaan kuuluvat yhteiset oppiaineet arvioidaan kunkin lukuvuoden päätteeksi erillisinä. Arvioitavat yhteiset oppiaineet ovat äidinkieli ja kirjallisuus.

toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, matematiikka, ympäristöoppi, fysiikka, kemia, biologia, maantieto, terveystieto, uskonto tai elämäntatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi, musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta sekä kotitalous. Lukuvuositolodistukseen merkitään sanallinen arvio tai arvosana siitä, miten oppilas on saavuttanut opinto-ohjelmaansa kuuluneiden oppiaineiden tavoitteet lukuvuoden aikana.

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden oppimääriä, jolloin oppilas saa yhden sanallisen arvion tai arvosanan kustakin taide- ja taitoaineesta kaikilla niillä vuosiluokilla, joilla hän niitä opiskelee. Taide- ja taitoaineiden valinnaisina tunteina tarjotuista ja suoritetuista opinnoista ei anneta todistuksiin erillistä sanallista arviota tai arvosanaa.

Monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa opiskellut oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt sekä monialaisten oppimiskokonaisuuksien opiskelun yhteydessä annetut näytöt otetaan huomioon kunkin oppiaineen arvosanaa muodostettaessa. Oppiainekohtainen arviointi tulee suunnitella ja olla oppilaiden tiedossa jo oppimiskokonaisuuden alkaessa. Monialaisista oppimiskokonaisuuksista ei anneta erillisiä sanallisia arvioita tai arvosanoja.

Valinnaiset aineet arvioidaan vuosiluokilla 1–3 opetuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti joko sanallisesti tai numeroin. Vuosiluokilla 4–6 ja 7–9 yhtenäisistä, vähintään kahden vuosiviikkotunnin (2 vvt) laajuisista valinnaisten aineiden oppimääristä annetaan numeroarvosana ja alle kahden vuosiviikkotunnin laajuisista valinnaisten aineiden oppimääristä annetaan hyväksytty- tai hylätty-merkintä.

(KASKO 27.5.2025)

Kotka

Sanallisen arvion ja numeroarvosanan antaminen todistuksissa eri oppiaineissa sekä käyttäytymisen arvioinnissa

Vuosiluokilla 1-8 oppilaalle annetaan lukuvuoden päättyessä lukuvuositolodistus. Vuosiluokan 9 päättyessä oppilaalle annetaan perusopetuksen päätötolodistus, mikäli hän on suorittanut koko perusopetuksen oppimäärän. Välitolodistus annetaan vuosiluokilla 7-9 syyslukukauden jälkeen.

Vuosiluokilla 1-2 arvioidaan äidinkieli ja matematiikka sanallisesti osa-alueittain. Sanallisessa arvioinnissa käytetään arviointiasteikkoa erinomainen - hyvä - kohtalainen - välttävä - hylätty. Muista oppiaineista tulee todistukseen merkintä hyväksytystä tai hylätystä suorituksesta. Käyttäytyminen arvioidaan sanallisesti todistuksen erilliseen liitteeseen. Käyttäytymisen arvioinnissa käytetään asteikkoa Hallitsee taidon erinomaisesti - Hallitsee taidon - Hallitsee taidon osittain - Tarvitsee paljon harjoitusta ja ohjausta.

Vuosiluokalla 3 arvioidaan kaikki oppiaineet sanallisesti. Arvioinnissa käytetään arviointiasteikkoa erinomainen - hyvä - kohtalainen - välttävä - hylätty. Käyttäytyminen arvioidaan sanallisesti todistuksen erilliseen liitteeseen. Käyttäytymisen arvioinnissa käytetään asteikkoa Hallitsee taidon erinomaisesti - Hallitsee taidon - Hallitsee taidon osittain - Tarvitsee paljon harjoitusta ja ohjausta.

Vuosiluokilla 4-8 arvioidaan kaikki oppiaineet ja käyttäytyminen numeerisesti.

Jos oppilaan perusopetuksen oppimäärää tai tavoitteita on rajattu, osaaminen arvioidaan suhteessa oppilaalle määriteltymiin tavoitteisiin. Arviointi on sanallista lukuun ottamatta päättöarviointia. Sanalliseen arvioon lisätään rajaamista ilmaiseva tähti (*). Sanallisessa arvioinnissa noudatetaan muilta osin summatiivisen arvioinnin linjauksia. Samoja periaatteita noudatetaan myös mahdollisessa väliarvioinnissa. Sanallisessa arvioinnissa käytetään arviointiasteikkoa erinomainen – hyvä – kohtalainen – välttävä – hylätty. Päättötodistukseen merkitään arvosana 5 *. (KASKO 27.5.2025)

Valinnaisten aineiden arviointi sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa

Valinnaisuutta toteutetaan perusopetuksessa kahdella eri muodolla: ”Taide- ja taitoaineiden valinnaisten aineiden tunneilla” ja ”Valinnaisilla aineilla”. Taide- ja taitoaineiden valinnaisten aineiden ryhmään kuuluvat yhteiset oppiaineet: kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta ja musiikki. Valinnaiset aineet voivat liittyä mihin tahansa yhteiseen opetettavaan aineeseen (ns. emoaine) tai olla kokonaisuuksia, jotka muodostuvat yhdestä tai useammasta oppiaineesta tai laaja-alaisen osaamisen osa-alueesta.

Vuosiluokilla 1-6 paikallisessa tuntijaossa kaikki taide- ja taitoaineiden valinnaisten aineiden tunnit on osoitettu valmiiksi kaikille yhteisiin oppimääriin ja ne arvioidaan osana näiden aineiden opetusta.

Vuosiluokilla 4-6 valinnaisissa aineissa osoitettu osaaminen sisällytetään ko. emoaineen arviointiin, mikäli se syventää jonkin yhteisen oppiaineen osaamista. Mikäli valinnaisaine on laaja-alainen kokonaisuus, joka koostuu useammasta oppiaineesta tai laaja-alaisen osaamisen osa-alueesta, annetaan siitä oma arviointi. Tällöin 4.-6.-vuosiluokkien todistuksissa valinnaisaineiden arviointi tapahtuu arvosanoilla ”hyväksytty” tai ”hylätty”, koska laajuus on alle kaksi vuosiviikkotuntia.

Vuosiluokilla 7-9 oppilaat tekevät taide- ja taitoaineiden valinnaisisten aineiden tuntien ja valinnaisten aineiden valinnat koulun valinnaisainetarjottimen pohjalta. Oppilaiden valinnoista ja ryhmäkoosta riippuu, mitkä valinnaisaineryhmät toteutuvat.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisten aineiden tunnit ovat osa yhteisten oppiaineiden tuntimääriä ja arviointi tapahtuu taide- ja taitoaineiden arvioinnin yhteydessä. Tällöin lukuvuositodistukseen ei tule taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista erillistä arvosanaa.

Valinnaisissa aineissa alle kahden vuosiviikkotunnin kokonaisuudet arvioidaan sanallisesti ”hyväksytty” tai ”hylätty”. Vähintään kahden vuosiviikkotunnin kokonaisuudet arvioidaan numeroilla. Mikäli valinnainen aine on osa jotakin yhteistä oppiainetta, arviointi merkitään todistuksessa tämän emoaineen alle. Mikäli kyseessä on useammasta aineesta muodostuva kokonaisuus tms., merkitään arviointi todistuksessa kohtaan ”Soveltavat valinnaiset aineet”.

6.8 Perusopetuksen päättöarviointi

Päättöarvioinnin tehtävänä on määrittää, kuinka hyvin ja missä määrin oppilas on saavuttanut perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa oppiaineille asetetut tavoitteet perusopetuksen päättyessä. Päättöarvioinnissa annettava numeroarvosana tai sanallinen arvio kuvaa oppilaan osaamisen tasoa suhteessa kunkin oppiaineen oppimäärän tavoitteisiin ja päättöarvioinnin kriteereihin. Päätötdistös annetaan perusopetuksen päättyessä oppilaalle, joka on saavuttanut perusopetuksen koko oppimäärän tavoitteet vähintään arvosanan 5 edellyttämän osaamisen mukaisesti.

Päättöarviointi tehdään vuosiluokkien 7–9 aikana osoitetun osaamisen perusteella suhteessa oppiaineen oppimäärän tavoitteisiin käyttäen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltäviä päättöarvioinnin kriteereitä.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Perusopetuksen päättöarvosanan muodostaminen

Päättöarvosanan muodostaminen perustuu oppilaan osoittaman osaamisen tasoon suhteessa oppiaineen oppimäärän tavoitteisiin ja päättöarvioinnin kriteereihin. Päättöarvosanan muodostamisessa otetaan huomioon kaikki perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt oppiaineen oppimäärän tavoitteet ja niihin liittyvät päättöarvioinnin kriteerit riippumatta siitä, mille vuosiluokalle 7, 8 tai 9 yksittäinen tavoite on kohdennettu paikallisessa opetussuunnitelmassa. Niiden oppiaineiden tavoitteiden, joiden osalta osaaminen on osoitettu vuosiluokilla 7 ja 8, arviointi otetaan huomioon päättöarviointia tehtäessä. Näihin tavoitteisiin perustuva osaamisen taso tulee arvioida käyttäen päättöarvioinnin kriteereitä.

Päättöarvosana on oppiaineen tavoitteiden ja kriteerien perusteella muodostettu kokonaisarviointi. Paremman osaamisen tason saavuttaminen jonkin tavoitteen osalta voi kompensoida hylätyn tai heikomman suoriutumisen jonkin muun tavoitteen osalta.

Työskentelyn arviointi sisältyy oppiaineen arvosanaan myös päättöarvioinnissa.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Yhteisten oppiaineiden päättöarviointi

Perusopetuksen päättöarvioinnissa numeroin arvioitavat yhteiset oppiaineet ovat äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maantieto, terveystieto, uskonto tai elämäntutkimustieto, historia, yhteiskuntaoppi, musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta sekä kotitalous. Päättöarvioinnin kriteerit määrittelevät numeroarvosanoihin 5, 7, 8 ja 9 vaadittavan osaamisen tason kussakin oppiaineessa.

Äidinkielessä ja kirjallisuudessa oppilas on voinut opiskella kahta tähän oppiaineeseen määriteltyä eri kielen oppimäärää. Tällöin arvioidaan molemmat oppilaan suorittamat äidinkieli ja kirjallisuus - oppiaineen oppimäärät.

Jos oppilas on vaihtanut äidinkielen ja kirjallisuuden, toisen kotimaisen tai vieraiden kielten A1-oppimäärää, arvioidaan päättöarvioinnissa se oppimäärä, jota hän on viimeksi opiskellut. Samoin menetellään, jos oppilas on vaihtanut katsomusaineesta tai sen oppimäärästä toiseen.

Mikäli oppilas on perusopetuslain 18 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä vapautettu kokonaan jonkin perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen opiskelusta, ei tätä oppiainetta arvioida. Oppiaineen opiskelusta vapauttamiseen tulee olla erityisen painavat syyt ja sen tulee perustua jokaisen oppilaan osalta yksilölliseen ratkaisuun.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Yhteisten taito- ja taideaineiden päättöarviointi

Kaikille oppilaille yhteisiä taide- ja taitoaineita ovat musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta ja kotitalous. Paikallinen tuntijako ja mahdolliset oppilaiden omat valinnat vaikuttavat siihen, milloin oppilaille annetaan päättötodistukseen tuleva arvosana eri taide- ja taitoaineissa.

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden oppimääriä, jolloin oppilas saa yhden arvosanan kustakin taide- ja taitoaineesta päättötodistukseen. Taide- ja taitoaineiden valinnaisina tunteina tarjotuista ja suoritetuista opinnoista ei anneta päättötodistukseen erillistä arvosanaa.

Päättöarvosanaa muodostettaessa käytetään näihin oppiaineisiin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä päättöarvioinnin kriteereitä. Päättöarviointi tehdään siinä vaiheessa, kun kunkin taide- ja taitoaineen koko oppimäärä, sisältäen myös mahdolliset valinnaiset taide- ja taitoaineiden tunnit, on opiskeltu. Kunkin taide- ja taitoaineen osalta päättötodistukseen merkitään oppilaan opiskeleman oppimäärän laajuus.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa

Ne valinnaiset aineet, jotka muodostavat vuosiluokilla 7–9 yhtenäisen, vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärän, arvioidaan numeroin. Oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävät valinnaiset aineet ja tällaisista oppimääristä koostuvat kokonaisuudet arvioidaan sanallisesti hyväksytty-hylätty. Päättötodistuksen saamisen edellytyksenä on hyväksytty suoritus

kaikista oppilaan opinto-ohjelmaan kuuluvista opinnoista. Yhteiseen oppiaineeseen liittyvässä sanallisesti arvioitavassa syventävässä valinnaisessa aineessa vuosiluokilla 7–9 osoitettu osaaminen voi korottaa kyseisen oppiaineen päättöarvosanaa. Tämä korottamisen periaate tulee kirjata paikalliseen opetussuunnitelmaan.

Kotka

Valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa

Valinnaiset aineet huomioidaan päättöarvioinnissa kohdan 6.11.5 ”Perusopetuksen päättötodistus” määräysten mukaisesti. Yhteiseen oppiaineeseen liittyvän syventävän valinnaisen aineen opiskelussa osoitettu osaaminen huomioidaan mahdollisesti korottavana yhteisen oppiaineen päättöarvosanaa arvioitaessa. Sanallisesti arvioitavan syventävän valinnaisen aineen korottamisperiaate kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmissa esitettyihin valinnaisaineiden sisältöihin ja tavoitteisiin.

Johonkin oppiaineeseen painottuva opetus ja päättöarviointi

Mikäli koulu painottaa opetussuunnitelmassaan jotakin oppiainetta tai oppiainekokonaisuutta tai toteuttaa kaksikielistä opetusta, ovat opetuksen koulukohtaiset tavoitteet tässä oppiaineessa tai kielessä yleensä korkeammat kuin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetetut tavoitteet. Oppilaiden yhdenvertaisuuden vuoksi myös painotetussa opetuksessa tai kaksikielisessä opetuksessa tulee oppilaiden suoriutumisesta kuitenkin arvioida perusopetuksen päättyessä suhteessa oppiaineiden tavoitteisiin. Osaamisen tason määrittämisessä käytetään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä päättöarvioinnin kriteerejä.

Jos painotettu opetus toteutetaan käyttäen valinnaisten aineiden vuosiviikkotunteja, arviointi suoritetaan näiden tuntien osalta valinnaisten aineiden arvioinnin periaatteita noudattaen. Kaksikielisessä opetuksessa oppilaan opiskeleman kohde- tai kielikylpykielen osaaminen arvioidaan vieraiden kielten tai toisen kotimaisen kielen A-oppimäärän tavoitteiden ja kriteerien mukaan.

Painotetusta opetuksesta ja oppilaan suoriutumisesta siinä voidaan tarvittaessa antaa lisätietoja erillisellä todistuksen liitteellä.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Oppilaskohtaisia tukitoimia saavan oppilaan päättöarviointi

Jos oppilaskohtaisia tukitoimia saava oppilas opiskelee perusopetuksen oppimäärän mukaisesti, hänen suoriutumistaan arvioidaan suhteessa perusopetuksen oppimäärän kaikkiin tavoitteisiin käyttäen päättöarvioinnin kriteereitä. Kun oppilas opiskelee rajatun oppimäärän mukaan yhtä tai useampaa oppiainetta, arvioidaan oppilaan osaamista näissä oppiaineissa oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa suhteessa hänelle määriteltyihin, yksilöllisesti asetettuihin tavoitteisiin ja sisältöihin, ei päättöarvioinnin kriteereihin. Mikäli oppimäärä on rajattu, oppilas ei voi saavuttaa välttävää osaamista eli arvosanaa 5 korkeampaa arvosanaa.

Rajattujen oppimäärien mukaisesti opiskeltujen oppiaineiden päättöarvioinnissa annetaan hyväksytystä suorituksesta numeroarvosana 5 tähtimerkinnällä.

Jos oppilaan opiskelu on järjestetty toiminta-alueittain, päättöarviointi perustuu oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevassa suunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin, ja jokaisesta toiminta-alueesta annetaan sanallinen arvio.

Kotka

Toiminta-alueittain tapahtuvassa opetuksessa arviointi on aina sanallista. Käyttäytyminen arvioidaan sanallisesti todistuksen erilliseen liitteeseen. Käyttäytymisen arvioinnissa käytetään asteikkoa Hallitsee taidon erinomaisesti - Hallitsee taidon - Hallitsee taidon osittain - Tarvitsee paljon harjoitusta ja ohjausta.

6.9 Poissaolojen vaikutukset arviointiin

Oppilaan tulee osallistua opetukseen, ellei hänelle ole terveydellisistä syistä tilapäisesti myönnetty siitä vapautusta. Vapautuksen päätyttyä oppilaan opiskelu järjestetään ja arviointi toteutetaan tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että oppilas pystyy osoittamaan osaamistaan opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Jos oppilas on luvattomasti poissa eikä osallistu opetukseen, kokeisiin eikä muihinkaan hänelle tarjottuihin näyttömahdollisuuksiin, eikä hänellä ole hyväksyttyjä suorituksia suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa määriteltyihin oppiaineen tavoitteisiin, hän voi saada oppiaineesta hylätyn arvosanan lukuvuositodistukseen.

6.10 Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

Mahdollisuus arvioinnin uusimiseen ja oikaisuun koskee päättöarviointia sekä opinnoissa etenemistä ja vuosiluokalle jättämistä koskevaa päätöstä.

Pyyntö arvioinnin uusimisesta osoitetaan koululle, ja huoltajan on tehtävä se kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Uudesta arvioinnista päättävät koulun rehtori ja oppilaan opettajat yhdessä.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

6.11 Todistukset

Perusopetuksessa käytettävät todistukset ovat

1. lukuvuositolistus
2. välitolistus
3. erotolistus
4. päättötolistus.

Opetuksen järjestäjä päättää tolustusten ulkoasusta.

Kotka

Kotkan kaupungin kouluissa käytetään yhtenäisiä tolustuspohjia kaikissa tolstuksissa. Poikkeuksena tästä ovat toiminta-alueittain opiskelevat oppilaat, joiden arvioinnissa käytetään aina sanallista arviointia.

Kotkassa käytettävien tolustusten tolustusohjat ovat liitteinä kappaleessa 14.

Sanalliset arviot ja numeroarvosanat tolstuksissa

Vuosiluokilla 1–3 lukuvuositolstuksiin, erotolstuksiin ja mahdollisiin välitolstuksiin annetaan kaikissa oppiaineissa joko sanallinen arvio tai numeroarvosana opetuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti. Mikäli annetaan sanallinen arvio, tolstuksista tulee ilmetä, onko oppilaan suoritus hyväksytty vai hylätty.

Vuosiluokkien 4–8 lukuvuositodistuksissa, erotodistuksissa ja mahdollisissa välitodistuksissa annetaan numeroarvosanat. Päättötodistuksessa ja mahdollisessa 9. vuosiluokan erotodistuksessa sekä välitodistuksessa annetaan numeroarvosanat. Numeroarvosanaa voidaan täydentää kuvailevalla sanallisella arviolla, joka annetaan todistuksen liitteenä.

Käyttäytymisestä annetaan numeroarvosana lukuvuositodistuksissa vuosiluokilla 4–8 ja mahdollisissa välitodistuksissa vuosiluokilla 4–9. Jos käyttäytymisestä annetaan vuosiluokilla 1–3 sanallinen arvio, se annetaan todistuksen liitteenä. Myös numeroarvosanaa täydentävä sanallinen käyttäytymisen arvio annetaan todistuksen liitteenä. Käyttäytymisen sanallista arviota koskevasta liitteestä merkitään tieto todistuksen lisätietoihin.

Sanallista arviota voidaan käyttää päättöarviointia lukuun ottamatta myös niiden oppilaiden arvioinnissa, joiden äidinkieli on muu kuin opetuksessa käytettävä kieli.

Jos oppilaan perusopetuksen oppimäärää tai paikallisen opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita on rajattu, osaamisen arviointi tapahtuu suhteessa hänelle määriteltäviin tavoitteisiin. Arviointi on sanallista lukuun ottamatta päättöarviointia. Sanalliseen arvioon lisätään rajaamista ilmaiseva tähti (*). Päättötodistukseen merkitään arvosana 5*.

Toiminta-alueittain annettavassa opetuksessa käytetään sanallista arviota.

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Lukuvuositodistus

Oppilaalle tulee antaa lukuvuositodistus lukuvuoden päättyessä jokaisella vuosiluokalla lukuun ottamatta vuosiluokkaa 9, jolloin oppilas saa päättötodistuksen. Lukuvuositodistukseen merkitään oppilaan opinto-ohjelma ja oppiaineittain sanallinen arvio tai numeroarvosana siitä, missä määrin oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet lukuvuoden aikana. Lukuvuositodistus on päätös oppilaan siirtymisestä seuraavalle luokalle tai hänen jättämisestään luokalle.

Kun todistuksessa käytetään numeroarvosanaa, todistukseen merkitään myös arviointiasteikko.

Sanallista arviota voidaan käyttää lukuvuositodistuksissa vuosiluokilla 1–3. Sanallisistakin arvioista tulee käydä ilmi, onko oppilas suoriutunut hyväksytysti lukuvuoden opinnoista kussakin opinto-ohjelmaansa kuuluvassa oppiaineessa. Todistukseen merkitään sanallisessa arvioinnissa käytetty asteikko.

Lukuvuositodistuksissa ja mahdollisissa välitodistuksissa käyttäytymisen numeroarvosana merkitään todistukseen. Silloin kun käyttäytymisestä kirjoitetaan sanallinen arvio, se annetaan todistuksen liitteenä.

Uskonnon tai elämäntiedon opiskeltu oppimäärä merkitään lukuvuositodistukseen muodossa “uskonto/elämäntiedon” erittelemättä sitä, kumpaa oppiainetta tai mitä uskonnon oppimäärää oppilas on opiskellut. Jos oppilas saa oman uskonnon opetusta, hänen saamansa sanallinen arvio tai numeroarvosana merkitään todistukseen, mikäli kyseinen opetus on

perusopetuksen järjestäjän antamaa. Uskonnollisen yhdyskunnan antamasta opetuksesta mahdollisesti saatua sanallista arviota tai numeroarvosanaa ei merkitä todistuksiin.

Jos oppilas on opiskellut kaksikielisessä opetuksessa, lukuvuositodistukseen merkitään oppilaan opiskelema kohde- tai kielikylpykieli.

Tavoitekokonaisuuksittain etenevälle oppilaalle kirjataan kaikki hänelle laadittuun suunnitelmaan kuuluvat opinnot. Hyväksytysti suoritettujen tavoitekokonaisuuksien arvioinnit kirjataan oppiaineittain lukuvuositodistukseen. Kesken olevien opintokokonaisuuksien arviointia ei merkitä lukuvuositodistukseen. Todistuksen lisätietoja-kohtaan merkitään, minkä vuosiluokan suorituksista on kyse niissä oppiaineissa, joissa oppilas etenee tavoitekokonaisuuksittain.

Jos oppilaskohtaisia tukitoimia saava oppilas opiskelee yhdessä tai useammassa oppiaineessa rajatun oppimäärän mukaan, lisätään sanallisen arvion perään tähti (*). Todistuksen lisätietoja-kohdassa mainitaan, että oppilas on opiskellut nämä oppiaineet rajatun oppimäärän mukaan.

Lukuvuositodistukseen merkitään

- todistuksen nimi
- opetuksen järjestäjän ja koulun nimi
- koulun opetuskieli
- oppilaan nimi ja syntymäaika
- todistuksen antamispäivä
- opetusryhmästä vastaavan opettajan tai rehtorin allekirjoitus
- oppilaan opinto-ohjelma ja sanalliset arviot tai numeroarvosanat siitä, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet
- opintojen laajuus vuosiviikkotunteina kyseisellä vuosiluokalla jokaisessa yhteisessä oppiaineessa sekä valinnaisessa aineessa
- opintojen laajuus vuosiviikkotunteina kyseisellä vuosiluokalla oppilaan mahdollisesta osallistumisesta muuhun järjestettyyn opetukseen tai ohjattuun toimintaan
- 7. ja 8. luokkien lukuvuositodistuksen lisätietoihin maininta oppilaanohjauksesta, mikäli oppilaan opinto-ohjelmaan on kuulunut oppilaanohjausta
- arvio oppilaan käyttäytymisestä
- oppilaan opiskelema oppimäärä tai oppimäärät seuraavista oppiaineista: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet
- luokalta siirtyminen tai mahdollinen luokalle jättäminen
- sanallisessa arvioinnissa käytetty asteikko tai perusopetusasetuksen 10 §:n mukainen arviointiasteikko, jos todistukseen merkitään numeroita
- merkintä, että todistus on Opetushallituksen 13.2.2025 hyväksymien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen.

Kotka

Lukuvuositodistusten Kotkan mallit on esitetty kappaleen 14 liitteissä.

Välitodistus

Opetuksen järjestäjä päättää mahdollisten välitodistusten antamisesta. Välitodistus annetaan samoin perustein kuin lukuvuositodistus.

Erillinen välitodistus tulee tarvittaessa antaa yhdeksännen luokan oppilaalle jatko-opintoihin hakeutumista varten samoin perustein kuin päättötodistus.

Välitodistukseen merkitään

- todistuksen nimi
- opetuksen järjestäjän ja koulun nimi
- koulun opetuskieli
- oppilaan nimi ja syntymäaika
- todistuksen antamispäivä
- opetusryhmästä vastaavan opettajan tai rehtorin allekirjoitus
- oppilaan opinto-ohjelma ja sanalliset arviot tai numeroarvosanat siitä, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet
- opintojen laajuus vuosiviikkotunteina kyseisellä vuosiluokalla jokaisessa yhteisessä oppiaineessa sekä valinnaisessa aineessa
- oppilaan opiskelema oppimäärä tai oppimäärät seuraavista oppiaineista: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet
- arvio oppilaan käyttäytymisestä (lukuun ottamatta 9. luokalla jatko-opintoihin hakeutumista varten annettavaa välitodistusta)
- sanallisessa arvioinnissa käytetty asteikko tai perusopetuksen 10 §:n mukainen arviointiasteikko, jos todistukseen merkitään numeroita
- merkintä, että todistus on Opetushallituksen 13.2.2025 hyväksymien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen.

Kotka

Välitodistukset

Välitodistukset annetaan vuosiluokilla 7-9. Arvioinnissa käytetään yhteistä todistus pohjaa. Vuosiluokalla 9 oppilaan käyttäytymisen arviointi merkitään numeroarvosanana välitodistukseen. Toiminta-alueopetuksessa välitodistus on sanallinen.

Välitodistusten Kotkan mallit on esitetty kappaleen 14 liitteissä.

Erotodistus

Erotodistus annetaan oppilaalle, joka vaihtaa toiseen kouluun, eroaa kesken perusopetuksen oppimäärän suorittamista koulusta tai ei ole saanut oppivelvollisuutta suoritetuksi oppivelvollisuutensa aikana. Erotodistuksen liitteenä tulee olla koulussa noudatettu tuntijako sekä selvitys opetuksen mahdollisista painotuksista. Erillistä erotodistusta ei tarvitse antaa, jos oppilas siirtyy saman opetuksen järjestäjän ylläpitämään toiseen kouluun.

Erotodistus annetaan samoin periaattein kuin lukuvuositodistus. Erotodistukseen ei merkitä käyttäytymisen arvioita.

Erotodistukseen merkitään

- todistuksen nimi
- opetuksen järjestäjän ja koulun nimi
- koulun opetuskieli
- oppilaan nimi ja syntymäaika
- todistuksen antamispäivä
- rehtorin allekirjoitus
- oppilaan opinto-ohjelma ja sanalliset arviot tai numeroarvosanat siitä, miten oppilas on saavuttanut tavoitteet
- opintojen laajuus vuosiviikkotunteina kyseisellä vuosiluokalla jokaisessa yhteisessä oppiaineessa sekä valinnaisessa aineessa
- oppilaan opiskelema oppimäärä tai oppimäärät seuraavista oppiaineista: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet
- sanallisessa arvioinnissa käytetty asteikko tai perusopetusasetuksen 10 §:n mukainen arviointiasteikko, jos todistukseen merkitään numeroita
- merkintä, että todistus on Opetushallituksen 13.2.2025 hyväksymien opetussuunnitelman perusteiden mukainen.

Kotka

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Kotkan todistusten mallit on esitetty kappaleen 14 liitteissä.

Perusopetuksen päättötodistus

Perusopetuksen päättötodistus annetaan 9. vuosiluokan koulutyön päättyessä oppilaalle, jonka suoriutuminen suhteessa oppiaineiden oppimäärien tavoitteisiin on hyväksytty kaikissa hänen opinto-ohjelmaansa kuuluvissa oppiaineissa. Numeroarvosanoja käytettäessä tämä merkitsee vähintään todistusarvosanaa viisi (5) ja sanallisesti arvioitavissa oppiaineissa arviota ”hyväksytty”.

Päättötodistukseen merkitään

- todistuksen nimi
- opetuksen järjestäjän ja koulun nimi
- koulun opetuskieli
- oppilaan koko nimi ja henkilötunnus
- todistuksen antamispäivä
- rehtorin allekirjoitus
- yhteisten oppiaineiden ja numeroin arvioitavien valinnaisten aineiden arviointi numeroin (5–10) ja sanoin (välttävä–erinomainen)
- opintojen laajuus vuosiluokilla 7–9 jokaisessa yhteisessä oppiaineessa sekä valinnaisessa aineessa
- suoritettu oppimäärä tai oppimäärät seuraavista oppiaineista: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli ja vieraat kielet
- maininta siitä, että oppilaan opinto-ohjelmaan on kuulunut oppilaanohjausta ja työelämään tutustumista
- perusopetusasetuksen 10 §:n mukainen arviointiasteikko
- merkintä siitä, että todistus on Opetushallituksen 13.2.2025 hyväksymien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukainen
- maininta siitä, että perusopetuksen oppimäärä sijoittuu tasolle kaksi kansallisessa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä ja eurooppalaisessa tutkintojen viitekehyksessä.

Arviota oppilaan käyttäytymisestä ei merkitä päättötodistukseen.

Vuosiluokilla 7–9 oppilaan opiskelemien yhteisen oppiaineiden ja valinnaisten aineiden laajuus merkitään päättötodistukseen vuosiviikkotunteina.

Jos oppilas on opiskellut kaksikielisessä opetuksessa, päättötodistukseen merkitään oppilaan opiskelema kohde- tai kielikylpykieli.

Uskonnon ja elämänkatsomustiedon opiskeltu oppimäärä merkitään päättötodistukseen muodossa ”uskonto/elämänkatsomustieto” erittelemättä sitä, kumpaa oppiainetta tai mitä uskonnon oppimäärää oppilas on opiskellut. Jos oppilas saa oman uskonnon opetusta, hänen saamansa numeroarvosana merkitään päättötodistukseen, mikäli kyseinen opetus on perusopetuksen järjestäjän antamaa. Uskonnollisen yhdyskunnan antamasta opetuksesta mahdollisesti saatua numeroarvosanaa ei merkitä päättötodistukseen.

Jos oppilas on vaihtanut katsomusaineesta tai sen oppimäärästä toiseen, arvioidaan päättöarvioinnissa se oppimäärä, jota hän on viimeksi opiskellut. Päättöarvioinnissa arvioitavan oppimäärän laajuudeksi merkitään vuosiluokkien 7–9 opintojen laajuus vuosiviikkotunteina.

Perusopetusta täydentävien saamen kielen, romanikielen ja oppilaan oman äidinkielen opinnoista mahdollisesti saatua sanallista arviota tai numeroarvosanaa ei merkitä päättötodistukseen.

Jos oppilas on opiskellut yhdessä tai useammassa oppiaineessa rajatun oppimäärän mukaan, päättötodistuksessa hyväksytystä suorituksesta annetaan numeroarvosana 5 tähtimerkinnällä. Todistuksen lisätietoja-kohtaan tulee merkintä siitä, että oppilas on opiskellut tähdellä (*) merkityt oppiaineet rajatun oppimäärän mukaan.

Oppilaan, jonka opetus on järjestetty toiminta-alueittain, päättötodistus on sanallinen.

Päättötodistukseen merkitään arvosanat niistä erityisessä tutkinnossa suoritetuista oppiaineista, jotka on suoritettu ennen päättötodistuksen antamista.

Päättötodistukseen voi kuulua liitteitä, esimerkiksi arvio oppilaan käyttäytymisestä sekä sanallinen liite alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävistä valinnaisista aineista. Jokaisesta liitteestä tulee ilmetä oppilaan tunnistetiedot. Päättötodistuksen liitteistä ei tule mainintaa päättötodistukseen.

Niistä valinnaisista aineista, jotka muodostavat yhtenäisen, vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärän vuosiluokilla 7–9, merkitään päättötodistukseen numeroarvosana. Yhteisiin oppiaineisiin liittyvistä syventävistä numeroin arvioitavista valinnaisista aineista merkitään päättötodistukseen yhteisen oppiaineen nimen alle valinnaisen aineen nimi, vuosiviikkotuntimäärä ja annettu arvosana. Kaikki yhteisiin oppiaineisiin liittyvät oppilaan suorittamat syventävät valinnaiset aineet merkitään päättötodistukseen välittömästi kyseisen oppiaineen alle. Oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävistä syventävistä valinnaisista aineista ja tällaisista oppimääristä koostuvista kokonaisuuksista merkitään todistuksiin sanallinen arvio. Sanallisesti arvioitavan valinnaisen oppiaineen nimen alle merkitään valinnaisen aineen nimi, vuosiviikkotuntimäärä ja merkintä ”hyväksytty”.

Ne valinnaiset aineet, jotka eivät liity mihinkään yhteiseen oppiaineeseen merkitään päättötodistukseen otsikon ”soveltavat valinnaiset aineet” alle. Aineesta mainitaan nimi, vuosiviikkotuntimäärä sekä arvio joko numeroarvosanana tai merkinnällä ”hyväksytty”.

Mikäli oppilas vaihtaa valinnaisen aineen toiseen joko omassa koulussaan tai koulun vaihdon yhteydessä, päättötodistukseen merkitään molempien valinnaisaineiden nimet. Kesken jäänyt valinnaisaine arvioidaan numeroin, mikäli oppilas on ehtinyt suorittaa kyseisestä aineesta vähintään kahden vuosiviikkotunnin laajuisen osuuden. Mikäli osuus on alle kaksi vuosiviikkotuntia, kesken jääneen valinnaisaineen kohdalle tulee merkintä ”osallistunut”. Kesken jääneestä valinnaisesta aineesta merkitään todistukseen myös oppilaan suorittama tuntimäärä. Uudesta valinnaisesta aineesta tulee todistukseen joko numeroarvosana tai sanallinen arvio ”hyväksytty” suoritetusta vuosiviikkotuntimäärästä riippuen.

Mikäli oppilaan huoltaja pyytää kirjallisesti, ettei oppilaan päättötodistukseen merkitä numeroarvosanaa valinnaisena aineena opiskeltavasta A2- tai B2- kielestä, arvosana jätetään pois ja päättötodistukseen tulee merkintä ”hyväksytty”. Toista kotimaista kieltä opetetaan kuitenkin yhteisenä oppiaineena ja siitä annetaan numeroarvosana.

Koulu ei voi muuttaa tai korjata jälkikäteen jo saatuun päättötodistukseen kirjattuja arvosanoja lisänäyttöjen perusteella. Oppilaan on hankittava uusi, erillinen todistus mahdollisesta parantuneesta osaamisesta. Uuden todistuksen voi saada joko osoittamalla osaamisensa [erityisessä tutkinnossa](#) tai aikuisten perusopetuksessa.

Kotka

Kotkassa noudatetaan yllä olevia perusteita.

Päättötodistuksen Kotkan malli on esitetty kappaleen 14 liitteissä.

6.12 Erityinen tutkinto ja siitä annettavat todistukset

[Perusopetuksen oppimäärä tai sen osa voidaan suorittaa perusopetuslaissa ja -asetuksessa tarkoitettussa erityisessä tutkinnossa](#). Erityisen tutkinnon voi järjestää se, jolla on lupa järjestää perusopetusta. Erityiseen tutkintoon osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa vastaavat perusopetuksen eri oppiaineiden oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja.

Erityisessä tutkinnossa käytettävät todistukset ovat

1. todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta
2. todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä
3. todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta

Jos oppilas tai muu henkilö suorittaa perusopetuksen jonkin oppiaineen oppimäärän erityisessä tutkinnossa, hänelle annetaan todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta. Todistuksesta tulee käydä ilmi suoritettu oppiaine ja oppimäärä. Samaan todistukseen voidaan merkitä useamman oppiaineen suoritukset. Vain osan perusopetuksen oppimäärästä, kuten vuosiluokan oppimäärän, suorittaneelle annetaan todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä.

Jos perusopetuksen koko oppimäärä on suoritettu erityisessä tutkinnossa, annetaan todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta.

Todistuksiin merkitään samat yleistiedot kuin päättötodistukseen. Suoritetuista oppiaineista merkitään oppiaineen nimi, oppimäärä sekä arvosana.

Oppivelvollisen on suoritettava hyväksytysti kaikki perusopetuksen oppimäärään kuuluvat yhteiset oppiaineet saadakseen todistuksen perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta.

Kotka

Erityisen tutkinnon suorittamisen mahdollisuudet ja ajankohdat.

Erityinen tutkinto suoritetaan oppilastyöpäivänä huhti- tai toukokuussa opetustoimessa laadittavan aikataulun ja ohjeistuksen mukaisesti. Näyttö annetaan oppiaineittain koko vuosiluokan oppimäärästä. Näyttöinä voidaan käyttää erilaisten kokeiden lisäksi erilaisia tuotoksia kuten esitelmiä, portfolioita, videoita, oppimispäiväkirjoja, työnäytöksiä jne. Näyttöä vastaanottava koulu tiedottaa käytettävistä osaamisen osoittamisen tavoista etukäteen.

Erityisestä tutkinnosta Kotkassa annettavien todistusten mallit on esitetty kappaleen 14 liitteissä.

6.13 Paikallisesti päätettävät asiat

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt arvioinnin linjaukset siirretään paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan noudatettaviksi. Myös valtakunnalliset arviointikriteerit 6. vuosiluokan loppuun sekä päättöarvioinnin kriteerit siirretään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan noudatettaviksi.

Lisäksi opetuksen järjestäjä täsmentää paikallisessa opetussuunnitelmassa seuraavat asiat:

- yhteistyö huoltajien kanssa arvioinnin osalta
- arvioinnista tiedottamisen muodot
- käyttäytymisen arviointi ja sen perustana olevat tavoitteet
- valinnaisten aineiden arviointi sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa
- opinnoissa etenemisen, vuosiluokalta siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt
- sanallisen arvion tai numeroarvosanan antaminen todistuksissa eri oppiaineissa sekä käyttäytymisen arvioinnissa
- valinnaisten aineiden arviointi päättöarvioinnissa sen mukaan, miten opetuksen järjestäjä niitä tarjoaa
- välitodistukset, mikäli opetuksen järjestäjä niitä päättää antaa
- erityisen tutkinnon suorittamisen toimintatavat
- todistusten mahdolliset liitteet.

(KASKO 27.5.2025)

Kotka

Paikallisesti päätettävät asiat on kuvattu luvun 6. alaluvuissa erikseen.

D/815/01.01.01.01/2025

95 § Oikaisuvaatimus opetustoimenjohtajan päätöksestä täyttää peruskoulun lehtorin virka (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavina aineina matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026

Kasko 4.11.2025 § 95

Valmistelija: Yleisopetuksen suunnittelija Reijo Oksala, p. 040 6433207

Tiivistelmä: Opetustoimenjohtaja on päätöksellään 16.5.2025 § 756 valinnut peruskoulun lehtorin virkaan (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavana aineena matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 – 31.7.2026 filosofian YO Juha-Pekka Korttilan. Asianosainen on tehnyt päätöksestä 24.5.2025 päivätyin oikaisuvaatimuksen.

Talousvaikutukset ym.

1. Ei talousvaikutuksia

Esittelyteksti: *Asian tausta*

Opetustoimenjohtaja on päätöksellään 16.5.2025 § 756 päättänyt täyttää peruskoulun lehtorin viran (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavana aineena matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026. Virkaan on valittu filosofian YO Juha-Pekka Korttila.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on asianosaisena vaatinut 24.5.2025 päivätyllä sähköpostilla, että päätös on kumottava ja sen täytäntöönpano kiellettävä. Oikaisuvaatimuksen tekijä on aiemmin hakenut samaa virkaa sen oltua julkisessa haussa.

Perusteena oikaisuvaatimukselle on ilmoitettu, että virkanimitys on lainvastainen, vastoin tarkoituksenmukaisuutta ja syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Oikaisuvaatimuksen mukaan virkanimityksen tehnyt viranhaltija on ylittänyt toimivaltansa ja käyttänyt toimivaltaa väärin sekä perustellut päätöstään osin virheellisin seikoin. Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että tehty valinta sisältää tarkoituksenmukaisuuden vastaisuutta (oppilaiden ja kaupungin edun vastaisuutta), ja että päätös vahingoittaa kaupungin mainetta työnantajana. Oikaisuvaatimuksessa väitetään, että päätöksentekijä ja päätösvalmistelija ovat syrjineet oikaisuvaatimuksen tekijää, ja että valmistelija olisi toiminut jäävinä ja esteellisenä. Tarkempia perusteita näille väitteille ei ole esitetty.

Lainsäädäntö

Asetus opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998) 23 §, Väliaikaisesti opetusta antavan henkilön kelpoisuus: ”Sen estämättä, mitä muualla tässä asetuksessa säädetään, opetusta voidaan väliaikaisesti enintään vuoden ajaksi määrätä antamaan henkilö, jolla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Tällainen henkilö voidaan kuitenkin mää-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

rätä antamaan opetusta yli kuuden kuukauden ajaksi vain, jos tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei ole määräystä annettaessa saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.”

Hallintolain (434/2023) 27 § mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn, jos hän on esteellinen. Saman lain 28 § käsittelee esteellisyysspe-rusteita.

Hallintolaki (434/2023) 45 §, Päätöksen perusteleminen: ”Päätös on perus-teltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vai-kuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.”

Selvitys

Kyseinen peruskoulun lehtorin virka (394231 1220) oli julkisesti haettavana 26.2.–12.3.2025 täytettäväksi 1.8.2025 lukien toistaiseksi. Virka jätettiin täyttämättä opetustoimenjohtajan päätöksellä 15.4.2025 § 654 kelpoisten ja virkaan soveltuvien hakijoiden puuttuessa tai heidän peruttua hakemuk-sensa. Ainoan kelpoisen hakijan soveltuvuutta oli tutkittu myös haastatte-lun kautta. Päätöksestä tehty oikaisuvaatimus on ollut kasvatuksen ja kou-lutuksen lautakunnan käsiteltävänä 27.5.2025 (§ 49). Itä-Suomen hallinto-oikeus on hylännyt (22.9.2025 2101/2025) päätöksestä tehdyn valituksen.

Oppilaiden opetuksen järjestämiseksi virka täytettiin muulla menettelyllä. Opetustoimenjohtaja on päätöksellään 16.5.2025 § 756 päättänyt täyttää kyseisen viran määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026. Määräaikaisuuden pe-ruste on puuttuva virkakelpoisuus. Täyden virkakelpoisuuden puuttumises-ta huolimatta valitulla on yliopistossa suoritettuja aineenopettajan tutkin-toon tähtääviä fysiikan, matematiikan ja kemian sekä kasvatustieteiden opintoja yhteensä 406 op, sisältäen myös pedagogiset opinnot. Matematiikan syventävät opinnot on suoritettu. Hakijalla on noin 14 vuoden kokemus työskentelystä peruskoulussa matematiikan, fysiikan ja kemian sekä tieto-tekniikan aineenopettajana. Hänellä on lisäksi kokemusta luokanvalvojan tehtävästä. Tarkemmat valinnan perustelut on esitetty valintapäätöksessä.

Arviointi

Virkakelpoisten hakijoiden saatavuus on tutkittu julkisella haulla. Päätöksessä jättää virka täyttämättä on todettu kelpoisten ja virkaan soveltuvien hakijoiden puuttuminen. Virka on tämän jälkeen täytetty väliaikaisesti (määräajaksi) henkilöllä, jolla on hakemuksen ja opintotodistusten perusteella riittävä koulutus ja koetellusti tehtävän edellyttämä taito. Menettely on siten opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukainen.

Koska oppilaiden opetus on järjestettävä, ja tehtävään on palkattu siihen mahdollisimman hyvin soveltuva henkilö, jolla on runsaasti tehtävän edellyttämää koulutusta ja pitkä työkokemus opettajana, voidaan päätöksen perustellusti katsoa olevan tarkoituksenmukainen ja sekä oppilaiden että kaupungin edun mukainen.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Virkavalintaa tehdessään opetustoimenjohtaja on käyttänyt 16.5.2025 voimassa olleen opetustoimen toimintasäännön hänelle antamaa ratkaisuvalltaa ja tehnyt virkavalinnan rehtorin esityksen perusteella. Päätös on siten syntynyt oikeellisessa järjestyksessä ja opetustoimenjohtajan toimivallan sisällä. Valintapäätös on perusteltu hallintolain (434/2023) 45 § mukaisesti. Toimivalltaa on käytetty peruskoulun lehtorin virkavalintaan ja sitä kautta opetuksen järjestämiseen, joten oikaisuvaatimuksen väitteelle oikeudenvastaisista tarkoituksista ei ole perusteita.

Valintapäätös, joka on tehty tarkoituksenmukaisesti, perustellusti sekä lainsäädännön ja toimintasäännön mukaisesti, ei aiheuta Kotkan kaupungille mainehaittaa työnantajana.

Oikaisuvaatimuksen väite, että oikaisuvaatimuksen tekijää olisivat päätöksentekijä ja päätösvalmistelija syrjineet, on oikaisuvaatimuksessa perustelematta. Julkisessa haussa ko. virkaa hakeneiden kelpoisuus ja soveltuvuus on arvioitu ansiovertailussa hakemusten lisäksi myös haastattelun avulla. Täyttämättä jättämisen jälkeen on ns. kelpoisuusasetuksen mukaisesti virkaan valittu väliaikaisesti henkilö, jolla osoitetusti on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Syrjintäoletama on siten perusteeton.

Oikaisuvaatimuksen väite päätösvalmistelijan esteellisyydestä on oikaisuvaatimuksessa perustelematta. Päätösvalmistelija ei ole ollut päätösasiassa asianosainen esim. siksi, että hän itse tai hänen läheisensä olisi hakenut kyseistä virkaa tai siihen valittu olisi hänen läheisensä hallintolain (434/2023) 28 § 1. momentin tarkennuksena esittämällä tavalla. Esteellisyyttä ei synny myöskään samaisen lain mainitsemien muiden esteellisyyssperusteiden kautta.

Johtopäätökset

Edellä esitetyin perustein Kotkan kaupungin opetustoimenjohtajan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätöstä ole muutoinkaan katsottava lainvastaiseksi. Lisäksi päätös on tarkoituksenmukainen ja sekä oppilaiden että kaupungin edun mukainen. Näin ollen oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Liitteet:

1. Opetustoimenjohtajan päätös 16.5.2025 § 756
2. Oikaisuvaatimus 24.5.2025

Esittelijä:

Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka, p. 040 847 6791

Ehdotus:

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Asian käsittely:	Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka korjasi ja täydensi pykälän esittelytekstiä ja pöytäkirjaan lisättiin 2 liitettä. Uusi päivitetty pykäläteksti:
Valmistelija:	Yleisopetuksen suunnittelija Reijo Oksala, p. 040 6433207 Juristi Tanja Lecklin, p. 040 486 5766
Tiivistelmä:	Opetustoimenjohtaja on päätöksellään 16.5.2025 § 756 valinnut peruskoulun lehtorin virkaan (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavana aineena matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 – 31.7.2026 filosofian YO Juha-Pekka Korttilan. Asianosainen on tehnyt päätöksestä 24.5.2025 päivätyn oikaisuvaatimuksen. Asianosainen on täydentänyt oikaisuvaatimustaan 31.10.2025 lähetetyllä viestillä.
Talousvaikutukset ym.	1. Ei talousvaikutuksia
Esittelyteksti:	<i>Asian tausta</i>

Opetustoimenjohtaja on päätöksellään 16.5.2025 § 756 päättänyt täyttää peruskoulun lehtorin viran (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavana aineena matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026. Virkaan on valittu filosofian YO Juha-Pekka Korttila.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on asianosaisena vaatinut 24.5.2025 päivätyllä sähköpostilla, että päätös on kumottava ja sen täytäntöönpano kiellettävä. Oikaisuvaatimuksen tekijä on aiemmin hakenut samaa virkaa sen oltua julkisessa haussa.

Perusteena oikaisuvaatimukselle on ilmoitettu, että virkanimitys on lainvastainen, vastoin tarkoituksenmukaisuutta ja syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Oikaisuvaatimuksen mukaan virkanimityksen tehnyt viranhaltija on ylittänyt toimivaltansa ja käyttänyt toimivaltaa väärin sekä perustellut päätöstään osin virheellisin seikoin. Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että tehty valinta sisältää tarkoituksenmukaisuuden vastaisuutta (oppilaiden ja kaupungin edun vastaisuutta), ja että päätös vahingoittaa kaupungin mainetta työnantajana. Oikaisuvaatimuksessa väitetään, että päätöksentekijä ja päätösvalmistelija ovat syrjineet oikaisuvaatimuksen tekijää, ja että valmistelija olisi toiminut jäävinä ja esteellisenä. Tarkempia perusteita näille väitteille ei ole esitetty.

Täydennyksessään oikaisuvaatimuksentekijä on tuonut esiin, että oikaisuvaatimuksen käsittely on kestänyt kohtuuttoman pitkään.

Lainsäädäntö

Asetus opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998) 23 §, Väliaikaisesti opetusta antavan henkilön kelpoisuus: "Sen estämättä, mitä muualla tässä asetuksessa säädetään, opetusta voidaan väliaikaisesti enintään vuoden ajaksi määrätä antamaan henkilö, jolla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Tällainen henkilö voidaan kuitenkin määrätä antamaan opetusta yli kuuden kuukauden ajaksi vain, jos tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei ole määräystä annettaessa saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.”

Hallintolain (434/2023) 27 § mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn, jos hän on esteellinen. Saman lain 28 § käsittelee esteellisyysspe-rusteita.

Hallintolaki (434/2023) 45 §, Päätöksen perusteleminen: ”Päätös on perus-teltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vai-kuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.”

Selvitys

Kyseinen peruskoulun lehtorin virka (394231 1220) oli julkisesti haettavana 26.2.–12.3.2025 täytettäväksi 1.8.2025 lukien toistaiseksi. Virka jätettiin täyttämättä opetustoimenjohtajan päätöksellä 15.4.2025 § 654 kelpoisten ja virkaan soveltuvien hakijoiden puuttuessa tai heidän peruttua hakemuk-sensa. Ainoan kelpoisen hakijan soveltuvuutta oli tutkittu myös haastatte-lun kautta. Päätöksestä tehty oikaisuvaatimus on ollut kasvatuksen ja kou-lutuksen lautakunnan käsiteltävänä 27.5.2025 (§ 49). Itä-Suomen hallinto-oikeus on 22.9.2025 antamallaan päätöksellä jättänyt sille tehdyn valituk-sen tutkimatta, koska valitukseen on virheellisesti annettu muutoksenhaku-ohjaus, vaikka kysymyksessä ei ole ollut muutoksenhakukelpoinen päätös eikä oikaisuvaatimusta olisi siten tullut ottaa käsiteltäväksi. Samasta syystä kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan oikaisuvaatimukseen tekemä päätös on kumottu. Opetustoimenjohtajan päätös viran täyttämättä jättämi-sestä on jäänyt voimaan.

Oppilaiden opetuksen järjestämiseksi virka täytettiin muulla menettelyllä. Opetustoimenjohtaja on päätöksellään 16.5.2025 § 756 päättänyt täyttää kyseisen viran määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026. Määräaikaisuuden pe-ruste on puuttuva virkakelpoisuus. Täyden virkakelpoisuuden puuttumises-ta huolimatta valitulla on yliopistossa suoritettuja aineenopettajan tutkin-toon tähtääviä fysiikan, matematiikan ja kemian sekä kasvatustieteiden opintoja yhteensä 406 op, sisältäen myös pedagogiset opinnot. Matematiikan syventävät opinnot on suoritettu. Hakijalla on noin 14 vuoden kokemus työskentelystä peruskoulussa matematiikan, fysiikan ja kemian sekä tieto-tekniikan aineenopettajana. Hänellä on lisäksi kokemusta luokanvalvojan tehtävästä. Tarkemmat valinnan perustelut on esitetty valintapäätöksessä.

Asianosaisen tekemä oikaisuvaatimus on jäänyt inhimillisen virheen vuoksi kirjaamatta, kun se on saapunut. Oikaisuvaatimus on otettu viipymättä kä-sittelyyn, kun se on tullut valmistelijan tietoon.

Arviointi

Virkakelpoisten hakijoiden saatavuus on tutkittu julkisella haulla. Päätöksessä jättää virka täyttämättä on todettu kelpoisten ja virkaan soveltuvien hakijoiden puuttuminen. Virka on tämän jälkeen täytetty väliaikaisesti (määräajaksi) henkilöllä, jolla on hakemuksen ja opintotodistusten perusteella riittävä koulutus ja koetellusti tehtävän edellyttämä taito. Menettely on siten opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukainen.

Koska oppilaiden opetus on järjestettävä, ja tehtävään on palkattu siihen mahdollisimman hyvin soveltuva henkilö, jolla on runsaasti tehtävän edellyttämää koulutusta ja pitkä työkokemus opettajana, voidaan päätöksen perustellusti katsoa olevan tarkoituksenmukainen ja sekä oppilaiden että kaupungin edun mukainen.

Virkavalintaa tehdessään opetustoimenjohtaja on käyttänyt 16.5.2025 voimassa olleen opetustoimen toimintasäännön hänelle antamaa ratkaisuvalltaa ja tehnyt virkavalinnan rehtorin esityksen perusteella. Päätös on siten syntynyt oikeellisessa järjestyksessä ja opetustoimenjohtajan toimivallan sisällä. Valintapäätös on perusteltu hallintolain (434/2023) 45 § mukaisesti. Toimivaltaa on käytetty peruskoulun lehtorin virkavalintaan ja sitä kautta opetuksen järjestämiseen, joten oikaisuvaatimuksen väitteille oikeudenvastaisista tarkoituksista ei ole perusteita.

Valintapäätös, joka on tehty tarkoituksenmukaisesti, perustellusti sekä lainsäädännön ja toimintasäännön mukaisesti, ei aiheuta Kotkan kaupungille mainehaittaa työnantajana.

Oikaisuvaatimuksen väite, että oikaisuvaatimuksen tekijää olisivat päätöksentekijä ja päätösvalmistelija syrjineet, on oikaisuvaatimuksessa perustelematta. Julkisessa haussa ko. virkaa hakeneiden kelpoisuus ja soveltuvuus on arvioitu ansiovertailussa hakemusten lisäksi myös haastattelun avulla. Täyttämättä jättämisen jälkeen on ns. kelpoisuusasetuksen mukaisesti virkaan valittu väliaikaisesti henkilö, jolla osoitetusti on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Syrjintäoletta on siten perusteeton.

Oikaisuvaatimuksen väite päätösvalmistelijan esteellisyydestä on oikaisuvaatimuksessa perustelematta. Päätösvalmistelija ei ole ollut päätösasiassa asianosainen esim. siksi, että hän itse tai hänen läheisensä olisi hakenut kyseistä virkaa tai siihen valittu olisi hänen läheisensä hallintolain (434/2023) 28 § 1. momentin tarkennuksena esittämällä tavalla. Esteellisyyttä ei synny myöskään samaisen lain mainitsemien muiden esteellisyyssperusteiden kautta.

Johtopäätökset

Edellä esitetyin perustein Kotkan kaupungin opetustoimenjohtajan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätöstä ole muutoinkaan katsottava lainvastaiseksi. Lisäksi päätös on tarkoituksenmukainen ja sekä oppilaiden että kaupungin edun mukainen. Näin ollen oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Liitteet:

1. Opetustoimenjohtajan päätös 16.5.2025 § 756
 2. Oikaisuvaatimus 24.5.2025
- Lisäys Oikaisuvaatimukseen dnr 815
Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös, opetustoimenjohtajan päätös
15.4.2025 § 654

Esittelijä:

Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka, p. 040 847 6791

Ehdotus:

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Puheenvuoron asiasta käytti jäsen Salla-Mari Rinkinen.

Päätös:

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Toimeenpano:

Oikaisuvaatimuksen tekijä
Helilän koulu
Kaupungin juristi

Valitusosoitus

(Itä-Suomen hallinto-oikeus)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

--	--	--

Opetustoimenjohtaja

Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot

Opetustoimen vastuualue

16.5.2025

/ 756 §

D/815/01.01.01.01/2025

Peruskoulun lehtorin viran (394231 1220) täyttäminen Kotkan opetustoimessa, opetettavina aineina matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026, ensimmäinen sijoituspaikka Helilän koulu**Valmistelija**

Yleisopetuksen suunnittelija Reijo Oksala
reijo.oksala@kotka.fi, 040 6433207

Päätösperustelut

Peruskoulun lehtorin virka (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavina aineina matematiikka ja kemia, oli haettavana 26.2. - 12.3.2025 täytettäväksi 1.8.2025 lukien toistaiseksi. Virka jätettiin täyttämättä opetustoimenjohtajan päätöksellä § 654 15.4.2025 kelpoisten ja virkaan soveltuvien hakijoiden puuttuessa tai heidän peruttua hakemuksensa. Oppilaiden opetuksen järjestämiseksi on virka täytettävä muulla menettelyllä.

Helilän koulun rehtori esittää 25.4.2025 päivätyssä esityksessään, että filosofian YO Juha-Pekka Korttila valitaan peruskoulun lehtorin virkaan (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavina aineina matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026.

Juha-Pekka Korttilalla on Joensuun yliopistossa suoritettuja aineenopettajan tutkintoon tähtääviä fysiikan, matematiikan ja kemian sekä kasvatustieteiden opintoja 406 op, sisältäen pedagogiset opinnot. Matematiikan syventävät opinnot on suoritettu. Hakijalla on noin 14 vuoden kokemus peruskoulussa opettamisesta ja noin kolmen vuoden kokemus toisella asteella opettamisesta. Hakijan työkokemus muodostuu matematiikan, fysiikan ja kemian sekä tietotekniikan aineenopettajan tehtävistä. Hänellä on lisäksi kokemusta luokanvalvojan tehtävästä. Rehtorin esityksen mukaan hakijalla on erittäin hyvä kokonaiskuva POPS 2014 -tavoitteista sekä jatkuvan palautteen antamisen ja arvioinnin tuntemuksen merkityksestä sekä peruskoulun opettajan tehtäväkuvasta. Hakija tuntee perusopetuksen lainsäädännön muutoksen vaikutukset oppimisen tukitoimiin 1.8.2025 lukien. Hakijan työote on analyttinen ja suunnitelmallinen. Hänellä on selkeä näkemys matematiikan ja kemian opettamisesta ja kehittämisestä. Hakija edustaa haastattelun perusteella opettajuutta, jossa yhdistyvät sitoutuminen yhteistyöhön kouluyhteisön sisällä ja halukkuus moniammatilliseen yhteistyöhön muiden tahojen kanssa. Oppilaiden kanssa työskentelyn lähtökohtana on vahvuusperusteinen opetus. Oppilaslähtöisyys, eriyttäminen sekä positiivisen ja kannustavan palautteen antaminen ovat luonteva osa hakijan työskentelyä. Hakija näkee tärkeänä huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön ja pyrkii omalla toiminnallaan luomaan oppilaille hyvän ja turvallisen ilmapiirin opiskella. Työyhteisössä hakija arvostaa avoimuutta, selkeitä rakenteita ja kehittämishalua. Hakijan vahvuutena on kehittävä ammatillinen yhteistyö. Tiimin jäsenenä hänen työotteensa on toisia ja ideoita arvostava. Hän on valmis sitoutumaan opetuksen kehittämistyöhön ja oman osaamisensa jakamiseen. Helilän koulun toimintakulttuurin, oppilaiden ja opetushenkilöstön vahva tuntemus ovat myös eduksi virkasuhteen kestoa ajatellen.

Toimivallan peruste

Opetustoimen toimintasääntö 2024

Päätös

Valitaan filosofian YO Juha-Pekka Korttila peruskoulun lehtorin virkaan (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavina aineina matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026.

Valinta on tehty haastattelun ja hakemuksen perusteella.

Määräaikaisuuden peruste on puuttuva virkakelpoisuus.

Virassa ei noudateta koeaikaa hakijan aikaisemman (Kotkan kaupunki), sisällöltään vastaavan virkasuhteen vuoksi.

Viran ensimmäinen sijoituspaikka on Helilän koulu.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä

Toikka Vesa, opetustoimenjohtaja

Opetustoimenjohtaja

Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot

Opetustoimen vastuualue

16.5.2025

/ 756 §

Valinta tehdään ehdolla, että valitun on 30 päivän kuluessa valintapäätöksestä tiedon saatuaan ilmoitettava kirjallisesti, ottaako hän tehtävän vastaan. Ilmoitus toimitetaan osoitteella: Kotkan opetustoimi, yleisopetuksen suunnittelija, Laivurinkatu 4, 48100 KOTKA tai sähköisesti reijo.oksala@kotka.fi .

Opetustoimenjohtaja

Toikka Vesa

Toimeenpano / ote

Valittu

Helilän koulu

Henkilöstöpalvelut, Ristola Hanne

Kaupungin juristi

(virkaluettelo, taulukointi, hakemuskopio, Kotkan kaupungin verkkosivut)

Opetustoimenjohtaja
Kaupunginjohtajan alaiset toiminnot
Opetustoimen vastuualue

16.5.2025 / 756 §

MUUTOKSENHAKUOHJE

Liitetään viranhaltijan päätökseen

Kuntalainmukainen oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä asiasta kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon haetaan oikaisua, miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimus on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä sähköpostilla, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä, virastoajan puitteissa.

Muutoksenhakuviranomainen

Viranomaisen, jolle muutoksenhaku tehdään ja sen yhteystiedot:

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta
PL 205 (Kustaankatu 2)
48101 KOTKA
kirjaamo@kotka.fi

Lähetäjä: [REDACTED] 24.5.2025 2:35:18
oikaisuvaatimus dnr D/ 815 /2025

Vastaanottaja:
kirjaamo@kotka.fi

Varoitus: Tämä sähköposti on peräisin Kotkan kaupungin ulkopuolelta! Älä avaa linkkejä tai liitteitä, jos et tiedä lähettäjä, etkä ole varma sisällön turvallisuudesta.

kasko
lautakunnalle

oikaisuvaatimus

Kotkan kunnan jäsenenä, minä [REDACTED]
vaadin että
lautakunta

kumoaa

asiassa 815 Opetustoimenjohtajan 16.5.2025 tekemän päätöksen
ottaa hakemaani Peruskoulun matematiikan ja kemian lehtorin virkaan määräajaksi
1.8.2025 - 31.7.2026
filosofian ylioppilas Juha-Pekka Korttila

Opetustoimenjohtajan päätös on kumottava.

Tämä päätös on vastoin tarkoituksenmukaisuutta.

Aineenopetus on toteutettava kelpoisin voimin.

Toikka ja valmistelija Oksala toteuttavat oikeudenvastaista suosikkijärjestelmää.
Tämä virka on laittomasti jätetty täyttämättä pysyvästi, jotta suosinnalla on nyt nimitetty
määräajaksi Korttila.

Toikka ja Oksala ovat syrjineet minua.

Oksala on toiminut jäävinä eli esteellisenä.

ja Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

ja Päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa.

ja Päätos on muutenkin lainvastainen.

ja Päätos on vastoin tarkoituksenmukaisuutta.

Tehdyssä valinnassa on tarkoituksenmukaisuuden vastaisuutta: kaupungin edun vastaisuutta ja oppilaiden edun vastaisuutta.

Päätöksen perusteina on paikkansapitämättömyyksiä.

Tällainen on osa lisääntyvää laeista piittaamattomuuden trendiä, kuten oikeusteijä, professori Kekkonen on nykytoiminnasta julkisesti todennut.

Päätos on tulosta oikeudenvastaisesta juonittelusta jolla päätöksentekijä on jo pitkään tahallansa toiminut niin että saa otettua tämän työpaikan (eli tuota tehtävää) hoitamaan Korttilan joka ei ole kelpoinen.

Päätos on kaupungin edun vastainen.

Päätöksessä on käytetty toimivaltaa väärin. Väärinkäyttöä, sellaisiin tarkoituksiin joihin toimivalta ei lain mukaan ole käytettävissä.

Päätos vahingoittaa Kotkan kaupungin mainetta työnantajana.

Opetustoimenjohtajan 16.5.2025 tekemä päätös rikkoo Kelpoisuusasetuksen säännöksiä.

filosofian maisteri, diplomi-insinööri, AmO, humanististen tieteiden kandidaatti

Lecklin Tanja

Lähettäjä:

Lähetetty:

Aihe:

Liitteet:

perjantai 31. lokakuuta 2025 18:33

lisäys Oikaisuvaatimukseen dnr 815

oikaisuvaatimus

0411ltk_opetustoimenjohtajan_paatoksesta_tayttaa_peruskoulun_lehtorin_virka.pdf

Varoitus: Tämä sähköposti on peräisin Kotkan kaupungin ulkopuolelta! Älä avaa linkkejä tai liitteitä, jos et tiedä lähettäjää, etkä ole varma sisällön turvallisuudesta.

tekemään (liitteestä ilmenevään) vireillä olevaan oikaisuvaatimukseen lisäyksenä myös seuraavat perusteet ja seikat:

Jälleen kerran, nyt 4.11.2025 kokouksessa,
viranhaltijat Oksala ja Toikka
VALEHTELEVAT
lautakunnalle ja asianosaisille ja kunnan jäsenille, jne.

Valhe on merkittynä oheisessa liitepaperissa, sivulla 2.

Sellaista siis Oksala jälleen yrittää uskotella lautakunnalle.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden 22.9.2025 antaman päätöksen nro 2101/2025 mukaan Kotkan kaupunki hävisi kyseisen kunnallisvalituksen. Kotkan kaupungin lautakunnan muutoksenhaunainen päätös on kumottu. Virallisesti kumottu.

Kumoaminen tapahtui Kotkan kaupungin tekemän virheen takia.

Kotkan kaupungin Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalle kokoukseen 4.11.2025 esittää Toikka kuitenkin valheellisesti,
seuraavan väitteen: "Itä-Suomen hallinto-oikeus on hylännyt (22.9.2025 2101/2025) päätöksestä tehdyn valituksen."

Tällaista se kyseinen viranomainen uskottelee. Syyllisiä valheeseen ovat ilmiselvästi Oksala ja Toikka.

(En usko -ainakaan vielä- että Lecklin olisi niin hullu että syyllistyisi tuohon valheeseen)

Siten Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta ja sen esittelijä Toikka ja sen valmistelija Oksala ovat täysin epärehellisiä.

Joka tapauksessa, tuon lautakunnan perustelutekstiksi esityksessä lausuttuaan, esittelijä Toikka ja sen valmistelija Oksala,

ovat valehtelijoita.

Jokaiselle järjissään olevalle on täysin selvää että

Itä-Suomen hallinto-oikeus on hyväksynyt 22.9.2025 tehdyllä päätöksellä 2101 / 2025 siellä ajetun valituksen.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on 22.9.2025 päätöksellä 2101/2025 kumonnut Kotkan kaupungin juuri tämän lautakunnan tekemän päätöksen.

Siis, Oksalan ja tekokumpaneiden tekemää valehtelua on:

Kotkan kaupungin Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan esittelyksi ja perusteluksi on tähän 4.11.2025 kokoukselle Oksala kirjoittanut seuraavan väitteen: "Itä-Suomen hallinto-oikeus on hylännyt (22.9.2025 2101/2025) päätöksestä tehdyn valituksen."

oikaisuvaatimuksella

.... puuttuu julkisen vallan väärinkäyttöön:

matematiikan aineenopetus on yleensä hyvin ratkaiseva merkitys peruskoulussa opiskelevien nuorten tulevaisuuteen ja menestymismahdollisuuksiin.

Oikaisuvaatimus vastustaa virkavastuulla toimivien kuntapäättäjien, siis etenkin virkamiesten, sallimia ja pyörittämiä korruptioverkostoja.

Oikaisuvaatimus tavoittelee paljastaa tällaisia korruptioverkostoja.

Kunnallinen virkakoneisto on jo pidempään ryhtynyt toteuttamaan viranhaltijajohtajien hallitsemaa itsehallintoa kunnassa, sen sijaan että perustuslain velvoituksella kunnan hallinnon tulee olla kunnan asukkaiden itsehallintoa. Valtasuhteita on kaupungin hallinnossa paljonkin vääristetty.

Kunnan virkakoneiston tulee olla kaupunkilaisten palvelija.

Miksi kaupungin koululaitos pyörittää epäpätevien suosintaa opettajiksi ja suosii erinäisiä kelpoisuutta vailla olevia yksilöitä koululaitoksen opettajiksi vuodesta toiseen ?

Korttilahan on vailla kelpoisuutta. Kuitenkin, virkasuhteisiin nimittäjä sortaa virkaan kelpoisia hakijoita.

virkasuhteisiin nimittäjä pyrkii tahallaan järjestämään tilanteeksi, että Korttila otetaan yhä uudestaan määräaikaisiin virkasuhteisiin.

Kotkan koululaitoksen hallinnossa katsottava paljastuneen, että Oksala on korruption kaltaisesti toistanut tekoja jotka suosii epäpäteviä, ja erityisesti suosii kelpoisuutta vailla olevaa Korttilaa niin että

yhtä virkaa Oksala (ja tekokumppanit) käytännössä jemmaavat varattuna Korttilalle. Tässä suosinnassa, tekokumppanit oksala ym toimivat häijysti

jotta virka pysyisi 'avoimena'
ja siten Korttila määrätään virkaan vuodesta toiseen.

Tämä järjestelmällinen

epäpätevien

käyttäminen aineenopettajina on toistuvaa

epäpätevät vale-opettajat ovat kaupungin toistuvassa väliaikaisessa palveluksessa ollessaan muodostaneet itselleen jopa 14 vuoden mittaisia "uria", epäpätevinä opettajina.

Opettajakokemuksella ei kukaan hakija pysty hankkimaan, eikä parantamaan, aineenhallintaansa missään opetettavassa aineessa, sillä opetuskokemus ei ole tieteeseen perustuvien asioiden oppimista.

Pahimmillaan, epäpätevän opettajan hankkima "oma" opetuskokemus on vale-osaamista, joka on oppilaille haitallista.

Pedagogiikan tieteenalan eräs tärkeä havainto on, että oppilaiden on myöhemmin vaikea poisoppia sellaista joka on sisällöltään väärin. Eli poisoppiminen on vaikeaa ja poisoppimisen tarve on epäpätevän opettajan aiheuttama haitta oppilaille.

Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa.

Päätös on muutenkin lainvastainen.

Päätöksissä on käytetty valtaa muuhun tarkoitukseen, siis Korttilan suosimiseen, kuin mihin valtaa oli saanut käyttää. Tätä Korttilan suosintaa on tehty opetustoimenjohtajan tätä virkaa koskevilla päätöksillä jo huhtikuusta 2025 alkaen.

Virkasuhteen täytössä, jo sen valmistelussa, on tapahtunut menettelyvirheitä. valitusten kohteena ollut päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Päätöksessä on käytetty valtaa muuhun tarkoitukseen kuin mihin valtaa oli saanut käyttää.

valittu on muodollisesti epäpätevä.

Työkokemus ei ole koulutus, joten on merkityksetöntä ja virheellistä on työkokemus sen perusteeksi että valitulla olisi riittävä koulutus.

Virkaan valittu on valitettavasti, epäpätevänä, jo usean vuoden aikana työskennellyt kaupungilla väliaikaisena aineenopettajana.

Korttilan mahdolliset ansiot eivät korjaa tämän kelpoisuuden puutetta, siis esim loppututkinnon puuttumista.

Virantäytön valmisteluun on osallistunut jäävi henkilö eli Reijo Oksala. Oksalan vaikutus virantäytön lopputulokseen on ollut merkittävä.

Oksala on jäävi sen takia että hän on halunnut ja haluaa aina sortaa

Esimerkiksi, nyt on ilmennyt että

suosiakseen kaveriansa Korttilaa, Oksala on pimittänyt lautakunnalle tehdyn oikaisuvaatimuksen ja estänyt puolen vuoden ajan sen oikaisuvaatimuksen käsittelyn lautakunnassa, koska Oksala on halunnut sortaa siihen virkaan kelpoista (erään hakijan nimi). Se oikaisuvaatimus, jonka piilottelu on Oksalalla tapahtunut, on toukokuussa 2025 tekemä oikaisuvaatimus.

Lain mukaan oikaisuvaatimus oli käsiteltävä kiireisesti. Lautakunnalla on ollut monta kokousta siitä lukien kun oikaisuvaatimus saapui. Oksala jätti valmistelematta sen oikaisuasian ja piilotteli oikaisuvaatimusta kokouksilta, alkaen lautakunnan 2025 kesäkuun kokouksesta.

Siten on tullut toteennäytetyksi että Oksala on puolueellinen (erään hakijan nimi) vastaan ja Oksala tekee kaikkensa (erään hakijan nimi) sortamiseksi. Oksala on tehnyt kaikkensa estääkseen (erään hakijan nimi) oikeusturvan siinäkin asiassa.

Oikaisuvaatimus kohdistuu 2025 toukokuussa tehtyyn Toikan viranhaltijapäätökseen, jolla kelpoisuutta vailla oleva Korttila oli valittu aineenopettajaksi lehtorin tehtävään.

Ilmeistä on, että pimittämällä oikaisuvaatimuksen pois käsittelystä ja viivyttämällä sen käsittelemistä, Toikka ja kaupungin palveluksessa yhäkin oleva Oksala yrittävät sallia suosikkinsa Korttilan hoitaa epäpätevänä opettajan työpaikkaa ja saada palkkaa mahdollisimman pitkään.

Oksala on toistuvasti suosinut epäpätevää Korttilaa, jo monet vuodet.

Lautakunta ei vielä kukaan ole tehnyt päätöstä tästä oikaisuvaatimuksesta. Noin puoli vuotta on kulunut Oikaisuvaatimuksen saapumisesta, 24.toukokuuta 2025, kaupunginhallinnolle.

Ilmiselvää on että tämä viivyttely ja oikaisuvaatimuksen piilottelu on esittelijän ja valmistelijan kieroilua.

Oksala ja myös Toikka ovat tahallaan viivytäneet

sortamansa
tetemän oikaisuvaatimuksen käsittelyä.
Lähes puolen vuoden ajan.
Se on katsottava virkarikokseksi.

Lautakunnan pitää huolehtia että Oksala saa potkut virastaan ja että Oksala estetään osallistumasta mihinkään päätöksentekoon.

Oksala on valehtelija. Oksala on virassaan epärehellinen.

Ja kyllä nyt on jo kertynyt riittävästi perusteita ja todisteita joilla Oksalan virkasuhteen saa työnantaja puretuksi.
Oksala on estänyt lähes puolen vuoden ajan oikaisuvaatimuksen käsittelyn lautakunnassa.

Tämä 24.5.2025 tehty oikaisuvaatimus on lautakunnalla nyt ollut käsittelemättömänä noin puoli vuotta.
Sellainen viivyttely ja pimittäminen on rikollista.

Hallintolain 49 e § (Käsittelyn kiireellisyys)
velvoittaa kunnalliset viranomaiset käsittelemään Oikaisuvaatimuksen
kiireellisenä.

Yleisesti ottaen, viranomaiselle säädetty kiireellisyysvelvollisuus tarkoittaa että oikaisuvaatimus tulee käsitellä jo lautakunnan seuraavassa kokouksessa. Lautakunnalla oli kokous 2025 kesäkuussa.

Kiireellisyysvelvollisuuden rikkominen on toki virkarikos ja virkavirhe.
Virka-aseman väärinkäyttämistä on se että valmistelija (ja kiireellisyysvelvollisuuden alainen esittelijä Toikka) jemmaa eli viivyttää oikaisuvaatimuksen ja rikkoo velvollisuutta kiireelliseen käsittelyyn.
Yleensä pidetään epäilyttävänä toimintana ja väärinkäytöksenä sitä, mikäli oikaisuvaatimus ei ole lautakunnassa käsittelyssä KAHDEN KUUKAUDEN KULUESSA oikaisuvaatimuksen saapumisesta.

Nyt ilmiselvästi juuri Oksala on pimittänyt oikaisuvaatimusta noin puolen vuoden ajan.

Ilmeistä on, että Oksala on näin menetellyt jotta Korttila on saanut jatkaa nämä kaikki kuukaudet viran hoitajana.

Havaitaan yleisestikin, että
Kotkan kaupungin viranomainen Oksala ja Toikka
VALEHTELEE.

Niin kehnoa on Kotkan kaupungin juridinen osaaminen, että hyvin todennäköistä on se että vielä Itä-Suomen hallinto-oikeuden 22.9.2025 antaman päätöksen nro 2101/2025 saatuaankaan, Kotkan kaupunki ei edelleenkään tajua mikä sen toiminnassa ja päätöksenteossa oli virheellistä.

Kotkan kaupunki hävisi kyseisen kunnallisvalituksen. Kotkan kaupungin lautakunnan muutoksenhaunainen päätös on kumottu. Virallisesti kumottu.

Kumoaminen tapahtui Kotkan kaupungin tekemän virheen takia.

Kotkan kaupungin Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta on 15.10.2025 kirjoittanut eräässä uudessa päätöksessään kirjaimellisesti seuraavan väitteen: "Itä-Suomen hallinto-oikeus on hylännyt (22.9.2025 2101/2025) päätöksestä tehdyn valituksen."

Tällaista se kyseinen viranomainen uskottelee.

Siten Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta ja sen esittelijä Toikka ja sen valmistelija Oksala ovat täysin epärehellisiä.

Joka tapauksessa, tuon lausuttuaan 15.10.2025, Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta ja sen esittelijä Toikka ja sen valmistelija Oksala, ovat valehtelijoita.

Jokaiselle järjissään olevalle on täysin selvää että

Itä-Suomen hallinto-oikeus on hyväksynyt 22.9.2025 tehdyllä päätöksellä 2101/2025 valituksen.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on 22.9.2025 päätöksellä 2101/2025 kumonnut Kotkan kaupungin lautakunnan tekemän päätöksen.

Siis, Oksalan ja tekokumpaneiden tekemää valehtelua on:

Kotkan kaupungin Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta on 15.10.2025 kirjoittanut seuraavan väitteen: "Itä-Suomen hallinto-oikeus on hylännyt (22.9.2025 2101/2025) päätöksestä tehdyn valituksen."

Päätöksen perusteina on paikkansapitämättömyyksiä.

Tällainen on osa lisääntyvää laeista piittaamattomuuden trendiä, kuten oikeustieteilijä, professori Kekkonen on nykytoiminnasta julkisesti todennut.

Päätös on tulosta oikeudenvastaisesta juonittelusta jolla päätöksentekijä on jo pitkään tahallansa toiminut niin että saa otettua tämän työpaikan (eli tuota tehtävää) hoitamaan Korttilan joka ei ole kelpoinen.

Päätös on kaupungin edun vastainen.

Päätöksessä on käytetty toimivaltaa väärin. Väärinkäyttöä, sellaisiin tarkoituksiin joihin toimivalta ei lain mukaan ole käytettävissä.

Päätös tietenkin vahingoittaa Kotkan kaupungin mainetta työnantajana.

Opetustoimenjohtajan 16.5.2025 tekemä päätös rikkoo Kelpoisuusasetuksen säännöksiä.

Jäävin Oksalan vaikutus virantäytön lopputulokseen on ollut merkittävä.

päätöksessä eli nimityksessä on käytetty valtaa muuhun tarkoitukseen kuin mihin valtaa oli saanut käyttää.

D/815/01.01.01.01/2025

Oikaisuvaatimus opetustoimenjohtajan päätöksestä täyttää peruskoulun lehtorin virka (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavina aineina matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026

Kasko 4.11.2025

Valmistelija: Yleisopetuksen suunnittelija Reijo Oksala, p. 040 6433207

Tiivistelmä: Opetustoimenjohtaja on päätöksellään 16.5.2025 § 756 valinnut peruskoulun lehtorin virkaan (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavana aineena matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 – 31.7.2026 filosofian YO Juha-Pekka Korttilan. Asianosainen on tehnyt päätöksestä 24.5.2025 päivätyn oikaisuvaatimuksen.

Talousvaikutukset ym.

1. Ei talousvaikutuksia

Esittelyteksti: *Asian tausta*

Opetustoimenjohtaja on päätöksellään 16.5.2025 § 756 päättänyt täyttää peruskoulun lehtorin viran (394231 1220) Kotkan opetustoimessa, opetettavana aineena matematiikka ja kemia, määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026. Virkaan on valittu filosofian YO Juha-Pekka Korttila.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on asianosaisena vaatinut 24.5.2025 päivätyllä sähköpostilla, että päätös on kumottava ja sen täytäntöönpano kiellettävä. Oikaisuvaatimuksen tekijä on aiemmin hakenut samaa virkaa sen oltua julkisessa haussa.

Perusteena oikaisuvaatimukselle on ilmoitettu, että virkanimitys on lainvastainen, vastoin tarkoituksenmukaisuutta ja syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Oikaisuvaatimuksen mukaan virkanimityksen tehnyt viranhaltija on ylittänyt toimivaltansa ja käyttänyt toimivaltaa väärin sekä perustellut päätöstään osin virheellisin seikoin. Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että tehty valinta sisältää tarkoituksenmukaisuuden vastaisuutta (oppilaiden ja kaupungin edun vastaisuutta), ja että päätös vahingoittaa kaupungin mainetta työnantajana. Oikaisuvaatimuksessa väitetään, että päätöksentekijä ja päätösvalmistelija ovat syrjineet oikaisuvaatimuksen tekijää, ja että valmistelija olisi toiminut jäävinä ja esteellisenä. Tarkempia perusteita näille väitteille ei ole esitetty.

Lainsäädäntö

Asetus opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998) 23 §, Väliaikaisesti opetusta antavan henkilön kelpoisuus: "Sen estämättä, mitä muualla tässä asetuksessa säädetään, opetusta voidaan väliaikaisesti enintään vuoden ajaksi määrätä antamaan henkilö, jolla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Tällainen henkilö voidaan kuitenkin mää-

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

rätä antamaan opetusta yli kuuden kuukauden ajaksi vain, jos tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei ole määräystä annettaessa saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.”

Hallintolain (434/2023) 27 § mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn, jos hän on esteellinen. Saman lain 28 § käsittelee esteellisyysperusteita.

Hallintolaki (434/2023) 45 §, Päätöksen perusteleminen: ”Päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.”

Selvitys

Kyseinen peruskoulun lehtorin virka (394231 1220) oli julkisesti haettavana 26.2.–12.3.2025 täytettäväksi 1.8.2025 lukien toistaiseksi. Virka jätettiin täyttämättä opetustoimenjohtajan päätöksellä 15.4.2025 § 654 kelpoisten ja virkaan soveltuvien hakijoiden puuttuessa tai heidän peruttua hakemuksensa. Ainoan kelpoisen hakijan soveltuvuutta oli tutkittu myös haastattelun kautta. Päätöksestä tehty oikaisuvaatimus on ollut kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan käsiteltävänä 27.5.2025 (§ 49). Itä-Suomen hallinto-oikeus on hylännyt (22.9.2025 2101/2025) päätöksestä tehdyn valituksen.

Oppilaiden opetuksen järjestämiseksi virka täytettiin muulla menettelyllä. Opetustoimenjohtaja on päätöksellään 16.5.2025 § 756 päättänyt täyttää kyseisen viran määräajaksi 1.8.2025 - 31.7.2026. Määräaikaisuuden peruste on puuttuva virkakelpoisuus. Täyden virkakelpoisuuden puuttumisesta huolimatta valitulla on yliopistossa suoritettuja aineenopettajan tutkintoon tähtäviä fysiikan, matematiikan ja kemian sekä kasvatustieteiden opintoja yhteensä 406 op, sisältäen myös pedagogiset opinnot. Matematiikan syventävät opinnot on suoritettu. Hakijalla on noin 14 vuoden kokemus työskentelystä peruskoulussa matematiikan, fysiikan ja kemian sekä tietotekniikan aineenopettajana. Hänellä on lisäksi kokemusta luokanvalvojan tehtävästä. Tarkemmat valinnan perustelut on esitetty valintapäätöksessä.

Arviointi

Virkakelpoisten hakijoiden saatavuus on tutkittu julkisella haulla. Päätöksessä jättää virka täyttämättä on todettu kelpoisten ja virkaan soveltuvien hakijoiden puuttuminen. Virka on tämän jälkeen täytetty väliaikaisesti (määräajaksi) henkilöllä, jolla on hakemuksen ja opintotodistusten perusteella riittävä koulutus ja koetellusti tehtävän edellyttämä taito. Menettely on siten opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukainen.

Koska oppilaiden opetus on järjestettävä, ja tehtävään on palkattu siihen mahdollisimman hyvin soveltuva henkilö, jolla on runsaasti tehtävän edellyttämää koulutusta ja pitkä työkokemus opettajana, voidaan päätöksen perustellusti katsoa olevan tarkoituksenmukainen ja sekä oppilaiden että kaupungin edun mukainen.

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

Virkavalintaa tehdessään opetustoimenjohtaja on käyttänyt 16.5.2025 voimassa olleen opetustoimen toimintasäännön hänelle antamaa ratkaisuvalltaa ja tehnyt virkavalinnan rehtorin esityksen perusteella. Päätös on siten syntynyt oikeellisessa järjestyksessä ja opetustoimenjohtajan toimivallan sisällä. Valintapäätös on perusteltu hallintolain (434/2023) 45 § mukaisesti. Toimivaltaa on käytetty peruskoulun lehtorin virkavalintaan ja sitä kautta opetuksen järjestämiseen, joten oikaisuvaatimuksen väitteelle oikeudenvastaisista tarkoituksista ei ole perusteita.

Valintapäätös, joka on tehty tarkoituksenmukaisesti, perustellusti sekä lainsäädännön ja toimintasäännön mukaisesti, ei aiheuta Kotkan kaupungille mainehaittaa työnantajana.

Oikaisuvaatimuksen väite, että oikaisuvaatimuksen tekijää olisivat päätöksentekijä ja päätösvalmistelija syrjineet, on oikaisuvaatimuksessa perustelematta. Julkisessa haussa ko. virkaa hakeneiden kelpoisuus ja soveltuvuus on arvioitu ansiovertailussa hakemusten lisäksi myös haastattelun avulla. Täyttämättä jättämisen jälkeen on ns. kelpoisuusasetuksen mukaisesti virkaan valittu väliaikaisesti henkilö, jolla osoitetusti on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Syrjintäoletama on siten perusteeton.

Oikaisuvaatimuksen väite päätösvalmistelijan esteellisyydestä on oikaisuvaatimuksessa perustelematta. Päätösvalmistelija ei ole ollut päätössiassa asianosainen esim. siksi, että hän itse tai hänen läheisensä olisi hakenut kyseistä virkaa tai siihen valittu olisi hänen läheisensä hallintolain (434/2023) 28 § 1. momentin tarkennuksena esittämällä tavalla. Esteellisyyttä ei synny myöskään samaisen lain mainitsemien muiden esteellisyyasperusteiden kautta.

Johtopäätökset

Edellä esitetyin perustein Kotkan kaupungin opetustoimenjohtajan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätöstä ole muutoinkaan katsottava lainvastaiseksi. Lisäksi päätös on tarkoituksenmukainen ja sekä oppilaiden että kaupungin edun mukainen. Näin ollen oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Liitteet:	1. Opetustoimenjohtajan päätös 16.5.2025 § 756 2. Oikaisuvaatimus 24.5.2025
Esittelijä:	Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka, p. 040 847 6791
Ehdotus:	Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.
Päätös:	
Toimeenpano:	Oikaisuvaatimuksen tekijä Helilän koulu

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

	Kaupungin juristi
Valitusosoitus	(Itä-Suomen hallinto-oikeus)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä

22.09.2025

Dnro 1501/03.04.04.10/2025

Asia

Kunnalliseen virkasuhteeseen ottaminen

Valittaja**Päätös, josta valitetaan**

Kotkan kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta 27.5.2025 § 49

Asian käsittely kunnassa

Kotkan kaupungin opetustoimenjohtaja on 15.4.2025 (§ 654) päättänyt jättää täyttämättä peruskoulun matematiikan ja kemian lehtorin viran Kotkan opetustoimessa, koska virkaan ei ole ollut soveltuvia hakijoita.

Valittaja on oikaisuvaatimuksessaan vaatinut, että opetustoimenjohtajan päätös 15.4.2025 § 654 kumotaan.

Kotkan kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta on valituksenalaisella päätöksellään 27.5.2025 § 49 hylännyt valittajan oikaisuvaatimuksen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittaja on vaatinut, että Kotkan kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan päätös 27.5.2025 § 49 on kumottava. Valittaja on vaatinut, että Kotkan kaupunki veloitetaan korvaamaan valittajalle oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Valittaja on perustellut vaatimustaan sillä, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen eli lautakunta on ylittänyt toimivaltansa ja päätös on kaikin tavoin lainvastainen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus poistaa opetustoimenjohtajan päätökseen 15.4.2025 § 654 liitetyn oikaisuvaatimusohjeen ja kumoaa kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan päätöksen 27.5.2025 § 49. Hallinto-oikeudelle tehty valitus jätetään tutkimatta.

Hallinto-oikeus hylkää valittajan oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomaisen voi perustellusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta, uudesta hakumenettelystä tai virkasuhteen täyttämättä jättämisestä.

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Opetustoimenjohtajan on päätöksellään 15.4.2025 § 654 jättänyt täyttämättä peruskoulun matematiikan ja kemian lehtorin viran Kotkan opetustoimessa, joka on ollut haettavana 26.2.–12.3.2025. Päätöksen perusteluiden mukaan virkaan ei ole ollut soveltuvia hakijoita. Hallinto-oikeus toteaa, ettei opetustoimenjohtajan päätöksellä ole lopullisesti ratkaistu viran täyttämistä koskevaa asiaa. Virka voidaan julistaa uudelleen haettavaksi ja viran täyttämistä koskevasta päätöksestä voivat aikanaan valittaa sekä kunnan jäsenet että virkaa hakenut. Kaupungilla ei kuitenkaan ole velvollisuutta täyttää haettavana olevaa virkaa eikä kenelläkään sinänsä ole oikeutta tulla nimitetyksi virkasuhteeseen. Kyseinen opetustoimenjohtajan päätös viran täyttämättä jättämisestä eli nimityspäätöksen valmistelun lopettamisesta on oikeudellisesti rinnastettava nimityspäätöksen valmistelutoimiin. Päätös ei siten sisällä sellaista ratkaisua, josta saa tehdä oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen, eikä hallinto-oikeuden tutkittavaksi näin ollen tule kyseisen virantäyttömenettelyn lainmukaisuus. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan ei siten olisi tullut ottaa valittajan oikaisuvaatimusta käsiteltäväkseen, mistä syystä hallinto-oikeus poistaa opetustoimenjohtajan päätökseen 15.4.2025 § 654 liitetyn oikaisuvaatimusohjeen, kumoaa kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan päätöksen 27.5.2025 § 49 ja jättää tänne tehdyn kunnallisvalituksen tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

Koska valitus on jätetty tutkimatta, ei ole kohtuutonta, että valittaja joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Tästä syystä oikeudenkäyntikuluvaatimus on hylättävä.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Tuomioistuinlaki 4 luku 1 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 momentti 2 kohta

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §

Muutoksenhaku

Kuntalain 142 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet

Esittelijä

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	sähköpostitse antopäivänä
Oikeudenkäyntimaksu	maksutta (tuomioistuinmaksulaki 7 § 2 momentti)
Jäljennös maksutta	Kotkan kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta, sähköpostitse antopäivänä Kunnan on kuntalain 142 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.
Tiedoksi	Kotkan kaupungin opetustoimenjohtaja, sähköpostitse antopäivänä

96 § Muut asiat

Kasko 4.11.2025 § 96

Opetustoimenjohtaja Vesa Toikka toi tiedoksi Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus 2025–2026, perusopetus ja sen taustat, tavoitteet ja etene-

misen.

Puheenvuoroja asiasta käyttivät varhaiskasvatusjohtaja Raili Liukkonen, puheenjohtaja Juha Attenberg, varapuheenjohtaja Kirsi Rasanen, jäsenet Andreas Hinttaniemi, Maaret Lommi, Raija Keveri, Salla-Mari Rinkinen, varajäsen Timo Ojala ja nuorisovaltuuston edustaja Emilia Pirinen.

Päätös: Merkittiin keskusteltu asia tiedoksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (Kuntal 136 §)

Pöytäkirjan tarkastusmerkintä		
-------------------------------	--	--

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Muutoksenhakukielto**

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: § 86 – 93, 96

Seuraavista päätöksistä ei julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 146 §:n nojalla saa hakea muutosta kuntalain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla, koska kyse on markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvista asioista

Pykälät: xx, xxx

Koska seuraavista päätöksistä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus, niistä ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: § 94

Seuraaviin päätöksiin ei hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin tai muun lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

Oikaisuvaatimusohjeet

Asiat § 94

Oikaisuvaatimusviranomainen ja oikaisuvaatimus-oikeus Yllä mainittuihin päätöksiin voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksena **kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalle**.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen maksu Oikaisuvaatimuksen käsittely on maksutonta.

Oikaisuvaatimusaika Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi 12.11.2025.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja liitteet

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- muutosvaatimuksen perusteet.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin sen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, ellei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimus on sen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan nimi, asuin- tai postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa. Jos oikaisuvaatimusta koskevia ilmoituksia tai päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava kaupunginhallitukselle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus lähetetään aina omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimusviranomaisen yhteystiedot

Kotkan kaupunki
Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta
Kustaankatu 2, 48100 Kotka
(PL 205, 48101 Kotka)
Puhelin: 05 234 50 (kirjaamo)
Sähköposti: kirjaamo@kotka.fi
Virka-aika: ma—pe klo 8.00—12.00 ja 13.00 - 16.00
Erikseen ilmoitettavana kesäaikana:
ma—pe klo 8.00—12.00 ja 13.00 - 15.00

VALITUSOSOITUS

Asiat

§ 95

Valitusviranomainen
ja valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valituksen saa tehdä

- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

[Oikeudenkäyntimaksut hallinto-oikeudessa - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://www.oikeus.fi/fi/ajantasainen-tieto-oikeudenkayntimaksuista)

Lain 9 §:n mukaan maksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi 12.11.2025.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksen muoto,
sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on **ilmoitettava**:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan;
- valittajan nimi ja kotikunta;
- postiosoite, puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valitukseen on **liitettävä**:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet> .

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus lähetetään aina omalla vastuulla.

Valitusviranomaisen yhteystiedot

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin Katu 64
70100 KUOPIO

(PL 1744, 70101 KUOPIO)

Puh. 029 564 2500

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 564 2501

Virka-aika: arkisin klo 8.00—16.15